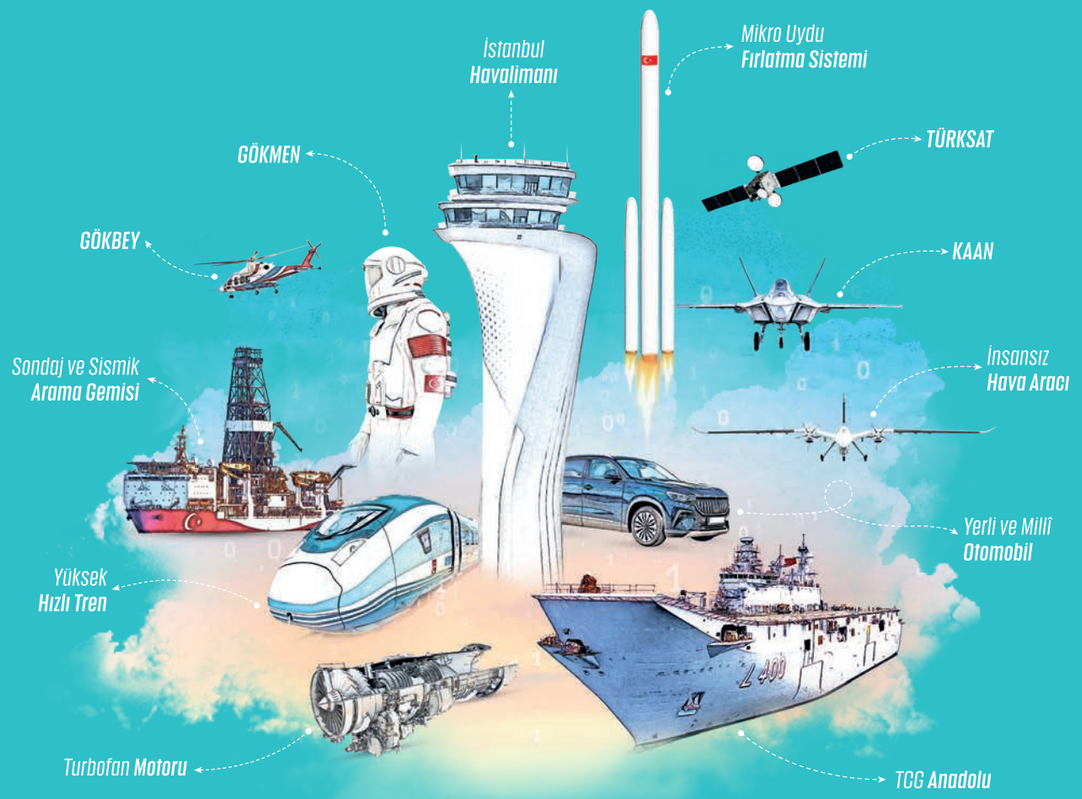
Bu kitaba sığmayan daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.

ISBN: 978-975-11-7143-6

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşıması Zorunlu Değildir.

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ ALANI

GÜMRÜK PROGRAMI 11

DERS MATERYALİ

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ ALANI

GÜMRÜK PROGRAMI

11 DERS MATERYALİ

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ ALANI

GÜMRÜK PROGRAMI

11

DERS MATERYALİ

YAZARLAR

Bilal DURAN

Harun DOĞAN

Orhan KUZGUN

Ömer SACAR

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI.....: 8486
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ.....: 2378

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Ders materyalinin metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

HAZIRLAYANLAR

Dil Uzmanı
Zeynep Gümeysa AKSEL KURT

Program Geliştirme Uzmanı
Murat DAĞ

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı
Fatma YILMAZ

Rehberlik Uzmanı
Sema BAYRAKTAR

Görsel Tasarım Uzmanı
Kemal AYYILDIZ

ISBN: 978-975-11-7143-6

Millî Eğitim Bakanlığının 24.12.2020 gün ve 18433886 sayılı oluru ile Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünce ders materyali olarak hazırlanmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

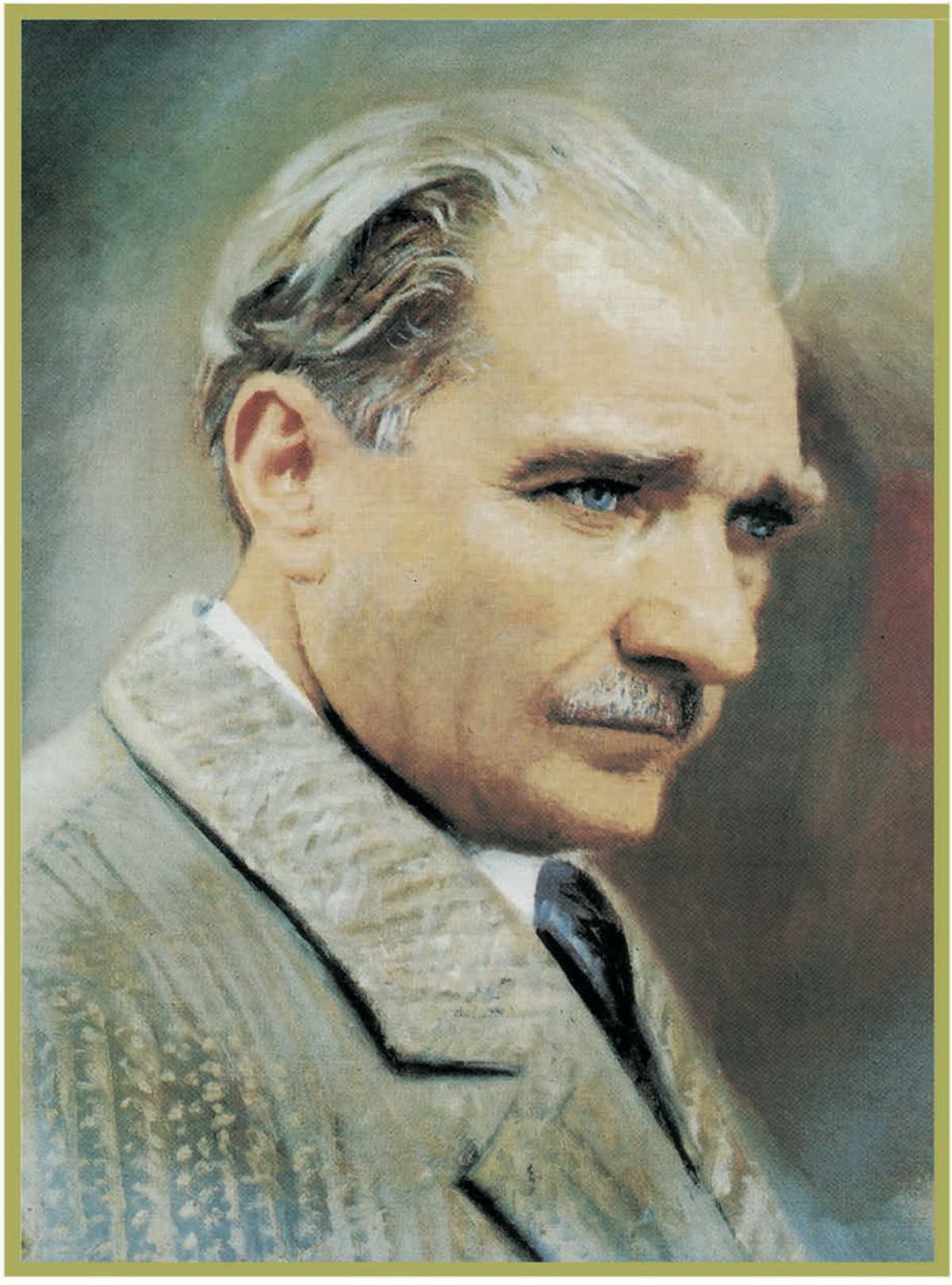
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

DERS MATERYALİNİN TANITIMI 11
1.ÖĞRENME BİRİMİ: VERİ GİRİŞİ 13
1.1. FİRMA VERİ GİRİŞ İŞLEMLERİ 14
1.1.1 Kullanıcı Şifre Değişikliği 15
1.1.2. Firma Tanımlama 15
1.2. VEKÂLET İŞLEMLERİ 18
1.2.1. Şifreler 18
1.2.2. Kullanıcı Lisans İşlemleri 19
ÖLÇME DEĞERLENDİRME 21

2.ÖĞRENME BİRİMİ: İHRACAT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ 23
2.1. İHRACAT GÜMRÜK BEYANNAMESİ İŞLEMLERİ 25
2.1.1. İhracat Gümrük Beyannamesinin Düzenlenmesi 27
2.1.1.1. Gümrük Programı Üzerinde İhracat Gümrük Beyannamesinin Oluşturulması 27
2.1.1.2. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Bilgi Girişlerinin Yapılması 28
2.1.1.3. Beyanname Kalemlerine Bilgi Girişlerinin Yapılması 44
2.1.1.4. Beyanname Kontrol İşlemleri 48
2.1.1.5. Beyannamenin Diğer Bilgilerinin Girilmesi 49
2.1.1.6. Beyannamenin Tescil Edilmesi 51
2.2. İHRACAT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ SÜRECİ 58
2.2.1. İhracatçı ve İthalatçı Arasında Yapılan Sözleşme 58
2.2.2. İhracat Gümrük Beyannamesinin Oluşturulması ve Gümrük İdaresine Sunulması 59
2.2.3. Onay İşlemleri 59
2.2.4. Muayene İşlemleri 59
2.2.5. Vergilerin Ödenmesi ve Beyannamenin Kapatılması 59
2.2.6. Eşyanın Fiili Olarak Sevk Edilmesi 59
ÖLÇME DEĞERLENDİRME 60

3.ÖĞRENME BİRİMİ: İTHALAT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ 63
3.1. İTHALAT GÜMRÜK BEYANNAMESİ İŞLEMLERİ 66
3.1.1. İthalat Gümrük Beyannamesinin Düzenlenmesi 67
3.1.1.1. Gümrük Programı Üzerinde İthalat Gümrük Beyannamesinin Oluşturulması 68
3.1.1.2. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Bilgi Girişlerinin Yapılması 69
3.1.1.3. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Kalemlerine Bilgi Girişlerinin Yapılması 83
3.1.1.4. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Kontrol İşlemleri 89
3.1.1.5. Gümrük Programı Üzerinde Beyannamenin Diğer Bilgilerinin Girilmesi 89
3.1.1.6. Gümrük Programı Üzerinde Beyannamenin Tescil Edilmesi 92
3.2. İTHALAT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ SÜRECİ 101
3.2.1. İthalat Gümrük Beyannamesinin Basılması ve Gümrük İdaresine Sunulması 101
3.2.2. Onay İşlemleri 101
3.2.3. Muayene İşlemleri 101
3.2.4. Vergilerin Ödenmesi ve Beyannamenin Kapatılması 102
3.2.5. Eşyanın Gümrükten Çekilmesi 102
ÖLÇME DEĞERLENDİRME 103

İÇİNDEKİLER

4.ÖĞRENME BİRİMİ: ANTREPO VE TRANSİT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ 107
4.1. ANTREPO BEYANNAMESİ VE TRANSİT BEYAN İŞLEMLERİ..... 110
4.1.1. Antrepo Gümrük Beyannamesinin Düzenlenmesi 111
4.1.1.1. Gümrük Programı Üzerinde Antrepo Gümrük Beyannamesinin Oluşturulması 111
4.1.1.2. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Bilgi Girişlerinin Yapılması 112
4.1.1.3. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Kalemlerine Bilgi Girişlerinin Yapılması..... 112
4.1.1.4. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Kontrol İşlemleri 113
4.1.1.5. Gümrük Programı Üzerinde Beyannamenin Diğer Bilgilerinin Girilmesi 113
4.1.1.6. Gümrük Programı Üzerinde Beyannamenin Tescil Edilmesi 113
4.1.2. Transit Beyan İşlemleri..... 114
4.1.2.1. Gümrük Programında NCTS Transit Beyanın Düzenlenmesi..... 116
4.1.2.2. Gümrük Programında NCTS Transit Beyanın Kalem Bilgilerinin Girilmesi 124
4.1.2.3. Gümrük Programında NCTS Transit Beyanın Tescil Edilmesi 126
4.2. ANTREPO VE TRANSİT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ SÜRECİ..... 135
4.2.1. Antrepo Beyannamesi Gümrük İşlem Süreci..... 135
4.2.2. Transit Beyan Gümrük İşlem Süreci..... 135
4.2.2.1. Transit Beyanın Hareket Gümrük İdaresine Sunulması..... 135
4.2.2.2. Transit Beyanın Kabul Edilmesi 135
4.2.2.3. Beyanın Kontrolü 135
4.2.2.4. Çıkış Gümrük İdaresi İşlemleri 137
4.2.2.5. Eşyanın Serbest Bırakılması 137
4.2.2.6. Varış Gümrük İdaresi İşlemleri 137
ÖLÇME DEĞERLENDİRME 140
CEVAP ANAHTARI..... 145
KAYNAKÇA 145

DERS MATERYALİNİN TANITIMI

Öğrenme birimi numarasını belirtir.

Öğrenme birimi konu başlıklarını belirtir.

Öğrenme biriminde geçen temel kavramları belirtir.

Öğrenme birimi adını belirtir.

Öğrenme birimi kapağı görselini gösterir.

Öğrenme birimi karekodunu belirtir.

Öğrenme birimi amaçlarını belirtir.

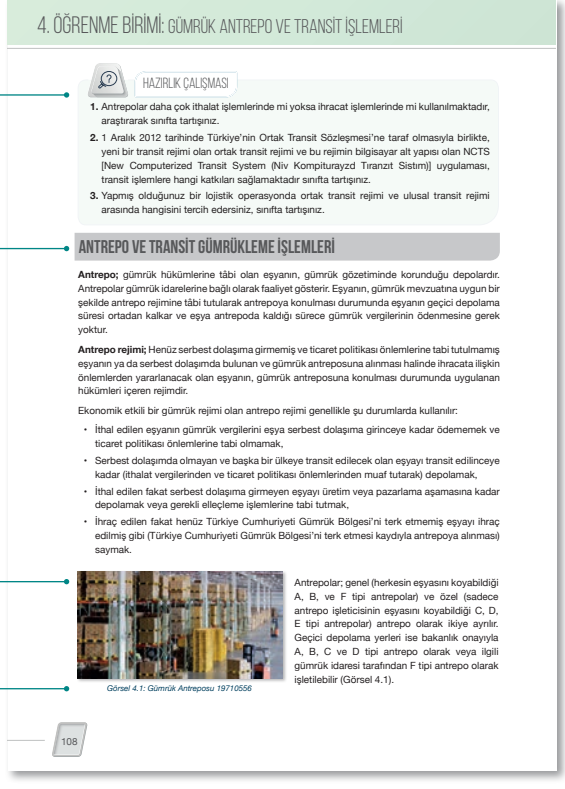

Öğrenme birimi ön çalışmalarını içeren sorular yer alır.

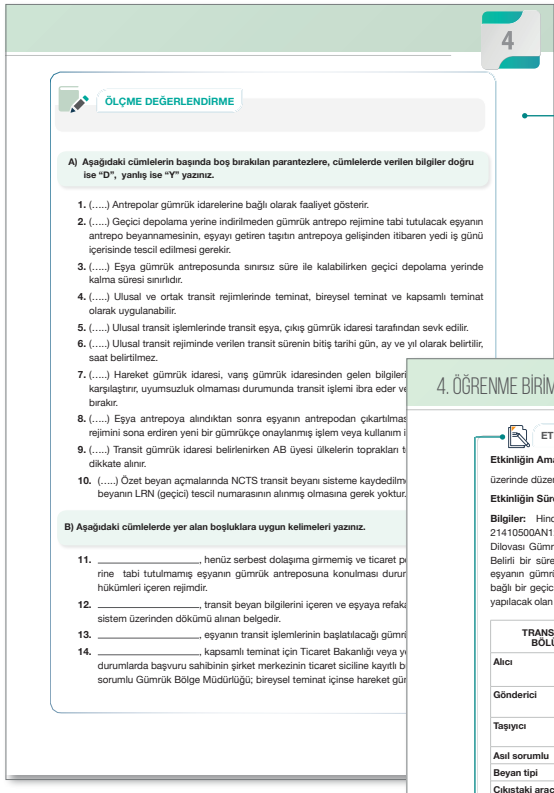
Öğrenme birimi kazanım başlığını gösterir.

Öğrenme birimi görselini belirtir.

Öğrenme birimi görsel numarasını belirtir.

DERS MATERYALİNİN TANITIMI

4

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

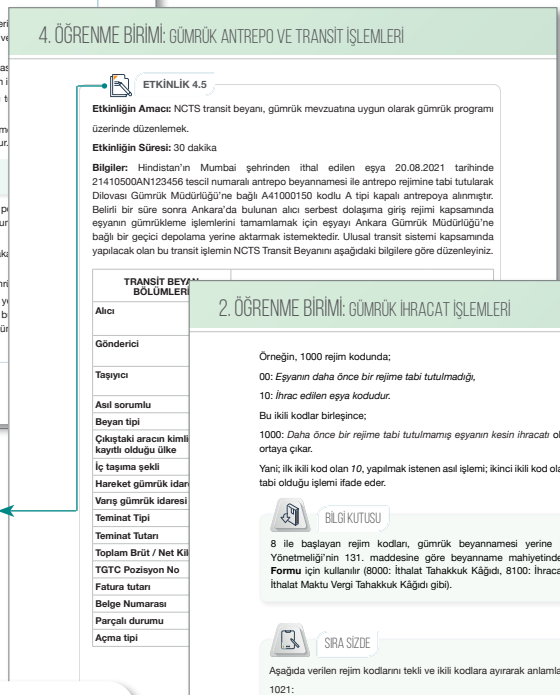
A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (.....) Antrepolar gümrük idarelerine bağlı olarak faaliyet gösterir.
2. (.....) Geçici depolama yerine indirilmeden gümrük antrepo rejimine tabi tutulacak eşyanın antrepo beyannamesinin, eşyayı getiren taşıtın antrepoya gelişinden itibaren yedi iş günü içerisinde tescil edilmesi gerekir.
3. (.....) Eşya gümrük antreposunda sınırsız süre ile kalabilirken geçici depolama yerinde kalma süresi sınırlıdır.
4. (.....) Ulusal ve ortak transit rejimlerinde teminat, bireysel teminat ve kapsamlı teminat olarak uygulanabilir.
5. (.....) Ulusal transit işlemlerinde transit eşya, çıkış gümrük idaresi tarafından sevk edilir.
6. (.....) Ulusal transit rejiminde verilen transit sürenin bitiş tarihi gün, ay ve yıl olarak belirtilir, saat belirtilmez.
7. (.....) Hareket gümrük idaresi, varış gümrük idaresinden gelen bilgileri karşılaştırır, uyumsuzluk olmaması durumunda transit işlemi ibra eder ve bırakır.
8. (.....) Eşya antrepoya alındıktan sonra eşyanın antrepodan çıkartılması rejimini sona erdiren yeni bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanım
9. (.....) Transit gümrük idaresi belirlenirken AB üyesi ülkelerin toprakları dikkate alınır.
10. (.....) Özet beyan açmalarında NCTS transit beyanı sisteme kaydedilm beyanın LRN (geçici) tescil numarasının alınmış olmasına gerek yoktur.

B) Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara uygun kelimeleri yazınız.

11. _____, henüz serbest dolaşıma girmemiş ve ticaret p rine tabi tutulmamış eşyanın gümrük antreposuna konulması durur hükümleri içeren rejimdir.
12. _____, transit beyan bilgilerini içeren ve eşyaya refak sistem üzerinden dökümü alınan belgedir.
13. _____, eşyanın transit işlemlerinin başlatılacağı gümr
14. _____, kapsamlı teminat için Ticaret Bakanlığı veya y durumlarda başvuru sahibinin şirket merkezinin ticaret siciline kayıtlı b sorumlu Gümrük Bölge Müdürlüğü; bireysel teminat içinse hareket gü

Öğrenme biriminin tümünü kapsayan ölçme değerlendirme sorularını içerir.

4. ÖĞRENME BİRİMİ: GÜMRÜK ANTREPO VE TRANSİT İŞLEMLERİ

ETKİNLİK 4.5

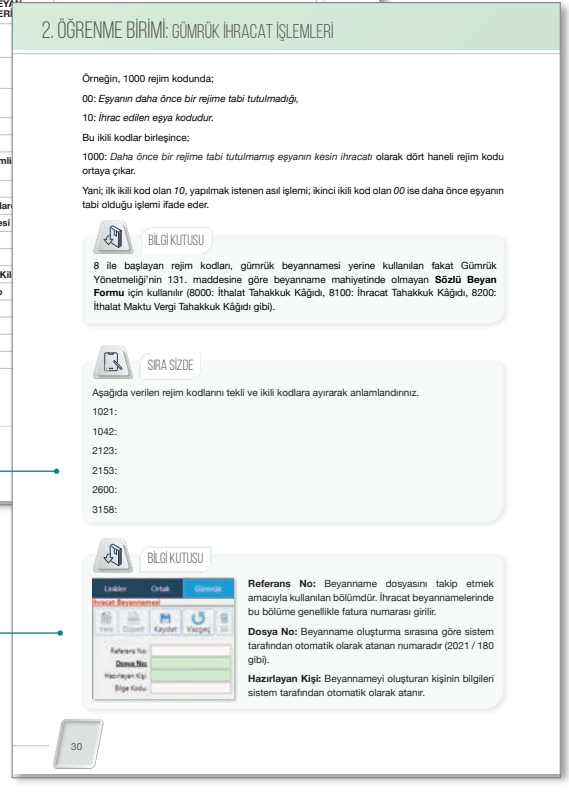
Etkinliğin Amacı: NCTS transit beyanı, gümrük mevzuatına uygun olarak gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 30 dakika

Bilgiler: Hindistan'ın Mumbai şehrinden ithal edilen eşya 20.08.2021 tarihinde 21410500AN123456 tescil numaralı antrepo beyannamesi ile antrepo rejimine tabi tutularak Dilovası Gümrük Müdürlüğü'ne bağlı A41000150 kodlu A tipi kapalı antrepoya alınmıştır. Belirli bir süre sonra Ankara'da bulunan alıcı serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında eşyanın gümrükleme işlemlerini tamamlamak için eşyayı Ankara Gümrük Müdürlüğü'ne bağlı bir geçici depolama yerine aktarmak istemektedir. Ulusal transit sistemi kapsamında yapılacak olan bu transit işlemin NCTS Transit Beyanını aşağıdaki bilgilere göre düzenleyiniz.

TRANSİT BEYA... BÖLÜMLERİ
Alıcı
Gönderici
Taşıyıcı
Asıl sorumlu
Beyan tipi
Çıkıştaki aracın kimli kayıtlı olduğu ülke
İç taşıma şekli
Hareket gümrük idar
Varış gümrük idaresi
Teminat Tipi
Teminat Tutarı
Toplam Brüt / Net Kil
TGTC Pozisyon No
Fatura tutarı
Belge Numarası
Parçalı durumu
Açma tipi

Konunun pekiştirilmesi amacıyla içinde çeşitli soruların olduğu bölümdür.

2. ÖĞRENME BİRİMİ: GÜMRÜK İHRACAT İŞLEMLERİ

Örneğin, 1000 rejim kodunda;

00: *Eşyanın daha önce bir rejime tabi tutulmadığı,*

10: *İhrac edilen eşya kodudur.*

Bu ikili kodlar birleşince;

1000: *Daha önce bir rejime tabi tutulmamış eşyanın kesin ihracatı* olarak dört haneli rejim kodu ortaya çıkar.

Yani; ilk ikili kod olan *10*, yapılmak istenen asıl işlemi; ikinci ikili kod olan *00* ise daha önce eşyanın tabi olduğu işlemi ifade eder.

BİLGİ KUTUSU

8 ile başlayan rejim kodları, gümrük beyannamesi yerine kullanılan fakat Gümrük Yönetmeliği'nin 131. maddesine göre beyanname mahiyetinde olmayan **Sözlü Beyan Formu** için kullanılır (8000: İthalat Tahakkuk Kâğıdı, 8100: İhracat Tahakkuk Kâğıdı, 8200: İthalat Maktu Vergi Tahakkuk Kâğıdı gibi).

SIRA SİZDE

Aşağıda verilen rejim kodlarını tekli ve ikili kodlara ayırarak anlamlandırınız.

1021:

1042:

2123:

2153:

2600:

3158:

BİLGİ KUTUSU

Referans No: Beyanname dosyasını takip etmek amacıyla kullanılan bölümdür. İhracat beyannamelerinde bu bölüme genellikle fatura numarası girilir.

Dosya No: Beyanname oluşturma sırasına göre sistem tarafından otomatik olarak atanan numaradır (2021 / 180 gibi).

Hazırlayan Kişi: Beyannameyi oluşturan kişinin bilgileri sistem tarafından otomatik olarak atanır.

30

Hazırlık Çalışmaları İkonu

Konunun pekiştirilmesi amaçlı soruları içerir.

Bilgi Kutusu İkonu

Konunun pekiştirilmesini sağlayacak ek bilgileri içerir.

Sıra Sizde İkonu

Ölçme Değerlendirme İkonu

Etkileşimli ders materyali, video, ses, animasyon, uygulama, oyun, soru vb. ilave kaynaklara ulaşabileceğiniz karekodu gösterir.

1. VERİ GİRİŞİ

ÖĞRENME BİRİMİ

1 Firma Veri Giriş İşlemleri

2 Vekâlet İşlemleri

Temel Kavramlar

- Firma
- Gümrük
- Kayıt
- Şifre
- Veri girişi

Bu öğrenme biriminde;

- Program üzerinden yapılan kayıt işlemlerini,
- Vekâlet işlemlerini öğreneceksiniz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Gümrük ve gümrük programı kavramlarının ne ifade ettiğini arkadaşlarınızla tartışınız.

2. Dünyadaki bütün devletler bir araya gelip sınırları ortadan kaldırsaydı gümrük işlemlerine gerek duyulur muydu?

GÜMRÜK PROGRAMLARI VE VERİ GİRİŞİ

Gümrük programları günümüzde oldukça sık kullanılmaktadır. İşletmeler, dış ticaret faaliyetlerinde gümrükleme işlemlerini gümrük programları ile yürütmektedir. Gümrük yazılımları, kurulum alt yapısı gerektiren ya da kuruluma gerek duyulmadan kullanılabilen web tabanlı yazılımlar şeklinde olabilmektedir.

Dış ticaret işlemlerinde kullanılan gümrük programlarının başlıca faydaları şunlardır:

- Programı kullanan dış ticaret ya da gümrük firmaları, program üzerinde her türlü veri ya da belgeyi (ticari belgeler, ödeme belgeleri, gümrük belgeleri vb.) arşivleyebilir.
- Dış ticaret firması ile gümrük firması arasında yapılan gümrük müşavirliği hizmet sözleşmesine göre; genel muhasebe işlemleri (faturalandırma, dekont oluşturma, cari işlemler vb.) hatasız ve daha kolay bir şekilde gerçekleştirilebilir.
- Gümrükleme işlemleri sürecinde ortaya çıkan masraflar kayıt altına alınarak bu masrafların belgelendirme işlemleri ve takibi yapılabilir.
- Detaylı raporlama özelliği sayesinde aylık ve yıllık bazda gümrük beyannamelerinin ve diğer belgelerin istatistiki raporları oluşturulabilir.
- Program kamu kurumlarının otomasyon sistemleriyle (MEDOS vb.) uyumlu hâle getirilerek bazı gümrük belgelerinin (menşe ve dolaşım belgeleri gibi) elektronik ortamda düzenlenmesi ve onaylanması sağlanabilir.

Bakanlığın otomasyon sistemleriyle uyumlu olarak çalışan gümrük programları ile detaylı beyan ve özet beyan hazırlama ve sunma işlemleri hızlı bir şekilde yapılır. Detaylı beyan hazırlanırken işlenen veriler, program üzerinde hazırlanan diğer belgelere (A.TR, EUR 1 vb.) de aktarılabilir. Ofisten ihracatçı birliklerine gümrük beyannamesi bilgilerinin gönderilmesi, kaydedilmesi, tahakkuk eden aidatların internet bankacılığı ya da cari hesaptan düşüm yöntemleri ile ödenebilmesi ve gümrük idarelerinin görmeleri gereken Birlik onayının yine ofisten alınabilmesi sağlanır. Böylece gümrük beyannamesi kaydı için İhracatçı Birliklerin merkez ve bürolarında sıra beklemek, nakit para taşımak gibi riskli ve zaman alan işlemler büyük ölçüde ortadan kalkar. Ayrıca T.C. Merkez Bankası tarafından açıklanan günlük döviz kurları, program tarafından otomatik olarak takip edilir ve böylelikle vergi hesaplamalarının hatasız yapılması sağlanır.

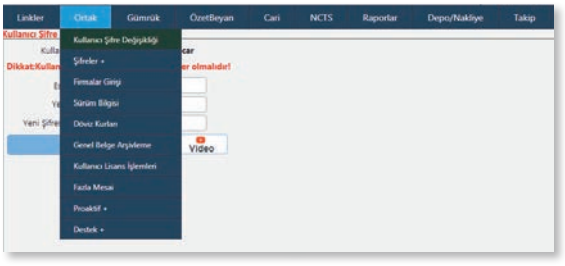
1.1. FİRMA VERİ GİRİŞ İŞLEMLERİ

Gümrük programında gerekli işlemlerin yapılabilmesi için öncelikle bazı tanımlamaların (kullanıcı tanımlamaları, firma tanımlamaları, yetki tanımlamaları vb.) yapılması gerekmektedir. Bu tanımlamalar sırasında doldurulması zorunlu olan bilgiler bulunmaktadır. Gerekli veri girişleri ve tanımlamalar yapılmadan programda gümrükleme işlemleri gerçekleştirilemez. Örneğin, yetkisi

olmayan ya da programa kullanıcı olarak tanımlanmayan bir kullanıcı, program üzerinde işlem gerçekleştiremez. Aynı şekilde firma tanımları yapılmadan firma adına gümrükleme işlemleri (detaylı beyan hazırlama, özet beyan oluşturma vb.) ve diğer işlemler (faturalandırma, ödeme, tahsilat vb.) yapılamaz.

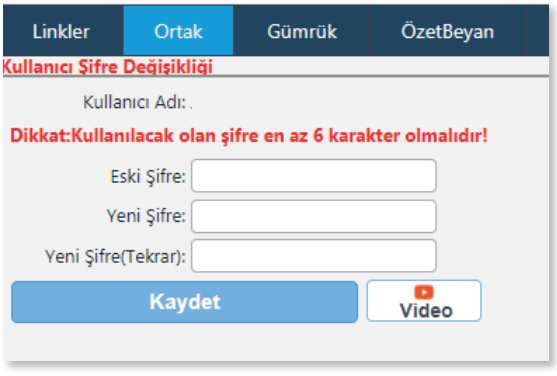
1.1.1 Kullanıcı Şifre Değişikliği

Program üzerinde kullanıcı şifre değişikliği işlemi, iki farklı şekilde yapılabilmektedir. *Ortak* ana menüsünde bulunan *Kullanıcı Şifre Değişikliği* alt menüsü kullanılarak şifre değişikliği yapılabilmektedir (Görsel 1.1).

Görsel 1.1: Kullanıcı şifre değişikliği

Ayrıca programın ana ekranının sağ üst köşesinde yer alan kullanıcı bilgileri bölümünden de şifre değiştirme ve kullanıcı bilgilerini güncelleme işlemleri gerçekleştirilebilmektedir (Görsel 1.2).

Görsel 1.2: Kullanıcı şifre değişikliği

Oluşturulan şifreler kolay kırılamayacak şekilde güçlü ve güvenli olmalıdır. Karakter sayısının olabildiğince fazla olması, farklı karakterlerin (rakam, harf, vb.) ve özel karakterlerin (noktalama işaretleri, matematiksel semboller vb.) kullanılması oluşturulan şifrelerin daha güçlü ve güvenli olmasını sağlayacaktır.

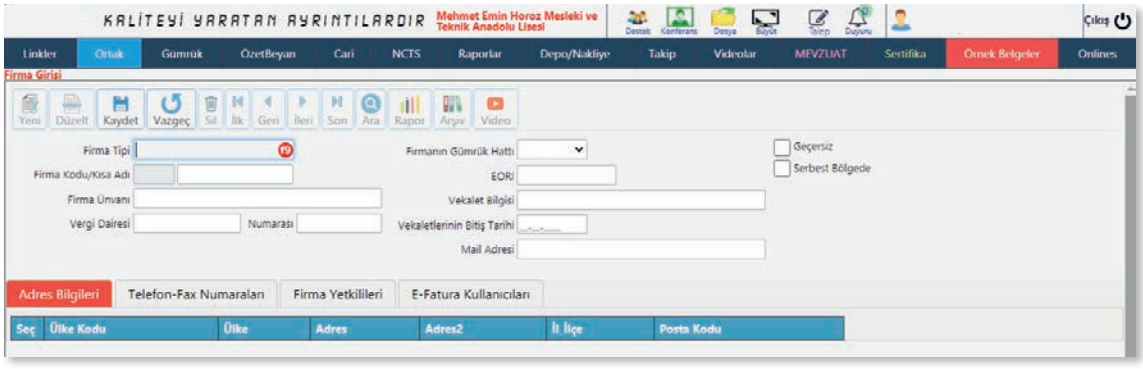
Kullanılan şifreler kesinlikle üçüncü kişilerle paylaşılmamalı ve çok iyi korunmalıdır. Unutulmamalıdır ki bu şifrelerin kötü niyetli kullanıcılar tarafından ele geçirilmesi hukuk dışı faaliyetlere ve mağduriyetler yaşanmasına neden olabilir.

1.1.2. Firma Tanımlama

Program üzerinde firma tanımlama işlemi, *Ortak* ana menüsünde bulunan *Firmalar Girişi* alt menüsü kullanılarak yapılmaktadır (Görsel 1.3). Yeni firma kayıt işlemi yapılırken öncelikle *Yeni* sekmesiyle boş bir tanımlama ekranı açılır.

Görsel 1.3: Firma kaydetme

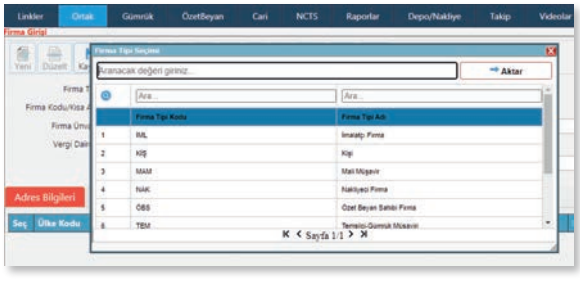
Görsel 1.4: Firma kaydetme

Firma Tipi: Firma tanımlaması yapılırken tanımlanacak olan firma tipinin (yurt içi ticaret firması, yurt dışı ticaret firması, imalatçı firma, nakliyeci firma, temsilci-gümrük müşavirliği firması vb.) seçildiği bölümdür. Bu firma tipleri genellikle firmanın faaliyet konusuna göre belirlenmektedir.

Firma Kodu / Kısa Adı: Herhangi bir işlemde firma seçimi yapılırken ilgili firmanın kolay bir şekilde bulunabilmesi amacıyla firmanın tam unvanı yerine kısa adının yazıldığı bölümdür. Ayrıca firma tanımlandıktan sonra program tarafından bu bölüme otomatik olarak bir firma kodu atanır.

Firma Unvanı: Firma unvanının yazıldığı bölümdür. Firma unvanında firma adı, firmanın faaliyet konusu ve firma türü yer alır. "AAA Gıda Üretim Sanayi ve Dış Ticaret AŞ" firma unvanına bakıldığında firma isminin, AAA; firmanın faaliyet konusunun, gıda üretimi ve dış ticaret; firma türünün ise anonim şirket olduğu görülmektedir.

Vergi Dairesi / Numarası: Tanımlaması yapılan yurt içi firmaların bağlı bulunduğu vergi dairesinin isminin (Genellikle firma merkezinin bulunduğu ilçedeki vergi dairesidir.) ve on rakamdan oluşan vergi numarasının yazıldığı bölümdür.

Görsel 1.5: Firma tip kodu çeşitleri

Müşavir Firma / Temsilci Firma: Tanımlaması yapılan yurt içi firmaların birlikte çalıştıkları mali müşavir ve gümrük müşaviri firma bilgilerinin yazıldığı bölümdür. Müşavir firma bölümüne mali müşavir, temsilci firma bölümüne de gümrük müşaviri firma bilgileri yazılır. Firma, mali müşavirliğini ya da gümrük temsilciliğini kendisi yapıyor ise bölüm üzerinde *Kendisi* butonu işaretlenir.

Firmanın Gümrük Hattı: Ayrıcalıklı gümrük hattına (yeşil, mavi) sahip firmaların gümrük hattının belirtildiği bölümdür. Yeşil hat ayrıcalığı için Yetkilendirilmiş Yükümlü Statü (YYS) Belgesi, mavi hat ayrıcalığı için de Onaylanmış Kişi Statü (OKS) Belgesi alınmalıdır.

EORI Numarası: Firmanın varsa EORI [Economic Operators Registration and Identification (Ikınamîk Opıreytırz Recîstreyşın ınd Aydentıfıkeyşın)] numarasının yazıldığı bölümdür. Bu numara "Ekonomik Operatörler Kayıt ve Kimlik Numarası" anlamına gelmekte olup malların AB'ye veya AB dışına ithalatını veya ihracatını üstlenen işletmeler için Avrupa Birliği kayıt ve kimlik numarasıdır. EORI numarası, gümrükleme işleminin yapılacağı iki harfli ülke kodundan ve on dört rakamdan oluşur ("DE 123 456 789 12345" gibi). AB içinde gümrükleme işlemi yapılabilmesi için bu numaranın alınması zorunludur.

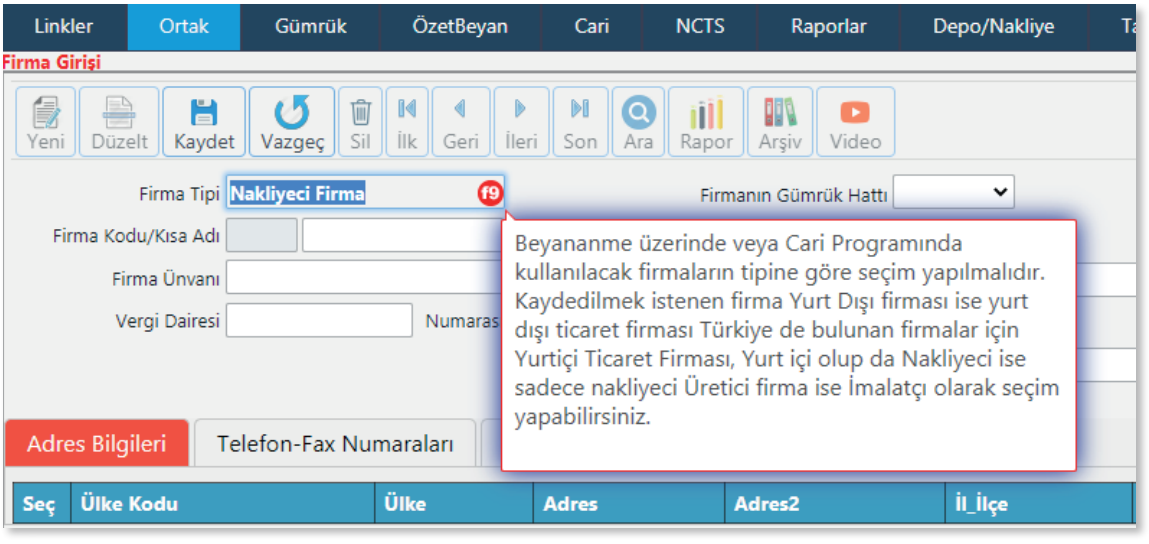
Vekalet Bilgisi / Vekalet Bitiş Tarihi: Vekalet bilgilerinin ve vekalet bitiş tarihinin yazıldığı bölümlerdir. Noterden alınan ve gümrük idaresine onaylatılan Vekalet Belgesi ile gümrük müşaviri firma, beyan sahibi adına gümrükleme işlemlerini yapmaya yetkilendirilmiş olur. Vekalet bilgisi yazılırken vekaletin yapıldığı noterin adı, vekalet numarası ve vekalet belgesinin tarihi (Büyükçekmece 12. Noterliği / 12345 / 25.05.2022) belirtilir. Vekalet bitiş tarihi olarak da vekalet belgesinde belirtilen bitiş süresi dikkate alınır.

YFKS Numarası: Yurt dışı ticaret firması tanımlanırken varsa "Yabancı Firma Kayıt Sistemi" tarafından atanan numaranın yazıldığı bölümdür.

BİLGİ KUTUSU

Bu numara, numaranın verildiği yılın son iki rakamından, firmanın ülke kodundan ve dokuz rakamlı seri numarasından oluşur (22KR000111222 gibi). Örneğin; "22KR000111222" YFKS numarası incelendiğinde bu numaranın bir Güney Kore Cumhuriyeti firmasına ait olduğu ve ve bu numaranın firmaya 2022 yılında verildiği görülmektedir. YFKS, ithalat denetimlerinin etkinliğinin artırılması ve Türkiye'ye ihracat yapan yabancı firmaların daha yakından izlenebilmesi amacıyla oluşturulmuştur.

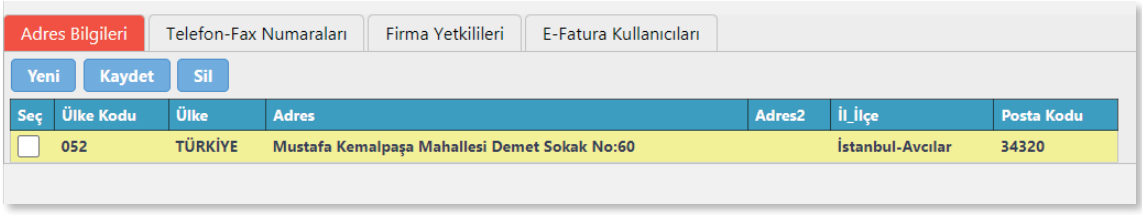
Ayrıca *Firma* girişi menüsünde bulunan *Adres Bilgileri*, *Telefon-Faks Numaraları*, *Firma Yetkilileri* ve *E-Fatura Kullanıcıları* bölümleri de doldurulur ve firma tanımlaması tamamlanır.

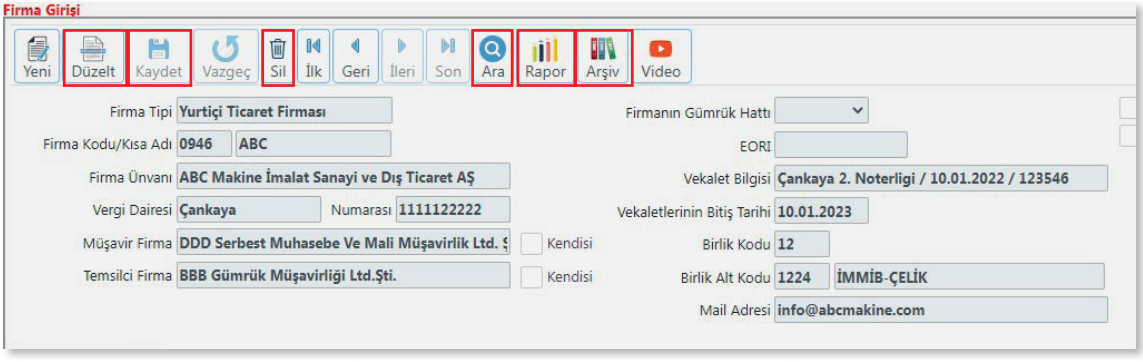
Görsel 1.6: Nakliyeci firma kaydetme

Firmalar Girişi menüsü üzerinde, yeni firma kayıt işlemlerinden başka *Ara* sekmesi ile daha önce yapılmış olan kayıtlara tekrar ulaşılabilir, *Düzelt* sekmesi ile firma bilgilerinde değişiklikler ve güncellemeler yapılabilir, *Sil* sekmesi ile yapılan kayıtlar silinebilir, *Kaydet* sekmesi ile yapılan değişiklikler kaydedilebilir. *Rapor* sekmesi üzerinden kayıtlı firmalar firma tiplerine göre listelenebilir

ve bu liste dökümleri alınabilir. *Arşiv* sekmesi üzerinden de firma dosyaları sisteme yüklenerek firma bazlı belge arşivleme işlemleri yapılabilir (Görsel 1.7 ve Görsel 1.8).

Görsel 1.7: Adres tanımlama

Görsel 1.8: Firma girişiyle ilgili diğer işlemler

1.2. VEKÂLET İŞLEMLERİ

1.2.1. Şifreler

Ortak ana menüsünün *Şifreler* alt menüsünde üç ayrı şifre bilgisi bulunmaktadır. Bu alt bölümde BİLGE Kullanıcı Kodları, Birlik Kullanıcı Kodları ve MEDOS Kullanıcı Kodları tanımlanmaktadır.

BİLGE Kullanıcı Kodları ile ilgili bölümde beyannameyi imzalamaya yetkili olan kişinin gümrük bilgileri yer alır. Bu bilgiler, yazılım firması tarafından özel yetki ile girilmektedir. Kullanıcılar, sadece gümrük şifresini değiştirmek için bu ekranı kullanabilmektedir.

Birlik Kullanıcı Kodları ile ilgili bölümde, firmanın üye olduğu ihracatçı birliğinden almış olduğu Birlik Kullanıcı Kodu, Birlik Kullanıcı Şifresi ve Birlik Ödeme Şifresi tutulur. Bu alana sadece yazılım firması tarafından müdahalede edilebilir. Kullanıcıların bu alanı görme ve bu alanda işlem yapma yetkileri yoktur.

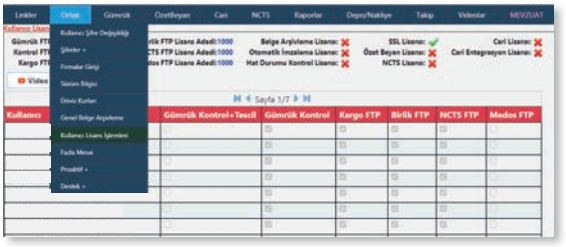
Medos Kullanıcı Kodları ile dolaşım belgelerinin program üzerinden onaylanması için kullanılan şifreler ilgili bölümde tutulur. Bu alana sadece yazılım firması tarafından müdahale edilebilir. Kullanıcıların bu alanı görme ve bu alanda işlem yapma yetkileri yoktur.

SIRA SİZDE

Menşe ve Dolaşım Belgeleri Otomasyon Sistemi (MEDOS) hakkında bir araştırma yapınız ve elde ettiğiniz bilgileri sınıfta paylaşınız.

1.2.2. Kullanıcı Lisans İşlemleri

Ortak menüsünün *Kullanıcı Lisans İşlemleri* alt menüsünde, firma müşteriler için açılan kullanıcılar listelenir. *Kullanıcı Lisans İşlemleri* ekranında firma kullanıcılarının gönderim yetkileri ve üst kısmında, firmanın hangi lisanslara sahip olduğu bilgisi gösterilir. Üst kısımda lisanslı ürünlerin karşısında görünen sayılar ise hangi modülden kaç adet lisanslandığı bilgisini verir (Görsel 1.9).

Görsel 1.9: Kullanıcı lisans işlemleri

Program kullanıcıları, bu alanlarda işlem yapamaz. Kullanıcılar arasında yapılacak yetki değişikliği, firma yetkilileri tarafından üst menüdeki talep ekranına yazılarak yazılım firmasına bildirilir.

ETKİNLİK 1.1

Etkinliğin Amacı: Gümrük programı üzerinde firma girişi yapmak.

Etkinliğin Süresi: 30 dakika

Bilgiler:

ABC Lojistik Ltd. Şti. Mesudiye Mahallesi Kuvayi Milliye Caddesi No:789 PK 33060 adresinde kayıtlıdır. ABC Lojistik firmasını Ahmet Mersinli Bey temsil edecektir.

Ahmet Bey'in İletişim Bilgileri

Tel: +90 565 123 45 67

Mail: ahmetmersinli@abc.com.tr

TC: 12345678912

Firmanın İletişim Bilgileri

Tel: +90 324 123 45 67

Mail: info@abc.com.tr

Bilgileri verilen nakliye firmasını program üzerinde tanımlayınız.

ETKİNLİK 1.2

Etkinliğin Amacı: Gümrük programı üzerinde firma girişi yapmak.

Etkinliğin Süresi: 30 dakika

Bilgiler:

Yukatan Gümrük Müşavirliği Ltd. Şti. Şeref Mahallesi Ünalan Caddesi No:789 PK 34060 adresinde kayıtlıdır. Yukatan Gümrük Müşavirliği firmasını Mehmet Kamil Bey temsil edecektir.

Mehmet Bey'in İletişim Bilgileri

Tel: +90 585 123 45 67 / Mail: mehmetkemal@yukatan.com.tr / TC: 12345678913

Firmanın İletişim Bilgileri

Tel: +90 212 123 45 67 / Mail: info@yukatan.com.tr

Bilgileri verilen gümrük müşavirliği firmasını program üzerinde tanımlayınız.

ETKİNLİK 1.3

Etkinliğin Amacı: Gümrük programı üzerinde firma girişi yapmak.

Etkinliğin Süresi: 30 dakika

Bilgiler:

AAA Gıda Ürünleri Sanayi ve Dış Ticaret AŞ Milliyet Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi, Numara: 444 PK 34050 adresinde kayıtlıdır. Firma yeşil hat ayrıcalığına sahiptir. Firmanın müşavir firması; "DDD Serbest Muhasebe ve Mali Müşavirlik Ltd. Şti." temsilci firması ise "BBB Gümrük Müşavirliği Ltd. Şti."dir. 123456 kayıt numaralı vekâlet, 10.09.2022 tarihinde İstanbul Avcılar 10. Noterliği'nde yapılmış olup vekâletin süresi 1 yıl olarak belirlenmiştir. Firma, İstanbul İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine (İİB) bağlı olarak kuru meyve ihracatı gerçekleştirmektedir. İlgili firmayı Kemal Bey temsil edecektir.

Kemal Bey'in İletişim Bilgileri

Tel: +90 585 123 45 99

Mail: info@kemal.aaa.com

TC: 12345678999

Firmanın İletişim Bilgileri

Tel: +90 212 123 45 67

Mail: info@aaa.com.tr

Bilgileri verilen yurt içi ticaret firmasını program üzerinde tanımlayınız.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (.....) Firma kayıt işlemleri, Ortak – Firmalar Girişi – Yeni sekmeleri ile yapılır.
2. (.....) Veri girişi yapılırken aramalar, F7 kısayol tuşu ile yapılır.
3. (.....) Kullanıcı şifre işlemleri, Ortak Kullanıcı-Şifre Değişikliği sekmeleri ile yapılır.
4. (.....) Firma yetkilisi bilgileri, Ortak – Yeni – Firma Yetkili Bilgisi sekmeleri ile yapılır.

B) Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara uygun kelimeleri yazınız.

5. Gümrük programına veri giriş işlemleri, _____ sekmesinden yapılır.
6. Dış ticaret işlemleri ve veri girişlerinin yapıldığı, gümrük süreçlerinin takip edildiği programa _____, adı verilir.
7. _____ hat ayrıcalığı için Yetkilendirilmiş Yükümlü Statü (YYS) Blegesi, _____ hat ayrıcalığı için de Onaylanmış Kişi Statü (OKS) Belgesi alınmalıdır.
8. _____ "Ekonomik Operatörler Kayıt ve Kimlik Numarası" anlamına gelmekte olup malların AB'ye veya AB dışına ithalatını veya ihraçatını üstlenen işletmeler için Avrupa Birliği kayıt ve kimlik numarasıdır.
9. _____ firma adı, firmanın faaliyet konusu, ve firma türü bilgilerini belirtir.
10. Firma tanımlaması yapılırken gümrük müşaviri firma bilgileri_____ bölümüne yazılır.
11. _____, gümrük müşaviri firmaya beyan sahibi adına gümrükleme işlemlerini yapma yetkisi veren, noterden alınan ve gümrük idaresine onaylatılan belgedir.
12. _____, ithalat denetimlerinin etkinliğinin artması ve Türkiye'ye ihracat yapan yabancı firmaların daha yakından izleneilmesi amacıyla oluşturulmuştur.

C) Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyup doğru seçeneği işaretleyiniz.

13. Gümrük Programında "Yurt İçi Ticaret Firması" oluşturulurken yapılan işlemlerde aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğrudur?

A) Firmalar Girişi – Yeni – Firma Tipi – F9 – Yurtiçi Ticaret Firması
B) Firmalar Girişi – Firma Tipi – Yeni – F9 – Yurt İçi Ticaret Firması
C) Firma Tipi – Yeni – Firmalar ÆGirişi – F9 – Yurt İçi Ticaret Firması
D) Yeni – F9 – Firmalar Girişi – Firma Tipi – Yurt İçi Ticaret Firması
E) F9 – Firmalar Girişi – Firma Tipi – Yeni – Yurt İçi Ticaret Firması

14. "Firma Girişi" penceresinde aşağıdaki menülerden hangisi yer almaz?

A) Ara
B) Birlik
C) Firmalar Listesi
D) Düzelt
E) Son Kayıt

15. Gümrük Programında "Yurt Dışı Ticaret Firması" oluşturulurken aşağıdaki bilgilerden hangisine yer verilmez?

A) Firma kodu / Kısa adı
B) Firma tipi
C) Vekalet bilgisi
D) Telefon-faks numaraları
E) Adres tipi

16. "Firma Girişi" penceresinde daha önce programa kaydedilmiş olan "Yurt İçi Ticaret Firmaları"nı aramak için aşağıdaki kavramlardan hangisi kullanılmaz?

A) Firma unvanı
B) Firma kısa adı
C) İl / İlçe
D) Mali sorumlu
E) Vergi numarası

17. "Firmalar Girişi" penceresinde, Yurt İçi Ticaret Firması oluşturulurken firmanın gümrük müşaviri kendi bünyesinde çalışıyor ise hangi kutucukların aynı olması gerekir?

A) Firma Unvanı / Temsilci Firma
B) Temsilci Firma / Müşavir Firma
C) Firma Tipi / Müşavir Firma
D) Vekalet Bilgisi / Müşavir Firma
E) Firma Tipi / Adres Tipi

18. "Firma Girişi" penceresinde "Yurt İçi Ticaret Firması" oluşturulurken İhracat Beyannamesinde hangi kutucuklar bu bilgiye göre otomatik olarak atanır?

A) Beyan Sahibi / Alıcı
B) Mali Müşavir / Hazırlayan Kişi
C) Beyan Sahibi / Firma Unvanı
D) Alıcı / Mali Müşavir
E) Beyan sahibi / Mali Müşavir

19. Firma kayıtlarında vekalet bilgileri yazılırken hangi bilgiye gerek yoktur?

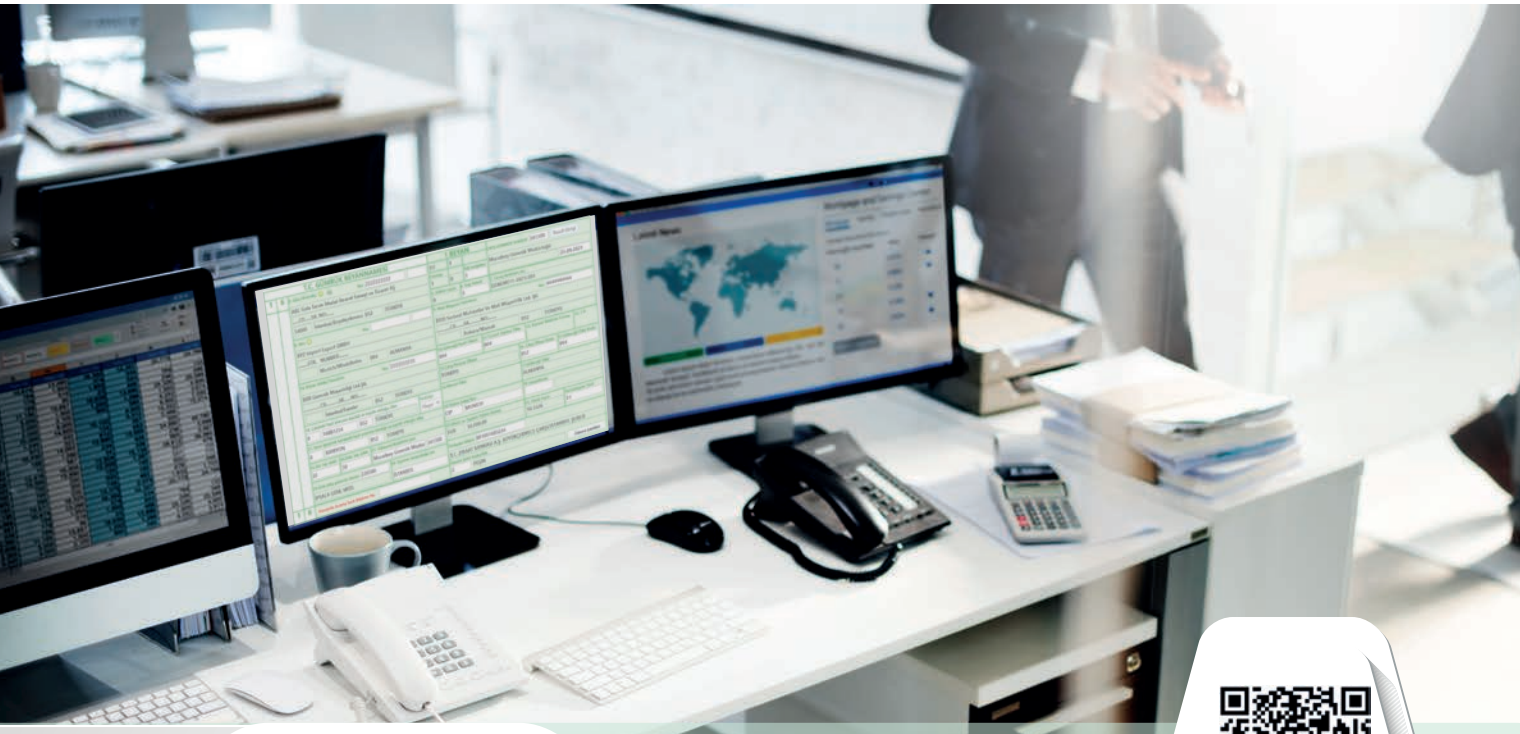
A) Vekaleti veren firmanın adı
B) Vekaletin verildiği tarih
C) Vekaletin kayıt numarası
D) Vekaletin yapıldığı noterin adı
E) Vekaletin bitiş tarihi

2.
ÖĞRENME BİRİMİ

İHRACAT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ

1 İhracat Gümrük Beyannamesi İşlemleri

2 İhracat Gümrükleme İşlemleri Süreci

Temel Kavramlar

- Beyanname
- İhracat
- Muafiyet
- Muayene
- Onay
- Rejim
- Temsil
- Tescil
- Teşvik
- Vergi

Bu öğrenme biriminde;

- İhracat beyannamesi işlemlerinin gerçekleştirilmesini,
- İhracat sürecindeki diğer işlemlerin uygulanmasını öğreneceksiniz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

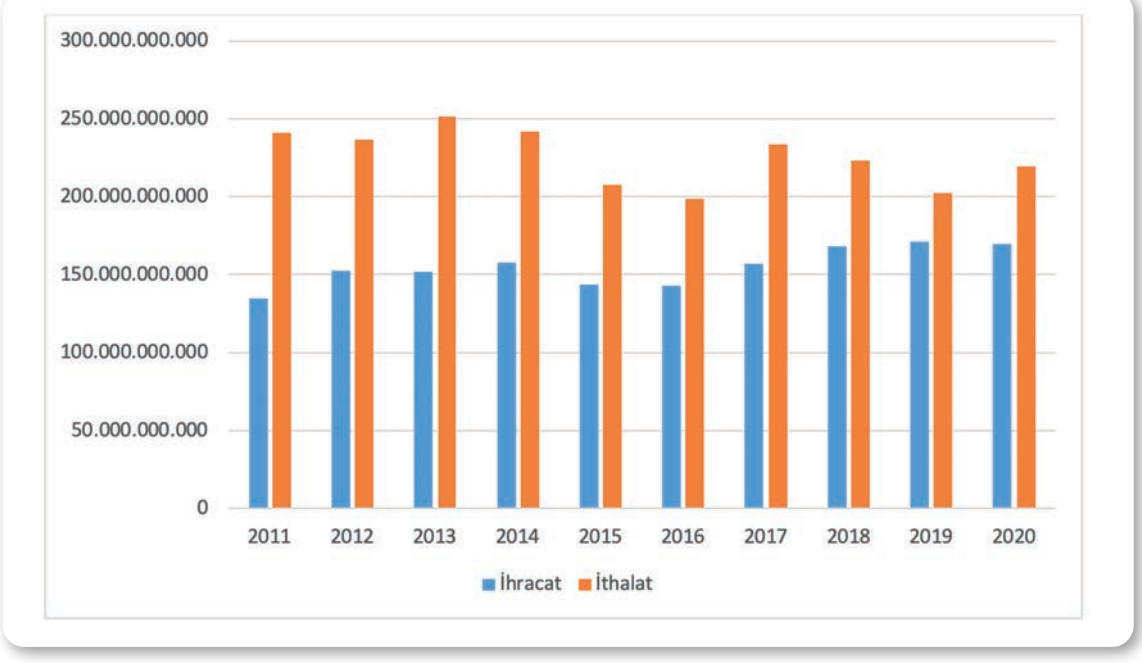
1. Günlük hayatta, "beyan etmek" ifadesinin nerelerde kullanıldığını hatırlayıp "beyanname" sözcüğünün ne anlama gelebileceğini arkadaşlarınızla tartışınız.
2. Bir ülkenin ihracat miktarının ithalat miktarından az olması ne gibi sorunlara yol açabilir?
3. İhracat ile ilgili işlemlerin pek çoğu, günümüzde bilgisayar ortamında gerçekleştirilmektedir. Bunun sağladığı avantajlar neler olabilir?

İHRACAT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ

İhracat, bir ülkede üretilen ürün ve hizmetlerin başka ülkelere satılması olarak tanımlanabilir. Arapça kökenli olan ihracat sözcüğü dış satım olarak da ifade edilebilir.

Her ülke, ihracatının fazla olmasını ister. İhracatın piyasaya para girişi, ekonominin canlanması, istihdam yaratması gibi oldukça önemli katkıları vardır. Bir ülkede ihracatın ithalattan az olması dış ticaret açığına sebep olur. Ülke ekonomisinin bir şekilde ayakta kalabilmesi için bu açığın başka finansal kaynaklarla kapatılması gerekmektedir.

Türkiye'nin 2011-2020 yıllarındaki dış ticaret verilerine göre; 2011 yılında 135 milyar $ civarında olan ihracat hacminin 2020 yılında yaklaşık 170 milyar $ düzeyine yükseldiği görülmektedir. İthalat ise 2011 yılında 240 milyar $ düzeyindeyken 2020 yılında 220 milyar $ seviyesine gerilemiştir (Grafik 2.1). Bu verilere bakıldığında ihracatın ithalatı karşılama oranının giderek arttığı göze çarpmaktadır.

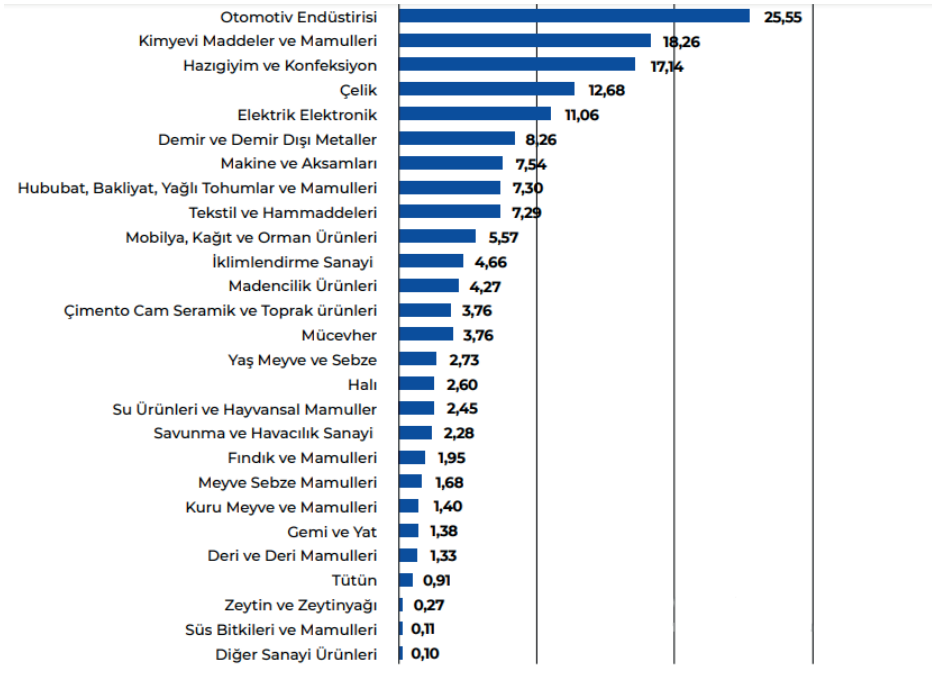

Grafik 2.1: Türkiye'nin ihracatı ve ithalatı (USD)

SIRA SİZDE

Türkiye'de ihracatın artırılmasına yönelik teşvik politikaları ve uygulamalarını araştırınız. Araştırmanız sonucunda ulaştığınız bölgesel ve ürün bazlı teşvikleri sunum hâlinde arkadaşlarınızla paylaşınız.

Türkiye'nin ihraç ettiği ürünlere bakıldığında ise otomotiv, kimyevi maddeler ve tekstil ön plana çıkmaktadır. Bununla birlikte Türkiye'nin çok çeşitli ihracat ürünleri bulunmaktadır (Grafik 2.2).

Grafik 2.2: Türkiye'nin 2020 ihracat ürünleri dağılımı (milyar $)

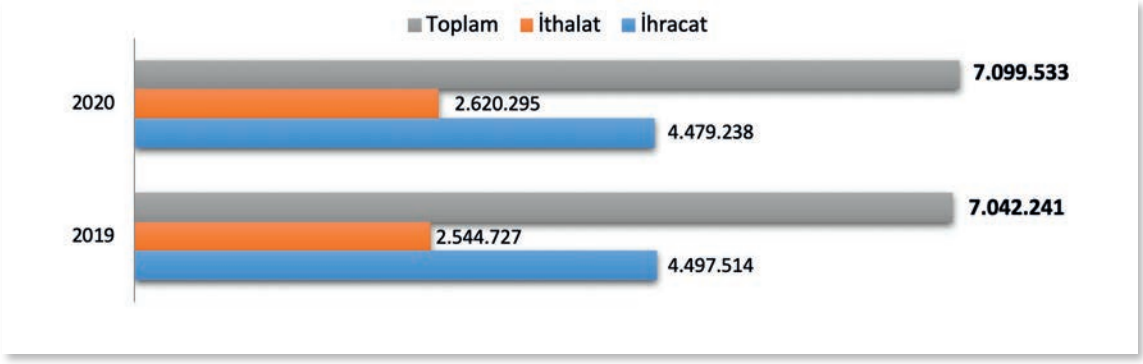
SIRA SİZDE

Türkiye'nin ihraç ettiği ürünlere ait dağılımın son 50 yılda nasıl değiştiğini ve bu değişimin sebeplerini araştırınız. Ulaştığınız verileri sunum hâline getirip sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2.1. İHRACAT GÜMRÜK BEYANNAMESİ İŞLEMLERİ

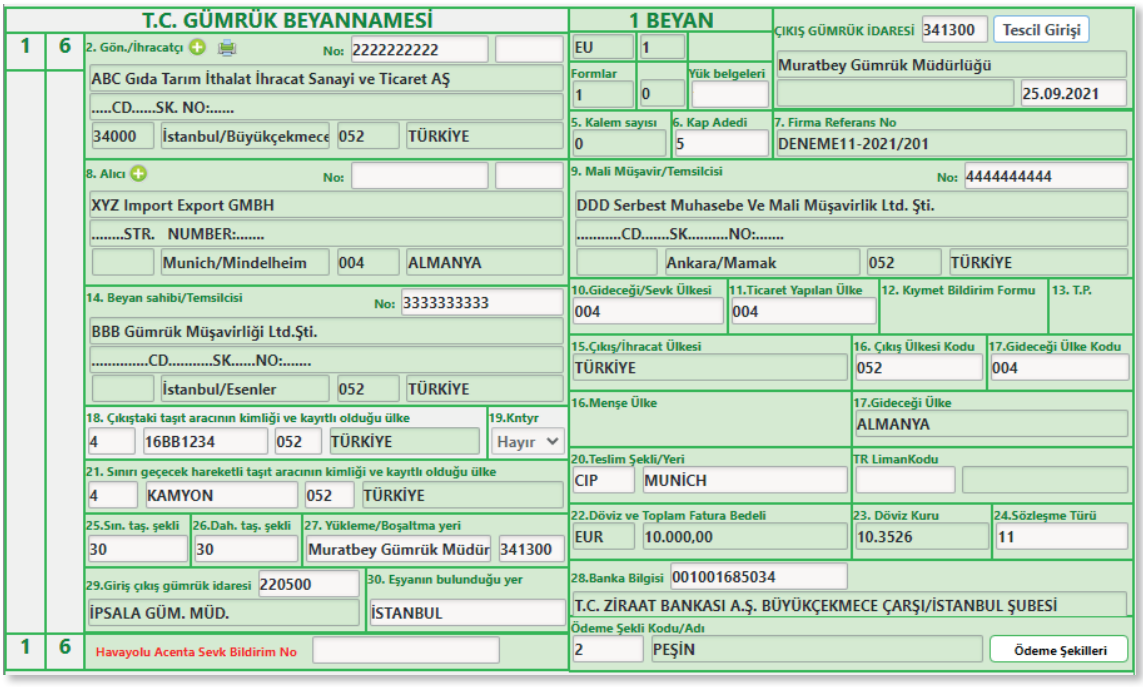
İhraç edilecek eşyanın ihracat gümrükleme işlemlerinin yapılacağı gümrük idaresine bildirilmesi gerekir. Gümrük mevzuatında bu bildirim, **gümrük beyanı** olarak yer alır. İhraç edilen eşya ile ilgili yazılı olarak yapılması gereken bildirim, **gümrük beyannamesi formu** ile yapılmaktadır. Ticaret Bakanlığının yayınladığı verilere göre Türkiye'de, 2019 yılında 4.497.514 adet; 2020 yılında ise

4.479.238 adet ihracat gümrük beyannamesi düzenlenmiştir (Grafik 2.3).

Grafik 2.3: Türkiye'de 2019 ve 2020 Yıllarında Düzenlenen Gümrük Beyannamesi Sayısı (Adet)

Beyannamede genel olarak gönderici-alıcı bilgileri, eşya (ticari tanım, miktar, kıymet, tarife, menşe vb.) bilgileri, -varsa- ödenmesi gereken vergi bilgileri, taşıma bilgileri, beyanname ekinde bulunması gereken diğer belgelerin bilgileri bulunmaktadır (Görsel 2.1).

Görsel 2.1: İhracat gümrük beyannamesi

Gümrük işlemleri; Ticaret Bakanlığının **Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri (BİLGE)** yazılımı ile bağlantılı olarak çeşitli gümrük programları üzerinden, gümrük müdürlüklerinde bulunan veri giriş salonlarındaki terminaller üzerinden ya da uzaktan erişim (internet) üzerinden veri işleme tekniği yoluyla elektronik ortamda yürütülmektedir. BİLGE sistemi, eşyanın gümrük işlem sürecinin tamamının gerçek zamanlı olarak elektronik ortamda yürütülmesini sağlayan bir yazılımdır. BİLGE sistemine bağlanabilmek için kullanıcı kodu, şifre ve elektronik imza kullanılmaktadır.

İhracat gümrük beyannamesi, gümrük programı üzerinde oluşturulduktan ve kaydedildikten sonra işlemin yapılacağı gümrük idaresinin kayıtlarına aktarılmaktadır. Bu aktarma işlemine

beyanname tescili denir. BİLGE sistemine kaydedilen gümrük beyannamesine otomatik olarak bir beyanname tescil numarası atanır. Bu numara; içinde bulunulan yılın son iki hanesinden, gümrük kodundan, yapılan işlemin türünden (ihracat-EX, ithalat-IM, transit-TR, antrepo-AN) ve tescil sıra numarasından oluşmaktadır (**21**341300**EX**012345 gibi). İhracat işlemlerinde -varsa- ödenmesi gereken vergilerin ödeme yükümlülüğü, beyannamenin tescil edildiği tarihte başlamaktadır. Beyanname, tescil edildikten sonra artık gümrük operasyon sürecine başlanabilir.

2.1.1. İhracat Gümrük Beyannamesinin Düzenlenmesi

Gümrükleme işlemlerinde Gümrük Mevzuatı'na uygun şekilde düzenlenerek ilgili gümrük idaresine sunulan belgeye **gümrük beyannamesi** denir. 1963 Ankara Anlaşması'yla başlatılan, Türkiye-AB Ortaklık Konseyi'nin 6 Mart 1995 tarihli toplantısında kabul edilen 1 / 95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı uyarınca; 1 Ocak 1996 tarihinde tamamlanan Türkiye-AB Gümrük Birliği kapsamında, **Tek Tip Gümrük Beyannamesi** kullanımına başlanmıştır. Bu beyanname ile Birlik içinde mevzuat ve belge uyumunun sağlanması amaçlanmıştır.

BİLGİ KUTUSU

Gümrük Birliği: Taraf ülkeler arasında yapılan ticarete konu eşyanın her türlü tarifeden ve vergiden muaf şekilde serbestçe dolaşabilmesi ve taraf ülkelerin üçüncü ülkelerden yapılan ithalata yönelik de aynı tarife oranlarını ve aynı ticaret politikasını uygulamasıdır. Türkiye-AB Gümrük Birliği, sadece sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini kapsamakta olup işlenmemiş geleneksel tarım ürünleri kapsam dışında kalmaktadır.

Gümrük beyannamesi düzenlenirken her beyanname formuna, bir kalem eşya yazılır. Beyan edilen eşya bir kalemden fazla ise diğer eşya kalemleri için **Devam Formu** ve/veya **Ekli Liste** kullanılır. Kullanılması durumunda ekli listenin her bir satırında; eşyanın kalem sıra numarası, gümrük tarife istatistiki pozisyon numarası (GTİP), cinsi, rejim kodu, vergi matrahı, vergi oranı ve vergi tutarı bulunur.

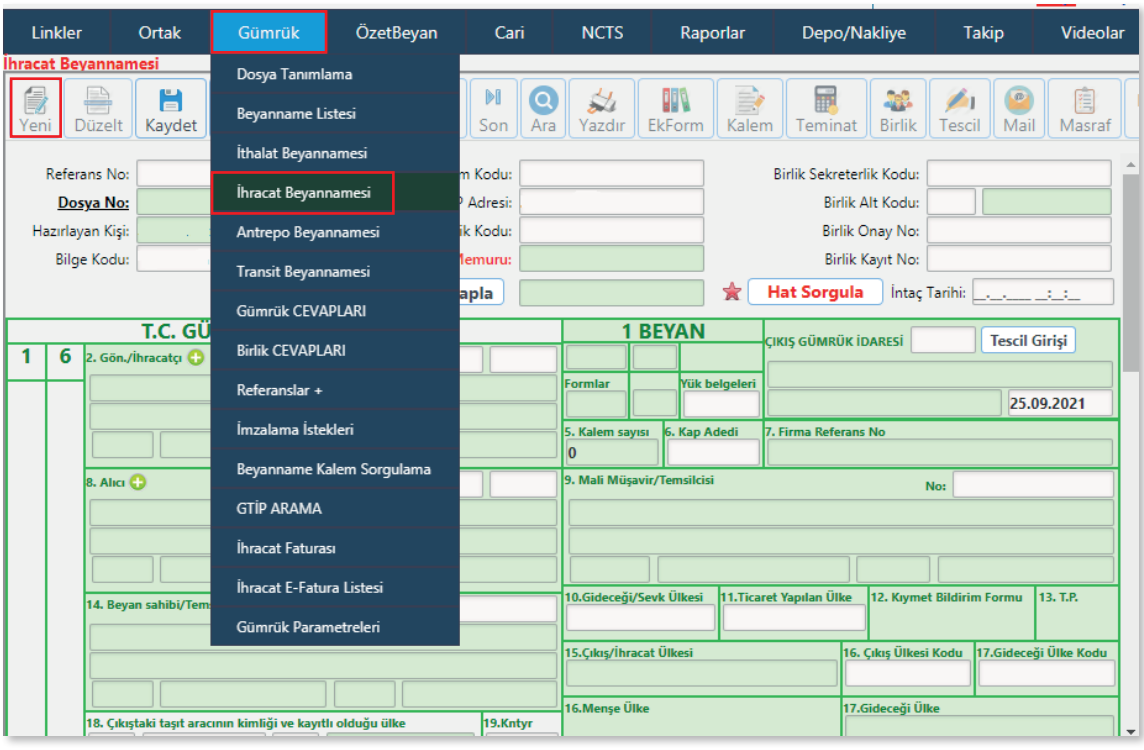
BİLGİ KUTUSU

Gümrük Beyannamesi ile ilgili uygulamalarda T.C. Ticaret Bakanlığının **Gümrük Beyannamesi Kullanma Talimatı**'na göre hareket edilmelidir.

2.1.1.1. Gümrük Programı Üzerinde İhracat Gümrük Beyannamesinin Oluşturulması

İhracat gümrük beyannamesi düzenlenirken kullanılan gümrük programının *Gümrük* ana menüsünde yer alan *İhracat Beyannamesi* seçilir. Ekrana daha önceden düzenlenmiş olan beyanname bilgileri gelir. Ekrandaki beyannamenin kopyalanmasıyla ya da boş bir sayfa açılarak beyanname oluşturulabilir. Beyanname, sistemde var olan beyanname kopyalanarak oluşturulacaksa *Yeni* butonu üzerinde sağ fare tuşu kullanılarak *Kopyala* seçeneği ile yapılır. Boş

bir beyanname sayfası kullanılarak beyanname oluşturulacaksa *Yeni* butonu kullanılarak işlem gerçekleştirilir (Görsel 2.2).

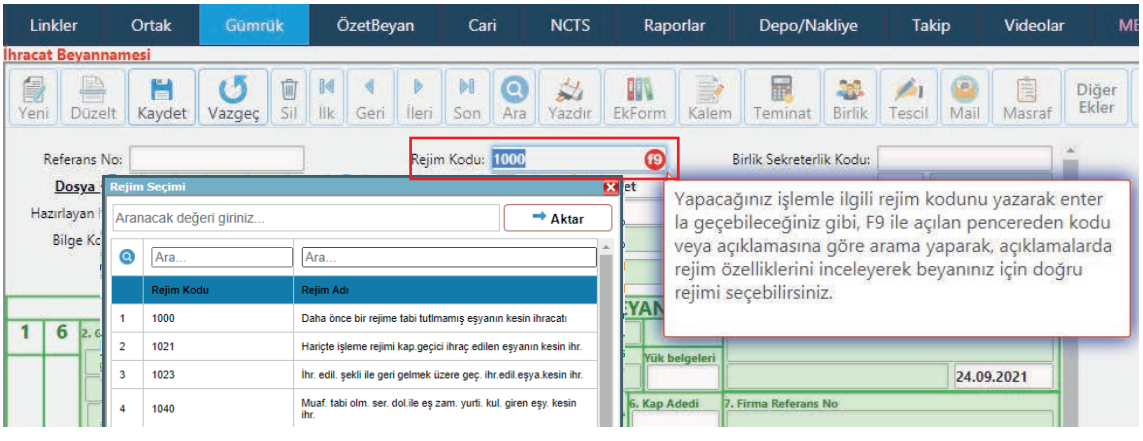

Görsel 2.2: İhracat gümrük beyannamesinin gümrük programında oluşturulması

2.1.1.2. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Bilgi Girişlerinin Yapılması

Gümrük programı üzerinde yeni beyanname oluşturulduktan sonra veri girişleri yapılmaya başlanır. Veri girişleri yapılırken beyannamenin bölümleri arasında *Enter* tuşu ile geçiş yapılabilir. Beyanname üzerinde doldurulması gereken bölümler beyaz olarak görünür. Ayrıca beyanname bölümlerine veri girişleri yapılırken ilgili bölümlerin pencereleri *F9* veya *space* tuşu ile açılabilir.

Rejim Kodu: Beyanname oluşturulduktan sonra ilk girilmesi gereken bilgidir. Beyana uygun, dört rakamdan oluşan rejim kodu sisteme girilir. İhracat gümrükleme işlemleri için 1, 2 ve 3 ile başlayan rejim kodları kullanılmaktadır. En basit anlamda, geri dönüşü olmaksızın yurt dışına ürün satılması olarak ifade edilen kesin ihracat işlemlerinde 1000 rejim kodu kullanılır (Görsel 2.3).

Görsel 2.3: Gümrük rejim kodu

Gümrük rejimlerini belirtmek amacıyla kodlar üretilmiştir. Rejimleri belirten kodlar, tek hanelidir fakat gümrük beyannamelerinde dört rakamdan oluşan dört haneli rejim kodları kullanılmaktadır. Dört rakamdan oluşan rejim kodlarının ilk iki hanesi, yapılmak istenen asıl işlemin yani tabi tutulacak rejimin ne olduğunu gösterir. Son iki hanesi ise eşyanın daha önce tabi tutulduğu rejimi ya da daha önce rejime tabi tutulmadığını gösterir (Tablo 2.2).

Tablo 2.2: Gümrük rejim kodları ve anlamları

Gümrük Rejiminde Tekli Kodlar	Gümrük Rejiminde İkili Kodlar
1. Kesin ihracat	**00:** Daha önce bir rejime tabi tutulmamış eşya **10:** İhraç edilen eşya
2. Geçici ihracat (Hariçte işleme dâhil)	**21**: Hariçte işleme rejimi kapsamında geçici ihraç edilen eşya **23:** İhraç edildiği şekli ile geri gelmek üzere geçici ihraç edilen eşya **26:** ATA Karnesi kapsamında eşyanın geçici ihracatı
3. Yeniden ihracat	**31:** Yeniden ihracat
4. Yurt içi kullanım için giriş (Kesin ithalat)	**40:** Muafiyete tabi olmadan serbest dolaşım ile eş zamanlı yurt içi kullanıma giren eşya **41:** Dâhilde işleme rejimi geri ödeme sistemi kapsamında serbest dolaşım ile eş zamanlı yurt içi kullanıma giren eşya **42:** Muafiyete tabi olarak serbest dolaşım ile eş zamanlı yurt içi kullanıma giren eşya
5. Geçici ithalat (Dâhilde işleme dâhil)	**51:** Dâhilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemine tabi tutulan eşya **52:** 51 numaralı kodda belirtilenin dışında dâhilde işleme rejimine tabi tutulan eşya **53:** Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşya **58:** ATA Karnesi kapsamında geçici ithal edilen eşya
6. Yeniden ithalat: Sadece önceden geçici olarak ihraç edilmiş eşyanın ithalinde	**61:** Vergi muafiyeti uygulanmaksızın yeniden ithalatı **63:** Vergi muafiyeti ile serbest dolaşım ve yurt içi kullanıma eş zamanlı girerek yeniden ithalatı **65:** 51 numaralı kodda belirtilenin dışında dâhilde işleme rejimi ve serbest dolaşıma eş zamanlı giren eşyanın yeniden ithalatı
7. Eşyanın antrepo veya gümrük denetimi altındaki diğer yerlere konması	**71:** Gümrük antrepo rejimine tabi tutulması **72:** Serbest dolaşımda bulunan Türk menşeli eşyanın antrepoya konması
9. Gümrük kontrolü altında işleme ve diğer rejim ve işlemler	**91:** Gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulması

Örneğin, 1000 rejim kodunda;

00: *Eşyanın daha önce bir rejime tabi tutulmadığı,*

10: *İhraç edilen eşya kodudur.*

Bu ikili kodlar birleşince;

1000: *Daha önce bir rejime tabi tutulmamış eşyanın kesin ihracatı* olarak dört haneli rejim kodu ortaya çıkar.

Yani; ilk ikili kod olan *10*, yapılmak istenen asıl işlemi; ikinci ikili kod olan *00* ise daha önce eşyanın tabi olduğu işlemi ifade eder.

BİLGİ KUTUSU

8 ile başlayan rejim kodları, gümrük beyannamesi yerine kullanılan fakat Gümrük Yönetmeliği'nin 131. maddesine göre beyanname mahiyetinde olmayan **Sözlü Beyan Formu** için kullanılır (8000: İthalat Tahakkuk Kâğıdı, 8100: İhracat Tahakkuk Kâğıdı, 8200: İthalat Maktu Vergi Tahakkuk Kâğıdı gibi).

SIRA SİZDE

Aşağıda verilen rejim kodlarını ikili kodlara ayırarak ve bütün hâlinde anlamlandırınız.

1021:

1042:

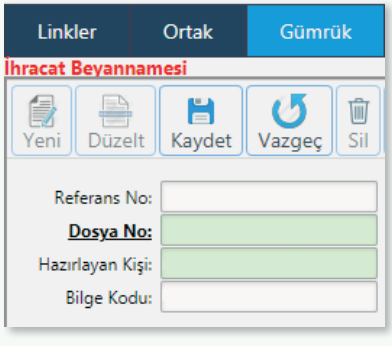
2123:

2153:

2600:

3158:

BİLGİ KUTUSU

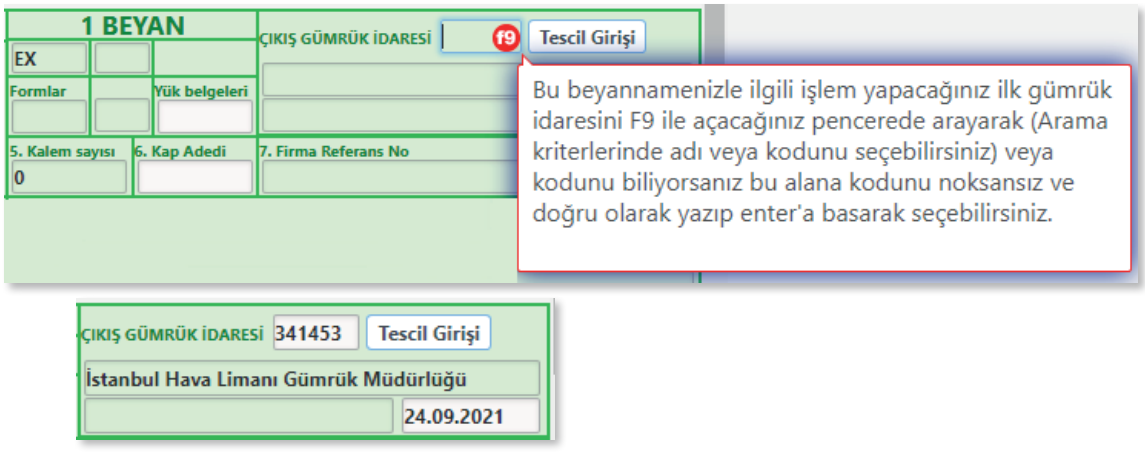
Referans No: Beyanname dosyasını takip etmek amacıyla kullanılan bölümdür. İhracat beyannamelerinde bu bölüme genellikle fatura numarası girilir.

Dosya No: Beyanname oluşturma sırasına göre sistem tarafından otomatik olarak atanan numaradır (2021/180 gibi).

Hazırlayan Kişi: Beyannameyi oluşturan kişinin bilgileri sistem tarafından otomatik olarak atanır.

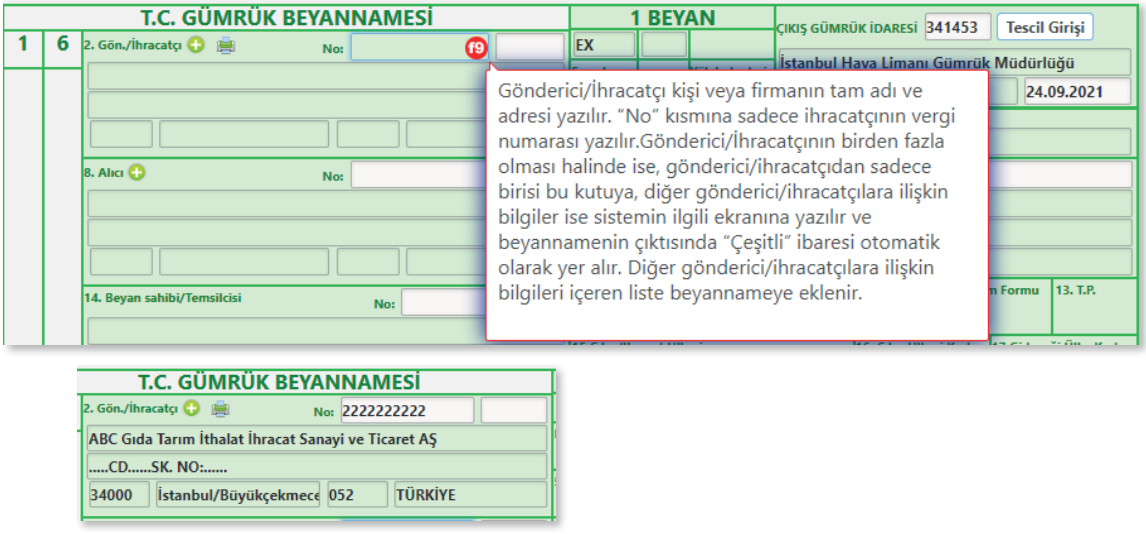
BİLGE Kodu: Beyanname tesciline yetkili kişinin T.C. Kimlik Numarası sistem tarafından otomatik olarak atanır ya da birden fazla yetkili tanımlı ise *F9* tuşu ile açılan listeden yetkili kişi seçilebilir.

Çıkış Gümrük İdaresi: İhracat gümrükleme işleminin yapılacağı gümrük idaresinin altı rakamdan oluşan kodunun girildiği bölümdür. Bu kod girildiği zaman, gümrük idaresinin adı ve tarih bilgileri bu bölüme otomatik olarak atanır (Görsel 2.4). Bu bölümdeki gümrük idaresi, operasyon sürecine göre iç gümrük müdürlüğü de olabilir.

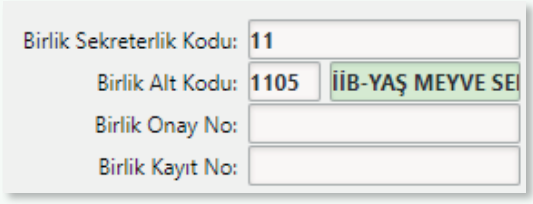
Görsel 2.4: Çıkış gümrük idaresi

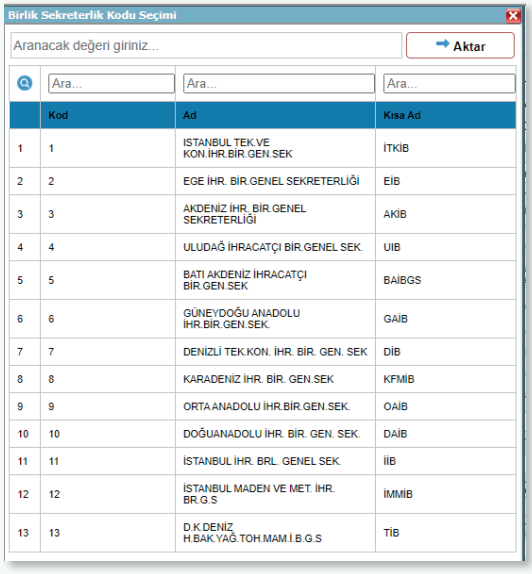
Gönderici / İhracatçı: Gönderici / İhracatçı bilgilerinin yer aldığı 2 numaralı bölümdür. *Vergi No.* kısmından daha önce programa tanımlanmış olan firma seçimi yapılarak ya da yeni firma kaydı yapılarak firma bilgileri girilir (Görsel 2.5).

Görsel 2.5: Gönderici / İhracatçı

BİLGİ KUTUSU

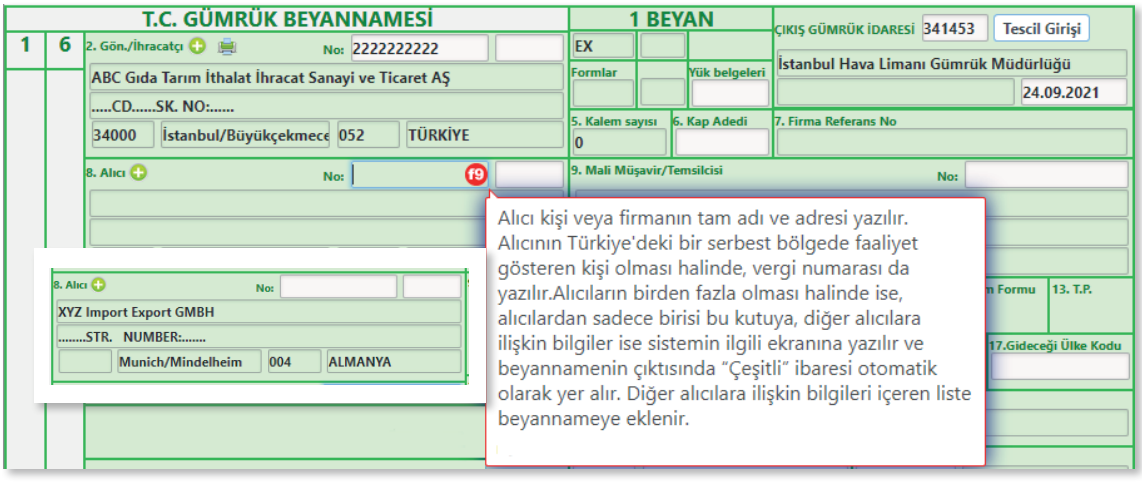
Birlik Sekreterlik Kodu: İhracatçı bilgisi girildiğinde firmanın bağlı olduğu ihracatçılar birliğinin bilgisi de otomatik olarak dolmuş olur. Beyannamenin üst tarafında bulunan bu bölümde beliren birlik bilgisi eğer yanlış ise liste açılarak düzeltilebilir. Bölgesel anlamda 13 adet ihracatçılar birliği bulunmaktadır. İhracat yapmak isteyen firmalar, mutlaka bu birliklerden birine üye olmak zorundadır.

Birlik Alt Kodu: İhracatçılar birliği bünyesinde bulunan, sektörlere göre çeşitlenmiş alt birliklerdir. Her bölgesel birliğin yapısına göre farklı alt birlikleri bulunmaktadır. Otomotiv, yaş meyve sebze, tekstil gibi pek çok sektör özelinde çeşitlenmiştir.

Birlik Onay No: İhracat beyannamesi tescile gönderilmeden önce birlikten onay alınmalıdır. Birlik onayı alındıktan sonra bu bölüm otomatik olarak dolmaktadır (Okullarda eğitim amacıyla yapılan beyannameler gerçek bir işleme ait olmadığı için birlik onayı alınmaz ve bu bölüm boş kalır).

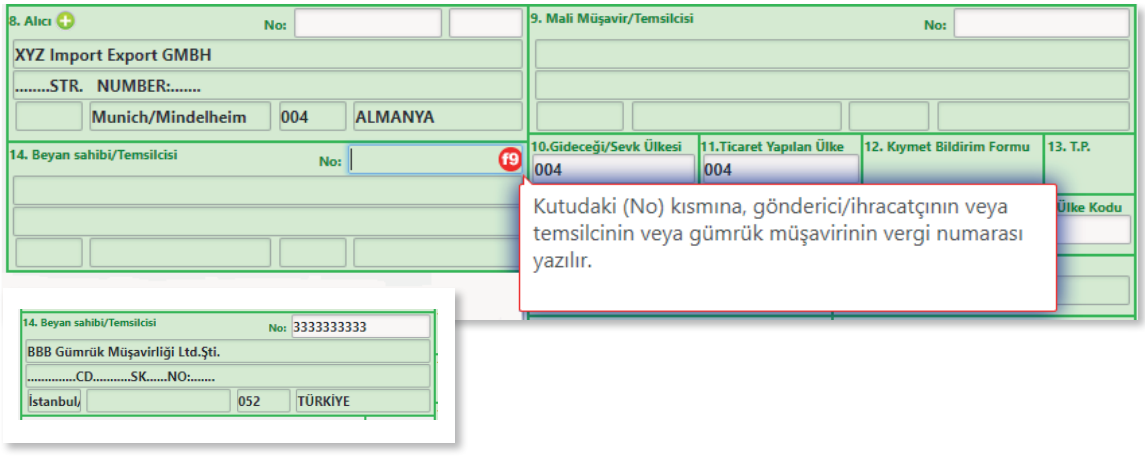
Birlik Kayıt No.: İhracatçı firma seçildiğinde bağlı olduğu birliğe ait kayıt numarası otomatik olarak bu bölüme gelmektedir (Okullarda eğitim amacıyla yapılan beyannamelerde gerçek firmalar kullanılmadığı için bu bölüm boş kalır.).

Alıcı: Alıcı bilgilerinin yer aldığı 8 numaralı bölümdür. *Vergi No.* kısmından, daha önce programa tanımlanmış olan firma seçimi yapılarak ya da yeni firma kaydı yapılarak firma bilgileri girilir (Görsel 2.6).

Görsel 2.6: Alıcı

Beyan Sahibi / Temsilcisi: Beyan sahibi gerçek ya da tüzel kişinin, kanuni temsilcinin veya gümrük müşavirinin tam adı / unvanı ve adresinin yazıldığı 14 numaralı bölümdür. Bölümdeki (No.) kısmına ise göndericinin / ihracatçının veya temsilcinin / gümrük müşavirinin vergi numarası yazılır (Görsel 2.7).

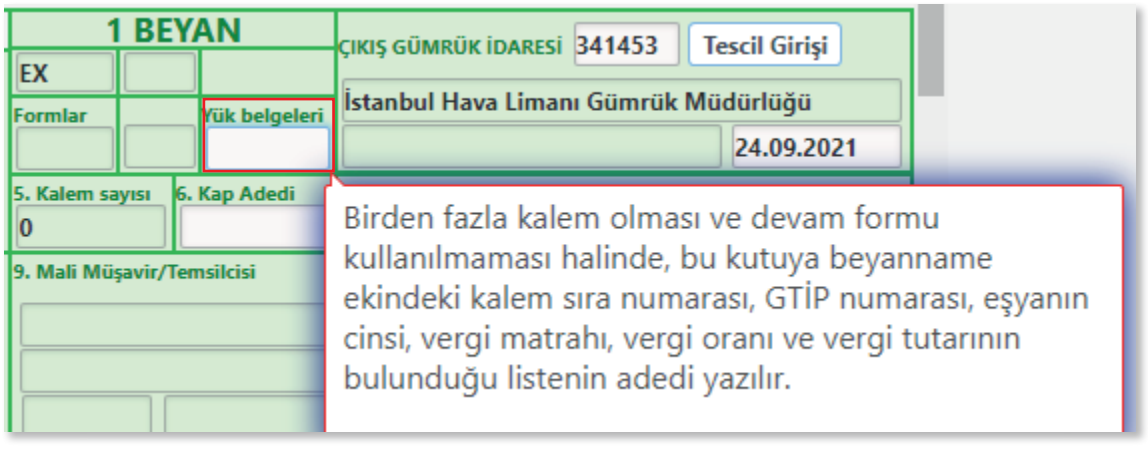

Görsel 2.7: Beyan sahibi / temsilcisi

BİLGİ KUTUSU

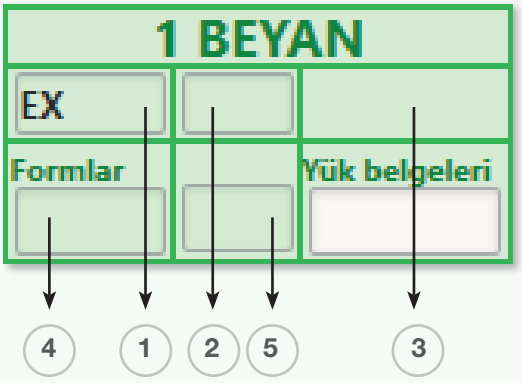
Beyanın Bağlayıcılığı: Cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannameye imza atan sorumlu kişiler, beyannamede sunulan bilgiler ve beyanname ekinde yer alan belgelerin doğruluğundan ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülüklere uyulmasından sorumludur. Doğrudan temsil durumunda bu sorumluluk, beyan sahibine aittir. Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez. Örneğin eşyanın başkalarına satılması, beyan sahibini yükümlülüklerinden kurtarmaz.

Yük Belgeleri: Beyannamenin 1 numaralı bölümünün alt bölümü olan bu bölümde, kullanılması hâlinde beyannameye eklenen *Ekli Liste* sayısı belirtilir. Bu bölüm, *Ekli Liste* kullanılmaması durumunda boş bırakılır. Örneğin; 50 kalem eşya için düzenlenen beyannamede birinci kalem eşya, ihracat beyannamesinde belirtilir ve *Devam Formu* kullanılmadan diğer 49 kalem eşya *Ekli Listede* satır olarak beyan edilirse ve bu 49 kalem eşya için 3 adet *Ekli Liste* kullanılırsa bu bölüme 3 yazılır (Görsel 2.8).

Görsel 2.8: Yük belgeleri

BİLGİ KUTUSU

1 numaralı *Beyan* bölümü, alt bölümlerden oluşmaktadır.

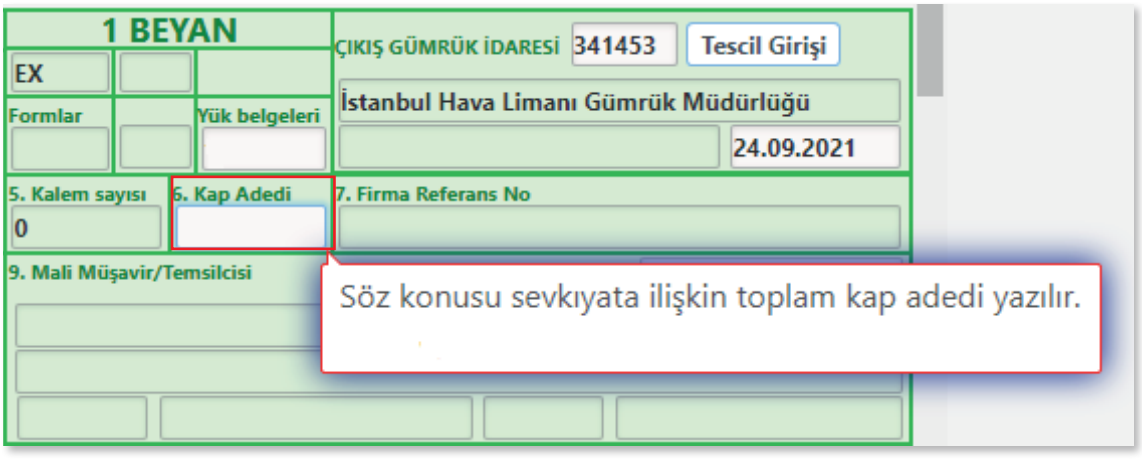
Birinci Alt Bölüm (1): İki harften oluşan ihracat kodunun sistem tarafından otomatik olarak atandığı bölümdür. Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme'ye taraf olan ülkelere yapılacak ihracat işlemlerinde *EU* kodu, diğer ülkelere yapılacak ihracat işlemlerde *EX* kodu yazılır.

İkinci Alt Bölüm (2): Dört rakamdan oluşan gümrük rejim kodunun ilk rakamının yer aldığı (ihracat için 1, 2, 3) alt bölümdür.

Üçüncü Alt Bölüm (3): Sadece transit rejimi için kullanılan bölümdür. Türkiye Gümrük Bölgesi'nde başlayıp bitecek transit işlemlerinde *TR* kodu atanır.

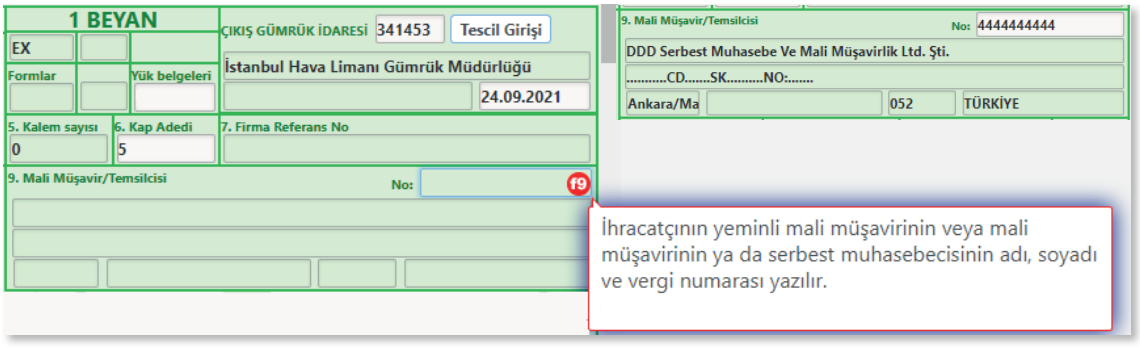
Formlar Bölümü (4): Bu alt bölüm, beyan edilecek eşyanın 1 kalemden fazla olması ve bu eşyalar için Devam Formu kullanılması durumunda doldurulur. Örneğin; beyannamede 2 Devam Formu kullanılırsa beyannameye 1 / 3, ilk Devam Formuna 2 / 3, ikinci Devam Formuna ise 3 / 3 ibaresi atanır. Beyan edilecek eşya tek kalemden oluşuyorsa bu alt bölüm boş bırakılır ve 5 numaralı bölüme 1 rakamı atanır.

Kap Adedi: Söz konusu ihracat işlemine konu eşyanın toplam kap adedinin yazıldığı 6 numaralı bölümdür (Görsel 2.9).

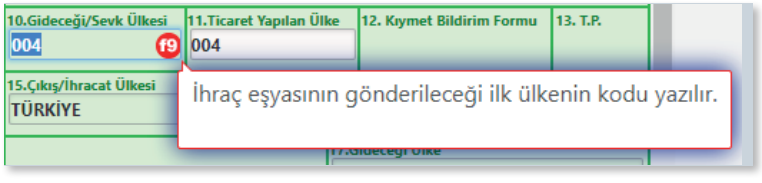
Görsel 2.9: Kap adedi

Mali Müşavir / Temsilcisi: İhracatçının yeminli mali müşavirinin, mali müşavirinin ya da serbest muhasebecisinin bilgilerinin yazıldığı 9 numaralı bölümdür (Görsel 2.10).

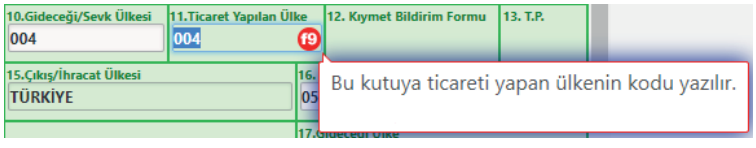
Görsel 2.10: Mali müşavir / temsilcisi

Gideceği Ülke / Sevk Ülkesi: İhracat işlemlerinde, eşyanın sevk edildiği ülkenin üç rakamlı kodunun yazıldığı 10 numaralı bölümdür. Bu bölüm, alıcı bilgileri yazıldığı zaman sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 2.11).

Görsel 2.11: Gideceği ülke / sevk ülkesi

Ticaret Yapılan Ülke: İhracat yapılan ülkenin kodunun yazıldığı 11 numaralı bölümdür. Bu bölüm, alıcı bilgileri yazıldığı zaman sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 2.12).

Görsel 2.12: Ticaret yapılan ülke

SIRA SİZDE

Türkiye'nin ihracatının ülkelere göre dağılımını araştırıp en fazla ihracat yaptığımız 3 ülkenin ortak özelliklerini tespit ediniz. Ulaştığınız sonuçları, sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

BİLGİ KUTUSU

5. Kalem sayısı	6. Kap Adedi	7. Firma Referans No	
0	5		
9. Mali Müşavir/Temsilcisi		No:	4444444444
DDD Serbest Muhasebe Ve Mali Müşavirlik Ltd. Şti.			
.....CD.....SK.....NO:.....			
Ankara/Ma		052	TÜRKİYE
10.Gideceği/Sevk Ülkesi	11.Ticaret Yapılan Ülke	12. Kıymet Bildirim Formu	13. T.P.
004	004		
15.Çıkış/İhracat Ülkesi	16. Çıkış Ülkesi Kodu	17.Gideceği Ülke Kodu	
TÜRKİYE	052	004	
16.Menşe Ülke	17.Gideceği Ülke		
	ALMANYA		

7. Firma Referans No.: Söz konusu sevkiyat için ilgili beyan sahibinin referans numarasının yazıldığı, doldurulması zorunlu olmayan, 7 numaralı bölümdür.

12. Kıymet Bildirim Formu: Boş bırakılan 12 numaralı bölümdür. İhracat işlemlerinde genellikle kullanılmayan Kıymet Bildirim Formu, ithalat işlemlerinde eşyanın gümrük kıymetini bildiren belgelerden (Ticari Fatura, Navlun Faturası, Sigorta Poliçesi, Kıymet Bildirim Formu) biridir. Kıymet Bildirim Formu, ithal eşyanın gümrük kıymetiyle ilgili bilgileri içerir. Kıymet belirleme yöntemlerinden olan **satış bedeli yöntemi**ne ilişkin mevzuat hükümlerinin özetini soru-cevap şeklinde içeren bir belgedir. Eşyanın gümrük kıymetinin beyanı ile ilgili olarak gümrük idaresinin beyan edilen kıymetin gerçekliğinden veya doğruluğundan emin olmak isteyebileceği ve eşya kıymetinin satış bedeli yöntemi (genellikle ticari faturanın düzenlenmemiş olması durumunda) ile belirlenememesi durumunda yükümlüden istenen belgedir. Belge, BİLGE sisteminin *Detaylı Beyan Modülü* üzerinde elektronik ortamda düzenlenir.

13. T.P.: Boş bırakılan 13 numaralı bölümdür. Tarım Politikası (T.P.), yerli tarım ürünü pazarında belirlenen hedeflere ulaşılması amacıyla uygulanır. Tarım politikaları tarımsal ürünlerde fiyat istikrarını sağlama, ürün kalitesini artırma, arz seviyesini dengeleme, etkin arazi kullanımı ve istihdam sağlama gibi hedefler içerir.

15. Çıkış / İhracat Ülkesi: Eşyayı sevk / ihraç eden ülke adının yazıldığı bölümdür. Gönderici / İhracatçı bilgilerine göre sistem tarafından otomatik olarak atanır.

16. Çıkış Ülkesi Kodu: Sevkiyatı veya ihracatı yapan ülkeye ait kodun yazıldığı bölümdür. 2 numaralı bölümde (Gönderici / İhracatçı) yer alan bilgilere göre sistem tarafından otomatik olarak atanır.

16a. Menşe Ülke: Menşe ülke kodunun 34. bölümde girilmesi nedeniyle boş bırakılan bölümdür. Birden fazla menşe ülkenin söz konusu olduğu durumlarda bu bölüme *Çeşitli* ibaresi yazılır.

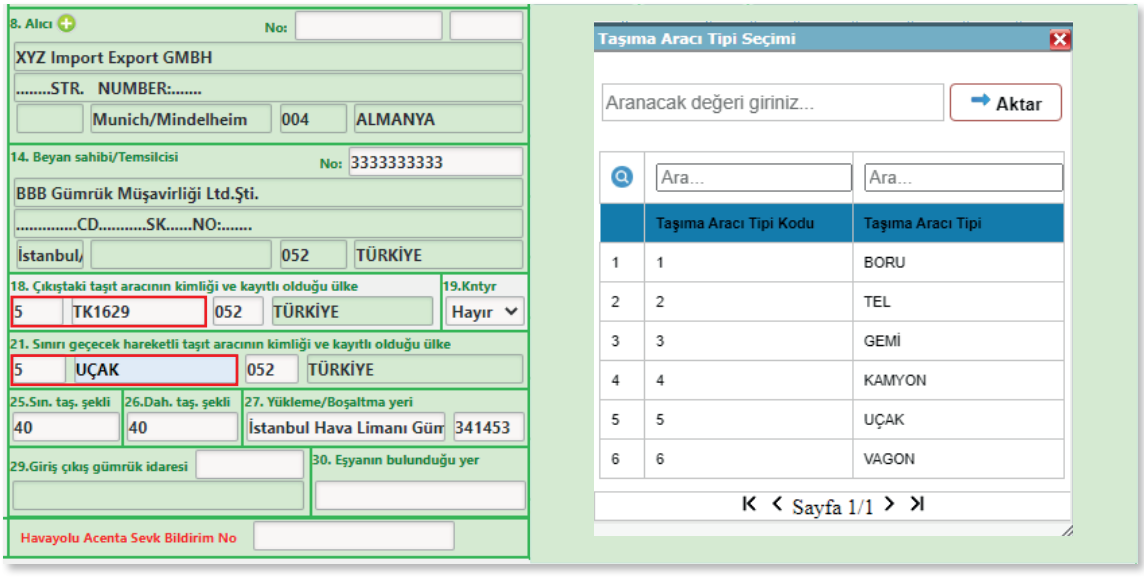
17. Gideceği Ülke: Eşyayı ithal eden ülke adının yazıldığı bölümdür. 8 numaralı bölümde (Alıcı) yer alan bilgilere göre sistem tarafından otomatik olarak atanır.

17a. Gideceği Ülke Kodu: İthalatı yapan ülkeye ait kodun yazıldığı bölümdür. 8 numaralı bölümde (Alıcı) yer alan bilgilere göre sistem tarafından otomatik olarak atanır.

Çıkıştaki Taşıtın Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke: Eşyanın sevk / ihraç edildiği ülkeden yola çıkan taşıt bilgilerinin yazıldığı 18 numaralı bölümdür. Taşıtın kodu ve kimliği, giriş gümrük idaresi bilgisine göre sistem tarafından otomatik olarak atanır. Taşıtın kayıtlı olduğu ülke kodunun girilmesiyle taşıtın kayıtlı olduğu ülke bilgisi de sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 2.13).

Konteyner: Eşya, ihracat yapan ülkeden çıkışta sınırı geçerken konteyner ile taşınmışsa *Evet;* konteynerle taşınmamışa *Hayır* ibaresinin girildiği 19 numaralı bölümdür (Görsel 2.13).

Sınırı Geçecek Hareketli Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke: İhracat yapan ülkeden çıkışta, sınırı geçerken eşyayı taşıyan aracın bilgilerinin yazıldığı 21 numaralı bölümdür. Taşıtın kodu ve kimliği, giriş gümrük idaresi bilgisine göre sistem tarafından otomatik olarak atanır. Taşıtın kayıtlı olduğu ülke kodunun girilmesiyle taşıtın kayıtlı olduğu ülke bilgisi de sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 2.13).

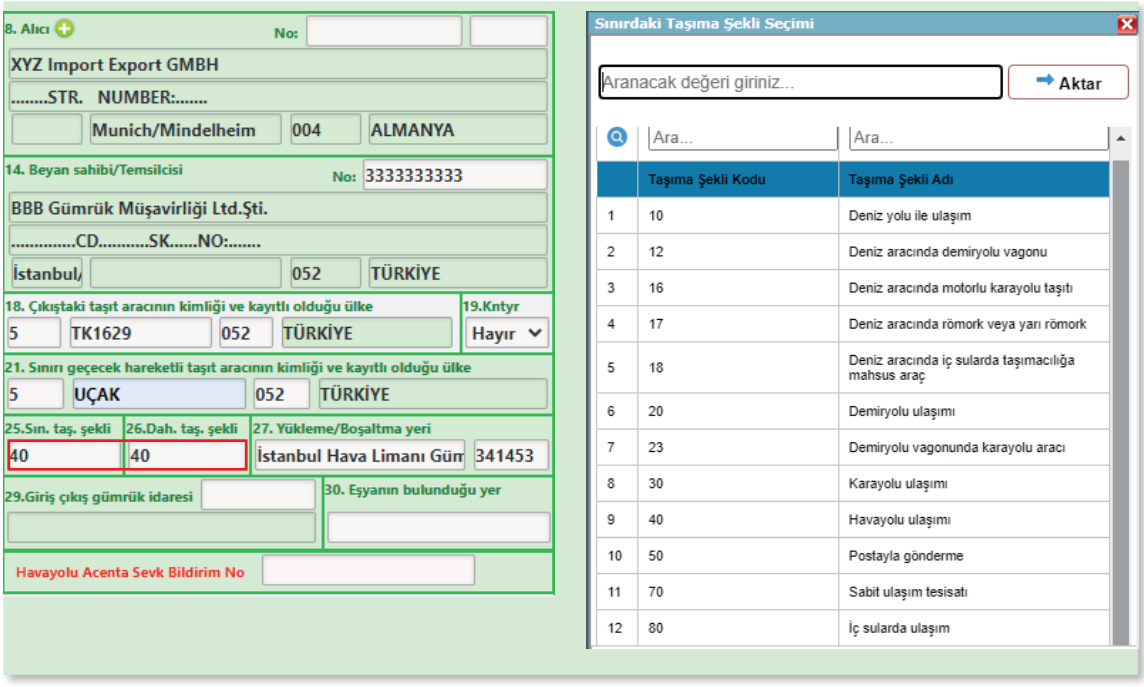

Görsel 2.13: Taşıtın kimliği ve kayıtlı olduğu ülke

Sınırdaki Taşıma Şekli: İhracat işlemlerinde sınırı geçerken eşyayı taşıyan aracın uygun taşıma şekline ait kodun girildiği 25 numaralı bölümdür (Görsel 2.14).

Dâhili Taşıma Şekli: Eşyanın bir iç gümrükte işlem görmesi durumunda, eşyayı gümrükleme işlemlerinin yapılacağı iç gümrüğe kadar taşıyan aracın uygun taşıma şekline ait kodun girildiği 25 numaralı bölümdür (Görsel 2.14).

Yükleme / Boşaltma Yeri: İhracat işlemlerinde eşyanın gümrükleme işlemlerine tabi tutulup yükleneceği yer yazılır. 27 numaralı bölümdür. Bu bölüm, çıkış gümrük idaresi bilgisine göre sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 2.14).

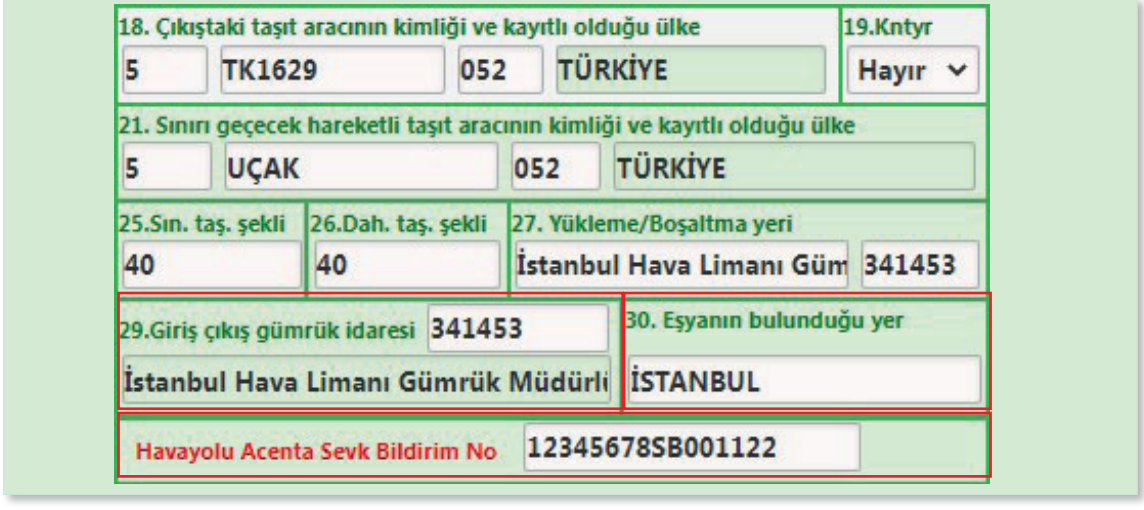

Görsel 2.14: Taşıma şekli ve yükleme / boşaltma yeri

Giriş Çıkış Gümrük İdaresi: İhracat işlemlerinde, eşyanın ihracatçı ülkenin gümrük bölgesinden çıktığı sınır gümrük idaresinin adının yazıldığı 29 numaralı bölümdür (Görsel 2.15).

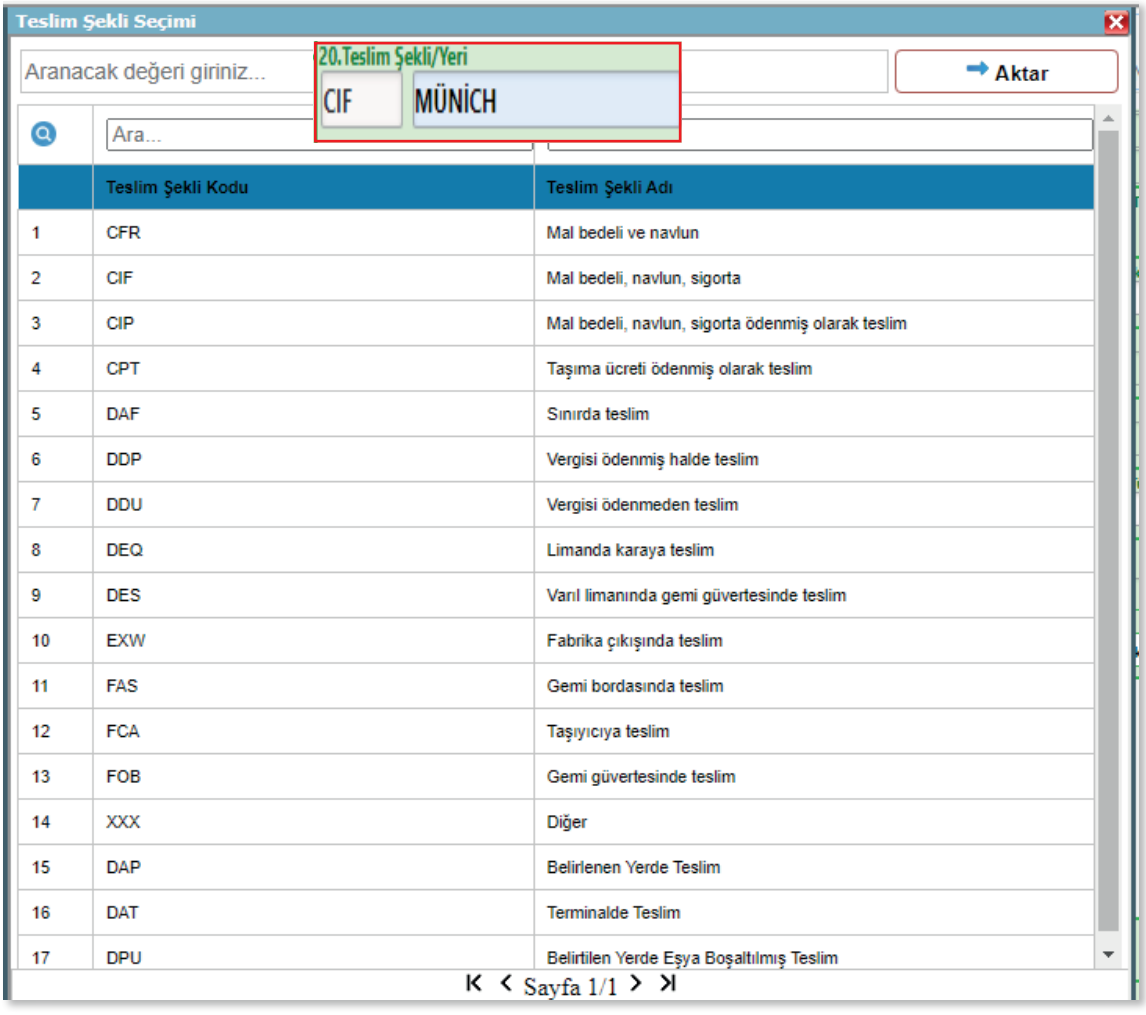
Eşyanın Bulunduğu Yer: Eşyanın yükleneceği ve ihracat gümrükleme işlemlerinin yapılacağı yerin adının yazıldığı 30 numaralı bölümdür. Bu bölüme genellikle işlemin yapılacağı gümrük müdürlüğü ya da doğrudan şehir yazılır (Görsel 2.15).

Hava Yolu Acenta Sevk Bildirim No.: İhracat işlemlerinde dâhili taşıma şekli hava yolu olarak seçilmişse bu bölüm aktif hâle gelir. Buraya eşyayı teslim alan yükümlü (hava yolu acentesi / işletmesi) tarafından oluşturulan SB kodlu sevk belge numarası yazılır. Diğer taşıma şekillerinde bu bölüm kullanılmamaktadır (Görsel 2.15).

Görsel 2.15: Giriş çıkış gümrük idaresi, eşyanın bulunduğu yer ve sevk bildirim numarası

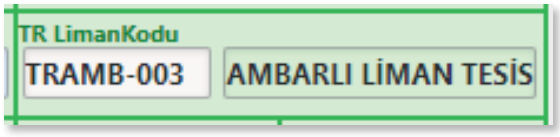
Teslim Şekli / Yeri: Yapılan ihracat işleminde gönderici ve alıcı tarafından belirlenen uluslararası teslim şeklinin üç harften oluşan kodu ve ihracatçının ithalatçıya eşyayı teslim edeceği (sorumlulukların devredildiği) yer yazılır. 20 numaralı bölümdür (Görsel 2.16).

Görsel 2.16: Teslim şekli ve yeri

BİLGİ KUTUSU

Uluslararası ticarette kullanılan teslim şekilleri (INCOTERMS-2020), Milletlerarası Ticaret Odası [ICC-International Chamber of Commerce (İntırneşınıl Çeymbır Of Komırs)] tarafından oluşturulan ve uluslararası ticarette ithalatçı ile ihracatçı arasındaki masrafları ve sorumlulukları düzenleyen kurallardır. 2020 güncellemesine göre uluslararası ticarette toplam 11 adet teslim şekli bulunmaktadır. EXW, FCA, FAS ve FOB teslim şekillerinde ihracatçının sorumluluğu kendi ülkesinde (eşyanın çıkış ülkesi) sona ererken CFR, CIF, CPT, CIP, DPU, DAP ve DDP teslim şekillerinde ihracatçının sorumluluğu ithalatçının ülkesinde (eşyanın varış ülkesi) sona ermektedir.

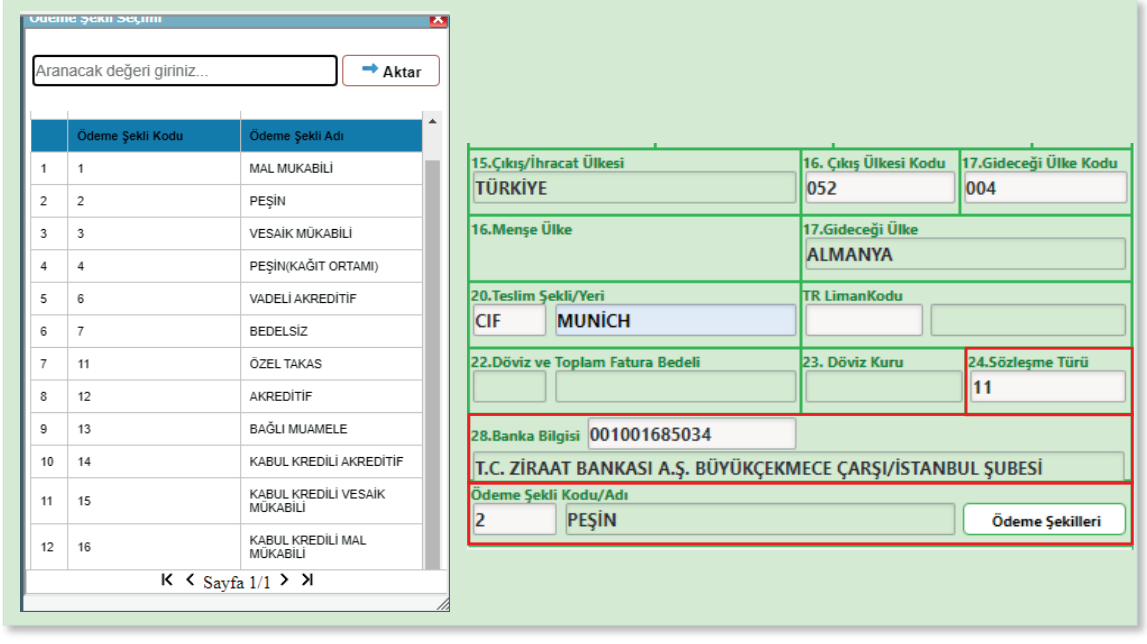
Görsel 2.17: Teslim şekli / yeri ve liman kodu

TR Liman Kodu: İhracat işleminde taşıma şeklinin deniz yolu olması durumunda; geminin çıkış limanında bulunan, eşyanın yükleneceği liman işletmesi kodunun girildiği bölümdür. Bu liman kodları sistemde tanımlıdır (Görsel 2.17). Taşıma şekli deniz yolu değilse bu bölüm boş bırakılır.

Sözleşme Türü: Satıcı ile alıcı arasındaki ticari sözleşmeye ilişkin iki rakamdan oluşan kodun yazıldığı 24 numaralı bölümdür. Beyanname kapsamındaki eşyanın ne tür bir ticari sözleşmeye konu olduğunu belirtir (Görsel 2.18).

Banka Bilgisi: İhracat işlemlerine aracılık eden bankanın adı ve şubesinin yazıldığı 28 numaralı bölümdür. Bu bölümde, sistemde kayıtlı olan banka adı ve şubesi seçilir (Görsel 2.18).

Ödeme Şekli Kodu / Adı: Kambiyo Mevzuatı'na göre satıcı ile alıcı arasında anlaşılan ödeme şekline ait (mal mukabili, peşin, akreditifli, vesaik mukabili, bedelsiz vb.), iki rakamdan oluşan kodun girildiği bölümdür (Görsel 2.18).

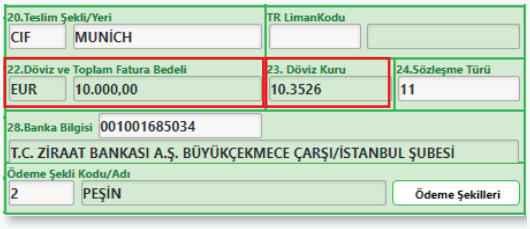

Görsel 2.18: Sözleşme türü, banka bilgisi ve ödeme şekli kodu / adı

BİLGİ KUTUSU

T.C. Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğünün 27.05.2019 Tarih ve 75705452-010.06.02 Sayılı Genelgesi (2019/23): Bu genelgede gümrük beyannamesinin 24 numaralı sözleşme türü bölümüne kaydedilen kodların dış ticaret istatistikleri için kullanıldığı belirtilmiştir. Söz konusu kodların kullanılması, Türkiye Gümrük Bölgesi'ne giren ve bu bölgeden çıkan eşyaya ve taşıt araçlarına uygulanan kurallar bakımından herhangi bir sonuç doğurmamaktadır. Bu kod sayesinde beyanname kapsamı eşyanın ne tür bir ticari sözleşmeye konu olduğu hakkında gümrük idaresine bilgi verilmektedir. Genelgede 11 ile 99 kodları arasında yer alan 29 adet işlem kodu bulunmaktadır.

BİLGİ KUTUSU

22. Döviz ve Toplam Fatura Bedeli: Bu bölüm, beyannamenin kalem bilgileri sisteme girildiği zaman sistem tarafından otomatik olarak atanır.

23. Döviz Kuru: İlgili döviz cinsinin Türk lirası karşısındaki değerini gösteren bu bölüm, beyannamenin kalem bilgileri sisteme girildiği zaman sistem tarafından otomatik olarak atanır.

Toplam Fatura Tutarı: Faturada belirtilen eşyaya ait toplam satış bedelinin yazıldığı bölümdür. Ayrıca bu bölümde navlun faturasının ve sigorta poliçesinin beyan edilemediği durumlarda, toplam fatura tutarı üzerinden %10 emsal navlun hesaplaması ve %3 emsal sigorta tutarı hesaplaması yapılabilir (Görsel 2.19).

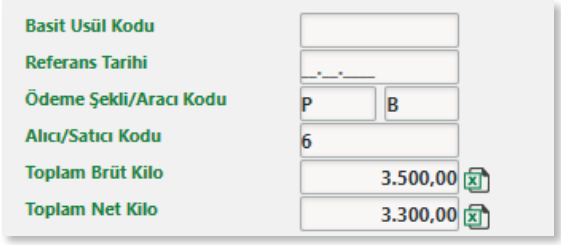
Toplam Navlun Tutarı: Navlun tutarının yazıldığı bölümdür. İhracat işlemlerinde eşyanın teslim şekli EXW, FCA, FAS, FOB ise bu bölümün zemini gri renkte olur ve navlun faturasındaki tutarın yazılmasına gerek yoktur. Navlun tutarının yazıldığı durumlarda bu tutar, birim eşya kıymetine veya eşya miktarına göre beyanname kalemlerine (+) işareti ile dağıtılabilir. Yapılan dağıtım, (-) işareti ile de silinebilir. Ayrıca bu dağıtım işleminin özelleştirilerek yapılması da mümkündür (Görsel 2.19).

Toplam Sigorta Tutarı: Sigorta tutarının yazıldığı bölümdür. İhracat işlemlerinde eşyanın teslim şekli EXW, FCA, FAS, FOB, CFR ve CPT ise bu bölümün zemini gri renkte olur. Bu durumda eşyanın sigorta poliçesindeki tutarının yazılmasına gerek yoktur. Sigorta tutarının yazıldığı durumlarda bu tutar, (+) işareti ile beyanname kalemlerine birim eşya kıymetine göre veya eşya miktarına göre dağıtılabilir. Yapılan dağıtım, (-) işareti ile de silinebilir. Ayrıca bu dağıtım işleminin özelleştirilerek yapılması da mümkündür (Görsel 2.19).

Telafi Edici Vergi Tutarı: Dâhilde işleme rejimi kapsamında yurt dışından Türkiye'ye geçici olarak ithal edilen ürünlerin bazı durumlardaki ihracatında; işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan üçüncü ülke menşeli hammadde, yardımcı madde, yarı mamul ile değiştirilmiş eşyaya ilişkin vergiye **telafi edici vergi** denir. Yapılan ticaret, bu kapsama giriyorsa bu bölüme toplam tutar bilgisi yazılır (Görsel 2.19).

Görsel 2.19: Toplam fatura, navlun, sigorta, yurt dışı ve yurt içi harcama tutarları

Görsel 2.20: Basit usul kodu, ödeme şekli / aracı kodu, alıcı / satıcı kodu, toplam brüt ve net kilo

Basit Usul Kodu: İhracat işleminde basitleştirilmiş usul tiplerinden biri kullanılmışsa bu bölümde belirtilir (Görsel 2.20).

Referans Tarihi: Referans tarihinin yazıldığı bölümdür (Görsel 2.20).

Ödeme Şekli / Aracı Kodu: Gümrük vergilerini ödeme şeklinin ve ödeme aracının belirtildiği bölümdür. Vergiler peşin ödenecekse *P*, kredili ödenecekse *K* ibaresi; ödeme şekli olarak seçilir. Ayrıca sistemde tanımlı olan ödeme araçlarından uygun olan kod (B: Nakit ödeme, C: Banka çeki ile ödeme vb.) bu bölümde seçilir (Görsel 2.20).

Alıcı / Satıcı Kodu: Satıcı ile alıcı arasındaki ilişki türünün seçildiği bölümdür. Alıcı ile satıcı arasında bir ticari ilişki yoksa *6*, varsa *0* kodu seçilir (Görsel 2.20).

BİLGİ KUTUSU

Basitleştirilmiş Usul: Gümrük işlem ve formalitelerinin kolaylaştırılması için;

-Gümrük beyannamesinde bulunan bazı bilgilerin yazılmaması,

-Bazı belgelerin beyan edilmemesi,

-Gümrük beyannamesi yerine ticari veya idari bir belgenin verilmesi,

-Eşyanın gümrük işlemlerinin kayıt yoluyla yapılması gibi gümrük idaresine verilen yetkileri kapsar. Basitleştirilmiş usulle yapılan gümrük beyanları, eşyanın teşhis edilmesi için gereken bilgileri içermelidir.

KOD	BASİTLEŞTİRİLMİŞ USUL TİPİ
1	Normal Basitleştirilmiş Usul
2	Referans Tarihi ile Basitleştirilmiş Usul
3	Supalan
4	Boru / Tel ile Taşıma - 6 Seri No.lu Güm. Gen. Teb. (Sdg)
5	Eksik Beyanlı Yaygın Basitleştirilmiş Usul
8	Hava Yolu Ticareti
10	İhracatta Yerinde Gümrükleme
11	İzinli Gönderici
16	Tamamlayıcı Beyan

- :

BİLGİ KUTUSU

Alıcı ile Satıcı Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi: Bu ilişki biçimleri, 17.10.2009 tarih ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliği'nin 55. maddesinde belirlenmiştir.

MADDE 55 – (1) Gümrük kıymetinin belirlenmesinde alıcı ile satıcı arasındaki ilişkinin varlığı yalnızca aşağıdaki durumlarda kabul edilir:

a) Birbirlerinin memuru veya idarecisi olmaları

b) Birbirlerinin yasal ortakları olmaları

c) İşçi ve işveren ilişkisi içinde bulunmaları

ç) Her iki firmanın oy hakkı veren hisse senedi veya sermaye paylarının en az %5'i doğrudan veya dolaylı olarak aynı kişilere ait olması, bu kişilerin kontrolü altında veya elinde bulunması

d) Birinin diğerini dolaylı veya dolaysız olarak kontrol etmesi

e) Her ikisinin de doğrudan veya dolaylı olarak bir üçüncü kişi tarafından kontrol edilmesi

f) Her ikisinin birlikte, bir üçüncü kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak kontrol etmesi

g) Aynı ailenin üyeleri olmaları

(2) Tek acente, tek distribütör veya tek bayi olarak birbiri ile iş ilişkisi içinde bulunan kişilerin yukarıdaki kıstaslara uymamaları durumunda, ilişki içinde olmadıkları kabul edilir.

Toplam Brüt Kilo: Eşyanın toplam brüt kilosunun (eşyanın kendi ağırlığı ile ambalaj ağırlığının toplamı) yazıldığı bölümdür (Görsel 2.20).

Toplam Net Kilo: Eşyanın toplam net kilosunun (eşyanın ambalajlama materyali olmaksızın kendi ağırlığı) yazıldığı bölümdür (Görsel 2.20).

Vekâlet Bilgisi: Vekâletin yapıldığı noterin vekâlet numarası ve vekâlet tarihinin yer aldığı bölümdür. Bu bölümdeki bilgiler, firma kayıtları yapılırken vekâlet bilgisi de kaydedildiği için sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 2.21).

Bu bilgi girişleri tamamlandıktan sonra beyanname kaydedilir ve beyanname kalemlerinin doldurulması işlemine geçilir.

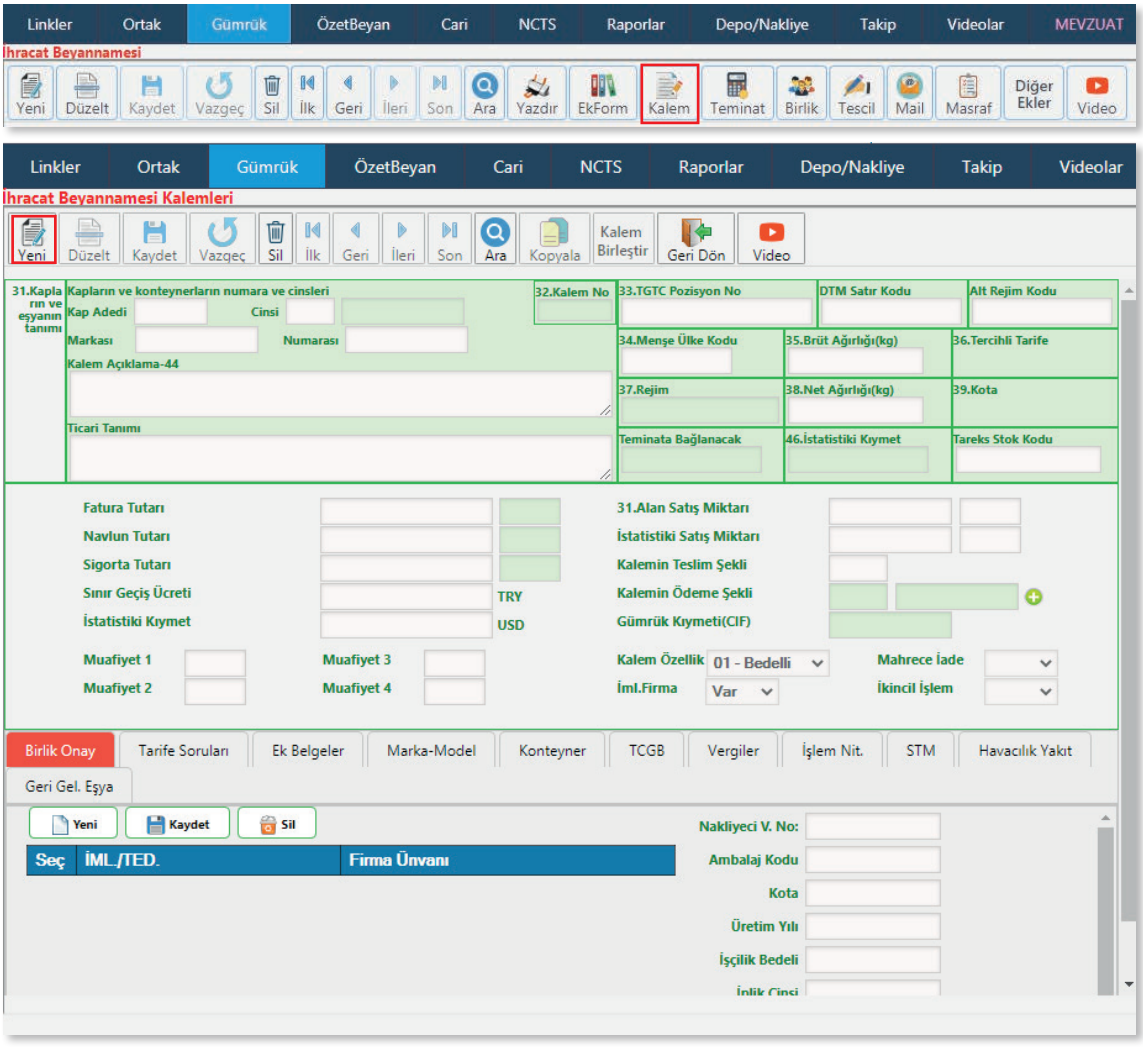

Görsel 2.21: Vekâlet bilgisi

2.1.1.3. Beyanname Kalemlerine Bilgi Girişlerinin Yapılması

Gümrük beyannamesinde yapılan dış ticarete konu eşya bilgilerinin girildiği bölümdür. Bu bölümde dış ticarete konu cinsi farklı olan her eşya, farklı bir kalem olarak beyan edilmelidir. Başka bir ifadeyle **Türk Gümrük Tarife Cetveli**'ne göre, yapılan eşya tanımlarında **Gümrük Tarife İstatistiki Pozisyonu** (G.T.İ.P.) farklı olan her eşyanın bilgileri, yeni bir beyanname kalemi açılarak beyan edilmelidir.

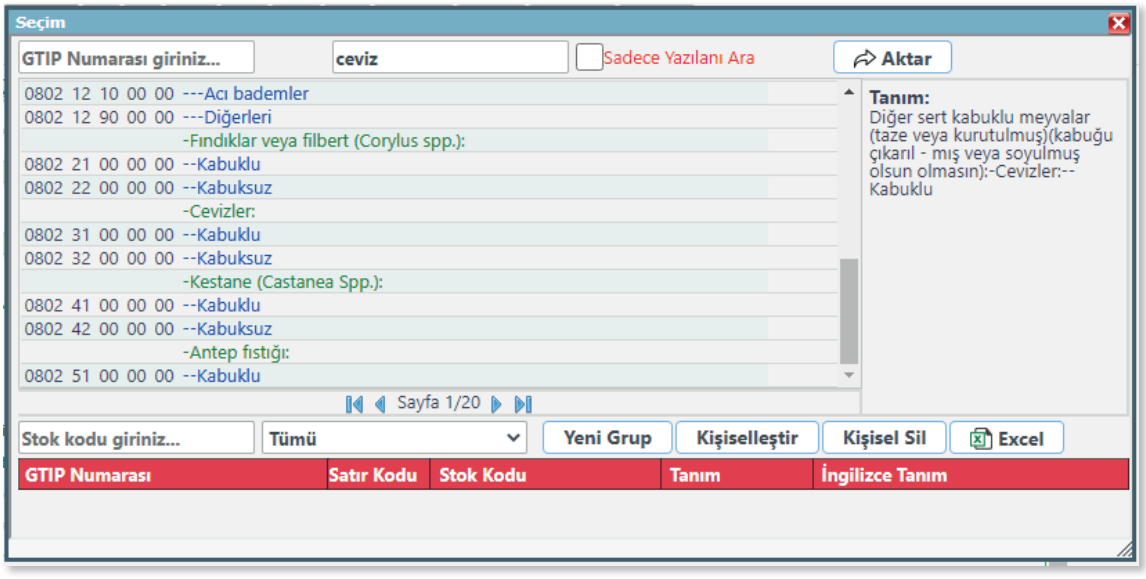
Eşya bilgileri, ihracat beyannamesinde bulunan *Kalem* menüsü üzerinden yeni pencere açılarak girilir. Kalem menüsünde zemin rengi beyaz olan bölümler doldurulur ve bölümler arası geçişler *Enter* tuşu ile yapılabilir (Görsel 2.22).

Görsel 2.22: Beyanname kalem bilgileri

TGTC Pozisyon No.: Eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde tanımlandığı 12 rakamdan oluşan G.T.İ.P. kodunun girildiği 33 numaralı bölümdür (Görsel 2.22). Eşyanın G.T.İ.P. kodunun bilinmediği durumlarda bölüm üzerinde *F9* tuşu ile açılan ekranda eşya adı girilerek arama yapılabilir. Ayrıca

bu bölümde yine stok grupları oluşturulabilir, sık kullanılan G.T.İ.P. kodları kişiselleştirilebilir (Görsel 2.23).

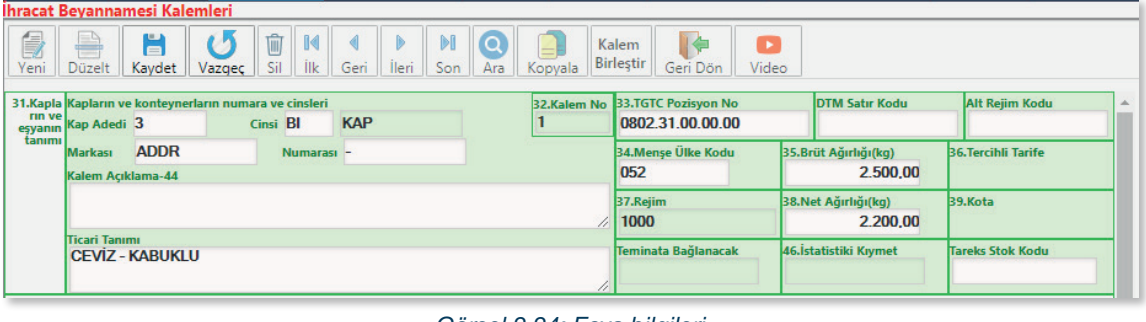
Görsel 2.23: TGTC pozisyon no.

Kapların ve Eşyanın Tanımı: Eşyanın ticari adının ve kap bilgilerinin yazıldığı 31 numaralı bölümdür. Kapların marka ve numaraları, adet ve cinsleri, eşya ambalajlanmamış ise eşyanın adedi veya uygunsa "dökme" ibaresi yazılır. Her durumda eşyanın ticari tanımı yazılmalıdır. Bu tanım, eşyanın belirlenebilmesi için gerekli bilgileri içermeli, açıklayıcı ve net olmalıdır. Ayrıca, özel mevzuat hükümleri [Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) gibi] uygulanmışsa bu bölümde belirtilmelidir. Konteyner kullanılmışsa konteyner numaraları da belirtilmelidir (Görsel 2.24). Ayrıca tüm kalemlerin kap adedi toplamı, beyannamenin ön yüzüne yazılan kap adedine eşit olmalıdır.

Menşe Ülke Kodu: İlgili kalemde belirtilen eşyaya ait menşe ülke kodunun girildiği 34 numaralı bölümdür (Görsel 2.24).

Brüt Ağırlık: İlgili kalemde belirtilen eşyaya ait brüt ağırlığın yazıldığı 35 numaralı bölümdür (Görsel 2.24). Tüm kalemlerin brüt ağırlıkları toplamı, beyannamenin ön yüzüne yazılan toplam brüt ağırlığa eşit olmalıdır.

Net Ağırlık: İlgili kalemde belirtilen eşyaya ait net ağırlığın yazıldığı 38 numaralı bölümdür (Görsel 2.24). Tüm kalemlerin net ağırlıkları toplamı, beyannamenin ön yüzüne yazılan toplam net ağırlığa eşit olmalıdır.

Görsel 2.24: Eşya bilgileri

DTM (Dış Ticaret Müsteşarlığı) Satır Kodu: Dâhilde işleme rejiminde kullanılan bölümdür. Dâhilde İşleme İzin Belgesinde yer alan, ithal ve ihraç eşyasını tarif eden belgenin numarasını da içeren kod bilgisidir (Görsel 2.24).

Ek Kod: İlgili kalemde beyan edilen eşyanın varsa ek tarife kodunun yazıldığı bölümdür. Bu bölüm, tarım ürünlerinin dış ticaretinde kullanılır (Görsel 2.24).

Tercihli Tarife: Varsa bakanlıkça belirlenen tercihli tarife kodunun girildiği 36 numaralı bölümdür. Beyannameye **Serbest Ticaret Anlaşması** kapsamında kullanılan belge bilgileri girilmeli ve bu belgeler, beyanname ekinde gümrüğe beyan edilmelidir. Tercihli tarife, iki ya da daha fazla ülkenin yaptığı ticaret anlaşması gereğince; ticari ilişkilerinde karşılıklı olarak gümrük tarife oranlarının düşürülmesi veya tamamen ortadan kaldırılmasına ilişkin kurallar bütünüdür (Görsel 2.24).

Kota: İlgili kalemde beyan edilen eşya ile ilgili kota uygulaması bilgisinin yer aldığı 39 numaralı bölümdür. Eşyaya ilişkin kota uygulaması varsa kotaların izlenmesi amacıyla bu bölüme (X) ibaresi konur (Görsel 2.24).

SIRA SİZDE

Dış ticaretteki kota uygulamasını araştırınız. Elde ettiğiniz verilerle bir sunum hazırlayıp sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Tareks Stok Kodu: Varsa eşyanın **Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi**'nde (TAREKS) tanımlı stok kodunun yazıldığı bölümdür. TAREKS'e tanımlı olan dış ticaret firmalarının kullandığı bir bölümdür (Görsel 2.24).

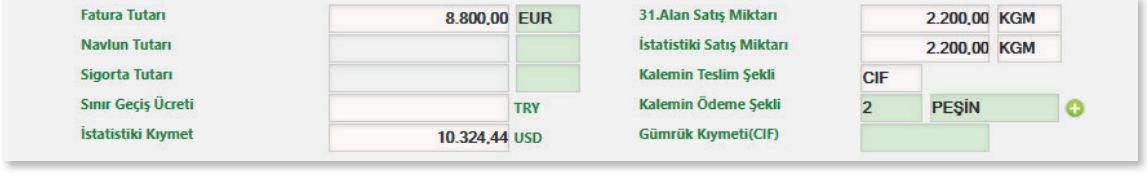
Fatura, Navlun ve Sigorta Tutarı: İlgili kalemde beyan edilen eşyanın faturada belirtilen satış tutarının ve varsa navlun ve sigorta tutarlarının yazıldığı bölümdür. Navlun ve sigorta tutarı varsa bu tutarların girişi genellikle beyanname üzerinde belirtilen toplam tutarın kalemlere dağıtılmasıyla yapılır (Görsel 2.25).

Alan Satış Miktarı ve İstatistiki Satış Miktarı: İlgili kalemde beyan edilen eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde yer alan ölçü birimi (adet, ağırlık, hacim vb.) cinsinden miktarının ve ölçü birimi kodunun yazıldığı bölümdür (Görsel 2.25).

Sınır Geçiş Ücreti: Varsa sınır geçiş ücreti bilgilerinin yazıldığı bölümdür (Görsel 2.25).

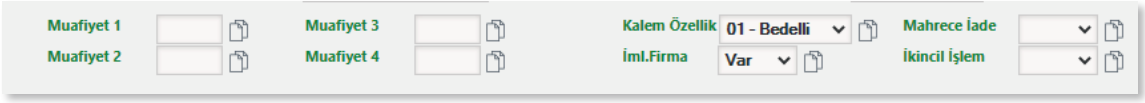
İstatistiki Kıymet: Kaleme ait fatura tutarının USD cinsinden karşılığının yazıldığı bölümdür. Bu hesaplama güncel kurlar üzerinden otomatik olarak yapılır (Görsel 2.25).

Kalemin Ödeme Şekli: Daha önce girilen ödeme şekline göre ödeme belgesine ait bilgilerin girildiği bölümdür. Artı (+) simgesi üzerinden açılan pencereye ödeme belgesiyle (transfer bildirim formu, banka yazısı vb.) ilgili bilgiler girilir (Görsel 2.25).

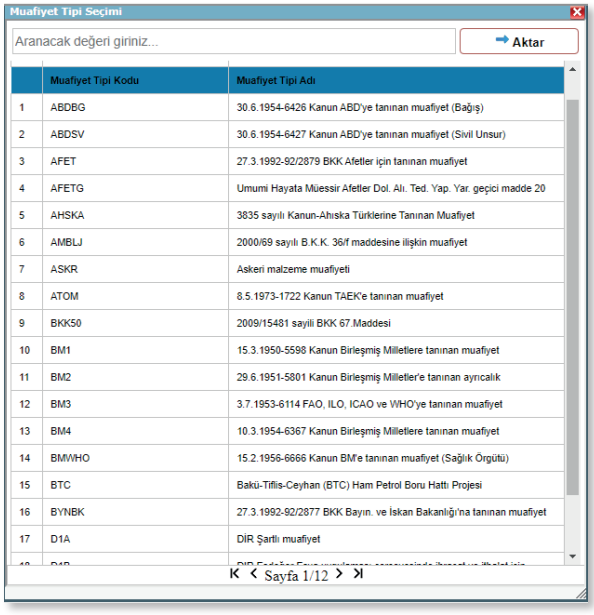
Görsel 2.25: Eşyanın miktar ve tutar bilgileri

Diğer Bilgiler: Eşyanın kalem bilgilerinde; muafiyet, imalatçı firma, mahrece iade ve ikincil işlem bilgileri varsa girilir (Görsel 2.26).

Görsel 2.26: Eşyanın diğer bilgileri

Muafiyet: Yapılan ticaretle ilgili bir muafiyet varsa açılan listeden seçilir (Görsel 2.27). Vergi kanunlarına göre; vergilendirilmesi gereken gerçek ya da tüzel kişilerin aynı veya başka kanunlarla tamamen ya da kısmen vergi dışında bırakılmasına **muafiyet** denir. Muafiyet türleri ve kodları Ticaret Bakanlığının her yıl yayımladığı **Muafiyet Kodları Listesi**nde yer alır. Gümrük Mevzuatı'ndaki muafiyet ve istisnalar; genel olarak 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 167. maddesinde, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında 2009/15481 sayılı Karar yazısında ve 2 sayılı Gümrük Muafiyeti Tebliği'nde belirtilmiştir.

Görsel 2.27: Muafiyetler

Kalem Özellik: Beyannamenin ilgili kaleminde beyan edilen eşyanın niteliğinin (bedelli, bedelsiz, dökme eşya, finansal kiralama vb.) seçildiği bölümdür (Görsel 2.26). Kalem özelliğine göre ek belgeler bölümüne aranan belge türü atanır.

İmalatçı Firma: Kalemdeki ürünlere ait imalatçı firma bilgisi mevcut ise bu bölüme yazılır (Görsel 2.26). Bu bölüme üretici firmanın seçilebilmesi için sistemde tanımlı olması gerekmektedir.

Mahrece İade: Eşyanın mahrece iade işlem durumunun seçildiği bölümdür (Görsel 2.26). Eşya, mahrece iade işlemlerine konu değilse bu bölüm boş bırakılır. Duruma uygun olacak şekilde Evet ya da Hayır seçeneklerinden biri seçilir.

BİLGİ KUTUSU

Mahrece iade işlemleri **Gümrük Genel Tebliği (Mahrece İade) Seri No.: 2**'de düzenlenmiştir. Mahreç kelimesi, çıkış yeri anlamına gelir. Gümrük uygulamalarında **mahrece iade**, "Eşyanın gönderildiği yere (çıkış ülkesine / ticaretin yapıldığı ülkeye) geri gönderilmesi" demektir.

- Eşyanın gümrüğe sunulmuş fakat henüz gümrük rejimi beyanında bulunulmamış olması hâlinde,
- Antrepo rejimi kapsamında düzenlenen antrepo beyannamesinin tescil edilmiş olması hâlinde,
- Eşya için bir serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği ancak eşyanın henüz serbest dolaşıma girmediği hâllerde,

- Eşyanın serbest dolaşımda olduğu fakat henüz geçici depolama yerinden ya da antrepodan çekilmediği hâllerde gümrük idaresine başvuru yapılarak mahrece iade işlemleri yapılabilir. Diğer hâllerde eşyanın geri gönderilmesi, ihracat veya yeniden ihracat hükümlerine göre yapılır.

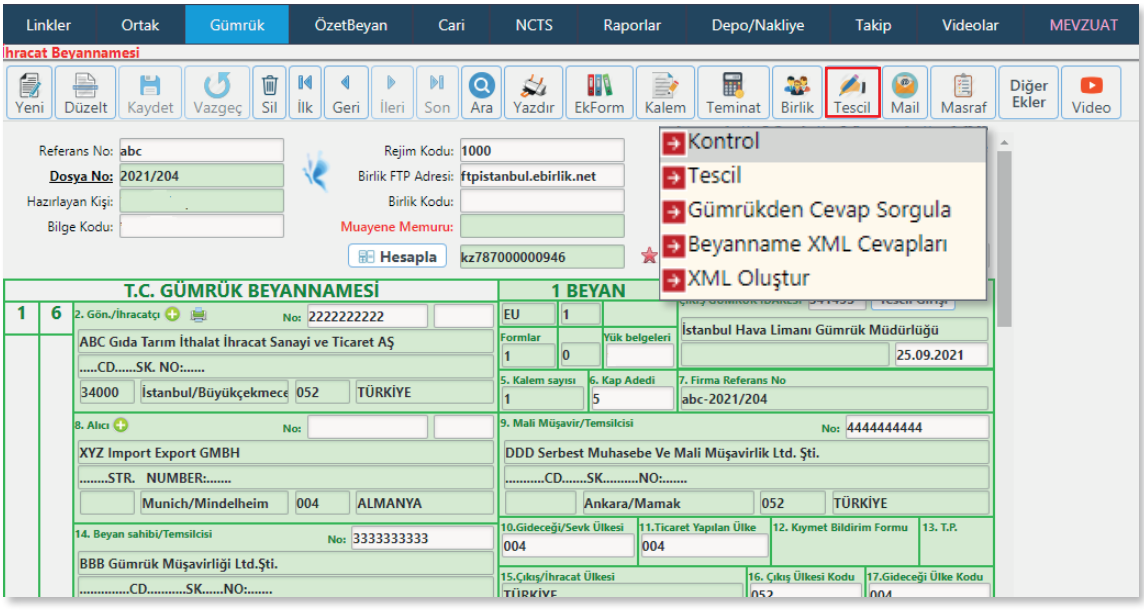
İkincil İşlem: İkincil işlem görmüş eşyanın serbest dolaşıma sokulmak istenmesi durumunda kullanılan bölümdür. Üretilmesi hedeflenen ana ürün dışında ortaya çıkan yan ürünlere (atık, hurda vb.) ikincil işlem görmüş ürün denir. Dâhilde işleme rejimi kapsamında ikincil işlem görmüş ürünlere;

- Gümrüğe terk etme,
- Gümrük idaresi gözetiminde imha etme,
- Çıkış hükmünde gümrük idaresine teslim etme,
- Serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutma işlemleri uygulanabilir. Genellikle ekonomik değeri olan ikincil işlem görmüş ürünlerin (buğdaydan un elde edilirken ortaya çıkan kepek gibi) serbest dolaşıma girişinde bu bölüm için Evet ibaresi seçilir.

Beyannamenin birden fazla kalem içermesi durumunda bu işlemler, diğer eşya kalemleri için de yapılır ve kaydedilir. Beyanname kalem bilgilerinin giriş işlemleri tamamlandıktan sonra beyannamenin kontrol işlemlerine geçilir.

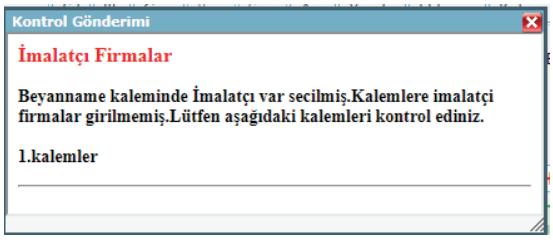
2.1.1.4. Beyanname Kontrol İşlemleri

Kalem bilgileri girildikten sonra beyanname, kontrol amaçlı tescile gönderilir. Beyanname kontrol işlemi, *Tescil* menüsü üzerinde sağ fare tuşundan *Kontrol* sekmesinin seçilmesiyle yapılır (Görsel 2.28).

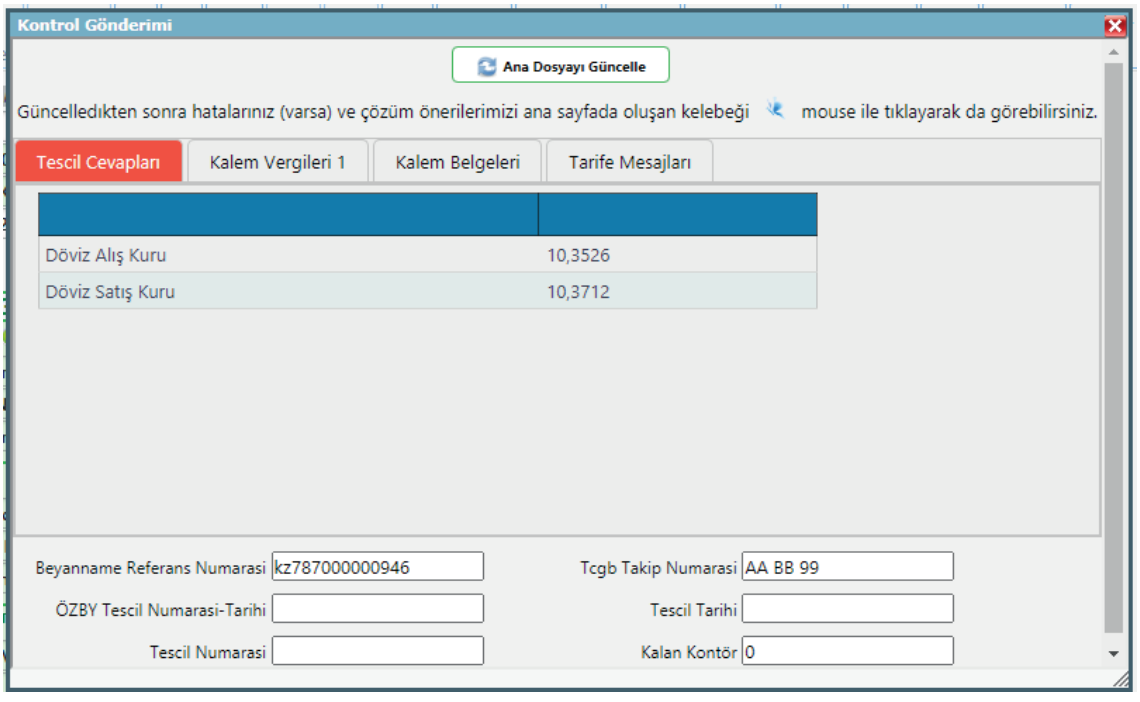

Görsel 2.28: Tescil kontrol

Kontrol aşamasında beyannamenin vergi türleri ve tutarları hesaplanır, beyannameye eklenmesi gereken belgeler bildirilir ve tarife soruları belli olur. Kontrol aşamasında beyannamedeki eksiklikler sistem tarafından tespit edilir ve uyarı olarak gösterilir (Görsel 2.29). Bu durumda hataları düzeltip tekrar tescil kontrol işlemi yapılmalıdır. Kontrol işleminde güncel *Döviz Alış ve Satış Kuru* ekranının görülmesi, beyannamede sistem tarafından herhangi bir eksiklik tespit edilmediği anlamına gelir ve *Ana Dosyayı Güncelle* işlemi yapılır (Görsel 2.30).

Görsel 2.29: Kontrol sonucu tespit edilen hata

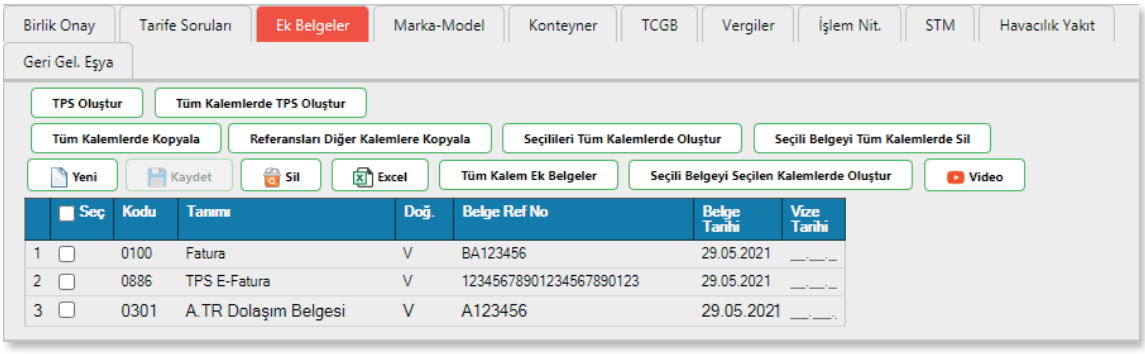
Görsel 2.30: Döviz kuru ekranı

2.1.1.5. Beyannamenin Diğer Bilgilerinin Girilmesi

Beyanname kontrol işlemi yapıldıktan sonra beyannamenin *Kalem* menüsünde yer alan ve beyannameye eklenmesi gereken belge bilgileri (ek belgeler) girilir ve tarife soruları cevaplanır. Ayrıca beyan durumuna göre; *Marka-Model, TCGB, Konteyner, Vergiler, İşlem Niteliği, STM* (Sınır Ticaret Merkezi Gümrükleri), *Havacılık Yakıt, Geri Gelen Eşya* bilgileri de sisteme girilir ve beyanname tescil işlemine hazır hâle gelir.

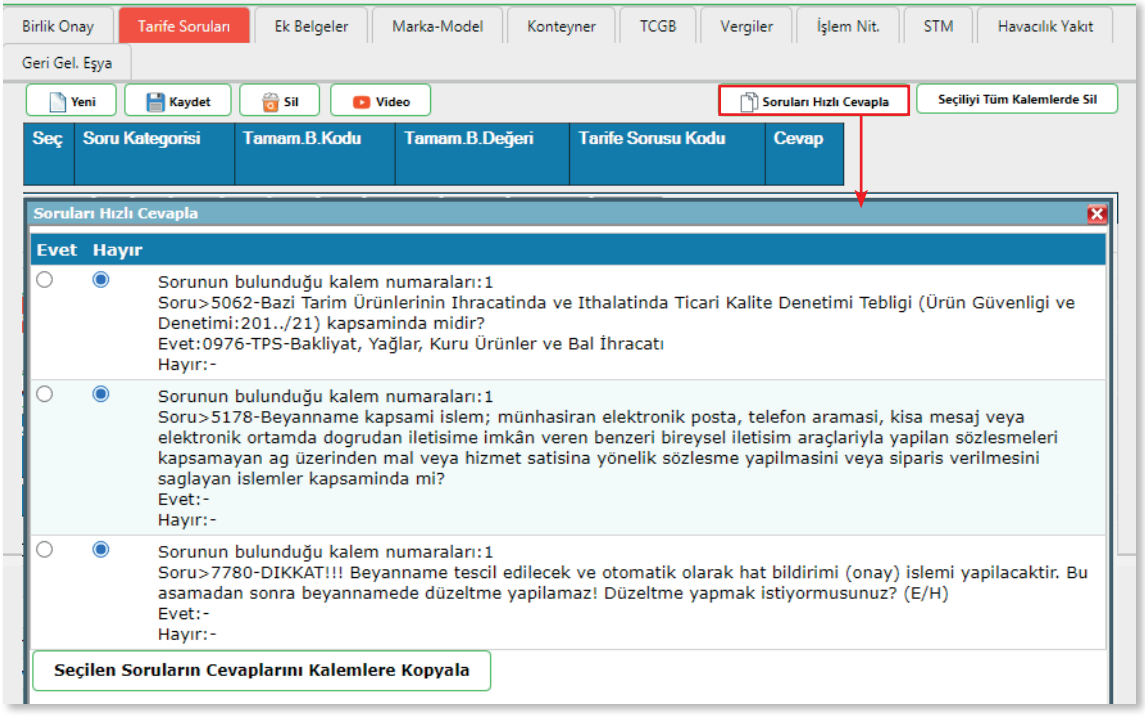
Ek Belgeler: Beyanname kontrol işleminden sonra beyannamenin ekinde olması gereken belgeler, sistem tarafından tespit edilir. Bu belgelerin belge referans numaraları, belge tarihleri ve varsa vize tarihleri bu bölümde sisteme girilir. Ayrıca varsa tercihli tarife kapsamında kullanılan belgelerle (A.TR, EUR 1, Menşe Şahadetnamesi, Form A vb.) isteğe bağlı eklenecek olan diğer

belgelerin (Navlun Faturası, Sigorta Poliçesi, Banka Yazısı, Çeki Listesi vb.) bilgileri, bölüm üzerinde yeni satır açılarak sisteme girilir (Görsel 2.31).

Görsel 2.31: Ek belgeler

Tarife Soruları: Beyannamenin ek belgeleri girildikten sonra tarife soruları cevaplanır. Tarife soruları, beyan edilen eşyanın uygulanan özel mevzuat hükümlerine tabi olup olmadığını tespit etmeye yöneliktir. Tarife soruları, tek tek cevaplanabileceği gibi *Soruları Hızlı Cevapla* bölümünden de cevaplanıp *Seçilen Soruların Cevaplarını Kalemlere Kopyala* işlemi ile diğer kalemlere hızlı bir şekilde kopyalanabilir (Görsel 2.32).

Görsel 2.32: Tarife soruları

Marka-Model: Araç ihracatında araç bilgilerinin girildiği bölümdür. Marka, tescil no, marka modeli, motor hacmi, silindir adedi, renk, vites türü gibi bilgilerin bu bölüme kaydedilmesi gerekir. Kıymet bilgisinin Türk lirası cinsinden beyan edilmesi gerekmektedir.

Konteyner: Eşyanın konteynerle taşınması durumunda konteyner bilgilerinin (konteyner numarası ve üretildiği ülke kodu) girildiği bölümdür. Konteyner numaraları dört harf ve yedi rakamdan (ARKU 123456-7 gibi) oluşmaktadır.

TCGB: Antrepo rejimine tabi tutulan eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmak istenildiği durumlarda kullanılan bölümdür.

Vergiler: Beyannamede ilgili kaleme mahsus vergilerin görülebildiği ve kontrol edilebildiği bölümdür. Bu bölümde hesaplanan vergiler üzerinde düzeltme, silme, ekleme işlemleri yapılabilir. Yapılan değişiklikler diğer kalemlere de kopyalanabilir.

İşlem Niteliği: Geçici ya da yeniden ihracat / ithalat işlemlerinde (2, 3, 5 ve 6 ile başlayan rejim kodlarının bazılarında) kullanılan bölümdür. Finansal kiralama, iade, geri gelen eşya, bakım-onarım, işleme, değişim gibi işlemlere konu olan eşyanın *işlem niteliği* ve *giriş / çıkış amacı* bu bölümde belirtilir.

STM: İhracat yapan firmaların Sınır Ticaret Merkezlerinden Yapılacak İhracat ve İthalata İlişkin Yönetmelik kapsamında işlem yaptığı STM gümrük bilgilerinin girildiği bölümdür. Sınır Ticaret Merkezi (STM); yaşam standartlarının düşük ve işsizliğin yoğun olduğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde ekonomik, sınai ve ticari faaliyetlerin artırılması, bölgenin komşu ülkelere ticaret merkezleri vasıtasıyla ihracat yapması ve vergi kolaylıkları sunarak Sınır Ticaret Merkezinin bulunduğu şehrin ihtiyaçları doğrultusunda ithalat yapılmasını sağlayan münhasır bir ticaret modelidir.

SIRA SİZDE

Ülkemizde hangi şehirlerin STM kapsamında olduğunu ve işlemlerinin nasıl yürütüldüğünü araştırarak elde ettiğiniz bilgiler ile ilgili bir sunum hazırlayıp sınıfta paylaşınız.

Havacılık Yakıt: İhraç hükmünde teslim alınan akaryakıtın nereden ve hangi fatura ile temin edildiğine ilişkin bilgilerin kaydedildiği bölümdür. 2710.12.31.00.00 (uçak benzini), 2710.12.70.00.00 (benzin tipi jet yakıtı) ve 2710.19.21.0000 (jet yakıtı) G.T.İ.P. numaralı yakıtlardan biri ihraç edilecekse havacılık yakıt türü bilgileri (firma vergi numarası, fatura tarihi, fatura numarası ve toplam yakıt miktarı, yakıt türü) bu bölüme girilir.

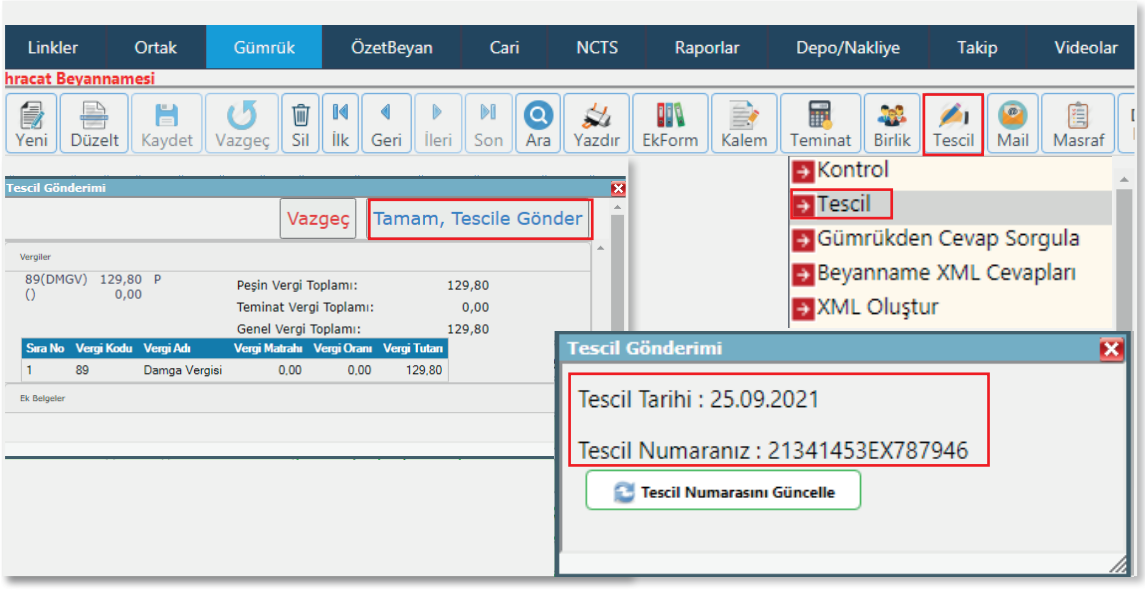
Geri Gelen Eşya: İhraç edilen eşyanın çeşitli nedenlerle (sözleşme hükümlerine uygun olmaması, nakliye sırasında hasar görmesi, kota aşımı, raf ömrü uyumsuzluğu vb.) geri gelmesi durumunda kullanılan bölümdür. Bu bölümde, geri gelen eşya statüsünde bulunan eşyanın geri gelme nedeni belirtilir.

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi'nden ihraç edildikten sonra üç yıl içinde yeniden serbest dolaşıma girmesi ve beyan sahibinin talebi hâlinde eşya, ithalat vergilerinden muaf tutulur. Ancak muafiyetin uygulanabilmesi için eşyanın ihraç edildiği hâliyle, ayniyeti bozulmadan, geri gelmesi gerekir.

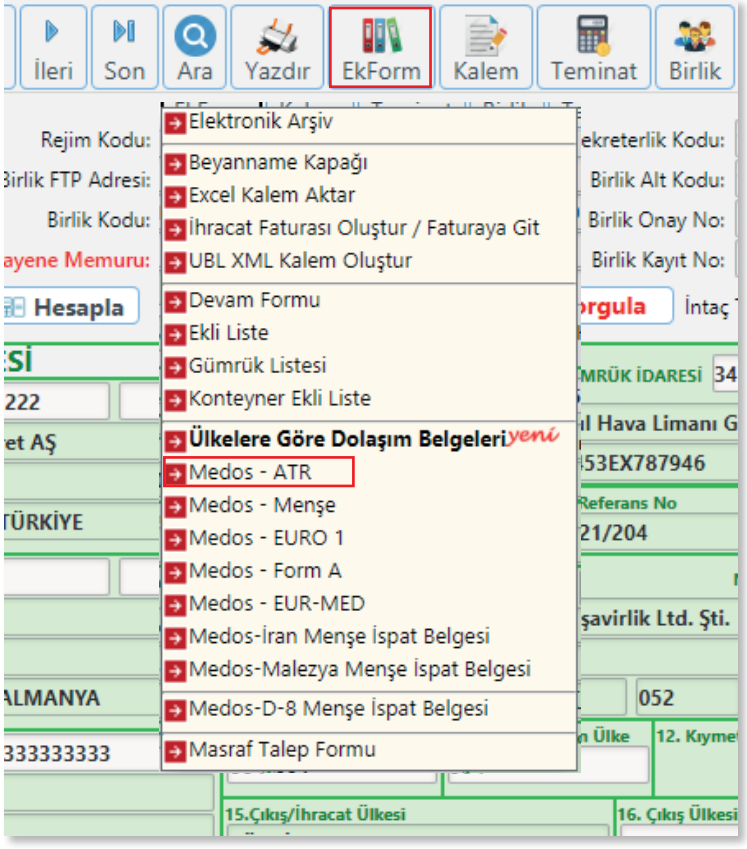
2.1.1.6. Beyannamenin Tescil Edilmesi

Veri girişleri ve kontrol işlemleri tamamlanan ihracat beyannamesinin, tescil onayı için işlemin yapılacağı gümrük idaresine (BİLGE sistemi üzerinden) elektronik ortamda sunulması işlemidir. Tescil menüsü üzerinden *Tescil* işlemi seçilir, vergiler ve ek belgeler son kez kontrol edildikten

sonra beyanname tescile gönderilir. BİLGE sistemi tarafından beyannamenin *Tescil Tarihi* ve *Tescil Numarası* atanır (Görsel 2.33).

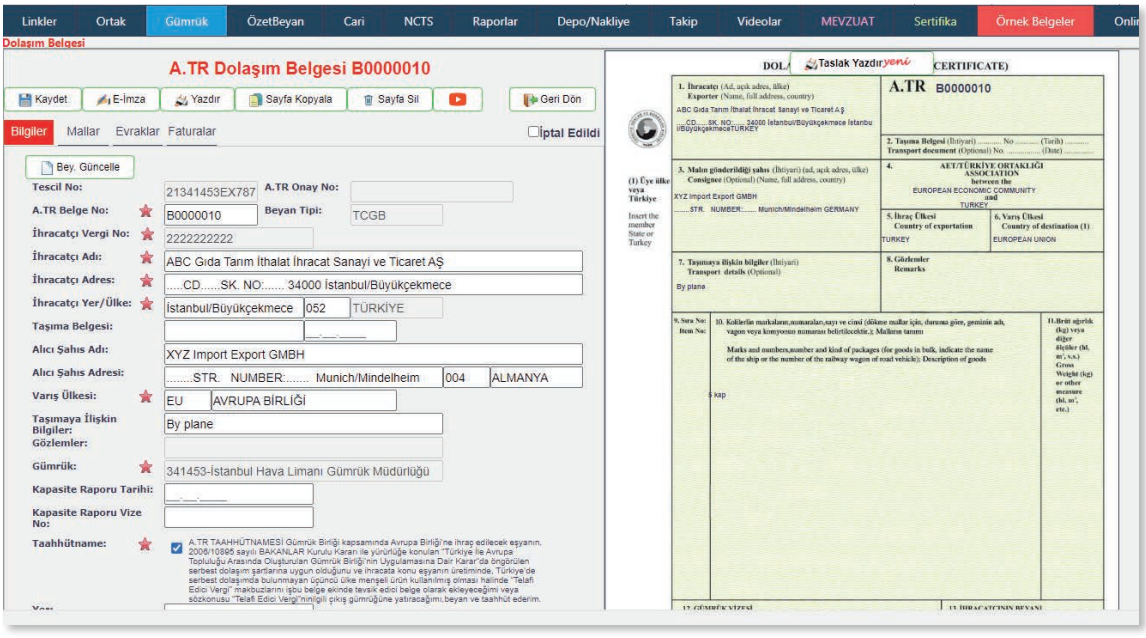
Görsel 2.33: Beyanname tescil işlemi

Görsel 2.34: EkForm menüsünden dolaşım belgesi seçimi

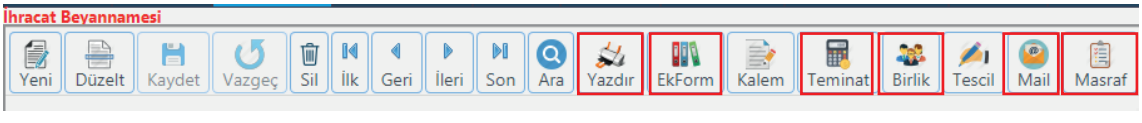
İhracat beyannamesinin tescil edilmesiyle birlikte ticaret yapılan ülkeye göre dolaşım belgelerinin oluşturulması gerekmektedir. Dolaşım belgelerini oluşturmak için *EkForm* menüsüne fare ile sağ tıklayıp ilgili belge seçilir (Görsel 2.34).

Açılan dolaşım belgesi ekranında bazı bölümler beyannamedeki bilgiler doğrultusunda otomatik olarak ilgili belgeye aktarılır. Söz konusu ekranda boş olan doldurulması zorunlu alanlara (yıldızlı alanlara) ise bilgi girişi, bu aşamada yapılır. Bilgi girişleri tamamlanan dolaşım belgesi onaylanarak belge oluşturulmuş olur (Görsel 2.35).

Görsel 2.35: A.TR dolaşım belgesi oluşturma

Gerekli belgeler oluşturulup onaylandıktan sonra beyanname, gümrük müdürlüğünde işlem görmeye hazır hâle gelir. Ayrıca beyanname penceresinde bulunan diğer ana menülerden beyanname yazdırma, beyanname ek formlarına (Devam Formu, Ekli Liste vb.) erişim, özet beyan tanımlama, teminat hesaplama, beyannameyi mail olarak gönderme ve beyanname masraflarını girme işlemleri yapılabilir (Görsel 2.36).

Görsel 2.36: İhracat beyannamesi ana menüler

ETKİNLİK 2.1

Etkinliğin Amacı: İhracat gümrük beyannamesini Gümrük Mevzuatı'na uygun olarak gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 35 dakika

BEYANNAME BÖLÜMLERİ	İHRACAT BİLGİLERİ			
İhracatçı / Gönderici	… Gıda Tarım İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret AŞ (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız. – İstanbul Anadolu yakasında yerleşik, yerli firma)			
İthalatçı / Alıcı	… Import Export GMBH (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız. – Hollanda / Amsterdam firması)			
Beyan Sahibi / Temsilcisi	… Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Mali Müşavir / Temsilcisi	… Serbest Muhasebe ve Mali Müşavirlik Ltd. Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Rejim Kodu	1000	**Kap Adedi**	50 Koli	
Çıkış Gümrük İdaresi	Erenköy Gümrük Müdürlüğü			
Yük Belgeleri	-			
Sevk Ülkesi	Hollanda	**Ticaret Yapılan Ülke**	Hollanda	
Çıkıştaki Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	4-Kamyon / 052-Türkiye			
Sınırı Geçecek Hareketli Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	4-Kamyon / 052-Türkiye			
Sınırdaki Taşıma Şekli	30-Kara Yolu Ulaşımı	**Dahili Taşıma Şekli**	30-Kara Yolu Ulaşımı	
Boşaltma Yeri	Erenköy Gümrük Müdürlüğü			
Giriş Gümrük İdaresi	İpsala Gümrük Müdürlüğü			
Eşyanın Bulunduğu Yer	İstanbul			
Teslim Şekli / Yeri	CIP -Amsterdam			
Sözleşme Türü	11-Eşyanın mülkiyetinin parasal veya başka bir karşılıkla devredildiği işlemler-Doğrudan satın alma veya satma			
Banka Bilgisi	T.C. Ziraat Bankası AŞ Ümraniye / İstanbul Şubesi			
Ödeme Şekli Kodu / Adı	2-Peşin	**Toplam Fatura Tutarı**	15000 EUR	
Toplam Navlun ve Sigorta Tutarı	Girilmeyecek			
Ödeme Şekli / Aracı Kodu	P-Peşin / D-Gümrük idaresinin banka hesabına yapılacak ödeme			

Basit Usul Kodu	Basitleştirilmiş usul ile yapılan bir işlem değil.		
Alıcı / Satıcı Kodu	6-Alıcı ile satıcı arasında ilişki yok.		
Toplam Brüt / Net Kilo	1.500 / 1400 KGM	**Menşe Ülke Kodu**	052-Türkiye
TGTC Pozisyon No	8415.10.90.00.19	**Ticari Tanım**	Klima Ünitesi
DTM Satır Kodu / Ek Kod / Tareks Stok Kodu	Boş bırakılacak.		
Satış ve İstatistiki Satış Miktarı	50 adet (C62)		
Algılama Miktarı / Muafiyet / Üretici Firma / Uluslararası Anlaşma	Boş bırakılacak.		
İmalatçı Firma	Yok	**Kalem Özellik**	01-Bedelli
Ek Belgeler	Belge bilgileri farazi olarak belirtilecektir.		
Tarife Soruları	Cevaplar "Hayır" olarak seçilecektir.		

ETKİNLİK 2.2

Etkinliğin Amacı: İhracat gümrük beyannamesini Gümrük Mevzuatı'na uygun olarak gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 30 dakika

BEYANNAME BÖLÜMLERİ	İHRACAT BİLGİLERİ		
İhracatçı / Gönderici	… Giyim ve Tekstil İhracat İthalat Sanayi ve Ticaret AŞ (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız. – Bursa Nilüfer ilçesinde yerleşik yerli firma)		
İthalatçı / Alıcı	… Textile Fabric Manufacturing Import Export Co. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız – Libya / Kufra'da yerleşik yabancı firma)		
Beyan Sahibi / Temsilcisi	… Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Mali Müşavir / Temsilcisi	… Serbest Muhasebe ve Mali Müşavirlik Ltd. Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Rejim Kodu	2100	**Kap Adedi**	1 palet
Çıkış Gümrük İdaresi	Gemlik Gümrük Müdürlüğü		
Yük Belgeleri	-		

Sevk Ülkesi	Libya	**Ticaret Yapılan Ülke**	Libya
Çıkış Ülkesi ve Kodu	052 - Türkiye	**Gideceği Ülke ve Kodu**	216 - Libya
Çıkıştaki Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	3-Gemi / 052-Türkiye		
Sınırı Geçecek Hareketli Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	3-Gemi / 052-Türkiye		
Sınırdaki Taşıma Şekli	10-Deniz Yolu Ulaşımı	**Dahili Taşıma Şekli**	10-Deniz Yolu Ulaşımı
Yükleme Yeri	Gemlik Gümrük Müdürlüğü		
Çıkış Gümrük İdaresi	Gemlik Gümrük Müdürlüğü		
Eşyanın Bulunduğu Yer	Bursa		
Teslim Şekli / Yeri	FOB / Bursa		
TR Liman Kodu	TRGEM-006 …….. Gemlik Liman Tesisleri		
Sözleşme Türü	11-Eşyanın mülkiyetinin parasal veya başka bir karşılıkla devredildiği işlemler-Doğrudan satın alma veya satma		
Banka Bilgisi	T.C. Vakıfbank AŞ Nilüfer / Bursa Şubesi		
Ödeme Şekli Kodu / Adı	Akreditif	**Toplam Fatura Tutarı**	10000 USD
Ödeme Şekli / Aracı Kodu	P-Peşin / D-Gümrük idaresinin banka hesabına yapılacak ödeme		
Basit Usul Kodu	Basitleştirilmiş usul ile yapılan bir işlem değil.		
Alıcı / Satıcı Kodu	6-Alıcı ile satıcı arasında ilişki yok.		
Toplam Brüt / Net Kilo	250 / 240 KGM	**Menşe Ülke Kodu**	052- Türkiye
TGTC Pozisyon No	5007.90.90.00.00	**Ticari Tanım**	İpek Kumaş
DTM Satır Kodu / Ek Kod / Tareks Stok Kodu	-		
Satış ve İstatistiki Satış Miktarı	2000 MTK		
İmalatçı Firma	**-**	**Mahrece İade / İkincil İşlem**	-
İşlem niteliği	**11**	**Giriş / çıkış amacı**	01
Konteyner bilgileri	ARKU1234560 / 052-Türkiye (1 adet 40” HC)		
Ek Belgeler	Belge bilgileri farazi olarak belirtilecektir.		
Tarife Soruları	Cevaplar “Hayır” olarak seçilecektir.		

ETKİNLİK 2.3

Etkinliğin Amacı: İhracat gümrük beyannamesini Gümrük Mevzuatı'na uygun olarak gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 30 dakika

Bilgiler: Ticaret, daha önce bir rejime tabi tutulmamış eşyanın kesin ihracatı olarak (1000 rejim kodu ile) gerçekleştirilecektir. Eşya Türk plakalı bir kara yolu taşıtı ile taşınacak, Bandırma Gümrük Müdürlüğünde işlemleri gerçekleşen araç, Kapıkule sınır kapısından geçerek Türkiye'den çıkacaktır. Mali Müşavir / Temsilcisi, Beyan sahibi / Temsilcisi ve banka bilgilerini farazi olarak girerek aşağıda yer alan ticari faturadaki bilgilere göre ihracat gümrük beyannamesini düzenleyiniz.

[AAA Keresto Sanayi AŞ]

[... Cd. ..... Sk. .....No:.....]
[Dursunbey Balıkesir, 10800, Turkey]
[Phone: (+90) 266 000-00-00]

INVOICE

INVOICE NO	DATE
[AB-12345678]	16/11/20..

BILL TO

[BBB Furniture GMBH]

[..... Str. Number: .....]
[Berlin, 10115, Germany]
Phone: (+49) 030-000-0000

DESCRIPTION	AMOUNT
Spruce timber log (4403.23.10.00.00)	50000.00
Service Fee (Freight and Insurance)	4000.00
Payment: Cash against goods Place of Loading: Balıkesir Place of Delivery: Berlin Delivery Terms: CIP- Berlin Net Weight: 30000 KGS Gross Weight: 32000 KGS Cubic meters: 50 m³ Origin of Goods: Turkey	
Thank you for your business!	**TOTAL AMOUNT** € 54000.00

If you have any questions about this invoice, please contact
[Name, Phone, email@address.com]

ETKİNLİK 2.4

Etkinliğin Amacı: İhracat gümrük beyannamesini Gümrük Mevzuatı'na uygun olarak gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 40 dakika

Bilgiler: 3151 kodlu gümrük rejimine uygun olacak şekilde bir ihracat süreci planlayınız. Bu süreçteki tüm firmaları sisteme tanımlayıp beyannameyi oluşturunuz. Adresler, gümrük müdürlükleri, taşıma şekilleri, kap, kilogram, ürünler, fatura tutarı gibi verileri mantık çerçevesinde belirleyip en az 2 kalemden oluşan beyannamenize tescil alınız.

2.2. İHRACAT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ SÜRECİ

Gümrük idaresi; gümrük beyannamesinde beyan edilen bilgilerin doğruluğunu araştırmak üzere beyannameyi ve ekindeki belgeleri kontrol edebilir, başka belgeler isteyebilir, eşyayı muayene edebilir, ayrıntılı muayene ve tahlil yapılması için eşyadan numune alabilir, bu numuneyi analiz edilmesi için laboratuvara gönderebilir. Gümrük idaresi, ihracat işlemleriyle ilgili yapacağı kontrol ve muayene şartlarını Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan risk analizine göre tespit etmektedir.

Zaman tasarrufu sağlamak ve maliyetleri azaltmak amacıyla gümrük işlemlerinin büyük bir bölümü Gümrük Mevzuatı çerçevesinde geliştirilmiş olan sistemler sayesinde elektronik ortamda yapılmaktadır.

2.2.1. İhracatçı ve İthalatçı Arasında Yapılan Sözleşme

İhracatın gerçekleşmesi için öncelikle tarafların karşılıklı olarak anlaşması gerekmektedir. Bu anlaşmanın yazılı bir sözleşmeye dayanması tarafların güvende olmasını sağlar. Sözleşme maddelerinde, yapılan ticaretle ilgili tüm ayrıntılara ve sorumluluklara yer verilmelidir.

2.2.2. İhracat Gümrük Beyannamesinin Oluşturulması ve Gümrük İdaresine Sunulması

Gümrük programı üzerinde ihracatçı birliği onayı ile birlikte oluşturulan beyanname, yine sanal ortamda gümrüğe sunularak tescil alınır. Bu aşamada ticarete konu olan belgeler de yine sanal ortamda gümrük idaresine sunulur.

BİLGİ KUTUSU

Gümrük Yönetmeliği'nde 24.05.2019'da yapılan değişiklik ile ihracat beyannamesinin kâğıt nüshaları gümrük müdürlüklerine ibraz edilmemektedir. Uluslararası düzenlemelerden veya bakanlıkça belirlenecek durumlardan kaynaklı olarak kâğıt evrak şeklinde sunulması gerekenler dışındaki ekli belge işlemleri elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir.

2.2.3. Onay İşlemleri

Sanal ortamda e-imzalı bir şekilde gümrük müdürlüğüne sunulan ihracat beyannamesi, herhangi bir problem olmaması hâlinde yetkililer tarafından yine e-imza ile onaylanır. Bu aşamada gümrük sistemi (BİLGE) tarafından risk kriterleri çerçevesinde, yapılacak beyannamenin muayene hattı otomatik olarak belirlenmiş olur.

2.2.4. Muayene İşlemleri

Eşyanın risk kriterlerine göre muayene hattı (kırmızı, sarı, yeşil, mavi) belirlendikten sonra beyanname, muayeneye tabi tutulması gereken bir hatta (kırmızı, sarı) düşmüşse gümrük muayene biriminde bulunan ilgili muayene memuruna ibraz edilir. Muayene memuru tarafından hat durumuna göre gerekli kontroller yapılır ve olumsuz bir durum tespit edilmezse beyanname onaylanır.

2.2.5. Vergilerin Ödenmesi ve Beyannamenin Kapatılması

Beyanname, onay ve muayene birimlerinden geçtikten sonra varsa eşyanın vergilerinin de ödenmesiyle birlikte kapatılmış olur.

2.2.6. Eşyanın Fiili Olarak Sevk Edilmesi

Yapılacak olan ihracat işlemine ait gümrük onay ve kontrol süreçleri bittikten sonra, duruma göre taşıma ünitesi veya araç mühürlenerek kapatılır. Bu durumda eşya ülke sınırlarını terk etmeye hazır hâle gelir. Bu aşamadaki sorumlulukların belirlenmesi beyannamedeki teslim şekline göre gerçekleşir.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (…..) İhracat yabancı ülkelerde üretilen ürünlerin satın alınması yoluyla gerçekleşir.

2. (…..) Türkiye'nin ihracatında en büyük pay tarım sektörünündür.

3. (…..) İhracat işlemleri için gümrük beyannamesinin 1, 2 ve 3 nolu nüshaları kullanılmaktadır.

4. (…..) İhracat rejimlerinin ilk rakamı 4, 5 veya 6 olmalıdır.

5. (…..) Beyannamenin araç tipi seçiminde 4, uçağı temsil etmektedir.

6. (…..) Beyannamenin banka bilgisi bölümünde ilgili bankanın hem adı hem de şubesi seçilir.

7. (…..) Cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannameye imza atan sorumlu kişiler, beyannamede sunulan bilgiler ve beyanname ekinde yer alan belgelerin doğruluğundan ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülüklere uyulmasından sorumludur.

8. (…..) TR liman kodu bölümü taşıma, havalimanından yapılmışsa kullanılır.

9. (…..) İhracat işlemlerinde eşyanın teslim şekli EXW, FCA, FAS, FOB ise beyannamede navlun tutarının yazılacağı bölümün zemini gri renkte olur ve navlun faturasındaki tutarın yazılmasına gerek yoktur.

10. (…..) Beyanname kontrol işleminde güncel *Döviz Alış* ve *Satış Kuru* ekranının görülmesi, beyannamede sistem tarafından herhangi bir eksiklik tespit edilmediği anlamına gelir.

B) Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara uygun kelimeleri yazınız.

11. _____, ya da dış satım, bir ülkede üretilen ürün ve hizmetlerin başka ülkelere satılması olarak tanımlanabilir.

12. Bir ülkede ekonomi açısından ihracatın ithalattan az olması, dış ticaret _____ oluşmasına sebep olur.

13. Kısaltması BİLGE olan _____ yazılımı Ticaret Bakanlığına aittir.

14. İhracat beyannamesinin kalem ekranında yer alan istatistiki kıymet bölümü, fatura tutarının -döviz cinsi ne olursa olsun- _____ cinsinden karşılığıdır.

15. İhracat beyannamesindeki alıcı firma bölümü seçildikten sonra 11 numaralı _____ bölümü sistem tarafından doldurulmaktadır.

C) Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyup doğru seçeneği işaretleyiniz.

16. Incoterms 2020 ile belirlenen teslim şekilleri kaç tanedir?

A) 10
B) 11
C) 12
D) 13
E) 14

17. İhracat gümrük beyannamesi hazırlarken "Çıkış Gümrük İdaresi" girildikten sonra hangi bilgiler sistem tarafından otomatik olarak <u>atanmaz</u>?

A) Çıkıştaki taşıt aracının kimliği
B) Sınırı geçecek hareketli taşıt aracının kimliği
C) Fatura tutarı
D) Boşaltma yeri
E) Sınırdaki taşıma şekli

18. Aşağıdakilerden hangisi ihracat işlemlerinde alıcı ile satıcı arasında kullanılan ödeme şekillerinden biri <u>değildir</u>?

A) Akreditif
B) Bedelsiz
C) Mal mukabili
D) Peşin
E) Veresiye

19. Aşağıdaki teslim şekillerinin hangisinde ihracatçının sorumluluğu diğerlerine göre daha fazladır?

A) DDP- Vergisi ödenmiş hâlde teslim
B) EXW- Fabrika çıkışında teslim
C) CPT- Taşıma ücreti ödenmiş olarak teslim
D) FOB- Gemi güvertesinde teslim
E) DPU- Belirtilen yerde eşya boşaltılmış olarak teslim

20. Dış ticaret işlemlerinde ihracatçı için en güvenli, ithalatçı için de en riskli ödeme şekli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Peşin (Advance payment)
B) Mal mukabili (Cash against goods)
C) Akreditif (Letter of credit)
D) Kabul kredili (Acceptance credit)
E) Vesaik mukabili (Cash against documents)

21. İhracat gümrük beyannamesi düzenlenirken "Menşe Ülke" bölümüne aşağıdaki bilgilerden hangisi girilmelidir?

A) Ticaret yapılan ülke
B) Transit ülke
C) Eşyanın sevk ülkesi
D) Eşyanın çıkış ülkesi
E) Eşyanın üretildiği ülke

22. Hariçte işleme rejimi kapsamında geçici ihraç edilen eşyanın kesin ihracatı olarak tanımlanan rejim kodu aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1000
B) 1021
C) 1023
D) 1040
E) 2100

23. İhracat gümrükleme işlemlerinde gümrük beyannamesinin kaç numaralı nüshaları kullanılır?

A) 1, 2 ve 3
B) 1, 4 ve 5
C) 4, 5 ve 6
D) 5, 6 ve 7
E) 6, 7 ve 8

24. İhracat beyannamesinin kalem bilgilerinde aşağıdaki bilgilerden hangisi <u>yer almaz</u>?

A) Kap adedi ve cinsi
B) Çıkış gümrük idaresi
C) TGTC pozisyon numarası
D) Eşyanın ticari tanımı
E) Brüt ve net ağırlık

25. İhracat gümrük beyannamesi tescil onayı için kontrol amaçlı gönderildikten sonra aşağıdaki bölümlerden hangilerinin doldurulması gerekir?

A) Tarife bilgileri ve ek belgeler
B) Kalem bilgileri ve vergiler
C) Teslim şekli ve ödeme şekli bilgileri
D) Çıkış ülkesi ve gideceği ülke bilgileri
E) İhracatçı ve ithalatçı bilgileri

3.

ÖĞRENME BİRİMİ

İTHALAT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ

1 İthalat Gümrük Beyannamesi İşlemleri

2 İthalat Gümrükleme İşlemleri Süreci

Temel Kavramlar

- Gümrük programı
- İthalat
- İthalat beyannamesi
- İthalat gümrük belgeleri
- Muayene
- Onay
- Tescil

Bu öğrenme biriminde;

- Gümrük programı üzerinde ithalat beyannamesi oluşturma işlemlerini,
- İthalat gümrükleme işlemlerini öğreneceksiniz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Birçok ülkenin ticaret politikası önlemleri kapsamında; ihracatı teşvik edici ithalatı da kısıtlayıcı önlemler almasının nedenleri neler olabilir?
2. Gümrükleme işlemlerinin elektronik ortamda veri işleme tekniğiyle yapılması ne gibi faydalar sağlar?
3. İthalat gümrükleme işlemlerinde gümrük idaresine sunulması gereken belgeler neler olabilir?

İTHALAT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ

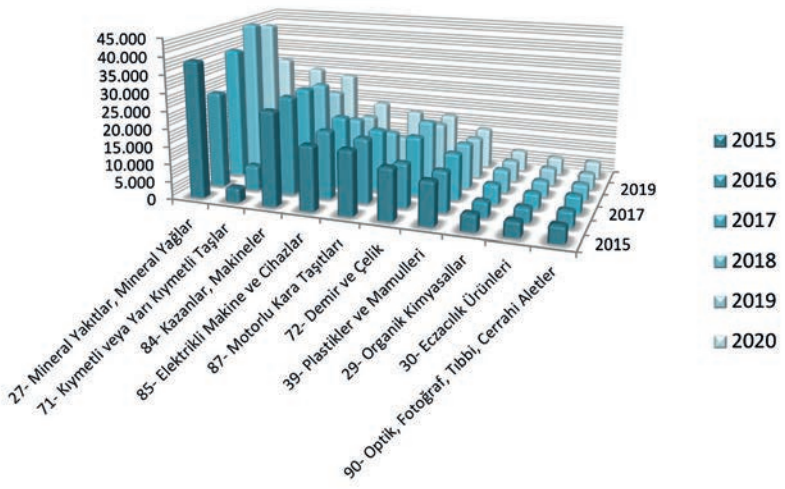
İthalat (dış alım), eşyanın başka bir ülkeden satın alınması ve ülkeye getirilmesi olarak tanımlanabilir. Başka bir ifade ile ithalat, eşyanın ülke dışından vergileri ödenerek veya ödenmeden geçici ya da kesin (kati) olarak ülke sınırları içine getirilmesi işlemidir.

Türkiye'nin 2011-2020 yıllarındaki dış ticaret verilerine göre; 2011 yılında 240 milyar $ civarında olan ithalat hacminin 2020 yılında yaklaşık 220 milyar $ düzeyinde seyrettiği görülmektedir. Dış ticaret dengesi açısından ihracatın ithalatı karşılama oranı incelendiğinde; 2011 yılında %56 olan karşılama oranının 2019 yılında %84,6'ya kadar yükseldiği görülmektedir (Tablo 3.1).

Tablo 3.1: Türkiye'nin Yıllara Göre İthalat ve İhracatı (1.000 $)

Yıllar	İhracat ($)	İthalat ($)	İhracat-İthalat Farkı ($)	Dış Ticaret Hacmi ($)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
2011	134.906.868	240.841.676	-105.938.07	375.748.545	56,0
2012	152.461.736	236.545.141	-84.083.404	389.006.877	64,5
2013	151.802.637	251.661.250	-99.858.613	403.463.887	60,3
2014	157.610.158	242.177.117	-84.566.959	399.787.275	65,1
2015	143.838.871	207.234.359	-63.395.487	351.073.230	69,4
2016	142.529.584	198.618.235	-56.088.651	341.147.819	71,8
2017	156.992.940	233.799.651	-76.806.711	390.792.592	67,1
2018	167.920.613	223.047.094	-55.126.481	390.967.708	75,3
2019	171.464.945	202.704.320	-31.239.375	374.169.264	84,6
2020	169.669.410	219.509.237	-49.840.827	389.179.647	77,3

Türkiye'nin 2020 yılında ithal ettiği ürünler incelendiğinde en çok ithal edilen ürün gruplarının sırasıyla; önceki yıllarda olduğu gibi 27. fasılda bulunan *Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Bunların Damıtılmasından Elde Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler; Mineral Mumlar* (yaklaşık 29 milyar $), 71. fasılda bulunan *Tabii veya Kültür İnciler, Kıymetli veya Yarı Kıymetli Taşlar, Kıymetli Metaller, Kıymetli Metallerle Kaplama Metaller ve bunlardan Mamül Eşya; Taklit Mücevherci Eşyası; Metal Paralar* (yaklaşık 26.5 milyar $), 84. fasılda bulunan *Nükleer Reaktörler, Kazanlar, Makineler, Mekanik Cihazlar ve Aletler; bunların Aksam ve Parçaları* (yaklaşık 25.2 milyar $) olduğu görülmektedir (Grafik 3.1).

Grafik 3.1: Türkiye'de 2015-2020 yıllarında en çok ithal edilen fasıllar (milyon $)

Kati ithalat işlemleri, Gümrük Mevzuatı'nda "serbest dolaşıma giriş rejimi" olarak bilinen kurallar sistemi kapsamında yapılmaktadır. Bir eşyanın ülke içinde serbest dolaşım hakkı kazanabilmesi için gerekli ithalat vergilerinin ödenmesi, ilgili eşyanın tabi olduğu Ticaret Politikası Önlemleri'nin (TPÖ) uygulanması ve eşyanın ithali için öngörülen diğer gümrükleme işlemlerinin de tamamlanması gerekmektedir (Tablo 3.2).

Tablo 3.2: İthalat Gümrükleme İşlemleri Süreci

1. Özet Beyan İşlemleri	2. Ambar Giriş İşlemleri	3. İthalat Gümrük Beyannamesi	4. Gümrük Operasyon	5. Ambar Çıkış İşlemleri
Beyan sahibi tarafından Özet Beyanın tescil edilmesi ve gümrük idaresine sunulması.	Özet Beyan içeriği taşıma senetlerine göre gümrük ambar memuru tarafından ambar giriş kayıtlarının yapılması.	Beyan sahibi tarafından ithalat gümrük beyannamesi bilgilerinin sisteme işlenmesi, kayıt işlemlerinin ve vergi hesaplamalarının yapılması.	Beyannamenin gümrük kabul ve tescil memuruna sunulması ve memur tarafından teslim alınarak bilgisayar onayının yapılması.	İşlemi tamamlanmış gümrük beyannamesinin mükellef nüshasının, vezne makbuzunun ve taşıma senedinin beyan sahibi tarafından ambar memuruna beyan edilmesi.
Gümrük kabul memuru tarafından Özet Beyanın teslim alınması ve bilgisayar onayının yapılması.	Eksiklik/fazlalık kontrolünün yapılması. Eksik/fazla durumu yoksa Ambar Giriş Listesinin hazırlanması, varsa tutanak düzenlenmesi.	Beyannamenin tescil edilmesi, dökümünün alınması ve ekindeki belgelerle birlikte gümrüğe sunulması.	Beyannamenin muayene hattının belirlenmesi. Yeşil ve sarı hatta vergilerin ödenmesi için muhasebe servisine sevk edilmesi. Kırmızı ve sarı hatta gerekli kontrollerin yapılması için ilgili muayene memuruna sevk edilmesi.	Ambar memuru tarafından belge kontrollerinin yapılarak Ambar Çıkış Kontrol Fişinin düzenlenmesi ve eşyanın teslim edilmesi.
	Fazlalık durumunda taşıma senedine fazla kısım için bloke konması, eksiklik durumunda işlemlere devam edilmesi.			

Geçici ithalat işlemlerinde ise ülkeye girişi yapılan eşyanın belirlenen süre sonunda tekrar yurt dışına gönderilmesi söz konusudur. Geçici ithalat işlemleri, eşyanın durumuna göre (eşyanın herhangi bir işlem veya işçiliğe tabi tutulması durumu) Gümrük Mevzuatı'nda belirtilen dâhilde işleme rejimi veya geçici ithalat rejimi olarak bilinen kurallar sistemi kapsamında yapılmaktadır. Ayrıca, ülke içinde serbest bölgelerden diğer bölgelere yapılacak eşya teslimatları da ithalat işlemleri kapsamındadır.

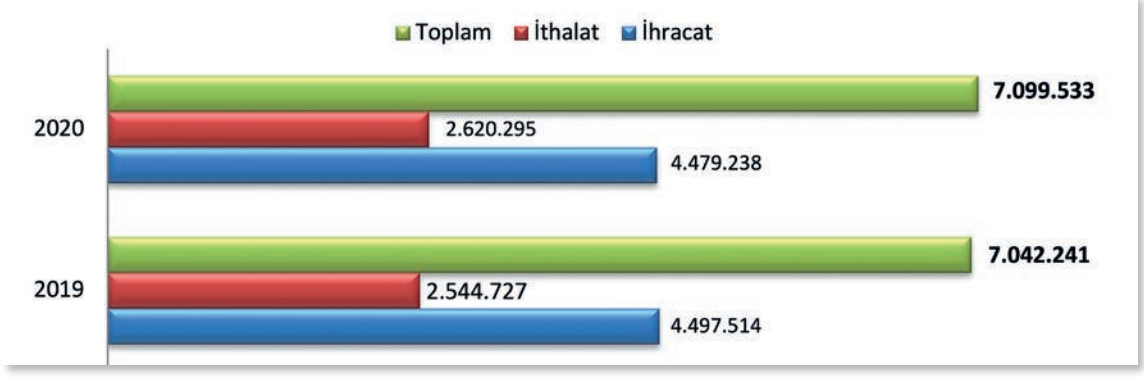
İthalat gümrükleme işlemleri, Özet Beyan Belgesinin nakliyeci ya da temsilcisi tarafından süresi içinde elektronik ortamda düzenlenerek ilgili gümrük idaresine sunulmasıyla başlar ve eşyanın gümrük ambarından çekilmesiyle son bulur.

SIRA SİZDE

Giriş ve çıkış özet beyan belgesi kavramlarını, giriş özet beyan belgesinin sunma sürelerini, özet beyan verilmesine gerek duyulmayan hâlleri ayrıca çıkış ve varış bildirimi kavramlarını içeren bir ödev hazırlayınız.

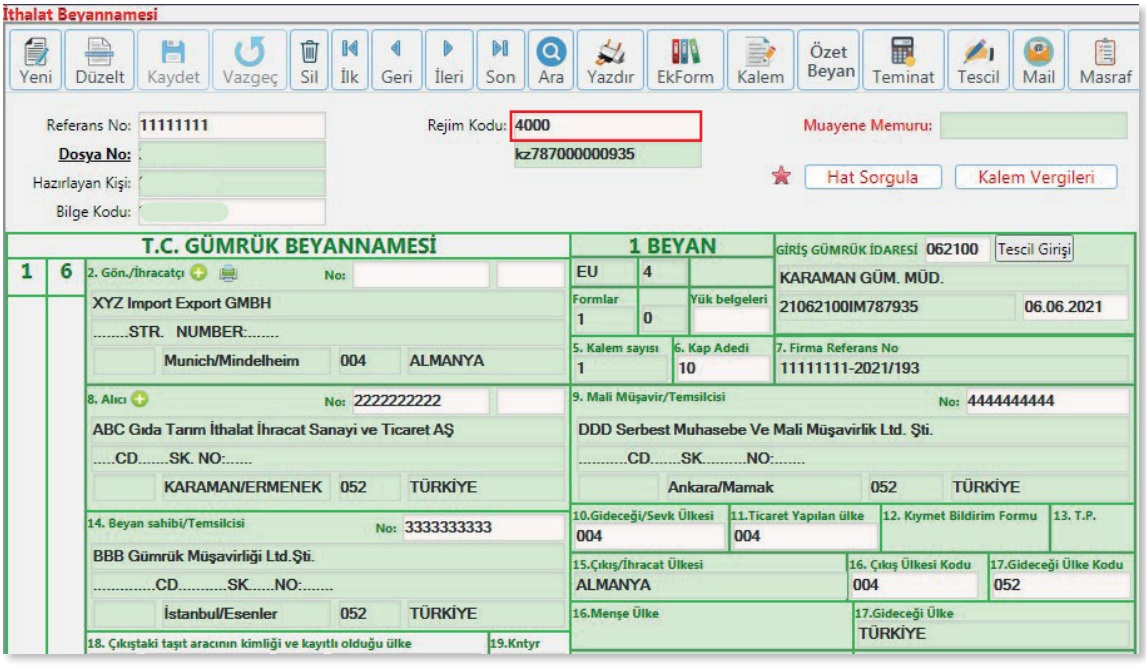
3.1. İTHALAT GÜMRÜK BEYANNAMESİ İŞLEMLERİ

İthal edilen eşyanın ithalat gümrükleme işlemlerinin yapılacağı gümrük idaresine bildirilmesi gerekir. Gümrük Mevzuatı'nda bu bildirim gümrük beyanı olarak yer alır. İthal edilen eşya ile ilgili yazılı olarak yapılması gereken bildirim, gümrük beyannamesi formu ile yapılmaktadır. Ticaret Bakanlığının yayımladığı verilere göre Türkiye'de, 2019 yılında 2.544.727; 2020 yılında ise 2.620.295 ithalat gümrük beyannamesi düzenlenmiştir (Grafik 3.2).

Grafik 3.2: Türkiye'de 2019 ve 2020 yıllarında düzenlenen gümrük beyannamesi sayısı (adet)

Beyannamede genel olarak gönderici-alıcı bilgileri, eşya (ticari tanım, miktar, kıymet, tarife, menşe vb.) bilgileri, -varsa- ödenmesi gereken vergi bilgileri, taşıma bilgileri, beyanname ekinde bulunması gereken diğer belgelerin bilgileri bulunmaktadır (Görsel 3.1).

Görsel 3.1: İthalat gümrük beyannamesi

Gümrük işlemleri, Ticaret Bakanlığının BİLGE yazılımı ile bağlantılı olarak çeşitli gümrük programları üzerinden, gümrük müdürlüklerinde bulunan veri giriş salonlarındaki terminaller üzerinden ya da uzaktan erişim üzerinden veri işleme tekniğiyle elektronik ortamda yürütülmektedir. BİLGE sistemi, eşyanın gümrük işlem sürecinin tamamının gerçek zamanlı olarak elektronik ortamda yürütülmesini sağlayan bir yazılımdır. BİLGE sistemine bağlanabilmek için kullanıcı kodu, şifre ve bir elektronik imza kullanılmaktadır.

Gümrük programı üzerinde ithalat gümrük beyannamesi oluşturulduktan ve kaydedildikten sonra işlemin yapılacağı gümrük idaresinin kayıtlarına aktarılır. Bu aktarma işlemine **beyanname tescili** denir. BİLGE sistemine kaydedilen gümrük beyannamesine otomatik olarak bir beyanname tescil numarası atanır. Bu numara; içinde bulunulan yılın son iki hanesinden, gümrük kodundan, yapılan işlemin türünden (ihracat-EX, ithalat-IM, transit-TR, antrepo-AN) ve tescil sıra numarasından oluşur (21341300IM012345 gibi). İthalat işlemlerinde ödenmesi gereken vergiler varsa bunların ödeme yükümlülüğü, beyannamenin tescil edildiği tarihte başlar. Beyanname, tescil edildikten sonra artık gümrük operasyon sürecine başlanabilir.

3.1.1. İthalat Gümrük Beyannamesinin Düzenlenmesi

Gümrükleme işlemlerinde Gümrük Mevzuatı'na uygun şekilde düzenlenerek ilgili gümrük idaresine sunulan belgeye **gümrük beyannamesi** denir. 1963 Ankara Anlaşması'yla başlatılan, Türkiye-AB Ortaklık Konseyi'nin 6 Mart 1995 tarihli toplantısında kabul edilen 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı uyarınca; 1 Ocak 1996 tarihinde tamamlanan Türkiye-AB Gümrük Birliği kapsamında, **tek tip gümrük beyannamesi** kullanımına başlanmıştır. Bu beyanname ile Birlik içinde mevzuat ve belge uyumunun sağlanması amaçlanmıştır.

Gümrük beyannamesi düzenlenirken her beyanname formuna bir kalem eşya yazılır. Beyan edilen eşya bir kalemden fazla ise diğer eşya kalemleri için *Devam Formu* ve / veya *Ekli Liste* kullanılır. Kullanılması durumunda ekli listenin her bir satırında; eşyanın kalem sıra numarası, gümrük tarife istatistiki pozisyon numarası (GTİP), cinsi, rejim kodu, vergi matrahı, vergi oranı ve vergi tutarı bulunur. Beyannamenin rakamla belirtilen bölümleri beyan sahibi tarafından, harfle belirtilen bölümleri de işlemin yapıldığı gümrük idaresi tarafından doldurulur.

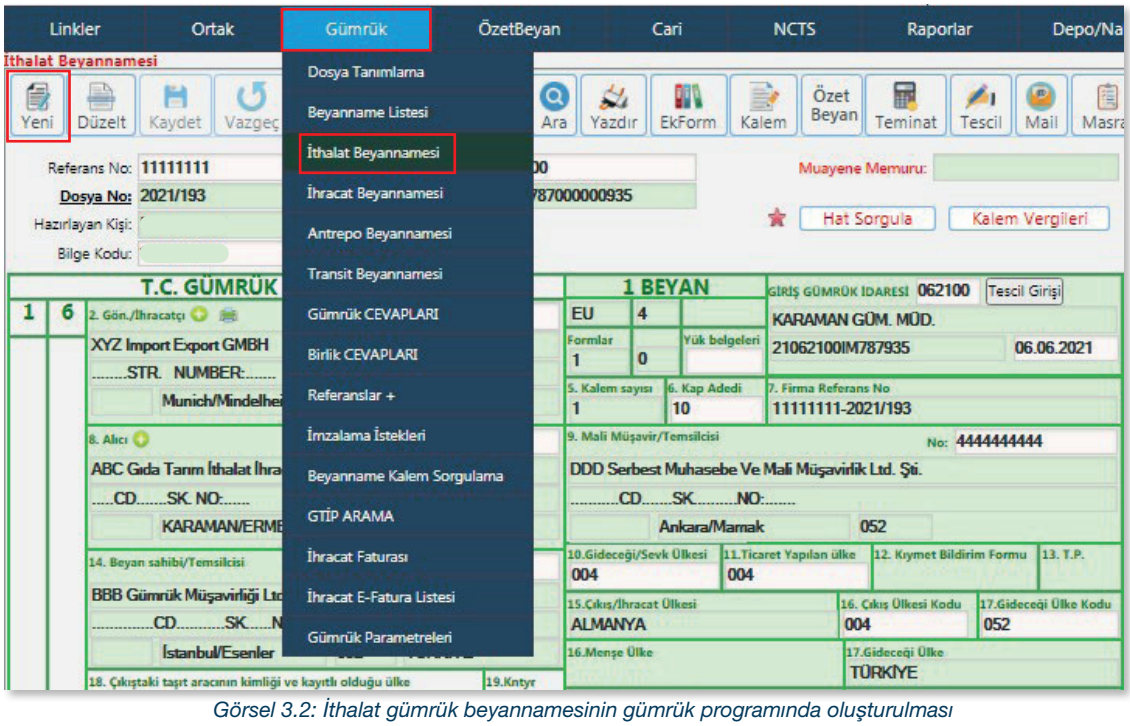
BİLGİ KUTUSU

Gümrük Beyannamesi, T.C. Ticaret Bakanlığının Gümrük Beyannamesi Kullanma Talimatı'na uygun olarak düzenlenmelidir.

Gümrükleme işlemlerinde kullanılan Tek Tip Gümrük Beyannamesi formları, sekiz nüshalı bir takımdan ya da dört nüshalı iki takımdan oluşmaktadır. Antrepo işlemleri dâhil, eşyanın kesin veya geçici her türlü ithalini kapsayan ithalat işlemleri için gümrük beyannamesinin 6, 7 ve 8 numaralı nüshaları kullanılmaktadır.

3.1.1.1. Gümrük Programı Üzerinde İthalat Gümrük Beyannamesinin Oluşturulması

İthalat gümrük beyannamesi düzenlenirken kullanılan gümrük programının *Gümrük* ana menüsünde yer alan İthalat Beyannamesi seçilir. Daha önceden düzenlenmiş olan beyanname bilgileri ekrana gelir. Bu beyannamenin kopyalanmasıyla ya da boş bir sayfa açılmasıyla iki şekilde beyanname oluşturulabilir. Beyanname, sistemde var olan beyanname kopyalanarak oluşturulacaksa bu işlem *Yeni* butonu üzerinde sağ fare tuşu kullanılarak *Kopyala* seçeneği ile yapılır. Boş bir beyanname sayfası kullanılarak beyanname oluşturulacaksa *Yeni* butonu kullanılarak işlem gerçekleştirilir (Görsel 3.2).

Görsel 3.2: İthalat gümrük beyannamesinin gümrük programında oluşturulması

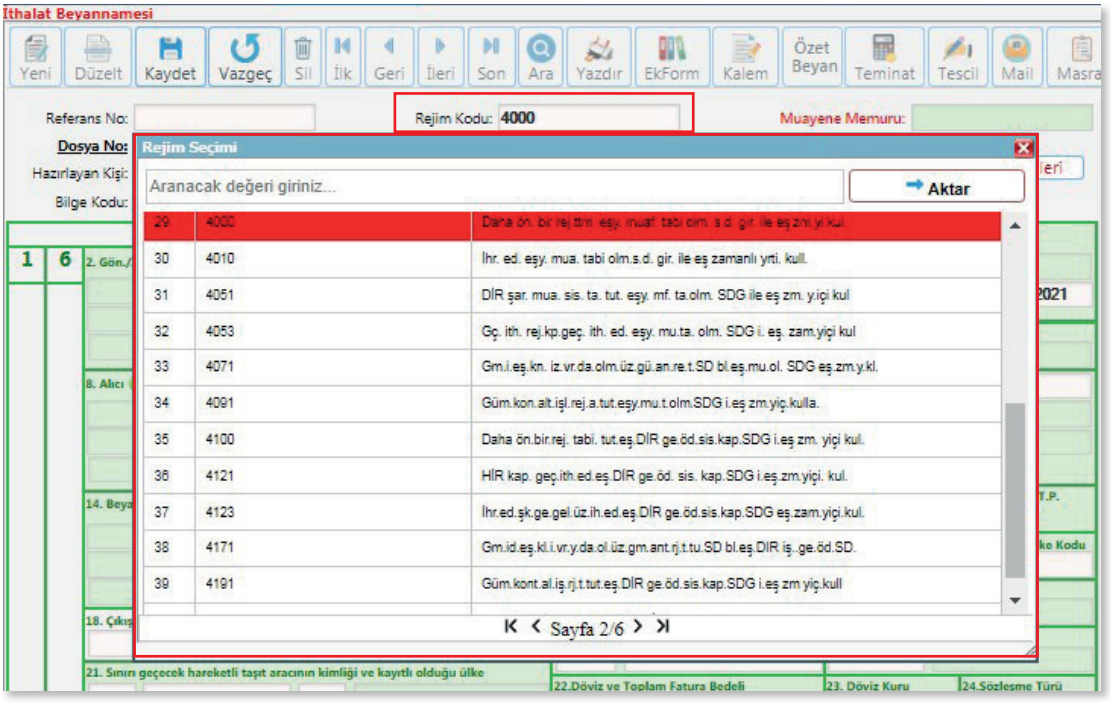
BİLGİ KUTUSU

Gümrük Birliği: Taraf ülkeler arasında yapılan ticarete konu eşyanın her türlü tarifeden ve vergiden muaf şekilde serbestçe dolaşabilmesi ve taraf ülkelerin üçüncü ülkelerden yapılan ithalata yönelik de aynı tarife oranlarını ve aynı ticaret politikasını uygulamasıdır. Türkiye-AB Gümrük Birliği prosedürleri, sadece sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünleri için geçerli olup işlenmemiş tarım ürünlerini kapsamamaktadır.

3.1.1.2. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Bilgi Girişlerinin Yapılması

Gümrük programı üzerinde yeni beyanname oluşturulduktan sonra veri girişleri yapılmaya başlanır. Veri girişleri yapılırken beyannamenin bölümleri arasında *Enter* tuşu ile geçiş yapılabilir. Beyanname üzerinde doldurulması gereken bölümler beyaz olarak görünür. Ayrıca beyanname bölümlerine veri girişleri yapılırken ilgili bölümlerin pencereleri *F9* tuşu ile açılabilir.

Rejim Kodu: Beyanname oluşturulduktan sonra ilk girilmesi gereken bilgidir. Beyana uygun dört rakamdan oluşan rejim kodu sisteme girilir. İthalat gümrükleme işlemleri için 4, 5 ve 6 ile başlayan rejim kodları kullanılmaktadır. Kesin ithalat işlemlerinde 4, geçici ithalat (dâhilde işleme rejimi dâhil) işlemlerinde 5, yeniden ithalat işlemlerinde 6 ile başlayan rejim kodları kullanılır (Görsel 3.3).

Görsel 3.3: Gümrük rejim kodu

Gümrük rejimlerini belirtmek amacıyla kodlar üretilmiştir. Rejimleri belirten kodlar, tek hanelidir fakat gümrük beyannamelerinde dört rakamdan oluşan rejim kodları kullanılmaktadır. Rejim kodlarının ilk iki hanesi, yapılmak istenen asıl işlemin yani tabi tutulacak rejimin ne olduğunu

gösterir. Son iki hanesi ise eşyanın daha önce tabi tutulduğu rejimi ya da daha önce rejime tabi tutulmadığını gösterir (Tablo 3.3).

Tablo 3.3: Gümrük Rejim Kodları ve Anlamları

Gümrük Rejiminde Tekli ve İkili Kodlar
1. Kesin ihracat
00: Daha önce bir rejime tabi tutulmamış eşya
10: İhraç edilen eşya
2. Geçici ihracat (Hariçte işleme dâhil)
21: Hariçte işleme rejimi kapsamında geçici ihraç edilen eşya
23: İhraç edildiği şekli ile geri gelmek üzere geçici ihraç edilen eşya
26: ATA Karnesi kapsamında eşyanın geçici ihracatı
3. Yeniden ihracat
31: Yeniden ihracat
4. Yurt içi kullanım için giriş (Kesin ithalat)
40: Muafiyete tabi olmadan serbest dolaşım ile eş zamanlı yurt içi kullanıma giren eşya
41: Dâhilde işleme rejimi geri ödeme sistemi kapsamında serbest dolaşım ile eş zamanlı yurt içi kullanıma giren eşya
42: Muafiyete tabi olarak serbest dolaşım ile eş zamanlı yurt içi kullanıma giren eşya
5. Geçici ithalat (Dâhilde işleme dâhil)
51: Dâhilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemine tabi tutulan eşya
52: 51 numaralı kodda belirtilenin dışında dâhilde işleme rejimine tabi tutulan eşya
53: Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşya
58: ATA Karnesi kapsamında geçici ithal edilen eşya
6. Yeniden ithalat: Sadece önceden geçici olarak ihraç edilmiş eşyanın ithalinde
61: Vergi muafiyeti uygulanmaksızın yeniden ithalatı
63: Vergi muafiyeti ile serbest dolaşım ve yurt içi kullanıma eş zamanlı girerek yeniden ithalatı
65: 51 numaralı kodda belirtilenin dışında dâhilde işleme rejimi ve serbest dolaşıma eş zamanlı giren eşyanın yeniden ithalatı
7. Eşyanın antrepo veya gümrük denetimi altındaki diğer yerlere konulması
71: Gümrük antrepo rejimine tabi tutulması
72: Serbest dolaşımda bulunan Türk menşeli eşyanın antrepoya konulması
9. Gümrük kontrolü altında işleme ve diğer rejim ve işlemler
91: Gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulması

Örneğin, 4071 rejim kodunda;

71: *Eşyanın gümrük antrepo rejimine tabi tutulması,*

40: *Muafiyete tabi olmadan serbest dolaşım ile eş zamanlı yurt içi kullanıma giren eşya* kodudur.

Bu ikili kodlar birleşince;

4071: *Gümrük antrepo rejimine tabi tutulan eşyanın muafiyete tabi olmadan serbest dolaşım ile eş zamanlı yurt içi kullanıma girmesi* olarak dört haneli rejim kodu ortaya çıkar.

Yani; ilk ikili kod olan *40*, yapılmak istenen asıl işlemi; ikinci ikili kod olan *71* ise daha önce eşyanın tabii olduğu işlemi ifade eder.

Örneğin, 4000 rejim kodunda;

00: *Daha önce bir rejime tabi tutulmamış eşya,*

40: *Muafiyete tabi olmadan serbest dolaşım ile eş zamanlı yurt içi kullanıma giren eşya* kodudur.

Bu ikili kodlar birleşince;

4000: *Daha önce bir rejime tabi tutulmamış eşyanın muafiyete tabi olmadan serbest dolaşım ile eş zamanlı yurt içi kullanıma girmesi* olarak dört haneli rejim kodu ortaya çıkar. Yani; ilk ikili kod olan *40,* yapılmak istenen asıl işlemi; ikinci ikili kod olan *00* ise daha önce eşyanın bir gümrük işlemine tabi tutulmadığını ifade eder.

BİLGİ KUTUSU

8 ile başlayan rejim kodları, gümrük beyannamesi yerine kullanılan fakat Gümrük Yönetmeliği'nin 131. maddesine göre beyanname mahiyetinde olmayan Sözlü Beyan Formu için kullanılır (8000: İthalat Tahakkuk Kâğıdı, 8100: İhracat Tahakkuk Kâğıdı, 8200: İthalat Maktu Vergi Tahakkuk Kâğıdı gibi).

SIRA SİZDE

Gümrük rejim kodlarını ve anlamlarını bildiren tablo yardımıyla;

4251: Dâhilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemine tabi tutulan eşyanın muafiyete tabi olarak serbest dolaşıma girişi ile eş zamanlı yurt içi kullanımı,

5100: Daha önce bir rejime tabi tutulmamış eşyanın dâhilde işleme rejimi şartlı muafiyet sistemine tabi tutulması,

6321: Hariçte işleme rejimi kapsamında geçici ihraç edilen eşyanın vergi muafiyeti ile serbest dolaşım ve yurt içi kullanıma eş zamanlı girerek yeniden ithalatı, rejim kodlarını tekli ve ikili kodlara ayırarak anlamlandırınız.

BİLGİ KUTUSU

Referans No: Beyanname dosyasını takip etmek amacıyla kullanılan bölümdür. İthalat beyannamelerinde genellikle bu bölüme fatura numarası girilir.

Dosya No: Beyanname oluşturma sırasına göre sistem tarafından otomatik olarak atanan numaradır (2021/180 gibi).

Hazırlayan Kişi: Beyannameyi oluşturan kişinin bilgileri sistem tarafından otomatik olarak atanır.

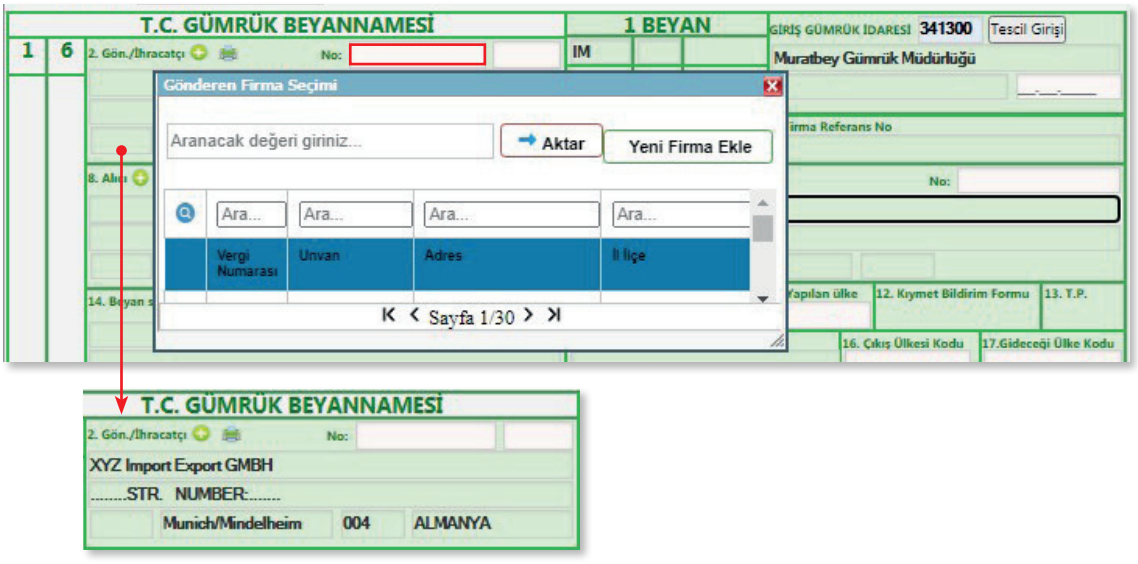
BİLGE Kodu: Beyanname tesciline yetkili kişinin T.C. Kimlik Numarası sistem tarafından otomatik olarak atanır ya da birden fazla yetkili tanımlı ise F9 ile açılan pencerede yetkili seçimi yapılır.

Giriş Gümrük İdaresi: İthalat gümrükleme işleminin yapılacağı gümrük idaresinin altı rakamdan oluşan kodunun girildiği bölümdür. Bu kod girildiği zaman, gümrük idaresinin adı ve tarih bilgileri bu bölüme atanır (Görsel 3.4).

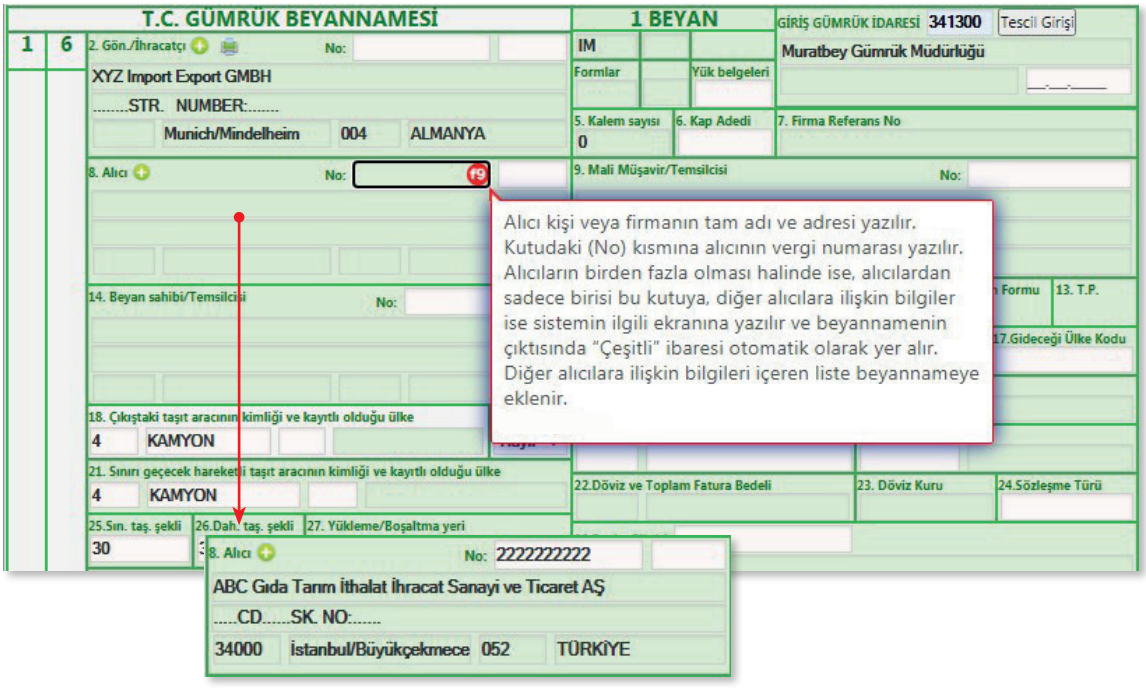
Görsel 3.4: Giriş gümrük idaresi

Gönderici / İhracatçı: Gönderici / İhracatçı bilgilerinin yer aldığı 2 numaralı bölümdür. *Vergi No.* kısmından, daha önce programa tanımlanmış olan firma seçimi yapılarak ya da yeni firma kaydı yapılarak firma bilgileri girilir (Görsel 3.5).

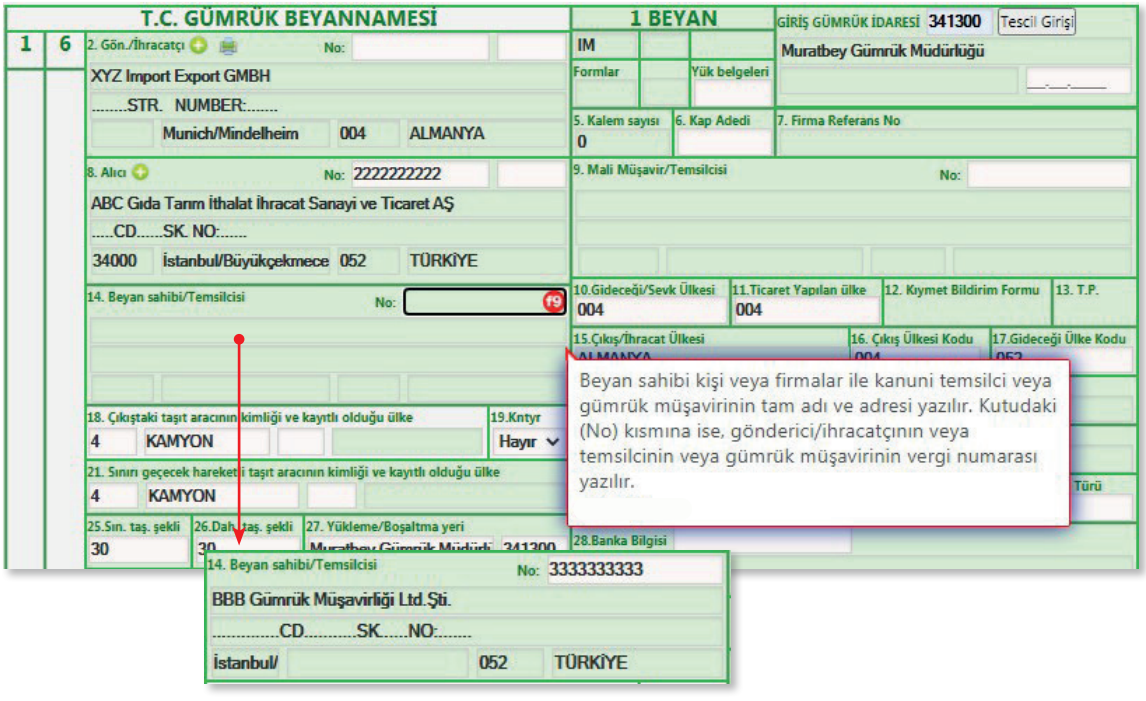
Görsel 3.5: Gönderici / İhracatçı

Alıcı: Alıcı bilgilerinin yer aldığı 8 numaralı bölümdür. *Vergi No.* kısmından, daha önce programa tanımlanmış olan firma seçimi yapılarak ya da yeni firma kaydı yapılarak firma bilgileri girilir (Görsel 3.6).

Görsel 3.6: Alıcı

Beyan Sahibi / Temsilcisi: Beyan sahibi gerçek ya da tüzel kişinin, kanuni temsilcinin veya gümrük müşavirinin tam adı / unvanı ve adresinin yazıldığı 14 numaralı bölümdür. Bölümdeki *No.* kısmına ise gönderici / ihracatçının veya temsilcinin / gümrük müşavirinin vergi numarası yazılır (Görsel 3.7).

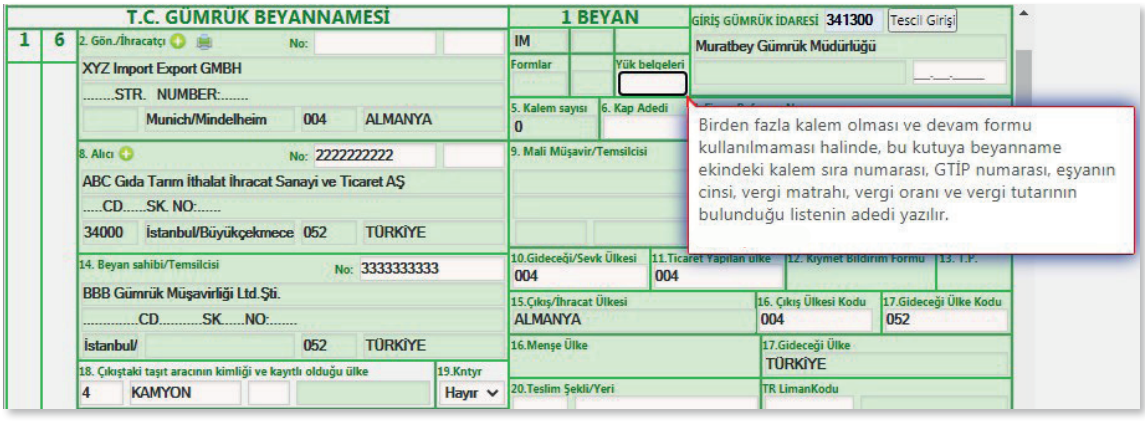

Görsel 3.7: Beyan sahibi / temsilcisi

BİLGİ KUTUSU

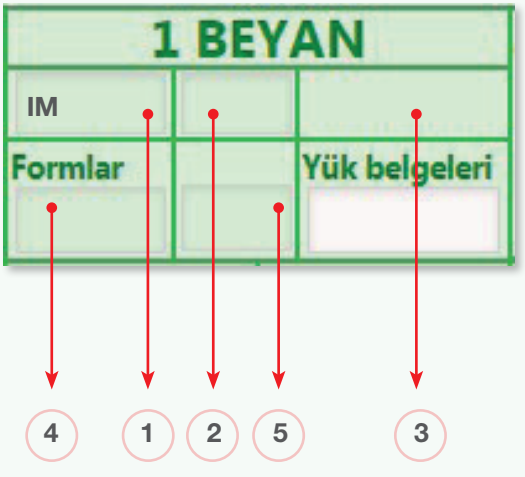
Beyanın Bağlayıcılığı: Cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannameye imza atan sorumlu kişiler, beyannamede sunulan bilgiler ve beyanname ekinde yer alan belgelerin doğruluğundan ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülüklere uyulmasından sorumludur. Doğrudan temsil durumunda bu sorumluluk, beyan sahibine aittir. Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez. Örneğin eşyanın başkalarına satılması, beyan sahibini yükümlülüklerinden kurtarmaz.

Yük Belgeleri: Beyannamenin 1 numaralı bölümünün alt bölümü olan bu bölümde, kullanılması hâlinde beyannameye eklenen *Ekli Liste* sayısı belirtilir. Bu bölüm, *Ekli Liste* kullanılmaması durumunda boş bırakılır. Örneğin; 50 kalem eşya için düzenlenen beyannamede 1. kalem eşya, ithalat beyannamesinde belirtilir ve *Devam Formu* kullanılmadan diğer 49 kalem eşya *Ekli Listede* satır olarak beyan edilirse ve bu 49 kalem eşya için 3 adet *Ekli Liste* kullanılırsa bu bölüme 3 yazılır (Görsel 3.8).

Görsel 3.8: Yük belgeleri

BİLGİ KUTUSU

1 numaralı *Beyan* bölümü alt bölümlerden oluşmaktadır.

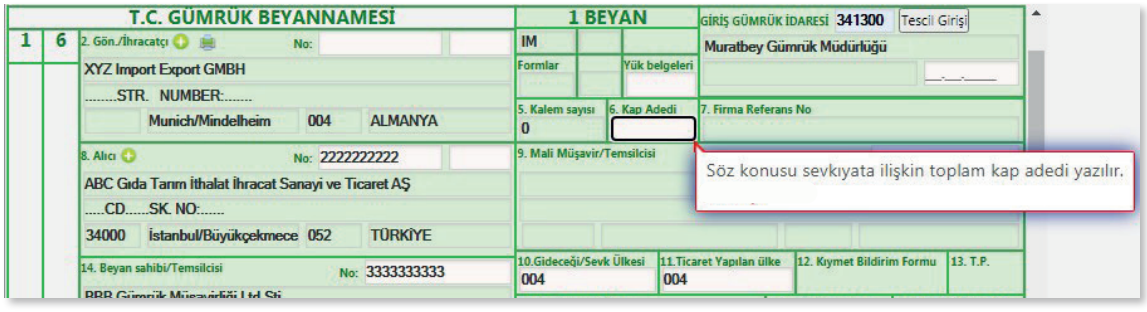
Birinci Alt Bölüm (1): Sistem tarafından ithalat işleminin iki harften oluşan kodunun otomatik olarak atandığı alt bölümdür. Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme'ye taraf olan ülkelerden yapılacak ithalat işlemlerinde *EU* kodu, diğer ülkelerden yapılacak ithalat işlemlerde *IM* kodu yazılır.

İkinci Alt Bölüm (2): Dört rakamdan oluşan gümrük rejim kodunun ilk rakamının yer aldığı (ithalat için 4, 5, 6) alt bölümdür.

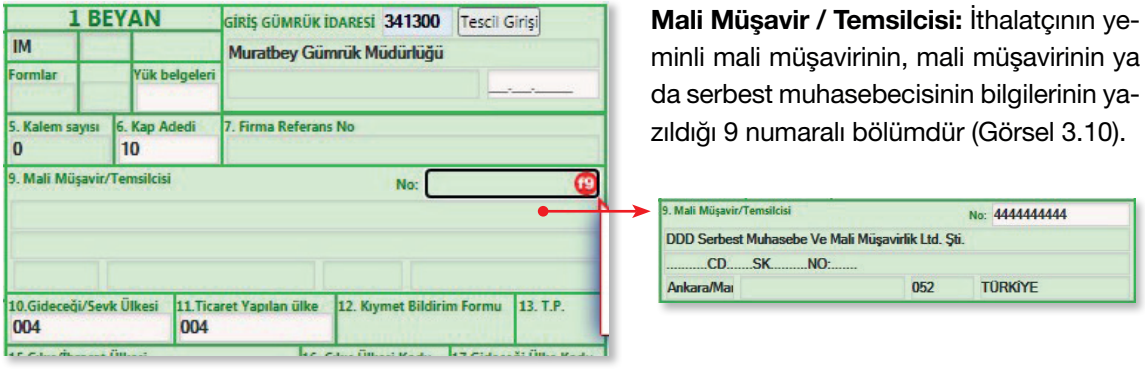
Üçüncü Alt Bölüm (3): Sadece transit rejimi için kullanılan bölümdür. Türkiye Gümrük Bölgesi'nde başlayıp bitecek transit işlemlerinde bu bölüme *TR* kodu atanır.

Formlar Bölümü (4): Bu alt bölüm, beyan edilecek eşyanın 1 kalemden fazla olması ve bu eşyalar için Devam Formu kullanılması durumunda doldurulur. Örneğin; beyannamede 2 Devam Formu kullanılırsa, beyannameye 1 / 3, ilk Devam Formuna 2 / 3, ikinci Devam Formuna ise 3 / 3 ibaresi atanır. Beyan edilecek eşya tek kalemden oluşuyorsa, bu alt bölüm boş bırakılır ve 5 numaralı bölüme *1* rakamı atanır.

Kap Adedi: Söz konusu ithalat işlemine konu eşyanın toplam kap adedinin yazıldığı 6 numaralı bölümdür (Görsel 3.9).

Görsel 3.9: Kap adedi

Mali Müşavir / Temsilcisi: İthalatçının yeminli mali müşavirinin, mali müşavirinin ya da serbest muhasebecisinin bilgilerinin yazıldığı 9 numaralı bölümdür (Görsel 3.10).

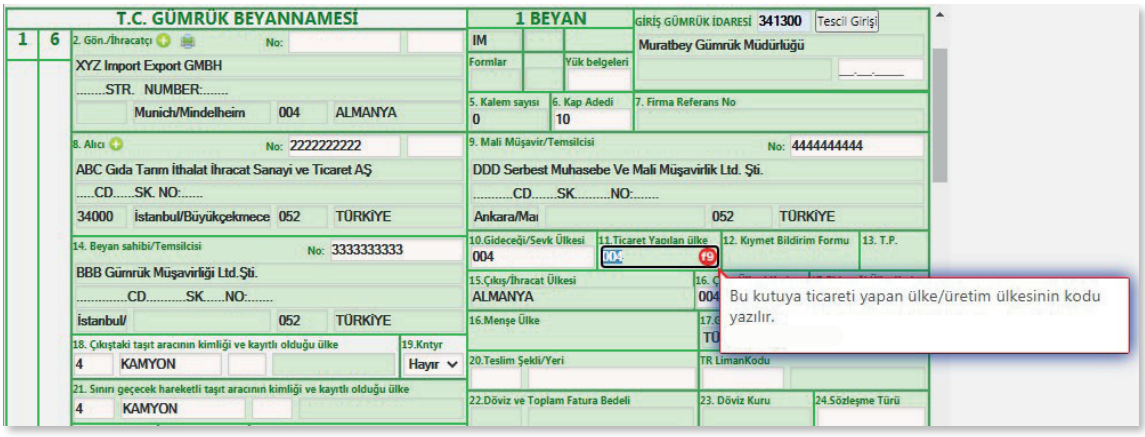
Görsel 3.10: Mali müşavir / temsilcisi

Gideceği Ülke / Sevk Ülkesi: İthalat işlemlerinde eşyanın sevk edildiği ülkenin üç rakamlı kodunun yazıldığı 10 numaralı bölümdür. İhracat işlemlerinde ise bu bölüme eşyanın gideceği ülke kodu yazılır. Bu bölüm, 2 numaralı bölüme gönderici bilgileri yazıldığı zaman sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 3.11).

Görsel 3.11: Gideceği ülke / sevk ülkesi

Ticaret Yapılan Ülke: İthalat yapılan ülkenin kodunun yazıldığı 11 numaralı bölümdür. Bu bölüme bilgiler, 2 numaralı bölüme gönderici bilgileri yazıldığı zaman sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 3.12).

Görsel 3.12: Ticaret yapılan ülke

BİLGİ KUTUSU

7. Firma Referans No.: Söz konusu sevkiyat için ilgili beyan sahibinin referans numarasının yazıldığı, doldurulması zorunlu olmayan, 7 numaralı bölümdür.

12. Kıymet Bildirim Formu: Boş bırakılan 12 numaralı bölümdür. İthalat işlemlerinde gümrük beyanında bulunulurken eşyanın gümrük kıymetini bildiren belgelerden (Ticari Fatura, Navlun

Faturası, Sigorta Poliçesi, Kıymet Bildirim Formu) biridir. Kıymet Bildirim Formu, ithal eşyanın gümrük kıymetiyle ilgili bilgileri içerir. Kıymet belirleme yöntemlerinden olan **satış bedeli yöntemi**ne ilişkin mevzuat hükümlerinin özetini soru-cevap şeklinde içeren bir belgedir. Eşyanın gümrük kıymetinin beyanı ile ilgili olarak gümrük idaresinin beyan edilen kıymetin gerçekliğinden veya doğruluğundan emin olmak isteyebileceği ve eşya kıymetinin satış bedeli yöntemi (genellikle ticari faturanın düzenlenmemiş olması durumunda) ile belirlenememesi durumunda yükümlüden istenen belgedir. Belge, BİLGE sisteminin *Detaylı Beyan Modülü* üzerinde elektronik ortamda düzenlenir.

13. T.P.: Boş bırakılan 13 numaralı bölümdür. Tarım Politikası (T.P.), yerli tarım ürünü pazarında belirlenen hedeflere ulaşılması amacıyla uygulanır. Tarım politikaları tarımsal ürünlerde fiyat istikrarını sağlama, ürün kalitesini artırma, arz seviyesini dengeleme, etkin arazi kullanımı ve istihdam sağlama gibi hedefler içerir.

15. Çıkış / İhracat Ülkesi: Eşyayı sevk / ihraç eden ülke adının yazıldığı bölümdür. 2 numaralı bölümde (Gönderici / İhracatçı) yer alan bilgilere göre sistem tarafından otomatik olarak atanır.

15a. Çıkış Ülkesi Kodu: Sevkiyatı veya ihracatı yapan ülkeye ait kodun yazıldığı bölümdür. 2 numaralı bölümde (Gönderici / İhracatçı) yer alan bilgilere göre sistem tarafından otomatik olarak atanır.

15b. Çıkış Ülkesi Bölge Kodu: Boş bırakılan bir bölümdür.

16. Menşe Ülke: Menşe ülke kodunun 34. bölümde girilmesi nedeniyle boş bırakılan bölümdür. Birden fazla menşe ülkenin söz konusu olduğu durumlarda bu bölüme *Çeşitli* ibaresi yazılır.

17. Gideceği Ülke: Eşyayı ithal eden ülke adının yazıldığı bölümdür. 8 numaralı bölümde (Alıcı) yer alan bilgilere göre sistem tarafından otomatik olarak atanır.

17a. Gideceği Ülke Kodu: İthalatı yapan ülkeye ait kodun yazıldığı bölümdür. 8 numaralı bölümde (Alıcı) yer alan bilgilere göre sistem tarafından otomatik olarak atanır.

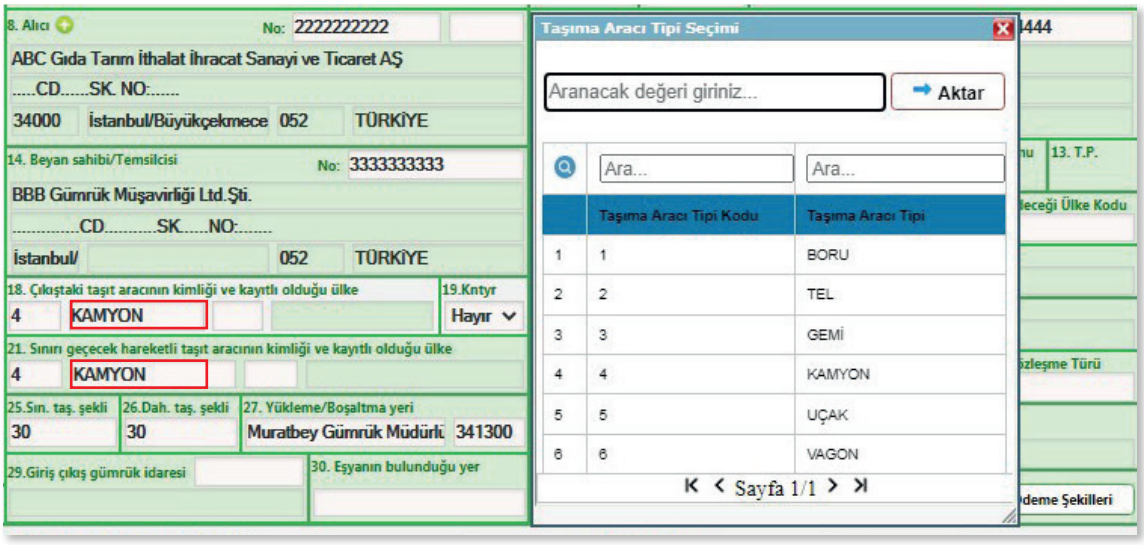
17b. Gideceği Ülkenin Bölge Kodu: Boş bırakılan bir bölümdür.

Çıkıştaki Taşıtın Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke: Eşyanın sevk / ihraç edildiği ülkeden yola çıkan taşıt bilgilerinin yazıldığı 18 numaralı bölümdür. Taşıtın kodu ve kimliği, giriş gümrük idaresi bilgisine göre sistem tarafından otomatik olarak atanır. Taşıtın kayıtlı olduğu ülke kodunun girilmesiyle taşıtın kayıtlı olduğu ülke bilgisi de sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 3.13).

Konteyner: Eşya, ithalat yapan ülkeye girişte sınırı geçerken konteyner ile taşınmışsa *Evet*; konteynerle taşınmamışa *Hayır* ibaresinin girildiği 19 numaralı bölümdür (Görsel 3.13).

Sınırı Geçecek Hareketli Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke: İthalat yapan ülkeye girişte sınırı geçerken eşyayı taşıyan aracın bilgilerinin yazıldığı 21 numaralı bölümdür. Taşıtın kodu ve kimliği, giriş gümrük idaresi bilgisine göre sistem tarafından otomatik olarak atanır.

Taşıtın kayıtlı olduğu ülke kodunun girilmesiyle taşıtın kayıtlı olduğu ülke bilgisi de sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 3.13).

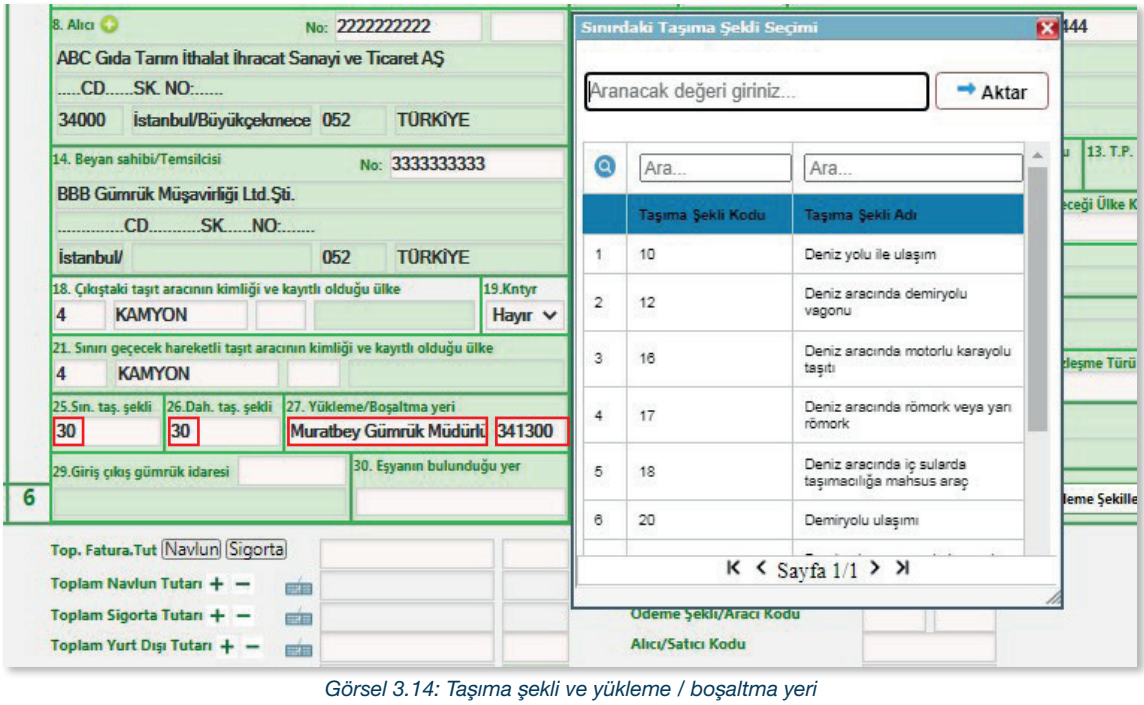

Görsel 3.13: Taşıtın kimliği ve kayıtlı olduğu ülke

Sınırdaki Taşıma Şekli: İthalat yapan ülkeye girişte sınırı geçerken eşyayı taşıyan aracın uygun taşıma şekline ait kodun girildiği 25 numaralı bölümdür (Görsel 3.14).

Dâhili Taşıma Şekli: Eşyanın ithalat yapan ülkenin gümrük bölgesine girmesi ve bir iç gümrükte işlem görmesi durumunda, eşyayı gümrükleme işlemlerinin yapılacağı iç gümrüğe kadar taşıyan aracın uygun taşıma şekline ait kodun girildiği 25 numaralı bölümdür (Görsel 3.14).

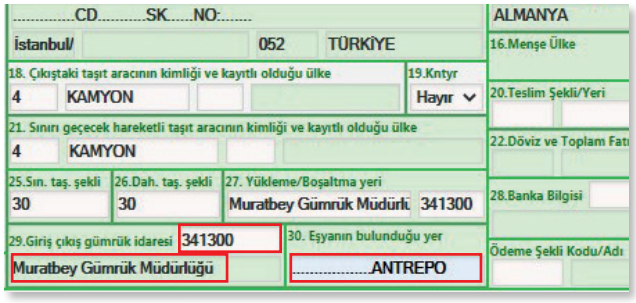
Yükleme / Boşaltma Yeri: İthalat işlemlerinde eşyanın gümrükleme işlemlerine tabi tutulması için boşaltılacağı geçici depolama yeri ya da antreponun bağlı olduğu gümrük müdürlüğünün adı ve posta kodu yazılır. 27 numaralı bölümdür. Bu bölüm, giriş gümrük idaresi bilgisine göre sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 3.14).

Görsel 3.14: Taşıma şekli ve yükleme / boşaltma yeri

Giriş Çıkış Gümrük İdaresi: İthalat işlemlerinde eşyanın, ithalat yapan ülkenin gümrük bölgesine girdiği sınır gümrük idaresinin adının yazıldığı 29 numaralı bölümdür (Görsel 3.15).

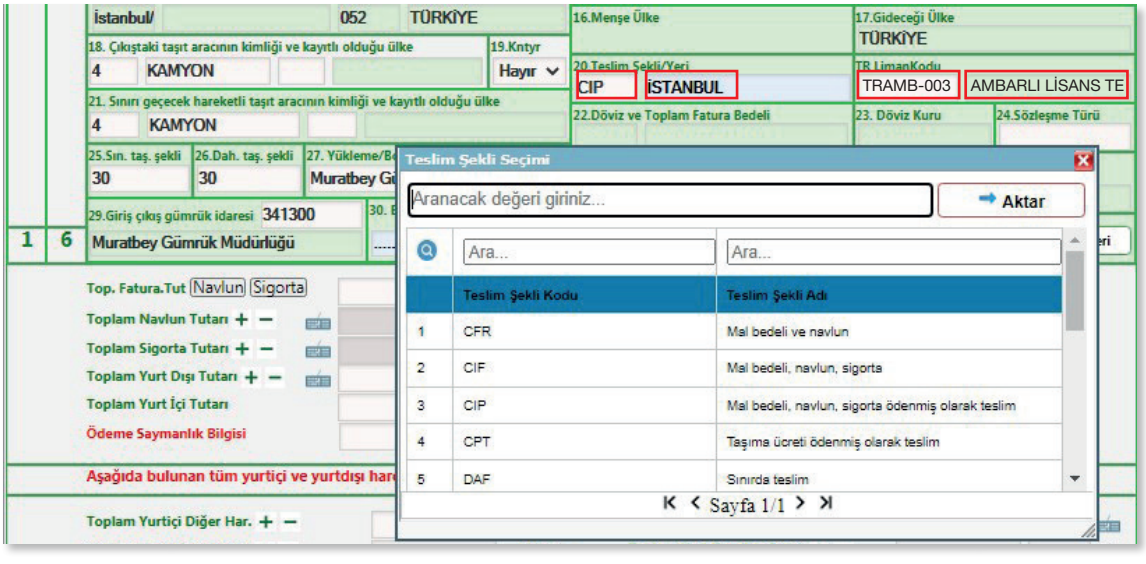
Eşyanın Bulunduğu Yer: Eşyanın boşaltıldığı ve ithalat gümrükleme işlemlerinin yapılacağı yerin adının yazıldığı 30 numaralı bölümdür. Bu yer; genellikle geçici depolama yeri, aktarma merkezi ya da antrepodur (Görsel 3.15).

Görsel 3.15: Giriş çıkış gümrük idaresi ve eşyanın bulunduğu yer

Teslim Şekli / Yeri: Yapılan ithalat işleminde gönderici ve alıcı tarafından belirlenen uluslararası teslim şeklinin üç harften oluşan kodu ve ihracatçının ithalatçıya eşyayı teslim ettiği (sorumlulukların devredildiği) yer yazılır. 20 numaralı bölümdür. Uluslararası ticarette kullanılan teslim şekilleri (INCOTERMS-2020), Milletlerarası Ticaret Odası [ICC-International Chamber of Commerce (intırnaşınıl çeymbır ıv kamırs)] tarafından oluşturulan ve uluslararası ticarette ithalatçı ile ihracatçı arasındaki masrafları ve sorumlulukları düzenleyen kurallardır. 2020 güncellemesinde toplamda 11 adet teslim şekli bulunmaktadır. EXW, FCA, FAS ve FOB teslim şekillerinde ihracatçının sorumluluğu kendi ülkesinde (eşyanın çıkış ülkesi) sona ererken CFR, CIF, CPT, CIP, DPU, DAP ve DDP teslim şekillerinde ihracatçının sorumluluğu ithalatçının ülkesinde (eşyanın varış ülkesi) sona ermektedir (Görsel 3.16).

TR Liman Kodu: İthalat işleminde taşıma şeklinin deniz yolu olması durumunda geminin yanaştığı varış limanında bulunan ve eşyanın boşaltıldığı liman işletmesi kodunun girildiği bölümdür. Liman kodları sistemde tanımlıdır (Görsel 3.16).

Görsel 3.16: Teslim şekli / yeri ve liman kodu

Sözleşme Türü: Satıcı ile alıcı arasındaki ticari sözleşmeye ilişkin iki rakamdan oluşan kodun yazıldığı 24 numaralı bölümdür. Beyanname kapsamı eşyanın ne tür bir ticari sözleşmeye konu olduğu belirtilir (Görsel 3.17).

Banka Bilgisi: İthalat işlemlerine aracılık eden bankanın adı ve şubesinin yazıldığı 28 numaralı bölümdür. Bu bölümde sistemde kayıtlı olan banka adı ve şubesi seçilir (Görsel 3.17).

Ödeme Şekli Kodu / Adı: Kambiyo Mevzuatı'na göre satıcı ile alıcı arasında anlaşılan ödeme şekline ait (mal mukabili, peşin, akreditifli, vesaik mukabili, bedelsiz vb.) iki rakamdan oluşan kodun girildiği bölümdür (Görsel 3.17).

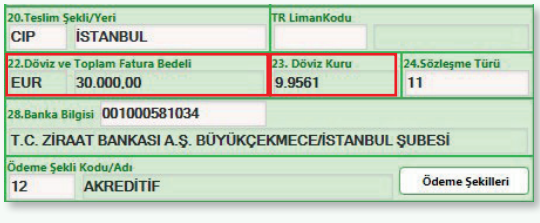

Görsel 3.17: Sözleşme türü, banka bilgisi ve ödeme şekli kodu / adı

BİLGİ KUTUSU

T.C. Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğünün 27.05.2019 Tarih ve 75705452-010.06.02 Sayılı Genelgesi (2019/23): Bu genelgede gümrük beyannamesinin 24 numaralı sözleşme türü bölümüne kaydedilen kodların dış ticaret istatistikleri için kullanıldığı belirtilmiştir. Söz konusu kodların kullanılması, Türkiye Gümrük Bölgesi'ne giren ve bu bölgeden çıkan eşyaya ve taşıma araçlarına uygulanan kurallar bakımından herhangi bir sonuç doğurmamaktadır. Bu kod sayesinde beyanname kapsamı eşyanın ne tür bir ticari sözleşmeye konu olduğu hakkında gümrük idaresine bilgi verilmektedir. Genelgede 11 ile 99 kodları arasında yer alan 29 adet işlem kodu bulunmaktadır.

BİLGİ KUTUSU

22. Döviz ve Toplam Fatura Bedeli: Bu bölüm, beyannamenin kalem bilgileri sisteme girildiği zaman sistem tarafından otomatik olarak atanır.

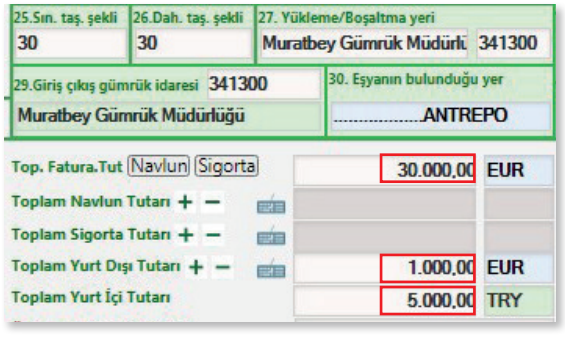
23. Döviz Kuru: Bu bölüm, beyannamenin kalem bilgileri sisteme girildiği zaman sistem tarafından otomatik olarak atanır.

Toplam Fatura Tutarı: Faturada belirtilen eşyaya ait toplam satış bedelinin yazıldığı bölümdür. Ayrıca bu bölümde navlun faturasının ve sigorta poliçesinin beyan edilemediği durumlarda, toplam fatura tutarı üzerinden %10 emsal navlun hesaplaması ve %3 emsal sigorta tutarı hesaplaması yapılabilir (Görsel 3.18).

Toplam Navlun Tutarı: Navlun tutarının yazıldığı bölümdür. İthalat işlemlerinde eşyanın teslim şekli EXW, FCA, FAS, FOB ise bu bölümün zemini beyaz renkte olur ve navlun faturasındaki tutarın yazılması gerekir. Diğer teslim şekillerinde bu bölümün zemini gri renkte görünür ve navlun tutarının yazılmasına gerek yoktur. Navlun tutarının yazıldığı durumlarda bu tutar, birim eşya kıymetine veya eşya miktarına göre beyanname kalemlerine (+) işareti ile dağıtılabilir. Yapılan dağıtım, (-) işareti ile de silinebilir. Ayrıca bu dağıtım işleminin özelleştirilerek yapılması da mümkündür (Görsel 3.18).

Toplam Sigorta Tutarı: Sigorta tutarının yazıldığı bölümdür. İthalat işlemlerinde eşyanın teslim şekli EXW, FCA, FAS, FOB, CFR ve CPT ise bu bölümün zemini beyaz renkte olur. Bu bölüme eşyanın sigorta poliçesindeki tutarının yazılmalıdır. Diğer teslim şekillerinde bu bölümün zemini, gri renkte görünür ve sigorta tutarının yazılmasına gerek yoktur. Sigorta tutarının yazıldığı durumlarda bu tutar, (+) işareti ile beyanname kalemlerine birim eşya kıymetine göre veya eşya miktarına göre dağıtılabilir. Yapılan dağıtım, (-) işareti ile de silinebilir. Ayrıca bu dağıtım işleminin özelleştirilerek yapılması da mümkündür (Görsel 3.18).

Toplam Yurt Dışı Harcama Tutarı: İthalat sürecinde yurt dışında yapılan harcamaların (komisyon, demuraj, faiz, royalti vb.) toplamının yazıldığı bölümdür. Yurt dışı harcama tutarının yazıldığı durumlarda bu tutar, (+) işareti ile beyanname kalemlerine birim eşya kıymetine göre veya eşya miktarına göre dağıtılabilir. Yapılan dağıtım, (-) işareti ile de silinebilir. Ayrıca bu dağıtım işleminin özelleştirilerek yapılması da mümkündür (Görsel 3.18).

Görsel 3.18: Toplam fatura, navlun, sigorta, yurt dışı ve yurt içi harcama tutarları

Toplam Yurt İçi Harcama Tutarı: İthalat sürecinde yurt içinde yapılan harcamaların (liman, depo, banka, tahliye, kültür, vergi harcamaları vb.) toplamının yazıldığı bölümdür (Görsel 3.18).

Basit Usul Kodu: İthalat işleminde basitleştirilmiş usul tiplerinden biri kullanılmışsa bu bölümde belirtilir.

BİLGİ KUTUSU

Basitleştirilmiş Usul: Gümrük işlem ve formalitelerinin kolaylaştırılması için;

- Gümrük beyannamesinde bulunan bazı bilgilerin yazılmaması,
- Bazı belgelerin beyan edilmemesi,
- Gümrük beyannamesi yerine ticari veya idari bir belgenin verilmesi,
- Eşyanın gümrük işlemlerinin kayıt yoluyla yapılması gibi gümrük idaresine verilen yetkileri kapsar. Basitleştirilmiş usulle yapılan gümrük beyanları, eşyanın teşhis edilmesi için gereken bilgileri içermelidir.

KOD	BASİTLEŞTİRİLMİŞ USUL TİPİ
1	Normal Basitleştirilmiş Usul
2	Referans Tarihi ile Basitleştirilmiş Usul
3	Supalan
4	Boru / Tel ile Taşıma - 6 Seri No.lu Güm. Gen. Teb. (Sdg)
5	Eksik Beyanlı Yaygın Basitleştirilmiş Usul
8	Hava Yolu Ticareti
10	İhracatta Yerinde Gümrükleme
11	İzinli Gönderici
16	Tamamlayıcı Beyan

Referans Tarihi: İthalat işleminde, *Referans Tarihi ile Basitleştirilmiş Usul* tipinin kullanıldığı durumda referans tarihinin yazıldığı bölümdür.

Ödeme Şekli / Aracı Kodu: Gümrük vergilerini ödeme şeklinin ve ödeme aracının belirtildiği bölümdür. Vergiler peşin ödenecekse *P*, kredili ödenecekse *K* ibaresi; ödeme şekli olarak seçilir. Ayrıca sistemde tanımlı olan ödeme araçlarından uygun olan kod (B: Nakit ödeme, C: Banka çeki ile ödeme vb.) bu bölümde seçilir (Görsel 3.19).

Alıcı / Satıcı Kodu: Satıcı ile alıcı arasındaki ilişki türünün seçildiği bölümdür. Alıcı ile satıcı arasında bir ticari ilişki yoksa *6,* varsa *0* kodu seçilir (Görsel 3.19).

BİLGİ KUTUSU

Alıcı ile Satıcı Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi: Bu ilişki biçimleri, 17.10.2009 tarih ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliği'nin 55. maddesinde belirlenmiştir.

MADDE 55 – (1) Gümrük kıymetinin belirlenmesinde alıcı ile satıcı arasındaki ilişkinin varlığı yalnızca aşağıdaki durumlarda kabul edilir:

a) Birbirlerinin memuru veya idarecisi olmaları

b) Birbirlerinin yasal ortakları olmaları

c) İşçi ve işveren ilişkisi içinde bulunmaları

ç) Her iki firmanın oy hakkı veren hisse senedi veya sermaye paylarının en az %5'i doğrudan veya dolaylı olarak aynı kişilere ait olması, bu kişilerin kontrolü altında veya elinde bulunması

d) Birinin diğerini dolaylı veya dolaysız olarak kontrol etmesi

e) Her ikisinin de doğrudan veya dolaylı olarak bir üçüncü kişi tarafından kontrol edilmesi

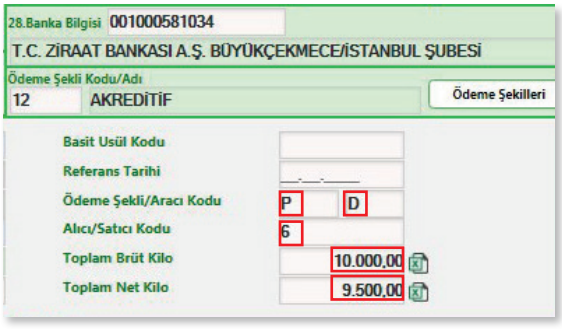
f) Her ikisinin birlikte, bir üçüncü kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak kontrol etmesi

g) Aynı ailenin üyeleri olmaları

(2) Tek acente, tek distribütör veya tek bayii olarak birbiri ile iş ilişkisi içinde bulunan kişilerin yukarıdaki kıstaslara uymamaları durumunda, ilişki içinde olmadıkları kabul edilir.

Toplam Brüt Kilo: Eşyanın toplam brüt kilosunun (eşyanın kendi ağırlığı ile ambalaj ağırlığının toplamı) yazıldığı bölümdür (Görsel 3.19).

Toplam Net Kilo: Eşyanın toplam net kilosunun (eşyanın ambalajlama materyali olmaksızın kendi ağırlığı) yazıldığı bölümdür (Görsel 3.19).

Görsel 3.19: Ödeme şekli / aracı kodu, alıcı / satıcı kodu, toplam brüt ve net kilo

Yurt İçi ve Yurt Dışı Harcama Türleri: İthalat işlemi sürecinde yapılmışsa yurt içi ve yurt dışı harcama türlerinin belirtildiği bölümdür. Bu bölümde yer alan tutarların toplamı, daha önceki bölümde toplam olarak belirtilen yurt içi ve yurt dışı harcama tutarlarına eşit olmalıdır. Harcama türlerine yazılmış olan tutarlar, (+) işareti ile beyanname kalemlerine birim eşya kıymetine göre veya eşya miktarına göre dağıtılabilir. Yapılan dağıtım, (-) işareti ile de silinebilir. Ayrıca bu dağıtım işleminin özelleştirilerek yapılması da mümkündür (Görsel 3.20).

Görsel 3.20: Yurt içi ve yurt dışı harcama türleri

Vekâlet Bilgisi: Vekâletin yapıldığı noterin vekâlet numarası ve vekâlet tarihinin yer aldığı bölümdür. Bu bölümdeki bilgiler, firma kayıtları yapılırken vekâlet bilgisi de kaydedildiği için sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 3.21).

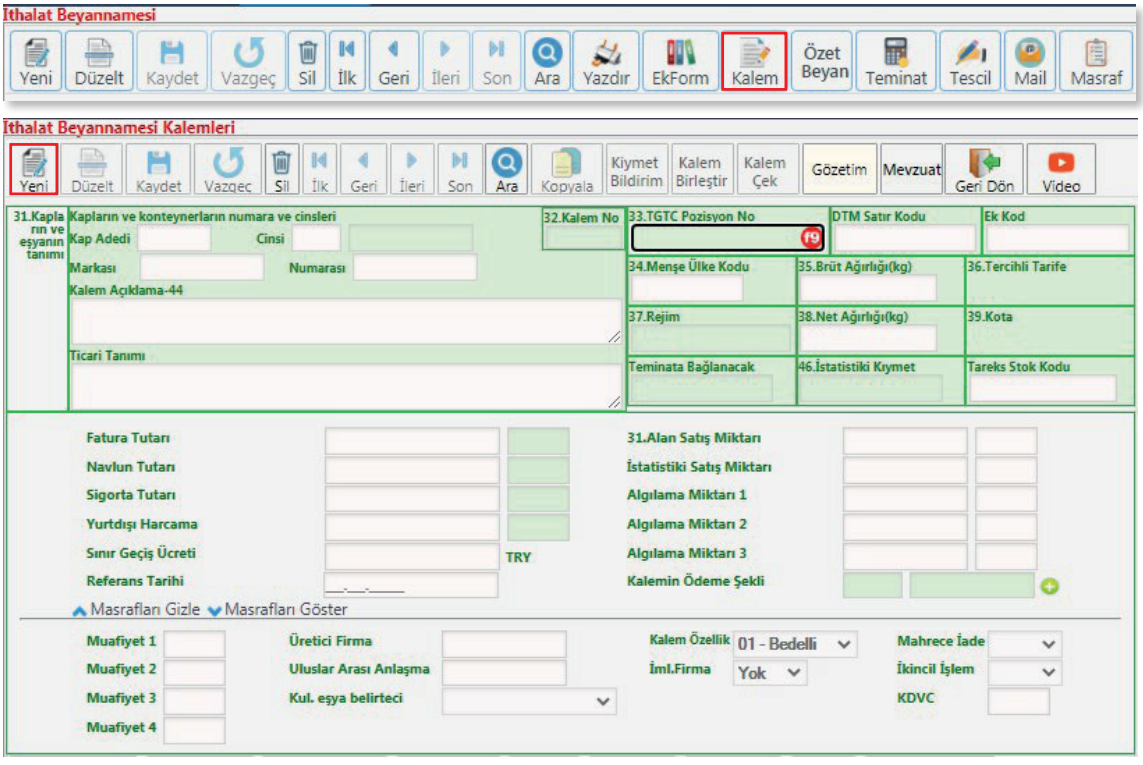
Görsel 3.21: Vekâlet bilgisi

Bu bilgi girişleri tamamlandıktan sonra beyanname kaydedilir ve beyanname kalemlerinin doldurulması işlemine geçilir.

3.1.1.3. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Kalemlerine Bilgi Girişlerinin Yapılması

Gümrük beyannamesinde yapılan dış ticarete konu eşya bilgilerinin girildiği bölümdür. Bu bölümde dış ticarete konu cinsi farklı olan her eşya, farklı bir kalem olarak beyan edilmelidir. Başka bir ifadeyle Türk Gümrük Tarife Cetveline göre, yapılan eşya tanımlarında Gümrük Tarife İstatistiki Pozisyonu (G.T.İ.P.) farklı olan her eşyanın bilgileri, yeni bir beyanname kalemi açılarak beyan edilmelidir.

Eşya bilgileri, ithalat beyannamesinde bulunan *Kalem* menüsü üzerinden yeni pencere açılarak girilmektedir. Kalem menüsünde zemin rengi beyaz olan bölümler doldurulur ve bölümler arası geçişler *Enter* tuşu ile yapılabilir (Görsel 3.22).

Görsel 3.22: Beyanname kalem bilgileri

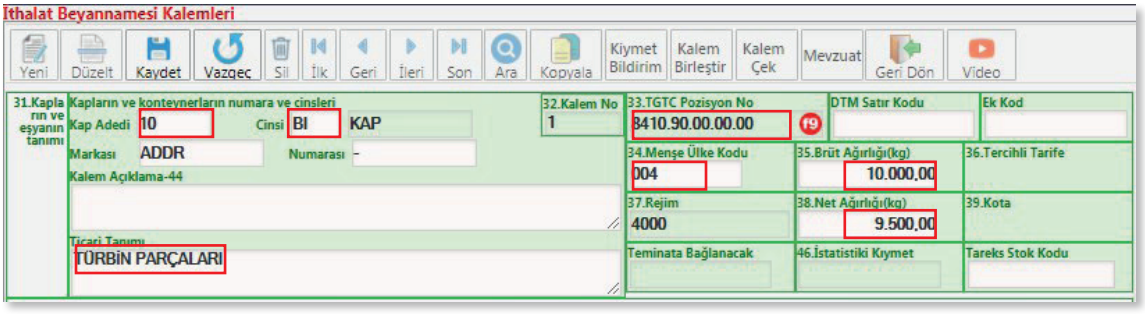
TGTC Pozisyon No.: Eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlandığı 12 rakamdan oluşan G.T.İ.P. kodunun girildiği 33 numaralı bölümdür. Eşyanın G.T.İ.P. kodunun bilinmediği durumlarda bölüm üzerinde *F9* tuşu ile eşya adıyla arama yapılabilir. Ayrıca bu bölümde yine stok grupları oluşturulabilir, sık kullanılan G.T.İ.P. kodları kişiselleştirilebilir (Görsel 3.23).

Kapların ve Eşyanın Tanımı: Eşyanın ticari adının ve kap bilgilerinin yazıldığı 31 numaralı bölümdür. Kapların marka ve numaraları, adet ve cinsleri veya ambalajlanmamış eşya olması durumunda, beyanname kapsamı eşyanın adedi veya uygun olduğunda dökme ibaresi yazılır. Her durumda eşyanın ticari tanımı yazılmalıdır. Bu tanım, eşyanın belirlenebilmesi için gerekli bilgileri içermeli, açıklayıcı ve net olmalıdır. Ayrıca, özel mevzuat hükümleri [Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) gibi] uygulanmışsa bu bölümde belirtilmelidir. Konteyner kullanılırsa konteyner numaraları da bu bölümde belirtilmelidir (Görsel 3.23).

Menşe Ülke Kodu: İlgili kalemde belirtilen eşyaya ait menşe ülke kodunun girildiği 34 numaralı bölümdür (Görsel 3.23).

Brüt Ağırlık: İlgili kalemde belirtilen eşyaya ait brüt ağırlığın yazıldığı 35 numaralı bölümdür (Görsel 3.23).

Net Ağırlık: İlgili kalemde belirtilen eşyaya ait net ağırlığın yazıldığı 38 numaralı bölümdür (Görsel 3.23).

Görsel 3.23: Eşya bilgileri

DTM (Dış Ticaret Müsteşarlığı) Satır Kodu: Dâhilde işleme rejiminde kullanılan bölümdür. Dâhilde İşleme İzin Belgesinde yer alan, ithal ve ihraç eşyasını tarif eden belgenin numarasını da içeren kod bilgisidir.

Ek Kod: İlgili kalemde beyan edilen eşyanın varsa ek tarife kodunun yazıldığı bölümdür. Bu bölüm, tarım ürünlerinin dış ticaretinde kullanılır.

Tercihli Tarife: Varsa bakanlıkça belirlenen tercihli tarife kodunun girildiği 36 numaralı bölümdür. Beyannameye Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında kullanılan belge bilgileri girilmekte ve bu belgeler, beyanname ekinde gümrüğe beyan edilmektedir. Tercihli tarife, iki ya da daha fazla ülkenin yaptığı ticaret anlaşması gereğince ticari ilişkilerinde karşılıklı olarak gümrük tarife oranlarının düşürülmesi veya tamamen ortadan kaldırılmasına ilişkin kurallar bütünüdür.

SIRA SİZDE

Türkiye'nin tercihli tarife kapsamında yapmış olduğu güncel Serbest Ticaret Anlaşmaları'nı (STA) araştırarak sınıfta paylaşınız.

Kota: İlgili kalemde beyan edilen eşya ile ilgili kota uygulaması bilgisinin yer aldığı 39 numaralı bölümdür. Eşyaya ilişkin kota uygulaması varsa kotaların izlenmesi amacıyla bu bölüme (X) ibaresi konur.

Tareks Stok Kodu: Varsa eşyanın Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS)'nde tanımlı stok kodunun yazıldığı bölümdür. TAREKS'e tanımlı olan dış ticaret firmalarının kullandığı bir bölümdür.

SIRA SİZDE

Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS) hakkında bir sunum hazırlayarak sınıfta paylaşınız. Hazırlanacak sunumda sistemin tanımı, işleme şekli, amacı, kapsadığı eşyalar ve sisteme geçiş süreciyle ilgili bilgiler yer almalıdır.

Fatura, Navlun ve Sigorta Tutarı: İlgili kalemde beyan edilen eşyanın faturada belirtilen satış tutarının ve varsa navlun ve sigorta tutarlarının yazıldığı bölümdür. Navlun ve sigorta tutarı varsa

bu tutarların girişi genellikle beyanname üzerinde belirtilen toplam tutarın kalemlere dağıtılmasıyla yapılır (Görsel 3.24).

Satış Miktarı ve İstatistiki Satış Miktarı: İlgili kalemde beyan edilen eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yer alan ölçü birimi (adet, ağırlık, hacim vb.) cinsinden miktarının ve ölçü birimi kodunun yazıldığı bölümdür (Görsel 3.24).

Yurt Dışı Harcama: İlgili kalemde beyan edilen eşya için yapılan yurt dışı harcamaların yazıldığı bölümdür. Varsa bu tutarın girişi, genellikle beyanname üzerinde belirtilen toplam tutarın kalemlere dağıtılmasıyla yapılır. Ayrıca *Masrafları Göster* seçeneği üzerinden hem yurt dışı hem de yurt içi masraf türüne göre tutar girişleri yapılabilir (Görsel 3.24).

Sınır Geçiş Ücreti ve Referans Tarihi: Varsa sınır geçiş ücreti ve referans tarihi bilgilerinin yazıldığı bölümdür (Görsel 3.24).

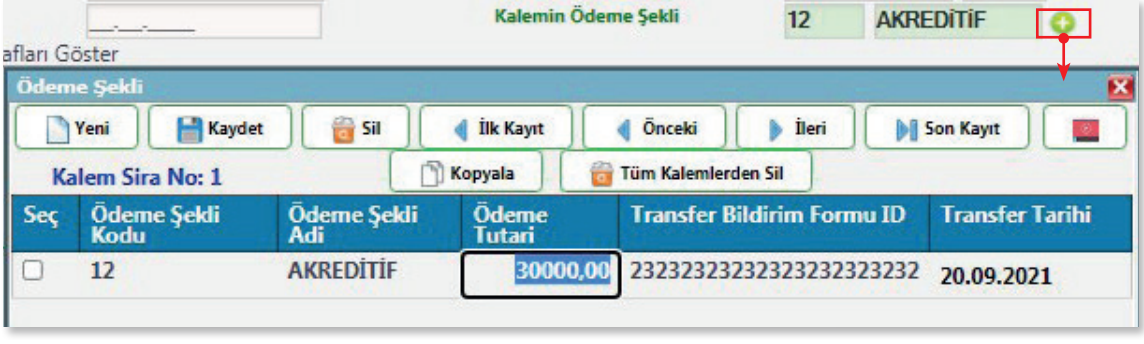

Görsel 3.24: *Eşyanın miktar ve tutar bilgileri*

Algılama Miktarı: 14.03.2004 tarihli 25402 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2004/6992 sayılı Kararname'nin eki kararın 8, 9 ve 10. maddelerinde listelenen eşyaların ithalatında kullanılan bölümdür. Bu eşyalar, alkol ve alkollü içeceklerle tütün ve tütün ürünleridir (sigara, puro vb.).

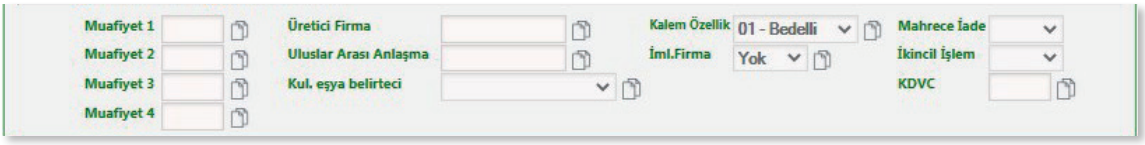
Örneğin 1500 litrelik, %5 saf alkol oranına sahip 2203.00 tarifesi için;
Algılama birimi 1 alanına: LTR-1,500,
Algılama birimi 2 alanına: LPA-5,
Algılama birimi 3 alanına: OTB-1.03 (ilgili tarifenin OTB birim fiyatı 1,03) yazılır.
Yine her bir adedi için maktu vergi belirlenen 2402.20 tarife grubundaki 1000 paketlik (her paket 20 dal) sigara için bilgi girişleri;
Algılama birimi 1 alanına: C62-1000,
Algılama birimi 2 alanına: OMV-0.2210 olarak yapılır.

Kalemin Ödeme Şekli: Daha önce girilen ödeme şekline göre ödeme belgesine ait bilgilerin girildiği bölümdür. Artı (+) simgesi üzerinden açılan pencereye ödeme belgesiyle (Transfer Bildirim Formu, Banka Yazısı vb.) ilgili bilgiler girilir (Görsel 3.25).

Görsel 3.25: Kalemin ödeme şekli

Eşyanın kalem bilgilerinde; Muafiyet, Üretici Firma, Uluslararası Anlaşmalar, Kullanılmış eşya belirteci, İmalatçı Firma, Kalem Özellik, Mahrece İade, İkincil İşlem, KDVC bilgileri varsa girilir (Görsel 3.26).

Görsel 3.26: Eşyanın diğer bilgileri

Muafiyet: İthal edilen eşya ile ilgili gümrük vergisi muafiyeti varsa ilgili muafiyet kodunun girildiği bölümdür [Kaynak Kullanım Destekleme Fonu (KKDF) muafiyeti, dâhilde işleme rejimi (DİR) şartlı muafiyeti, geçici ihracat muafiyeti vb.]. Vergi kanunlarına göre; vergilendirilmesi gereken gerçek ya da tüzel kişilerin aynı veya başka kanunlarla tamamen ya da kısmen vergi dışında bırakılmasına **muafiyet** denir. Muafiyet türleri ve kodları Ticaret Bakanlığının her yıl yayımladığı "Muafiyet Kodları Listesi"nde yer almaktadır. Gümrük Mevzuatı'ndaki muafiyet ve istisnalar genel olarak 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 167. maddesinde, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında 2009/15481 sayılı Karar yazısında ve 2 sayılı Gümrük Muafiyeti Tebliği'nde belirtilmiştir.

Üretici Firma: Anti-damping vergisi uygulanan üretici firmalardan yapılan ithalatlarda üretici firma kodunun girildiği bölümdür. Bu firmalar Ticaret Bakanlığının yayımladığı "Anti-Damping Vergisi Üretici Firma Kodları listesin"de yer almaktadır. **Damping**, fiyatların olması gerekenden daha düşük tutulmasıdır. Anti-damping uygulamaları, ülke içinde üretim yapan firmaları, düşük fiyat politikalarına karşı koruma amacıyla yapılır. Ülke içinde üretilen eşyanın aynısının ithalatçı firmalar tarafından damping ile iç piyasada satıldığı ve bunun ülke içindeki yerli üreticiye zarar verdiği tespit edilirse devlet tarafından anti-damping uygulamaları yapılabilir.

SIRA SİZDE

Damping, anti-damping, sübvansiyon ve koruma önlemleri hakkında uluslararası ticaretteki uygulamalar üzerinden bir sunum hazırlayanız ve bu sunumu sınıfta paylaşınız.

Uluslararası Anlaşma: Tercihli ticaret kapsamında yapılan ithalat işlemlerinde uluslararası anlaşma kodunun girildiği bölümdür. Tercihli ticarette iki ya da çok sayıda ülke arasında imzalanan ticaret anlaşmaları gereğince; anlaşmaya taraf ülkeler arasında yapılan dış ticarette taraf ülke menşeli eşya için uygulanan gümrük vergilerinde tam veya kısmî muafiyet sağlanır. Uluslararası anlaşma kodlarına göre beyan edilmesi gereken *Dolaşım Belgesi* / *Menşe İspat Belgesi* bilgilerinin ek belgeler bölümünde girilmesi gerekir. Örneğin, Uluslararası Anlaşma kodu *AT* (Avrupa Topluluğu) seçildiğinde vergiler ve ek belgeler bölümünde sistem tarafından *0301-A. TR Dolaşım Belgesi* istenecektir.

SIRA SİZDE

Türkiye'nin taraf olduğu Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) ve dış ticaret politikası ve uygulamalarında tercihli ticaret anlaşmalarının önemini belirten bir ödev hazırlayınız.

Kullanılmış Eşya Belirteci: İthal edilen eşyanın kullanılmışlık durumunun belirtildiği bölümdür. Kullanılmış eşya ithalatı, 31.12.2020 tarih ve 31351 sayılı 3. mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalat Rejimi Kararı (Karar Sayısı: 3350) ve Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Eşya İthalatına İlişkin Tebliğ (İthalat: 2021/9) ile düzenlenmektedir. Kararın 7. maddesinde; "Eski, kullanılmış, yenileştirilmiş, kusurlu (defolu) ve yatık (zamanla dayanıklılığını yitirmiş) malların ithali izne tabidir." hükmü yer almaktadır. Kullanılmış eşya ithalatının söz konusu olduğu durumlarda Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğüne elektronik ortamda başvuru yapılması ve bu ithalatla ilgili izin alınması gerekmektedir.

Kalem Özellik: Beyannamenin ilgili kaleminde beyan edilen eşyanın niteliğinin (bedelli, bedelsiz, dökme eşya, finansal kiralama vb.) seçildiği bölümdür. Kalem özelliğine göre ek belgeler bölümüne aranan belge türü atanır.
İmalatçı Firma: İhracat işlemlerinde kullanılan bir bölümdür.

Mahrece İade: Eşyanın mahrece iade işlem durumunun seçildiği bölümdür. Eşya, mahrece iade işlemlerine konu değilse bu bölüm boş bırakılır. Mahrece iade durumunda **Evet** ibaresi, geçici ihracat işlemlerinde ise mahrece iade söz konusu olmadığı için **Hayır** ibaresi seçilir.

Mahrece iade işlemleri Gümrük Genel Tebliği (Mahrece İade) Seri No.:2'de düzenlenmiştir. Mahreç kelimesi, çıkış yeri anlamına gelir. Gümrük uygulamalarında **mahrece iade**, "Eşyanın gönderildiği yere (çıkış ülkesine / ticaretin yapıldığı ülkeye) geri gönderilmesi" demektir.

- Eşyanın gümrüğe sunulmuş fakat henüz gümrük rejimi beyanında bulunulmamış olması hâlinde,
- Antrepo rejimi kapsamında düzenlenen antrepo beyannamesinin tescil edilmiş olması hâlinde,
- Eşya için bir serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği ancak eşyanın henüz serbest dolaşıma girmediği hâllerde,
- Eşyanın serbest dolaşımda olduğu fakat henüz geçici depolama yerinden ya da antrepodan çekilmediği hâllerde gümrük idaresine başvuru yapılarak mahrece iade işlemleri yapılabilir. Diğer hâllerde eşyanın geri gönderilmesi, ihracat veya yeniden ihracat hükümlerine göre yapılır.

İkincil İşlem: İkincil işlem görmüş eşyanın serbest dolaşıma sokulmak istenmesi durumunda kullanılan bölümdür. Üretilmesi hedeflenen ana ürün dışında ortaya çıkan yan ürünlere (atık, hurda vb.) ikincil işlem görmüş ürün denir. Dâhilde işleme rejimi kapsamında ikincil işlem görmüş ürünlere;

- Gümrüğe terk etme,
- Gümrük idaresi gözetiminde imha etme,

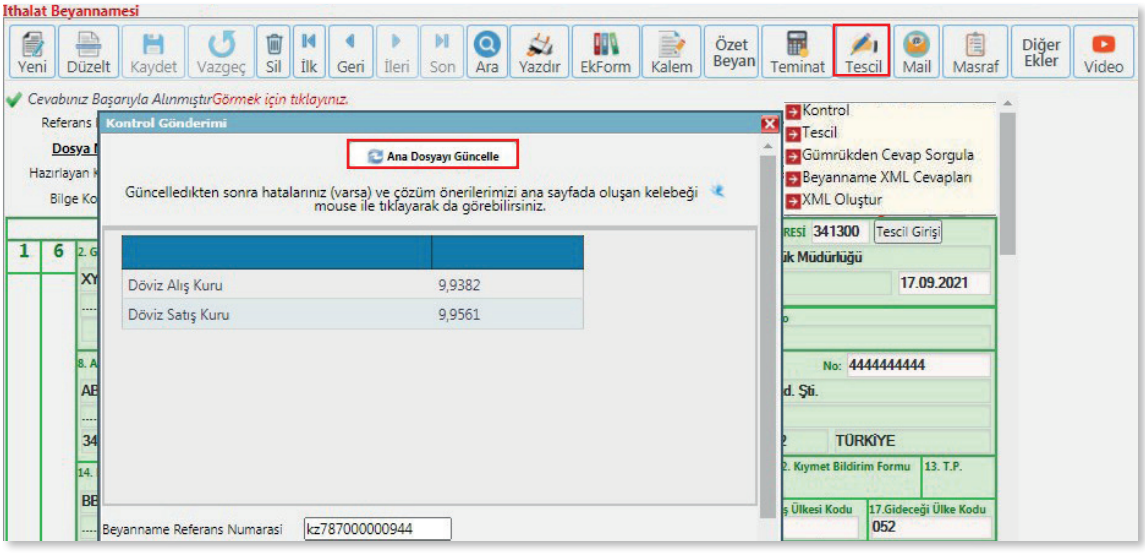
- Çıkış hükmünde gümrük idaresine teslim etme,
- Serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutma işlemleri uygulanabilir. Genellikle ekonomik değeri olan ikincil işlem görmüş ürünlerin (buğdaydan un elde edilirken ortaya çıkan kepek gibi) serbest dolaşıma girişinde bu bölüm için Evet ibaresi seçilir.

KDVC: Eşyanın Katma Değer Vergisi'nin (KDV) tarifeden farklı olduğu durumlarda kullanılan bölümdür. Örneğin, tarifeye göre eşyanın KDV'si %18 iken aslında eşyanın bir niteliğinden dolayı hesaplanması gereken KDV'nin %8 olduğu özel bir durum varsa bu bölümde KDV oranı %8 olarak seçilir. Vergilendirmede %1, %8 ve %18 olmak üzere üç tür KDV oranı kullanılmaktadır.

Beyannamenin birden fazla kalem içermesi durumunda bu işlem, diğer eşya kalemleri için de yapılır ve kaydedilir. Beyanname kalem bilgilerinin giriş işlemleri tamamlandıktan sonra beyannamenin kontrol işlemlerine geçilir.

3.1.1.4. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Kontrol İşlemleri

Kalem bilgileri girildikten sonra beyanname, kontrol amaçlı tescile gönderilir. Kontrol aşamasında beyannamedeki eksiklikler sistem tarafından tespit edilir ve uyarı olarak gösterilir. Kontrol aşamasında beyannamenin vergi türleri ve tutarları hesaplanır, beyannameye eklenmesi gereken belgeler bildirilir ve tarife soruları belli olur. Kontrol işleminde güncel *Döviz Alış ve Satış Kuru* ekranının görülmesi, beyannamede sistem tarafından herhangi bir eksiklik tespit edilmediği anlamına gelir ve *Ana Dosyayı Güncelle* işlemi yapılır. Beyanname kontrol işlemi, beyanname ekranında bulunan *Tescil* menüsü üzerinde sağ fare tuşundan *Kontrol* sekmesinin seçilmesiyle yapılır (Görsel 3.27).

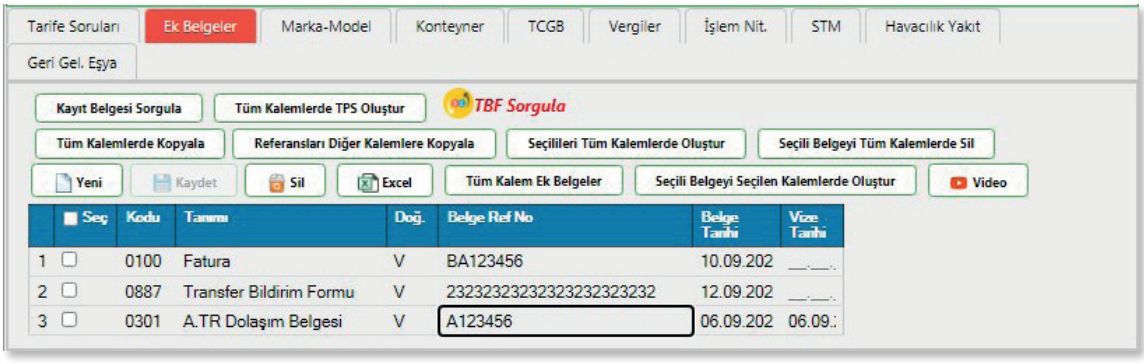

Görsel 3.27: Beyanname kontrol işlemleri

3.1.1.5. Gümrük Programı Üzerinde Beyannamenin Diğer Bilgilerinin Girilmesi

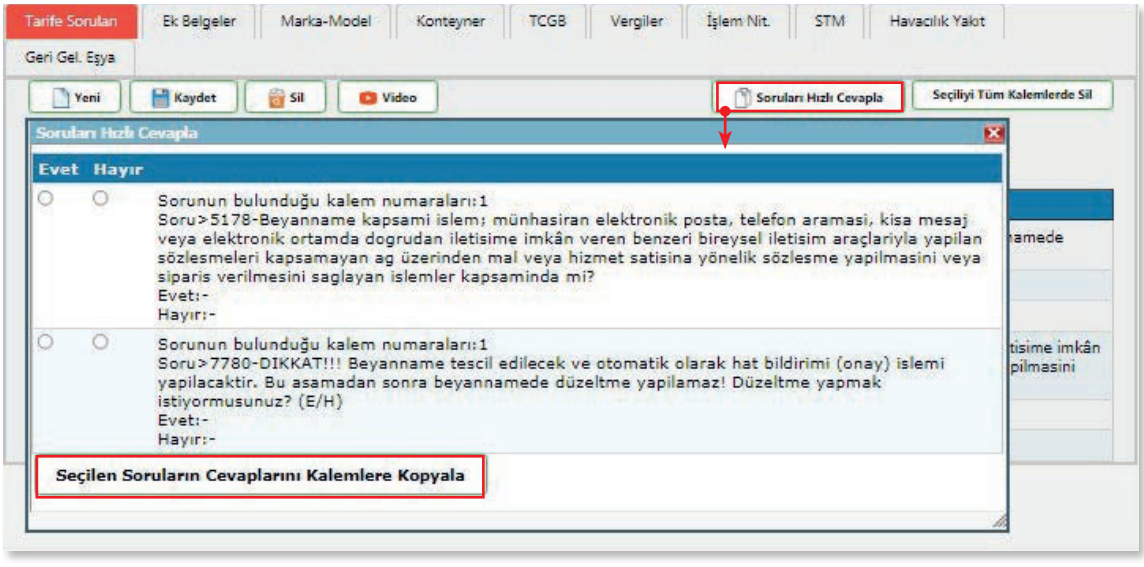
Beyanname kontrol işlemi yapıldıktan sonra beyannamenin *Kalem* menüsünde yer alan ve beyannameye eklenmesi gereken belge bilgileri (ek belgeler) girilir ve tarife soruları cevaplanır. Ayrıca beyan durumuna göre; *Marka-Model, TCGB, Konteyner, Vergiler, İşlem Niteliği, STM* (Sınır Ticaret Merkezi Gümrükleri), *Havacılık Yakıt, Geri Gelen Eşya* bilgileri de sisteme girilir ve beyanname, tescil işlemine hazır hâle gelir.

Ek Belgeler: Beyanname kontrol işleminden sonra beyannamenin ekinde olması gereken belgeler, sistem tarafından tespit edilir. Bu belgelerin belge referans numaraları, belge tarihleri ve varsa vize tarihleri bu bölümde sisteme girilir. Ayrıca varsa tercihli tarife kapsamında kullanılan belgelerle (A.TR, EUR 1, Menşe Şahadetnamesi, Form A vb.) isteğe bağlı eklenecek olan diğer belgelerin (Navlun Faturası, Sigorta Poliçesi, Banka Yazısı, Çeki Listesi vb.) bilgileri, bölüm üzerinde yeni satır açılarak sisteme girilir (Görsel 3.28).

Görsel 3.28: Ek belgeler

Tarife Soruları: Beyannamenin ek belgeleri girildikten sonra tarife soruları cevaplanır. Tarife soruları, beyan edilen eşyanın uygulanan özel mevzuat hükümlerine tabi olup olmadığını tespit etmeye yöneliktir. Tarife soruları, tek tek cevaplanabileceği gibi *Soruları Hızlı Cevapla* bölümünden de cevaplanıp *Seçilen Soruların Cevaplarını Kalemlere Kopyala* işlemi ile diğer kalemlere hızlı bir şekilde kopyalanabilir (Görsel 3.29).

Görsel 3.29: Tarife soruları

Marka-Model: Araç ithalatında araç bilgilerinin girildiği bölümdür. *8703* pozisyonunda yer alan binek otomobillerin *40* (4000, 4071 vb.) ile başlayan rejim kodlarıyla ithal edilmesi durumunda marka türü, tescil No., marka modeli, motor hacmi, silindir adedi, renk, vites türü gibi bilgilerin bu bölüme kaydedilmesi gerekir. Kıymet bilgisinin Türk lirası cinsinden beyan edilmesi gerekmektedir.

Konteyner: Eşyanın konteynerle taşınması durumunda konteyner bilgilerinin (konteyner numarası ve üretildiği ülke kodu) girildiği bölümdür. Konteyner numaraları dört harf ve yedi rakamdan (ARKU 123456-7 gibi) oluşmaktadır.

TCGB: Antrepo rejimine tabi tutulan eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmak istendiği durumda kullanılan bölümdür. Örneğin, daha önce 7100 rejim koduyla antrepo beyannamesi düzenlenerek antrepoya konan eşya, 4071 rejim koduyla antrepodan çekileceği zaman bu bölüm kullanılır. Antrepodan eşya çekme işlemi parçalı ya da eşyanın tamamı şeklinde olabilir. Çekilecek eşyanın durumuna göre bu bölüme, antrepoda bulunan eşyanın antrepo beyannamesindeki bilgileri girilir.

Vergiler: Beyannamede ilgili kaleme mahsus vergilerin görülebildiği ve kontrol edilebildiği bölümdür. Bu bölümde hesaplanan vergiler üzerinde düzeltme, silme, ekleme işlemleri yapılabilir. Yapılan değişiklikler diğer kalemlere de kopyalanabilir.

İşlem Niteliği: Geçici ya da yeniden ihracat / ithalat işlemlerinde (2, 3, 5 ve 6 ile başlayan rejim kodlarının bazılarında) kullanılan bölümdür. Finansal kiralama, iade, geri gelen eşya, bakım-onarım, işleme, değişim gibi işlemlere konu olan eşyanın *işlem niteliği* ve *giriş* / çıkış amacı bu bölümde belirtilir.

STM: İthalat yapan firmaların Sınır Ticaret Merkezlerinden Yapılacak İhracat ve İthalata İlişkin Yönetmelik kapsamında işlem yaptığı STM gümrük bilgilerinin girildiği bölümdür. Sınır Ticaret Merkezi (STM); yaşam standartlarının düşük ve işsizliğin yoğun olduğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde ekonomik, sınai ve ticari faaliyetlerin artırılması, bölgenin komşu ülkelere ticaret merkezleri vasıtasıyla ihracat yapması ve vergi kolaylıkları sunarak Sınır Ticaret Merkezinin bulunduğu şehrin ihtiyaçları doğrultusunda ithalat yapılmasını sağlayan münhasır bir ticaret modelidir. Artvin, Ardahan, Kars, Iğdır, Ağrı, Van, Hakkâri, Şırnak, Mardin, Şanlıurfa, Kilis, Gaziantep ve Hatay bu kapsamda yer almaktadır. Bu yönetmelik kapsamında sanayi ürünleri ithalatında, normal ithalatlarda alınması gereken vergi ve fonlar tahsil edilmezken sadece KDV ve ÖTV tahsil edilir. Tarım ürünlerinde ise söz konusu ürünlerin ithalatında alınması gereken vergi ve fonların % 60'ı ve KDV tahsil edilir.

SIRA SİZDE

STM işlemlerinin nasıl yürütüldüğü ile ilgili bir sunum hazırlayarak sınıfta paylaşınız.

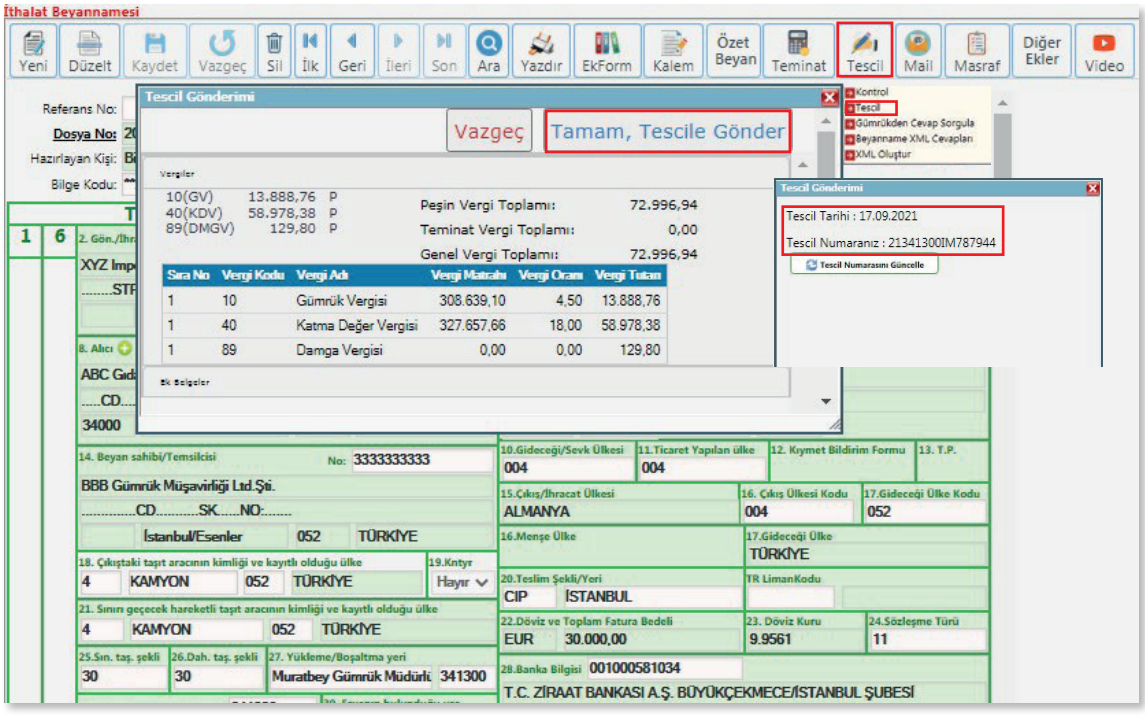
Havacılık Yakıt: İhraç hükmünde teslim alınan akaryakıtın nereden ve hangi fatura ile temin edildiğine ilişkin bilgilerin kaydedildiği bölümdür. 2710.12.31.00.00 (uçak benzini), 2710.12.70.00.00 (benzin tipi jet yakıtı) ve 2710.19.21.0000 (jet yakıtı) G.T.İ.P. numaralı yakıtlardan biri ihraç edilecekse havacılık yakıt türü bilgileri (firma vergi numarası, fatura tarihi, fatura numarası ve toplam yakıt miktarı, yakıt türü) bu bölüme girilir.

Geri Gelen Eşya: İhraç edilen eşyanın çeşitli nedenlerle (sözleşme hükümlerine uygun olmaması, nakliye sırasında hasar görmesi, kota aşımı, raf ömrü uyumsuzluğu vb.) geri gelmesi durumunda kullanılan bölümdür. Bu bölümde geri gelen eşya statüsünde bulunan eşyanın geri gelme nedeni belirtilir.

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi'nden ihraç edildikten sonra üç yıl içinde yeniden serbest dolaşıma girmesi ve beyan sahibinin talebi hâlinde eşya, ithalat vergilerinden muaf tutulur. Ancak muafiyetin uygulanabilmesi için eşyanın ihraç edildiği hâliyle, ayniyeti bozulmadan, geri gelmesi gerekir.

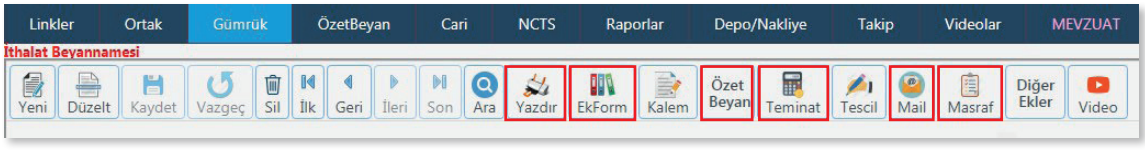
3.1.1.6. Gümrük Programı Üzerinde Beyannamenin Tescil Edilmesi

Veri girişleri ve kontrol işlemleri tamamlanan ithalat beyannamesinin, tescil onayı için işlemin yapılacağı gümrük idaresine (BİLGE sistemi üzerinden) elektronik ortamda sunulması işlemidir. Tescil menüsü üzerinden *Tescil* işlemi seçilir, vergiler ve ek belgeler son kez kontrol edildikten sonra beyanname tescile gönderilir. BİLGE sistemi tarafından beyannamenin *Tescil Tarihi* ve *Tescil Numarası* atanır (Görsel 3.30).

Görsel 3.30: Beyanname tescil işlemi

İthalat beyannamesi, tescil edildikten sonra artık işlem göreceği gümrük idaresinde işlem görmeye hazır hâle gelir. Ayrıca ithalat beyannamesi penceresinde bulunan diğer ana menülerden beyanname yazdırma, beyanname ek formlarına (Devam Formu, Ekli Liste vb.) erişim, özet beyan tanımlama, teminat hesaplama, beyannameyi mail olarak gönderme ve beyanname masraflarını girme işlemleri yapılabilir (Görsel 3.31).

Görsel 3.31: İthalat beyannamesi ana menüler

ETKİNLİK 3.1

Etkinliğin Amacı: İthalat gümrük beyannamesini Gümrük Mevzuatı'na uygun olarak gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 35 dk.

Bilgiler: Almanya'dan serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında kara yoluyla kesin (kati) ithalat yapılmaktadır. Aşağıdaki tabloda yer alan bilgilere göre ithalat gümrük beyannamesini düzenleyiniz.

BEYANNAME BÖLÜMLERİ	İTHALAT BİLGİLERİ			
İthalatçı / Alıcı	… Gıda Tarım İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret AŞ (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
İhracatçı / Gönderici	… Import Export GMBH (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Beyan Sahibi / Temsilcisi	… Gümrük Müşavirliği Ltd. Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Mali Müşavir / Temsilcisi	… Serbest Muhasebe ve Mali Müşavirlik Ltd. Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Rejim Kodu	4000	**Kap Adedi**	100 Koli	
Giriş Gümrük İdaresi	Muratbey Gümrük Müdürlüğü			
Yük Belgeleri	Beyanname tek kalem olduğu için kullanılmamıştır.			
Sevk Ülkesi	Almanya	**Ticaret Yapılan Ülke**	Almanya	
Çıkış Ülkesi ve Kodu	004-Almanya	**Gideceği Ülke ve Kodu**	052-Türkiye	
Çıkıştaki Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	4-Kamyon / 052-Türkiye			
Sınırı Geçecek Hareketli Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	4-Kamyon / 052-Türkiye			
Sınırdaki Taşıma Şekli	30-Kara Yolu Ulaşımı	**Dahili Taşıma Şekli**	30-Kara Yolu Ulaşımı	
Boşaltma Yeri	Muratbey Gümrük Müdürlüğü			

Giriş Gümrük İdaresi	Kapıkule Gümrük Müdürlüğü		
Eşyanın Bulunduğu Yer	Muratbey Gümrük Müdürlüğüne bağlı herhangi bir ambar belirtiniz.		
Teslim Şekli / Yeri	CIP (Mal Bedeli, Navlun, Sigorta ödenmiş olarak teslim) -İstanbul		
Sözleşme Türü	11-Eşyanın mülkiyetinin parasal veya başka bir karşılıkla devredildiği işlemler-Doğrudan satın alma veya satma		
Banka Bilgisi	T.C. Ziraat Bankası AŞ Büyükçekmece / İstanbul Şubesi		
Ödeme Şekli Kodu / Adı	2-Peşin	**Toplam Fatura Tutarı**	10.000 EUR
Toplam Navlun ve Sigorta Tutarı	Teslim şekli CIP olduğu için girilmeyecek.		
Toplam Yurt İçi ve Yurt Dışı Harcama Tutarı	Herhangi bir harcama yok.		
Ödeme Şekli / Aracı Kodu	P-Peşin / D-Gümrük idaresinin banka hesabına yapılacak ödeme		
Basit Usul Kodu	Basitleştirilmiş usul ile yapılan bir işlem değil		
Alıcı / Satıcı Kodu	6-Alıcı ile satıcı arasında ilişki yok.		
Toplam Brüt / Net Kilo	1.500 / 1400 KGM	**Menşe Ülke Kodu**	004-Almanya
TGTC Pozisyon No	8708.10.10.00.00	**Ticari Tanım**	Tampon
DTM Satır Kodu / Ek Kod / Tareks Stok Kodu	Boş bırakılacak.		
Satış ve İstatistiki Satış Miktarı	100 adet (C62)		
Algılama Miktarı / Muafiyet / Üretici Firma / Uluslararası Anlaşma	Boş bırakılacak.		
Kullanılmış Eşya Belirteci	Kullanılmamış	**Kalem Özellik**	01-Bedelli
İmalatçı Firma	Yok	**Mahrece İade / İkincil İşlem / KDVC**	Boş bırakılacak.
Ek Belgeler	Belge bilgileri farazi olarak belirtilecektir.		
Tarife Soruları	Cevaplar “Hayır” olarak seçilecektir.		

ETKİNLİK 3.2

Etkinliğin Amacı: İthalat gümrük beyannamesini Gümrük Mevzuatı'na uygun olarak gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 30 dk.

Bilgiler: Birleşik Krallık'tan serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında deniz yoluyla kesin (kati) ithalat yapılmaktadır. Aşağıdaki tabloda yer alan bilgilere göre ithalat gümrük beyannamesini düzenleyiniz.

BEYANNAME BÖLÜMLERİ	İTHALAT BİLGİLERİ			
İthalatçı / Alıcı	… Giyim ve Tekstil İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret AŞ (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
İhracatçı / Gönderici	… Textile Knitted Fabric Manufacturing Import Export Co. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Beyan Sahibi / Temsilcisi	… Gümrük Müşavirliği Ltd. Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Mali Müşavir / Temsilcisi	… Serbest Muhasebe ve Mali Müşavirlik Ltd. Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Rejim Kodu	4000	**Kap Adedi**	25 Europalet	
Giriş Gümrük İdaresi	Ambarlı Gümrük Müdürlüğü			
Yük Belgeleri	Beyanname tek kalem olduğu için kullanılmamıştır.			
Sevk Ülkesi	Birleşik Krallık	**Ticaret Yapılan Ülke**	Birleşik Krallık	
Çıkış Ülkesi ve Kodu	006-Birleşik Krallık	**Gideceği Ülke ve Kodu**	052-Türkiye	
Çıkıştaki Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	3-Gemi / 052-Türkiye			
Sınırı Geçecek Hareketli Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	3-Gemi / 052-Türkiye			
Sınırdaki Taşıma Şekli	10-Deniz Yolu Ulaşımı	**Dahili Taşıma Şekli**	10-Deniz Yolu Ulaşımı	
Boşaltma Yeri	Ambarlı Gümrük Müdürlüğü			

Giriş Gümrük İdaresi	Ambarlı Gümrük Müdürlüğü		
Eşyanın Bulunduğu Yer	Ambarlı Gümrük Müdürlüğü'ne bağlı herhangi bir ambar belirtiniz.		
Teslim Şekli / Yeri	FOB (Gemi güvertesinde teslim) / Hamburg		
TR Liman Kodu	TRAMB-003 Ambarlı Liman Tesisleri ... İskelesi		
Sözleşme Türü	11-Eşyanın mülkiyetinin parasal veya başka bir karşılıkla devredildiği işlemler-Doğrudan satın alma veya satma		
Banka Bilgisi	T.C. Vakıfbank AŞ Avcılar / İstanbul Şubesi		
Ödeme Şekli Kodu / Adı	12-Akreditif	**Toplam Fatura Tutarı**	20.000 GBP
Navlun Tutarı	2.500 USD	**Sigorta Tutarı**	500 GBP
Yurt İçi Harcamalar	1.000 TL (Liman masrafı)		
Yurt Dışı Harcamalar	500 GBP (Demuraj ücreti)		
Ödeme Şekli / Aracı Kodu	P-Peşin / D-Gümrük idaresinin banka hesabına yapılacak ödeme		
Basit Usul Kodu	Basitleştirilmiş usul ile yapılan bir işlem değil.		
Alıcı / Satıcı Kodu	6-Alıcı ile satıcı arasında ilişki yok.		
Toplam Brüt / Net Kilo	8.000 / 7.500 KGM	**Menşe Ülke Kodu**	006- Birleşik Krallık
TGTC Pozisyon No	4203.10.00.00.24	**Ticari Tanım**	Pantolon
DTM Satır Kodu / Ek Kod / Tareks Stok Kodu	-		
Satış ve İstatistiki Satış Miktarı	15.000 adet (C62)		
Algılama Miktarı / Muafiyet / Üretici Firma / Uluslararası Anlaşma	-		
Kullanılmış Eşya Belirteci	Kullanılmamış	**Kalem Özellik**	01-Bedelli
İmalatçı Firma	-	**Mahrece İade / İkincil İşlem / KDVC**	-
Konteyner bilgileri	ARKU1234560 / 052-Türkiye (1 adet 40" HC)		
Ek Belgeler	Belge bilgileri farazi olarak belirtilecektir.		
Tarife Soruları	Cevaplar "Hayır" olarak seçilecektir.		

ETKİNLİK 3.3

Etkinliğin Amacı: İthalat gümrük beyannamesini Gümrük Mevzuatı'na uygun olarak gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 30 dk.

Bilgiler: Daha önceden Japonya'ya ihraç edilen eşya, geçici ithalat izni kapsamında bedelsiz olarak bakım onarım görmek üzere geçici olarak ithal edilecektir. Eşya, bakım onarım işlemleri tamamlandıktan sonra geri gönderilecektir. Aşağıdaki tabloda yer alan bilgilere göre ithalat gümrük beyannamesini düzenleyiniz.

BEYANNAME BÖLÜMLERİ	İTHALAT BİLGİLERİ		
İthalatçı / Alıcı	… Madencilik İnşaat Sanayi ve Dış Ticaret AŞ (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
İhracatçı / Gönderici	… Machine Technology Holdings Corporation (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Beyan Sahibi / Temsilcisi	… Gümrük Müşavirliği Ltd. Şti (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Mali Müşavir / Temsilcisi	… Yeminli Mali Müşavirlik Ltd. Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Rejim Kodu	5300	**Kap Adedi**	1 Kap
Giriş Gümrük İdaresi	Sabiha Gökçen Havalimanı Gümrük Müdürlüğü		
Yük Belgeleri	Beyanname tek kalem olduğu için kullanılmamıştır.		
Sevk Ülkesi	Japonya	**Ticaret Yapılan Ülke**	Japonya
Çıkış Ülkesi ve Kodu	732-Japonya	**Gideceği Ülke ve Kodu**	052-Türkiye
Çıkıştaki Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	5- Uçak / 052-Türkiye		
Sınırı Geçecek Hareketli Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	5- Uçak / 052-Türkiye		
Sınırdaki Taşıma Şekli	40-Hava Yolu Ulaşımı	**Dahili Taşıma Şekli**	40-Hava Yolu Ulaşımı
Boşaltma Yeri	Sabiha Gökçen Havalimanı Gümrük Müdürlüğü		

Giriş Gümrük İdaresi	Sabiha Gökçen Havalimanı Gümrük Müdürlüğü			
Eşyanın Bulunduğu Yer	Sabiha Gökçen Havalimanı Gümrük Müdürlüğü'ne bağlı herhangi bir ambar belirtiniz.			
Teslim Şekli / Yeri	DPU (Belirtilen Yerde Eşya Boşaltılmış Olarak Teslim) / İstanbul			
Sözleşme Türü	62- Bir Ödeme Olmaksızın Bakım Onarım Görmek Üzere Gelen / Gönderilen Eşya			
Banka Bilgisi	T.C. Halkbank AŞ Beykoz / İstanbul Şubesi			
Ödeme Şekli Kodu / Adı	7- Bedelsiz	**Toplam Fatura Tutarı**	12.000 USD	
Navlun Tutarı	-	**Sigorta Tutarı**	-	
Yurt İçi Harcamalar	-			
Yurt Dışı Harcamalar	-			
Ödeme Şekli / Aracı Kodu	P-Peşin / D-Gümrük idaresinin banka hesabına yapılacak ödeme			
Basit Usul Kodu	Basitleştirilmiş usul ile yapılan bir işlem değil.			
Alıcı / Satıcı Kodu	6-Alıcı ile satıcı arasında ilişki yok.			
Toplam Brüt / Net Kilo	400 / 300 KGM	**Menşe Ülke Kodu**	052- Türkiye	
TGTC Pozisyon No	8405.10.00.00.14	**Ticari Tanım**	Sondaj Makinesi	
DTM Satır Kodu / Ek Kod / Tareks Stok Kodu	-			
Satış ve İstatistiki Satış Miktarı	1 adet (C62)			
Muafiyet	**Tam Muafiyet**	**Algılama Miktarı / Üretici Firma / Uluslararası Anlaşma**	-	
Kullanılmış Eşya Belirteci	-	**Kalem Özellik**	02-Bedelsiz	
İmalatçı Firma	-	**Mahrece İade / İkincil İşlem / KDVC**	-	
İşlemin Niteliği	62- Bir Ödeme Olmaksızın Bakım Onarım Görmek Üzere Gelen / Gönderilen Eşya			
Ek Belgeler	Belge bilgileri farazi olarak belirtilecektir.			
Tarife Soruları	Cevaplar "Hayır" olarak seçilecektir.			

ETKİNLİK 3.4

Etkinliğin Amacı: İthalat gümrük beyannamesini Gümrük Mevzuatı'na uygun olarak gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 30 dk.

Bilgiler: İhraç edildiği şekliyle geri gelmek üzere geçici olarak bakım ve onarım görmek üzere gönderilen eşyanın vergi muafiyeti uygulanmaksızın **yeniden ithalatı** (6123 rejim kodu ile) gerçekleştirilecektir. Eşya Türk plakalı bir kara yolu taşıtı ile taşınacak, Kapıkule Sınır Kapısı'ndan geçerek İstanbul Muratbey Gümrük Müdürlüğüne bağlı geçici depolama yerine indirilecektir. Mali Müşavir / Temsilcisi, Beyan sahibi / Temsilcisi ve banka bilgilerini farazi olarak girerek aşağıda yer alan ticari faturadaki bilgilere göre ithalat gümrük beyannamesini düzenleyiniz.

[BBB Machine Production GMBH]

INVOICE

[…Str. Number:…]
[Berlin City, 10115, GERMANY]
[Phone: (+49) 000000000]

INVOICE NO	DATE
[AA-12345678]	25/10/20..

BILL TO

[AAA Makine Sanayi AŞ]

[… Cd. …..Sk. No:…]
[İstanbul, 34000, TURKEY]
Phone: (+90) 212-000-0000

DESCRIPTION	AMOUNT
MRI device (1 piece)	20000.00
Service Fee (Freight and Insurance)	1000.00
Payment: **Free** (It is a machine that has come for maintenance and repair) Place of Loading: Berlin Place of Delivery: İstanbul Delivery Terms: CIP- İstanbul Net Weight: 500 KGS Gross Weight: 600 KGS Origin of Goods: The goods are German origin	
Thank you for your business!	**TOTAL AMOUNT** **€ 0.00**

If you have any questions about this invoice, please contact
[Name, Phone, email@address.com]

ETKİNLİK 3.5

Etkinliğin Amacı: İthalat gümrük beyannamesini Gümrük Mevzuatı'na uygun olarak gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 30 dk.

Bilgiler: Daha önce hiç bir gümrük rejimine tabi tutulmamış eşyanın serbest dolaşıma tabi olmadan serbest dolaşıma girişi ile eş zamanlı yurt içi kullanımı (kesin ithalatı) gerçekleştirilecektir. Eşyanın taşıma şekli deniz yolu olup eşya, Kocaeli İzmit Gümrük Müdürlüğüne bağlı geçici depolama yerine indirilecek ve gümrükleme işlemleri burada yapılacaktır. Mali Müşavir / Temsilcisi, Beyan sahibi / Temsilcisi ve banka bilgilerini farazi olarak girerek aşağıda yer alan ticari faturadaki bilgilere göre ithalat gümrük beyannamesini düzenleyiniz.

DDD MATERIAL CO. LTD.
….Street, Number:….
Shanghai, 200015 China
Phone: 0086 1234 5678 Fax: 0086 1234 6789

INVOICE

INVOICE NO: AB123456
DATE: 15.03.2023

TO:

EEE Bisiklet Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
…..Caddesi, ….Sokak, No:….
Mamak, Ankara, 06100, Turkey
Phone: 0090 312 000 0000

SHIP TO:
DDD Material Co. Ltd.
Company Name
Street Address
City, ST ZIP Code
Phone: Phone

COMMENTS OR SPECIAL INSTRUCTIONS:
Payment method: Letter of Credit. Payment due in 30 days. Please note to invoice number in your payment method.
Delivery method: CIF Kocaeli Port.
Bank details:
Beneficiary's Name: DDD Material Co. Ltd.
Beneficiary Bank Name: …..
Swift Code: …….
Bank Account No: ……
Total Weight: 2200 KGS
Net Weight: 2000 KGS
The goods are loaded in 1 piece 40' Standart High Cube Container (MSCU- 1234567).
Origin of goods are China.

QUANTITY	DESCRIPTION	UNIT PRICE	TOTAL
100	Mountain bike, Aluminium, 16 Inc, Yellow (8712.00)	$ 95.00	$ 9500.00
100	Scooter (9503.00)	$ 50.00	$ 5000.00
		SUBTOTAL	**$ 14500.00**
		SALES TAX	$ 200.00
		SHIPPING & HANDLING	$ 300.00
		TOTAL DUE	$ 15000.00

Make all checks payable to DDD MATERIAL CO. LTD.
If you have any questions concerning this invoice, contact Name, Phone, Email

THANK YOU FOR YOUR BUSINESS!

3.2. İTHALAT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ SÜRECİ

Gümrük idaresi; gümrük beyannamesinde beyan edilen bilgilerin doğruluğunu araştırmak üzere beyannameyi ve ekindeki belgeleri kontrol edebilir, başka belgeler isteyebilir, eşyayı muayene edebilir, ayrıntılı muayene ve tahlil yapılması için eşyadan numune alabilir, bu numuneyi analiz edilmesi için laboratuvara gönderebilir.

Gümrük idaresi, ithalat işlemleriyle ilgili yapacağı kontrol ve muayene şartlarını Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan risk analizine göre tespit etmektedir. Gümrük idaresi tarafından yapılan kontrol ve muayene işlemlerinden sonra ödenmesi gereken vergiler ödenir ve beyanname kapatılarak eşya gümrükten çekilebilir.

Zaman tasarrufu sağlamak ve maliyetleri azaltmak amacıyla gümrük işlemlerinin büyük bir bölümü Gümrük Mevzuatı çerçevesinde geliştirilmiş olan sistemler sayesinde elektronik ortamda yapılmaktadır.

3.2.1. İthalat Gümrük Beyannamesinin Basılması ve Gümrük İdaresine Sunulması

İthalat işlemlerinde gümrük beyannamesinin 6, 7 ve 8 numaralı nüshaları kullanılmaktadır. İthalata ilişkin hükümler, antrepo işlemleri dâhil eşyanın kesin veya geçici her türlü ithalini kapsamaktadır.

Beyanname formlarının nüshaları, farklı renklerle işaretlenmiştir. 1/6, 2/7, 3/8 ve 4/5 numaralı nüshaların sağ kenarında sırasıyla kırmızı, yeşil, sarı ve mavi renkli kesintisiz bir şerit ve bunun sağında kesintili bir şerit bulunur. Beyanname formlarında kullanılan kâğıt, bir yüzdeki bilgilerin diğer yüzdeki bilgilerin okunabilirliğini etkileyecek kadar şeffaf olmamalı ve normal kullanım şartlarında kolaylıkla yırtılmayacak veya buruşmayacak dayanıklılıkta olmalıdır. Bakanlık, formlarda matbaanın adı ve adresinin veya matbaanın tanınmasına imkân veren bir işaretin bulunmasını şart koşabilir.

Gümrük programı üzerinde elektronik ortamda hazırlanan ithalat beyannamesi, beyanname formuna yazdırılarak ekinde bulunması gereken belgelerle birlikte takım hâline getirilir ve işlem göreceği gümrük müdürlüğüne sunulur.

3.2.2. Onay İşlemleri

İşlem göreceği gümrük idaresine getirilen takım halindeki ithalat beyannamesi, ilk olarak gümrük idaresinin onay biriminde işlem görür. Gümrük onay memuru tarafından beyanname ve ekindeki belgeler incelendikten sonra herhangi bir uyumsuzluk tespit edilmezse beyanname onaylanır. Bu aşamada gümrük sistemi (BİLGE) tarafından risk kriterleri çerçevesinde otomatik olarak beyannamenin muayene hattı belli olur.

3.2.3. Muayene İşlemleri

Eşyanın risk kriterlerine göre muayene hattı (kırmızı, sarı, yeşil, mavi) belirlendikten sonra beyanname, muayeneye tabi tutulması gereken bir hatta (kırmızı, sarı) düşmüşse gümrük muayene biriminde bulunan ilgili muayene memuruna ibraz edilir. Muayene memuru tarafından hat durumuna göre gerekli kontroller yapılır ve olumsuz bir durum tespit edilmezse beyanname onaylanır.

3.2.4. Vergilerin Ödenmesi ve Beyannamenin Kapatılması

Beyanname, onay ve muayene birimlerinden geçtikten sonra geçtikten sonra eşyanın vergileri varsa vergilerin de ödenmesiyle beyanname kapatılır. İthalat işlemlerinde beyannamenin gümrükleme işlemleri tamamlanıp beyanname kapatıldıktan sonra 6 numaralı nüshanın aslı, beyannameye eklenen belgelerin asılları ile birlikte Ticaret Bakanlığına bağlı Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilir. Bu nüshanın onaylı örneği, aslı yerine geçmek üzere, beyanname ekinde bulunması gereken belgelerin örnek veya fotokopileri ile birlikte gümrük idaresinde kalır. Bu nüsha, antrepo rejiminde kullanıldığında Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilmez. 7 numaralı nüsha, istatistiksel verilerin hazırlanması amacıyla kullanılan nüshadır. İthalat işlemlerinin yapıldığı gümrük idaresinde saklanır. 8 numaralı nüsha, ithalatta gümrük idaresi tarafından işlem gördükten sonra mükellefe verilir. Bu nüsha, aracı banka ve diğer kamu kuruluşları tarafından izlenen işlemlerde kanıt niteliği taşır. İlgili kurumlar, gerek görülmesi hâlinde bu nüshadan bir fotokopi alarak asıl nüshayı mükellefe verebilir.

3.2.5. Eşyanın Gümrükten Çekilmesi

İşlemi tamamlanmış gümrük beyannamesinin mükellef nüshası, vezne makbuzu ve Taşıma Senedi, beyan sahibi tarafından ambar memuruna beyan edilir. Ambar memuru tarafından belge kontrolleri yapılarak Ambar Çıkış Kontrol Fişi düzenlenir ve eşya teslime hazır hâle gelir. Eşya artık gümrük kontrolüne tabi tutulan eşya statüsünden çıkar ve serbest dolaşıma girebilir.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (.....) Gümrük beyannamesi düzenleme işlemleri, veri işleme tekniği yoluyla elektronik ortamda yürütülmektedir.

2. (.....) Yeniden ithalat işlemlerinde 6 ile başlayan rejim kodları kullanılır.

3. (.....) EXW, FCA, FAS ve FOB teslim şekillerinde ihracatçının sorumluluğu, ithalatçının ülkesinde (eşyanın varış ülkesi) sona ermektedir.

4. (.....) Navlun Faturasının ve Sigorta Poliçesinin beyan edilemediği durumlarda toplam fatura tutarı üzerinden %10 emsal navlun hesaplaması ve %3 emsal sigorta tutarı hesaplaması yapılabilir.

5. (.....) Gümrük programında ödeme şekli olarak vergiler peşin ödenecekse K; kredili ödenecekse P ibaresi seçilir.

6. (.....) Gümrük programında alıcı-satıcı arasında ilişki yoksa 6, ilişki varsa 0 kodu seçilir.

7. (.....) Türk Gümrük Tarife Cetveline göre yapılan eşya tanımlarında Gümrük Tarife İstatistiki Pozisyonu (G.T.İ.P.) farklı olan her eşyanın bilgileri, yeni bir beyanname kalemi açılarak beyan edilmelidir.

8. (.....) DTM (Dış Ticaret Müsteşarlığı) satır kodu, transit rejimde kullanılan bir bölümdür.

9. (.....) Ülke içinde üretilen eşyanın aynısı, ithalatçı firmalar tarafından damping ile (daha düşük fiyatla) iç piyasada satılır ve bu durum ülke içindeki yerli üreticiye zarar verirse devlet tarafından anti-damping uygulamaları yapılabilir.

10. (.....) Beyanname kontrol işleminde güncel *Döviz Alış* ve *Satış Kuru* ekranının görülmesi, beyannamede sistem tarafından herhangi bir eksiklik tespit edilmediği anlamına gelir.

B) Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara uygun kelimeleri yazınız.

11. _____, ya da dış alım, eşyanın başka bir ülkeden satın alınması ve ülkeye getirilmesi olarak tanımlanabilir.

12. _____, ithal edilen eşya ile ilgili yazılı olarak yapılması gereken bildirim formudur.

13. _____, eşyayı ithalat yapan ülkeye girişte sınırı geçerken taşıyan aracın uygun taşıma şekline ait kodun girildiği 25 numaralı bölümdür.

14. _____, gümrük programı üzerinde ithalat gümrük beyannamesi oluşturulduktan ve kaydedildikten sonra işlemin yapılacağı gümrük idaresinin kayıtlarına aktarılmasıdır.

15. _____ eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde tanımlandığı 12 rakamdan oluşan G.T.İ.P. kodunun girildiği 33 numaralı bölümdür.

16. _____, iki ya da daha fazla ülkenin yaptıkları ticaret anlaşması gereğince ticari faaliyetleri olumsuz etkileyen kuralların kaldırılmasına ilişkin kurallar bütünüdür.

17. _____, 14.03.2004 tarih ve 25402 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2004/6992 sayılı Kararname'nin eki, kararın 8, 9 ve 10. maddelerinde listelenen eşyaların ithalatında kullanılan bölümdür.

18. _____, vergi kanunlarına göre vergilendirilmesi gereken gerçek ya da tüzel kişilerin aynı veya başka kanunlarla tamamen ya da kısmen vergi dışında bırakılmasına denir.

19. _____, yaşam standartlarının düşük ve işsizliğin yoğun olduğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde ekonomik, sınai ve ticari faaliyetlerin artırılmasını sağlayan münhasır bir ticaret modelidir.

20. _____, ithalat gümrükleme işlemlerinde istatistiksel verilerin hazırlanması amacıyla kullanılan beyanname nüshasıdır.

C) Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyup doğru seçeneği işaretleyiniz.

21. İthalat gümrükleme işlemlerinde kullanılan "Rejim Kodu"yla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

A) 7 ile başlayan rejim kodları kullanılır.
B) 1, 2 ve 3 ile başlayan rejim kodları kullanılır.
C) 9 ile başlayan rejim kodları kullanılır.
D) 4, 5 ve 6 ile başlayan rejim kodları kullanılır.
E) 1, 2 ve 7 ile başlayan rejim kodları kullanılır.

22. İthalat gümrük beyannamesi hazırlarken "Giriş Gümrük İdaresi" girildikten sonra hangi bilgiler sistem tarafından otomatik olarak <u>atanmaz?</u>

A) Çıkıştaki taşıt aracının kimliği
B) Sınırı geçecek hareketli taşıt aracının kimliği
C) Fatura tutarı
D) Boşaltma yeri
E) Sınırdaki taşıma şekli

23. İthalat işlemlerinde beyan edilen eşya, tek kalemden fazla ise beyan belgesi olarak gümrük beyannamesi ile birlikte hangi form / formlar kullanılır?

A) Kıymet Bildirim Formu
B) Devam Formu ve / veya Ekli Liste
C) A.TR Dolaşım Belgesi
D) Vekâletname
E) Ticari Fatura

24. Dış ticaret işlemlerinde bütün işlemlerin ithalatçıya ait olduğu uluslararası teslim şekli (INCOTERMS) hangisidir?

A) DDP- Vergisi ödenmiş hâlde teslim
B) EXW- Fabrika çıkışında teslim
C) CPT- Taşıma ücreti ödenmiş olarak teslim
D) FOB- Gemi güvertesinde teslim
E) DPU- Belirtilen yerde eşya boşaltılmış olarak teslim

25. Dış ticaret işlemlerinde ithalatçı için en güvenli, ihracatçı için de en riskli ödeme şekli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Peşin (Advance Payment)
B) Mal mukabili (Cash Against Goods)
C) Akreditif (Letter of Credit)
D) Kabul kredili (Acceptance Credit)
E) Vesaik mukabili (Cash Against Documents)

26. İthalat gümrük beyannamesi düzenlenirken "Menşe Ülke" bölümüne aşağıdaki bilgilerden hangisi girilmelidir?

A) Ticaret yapılan ülke
B) Transit ülke
C) Eşyanın sevk ülkesi
D) Eşyanın çıkış ülkesi
E) Eşyanın üretildiği ülke

27. Aşağıdaki rejim kodlarından hangisi geçici ithalat işlemlerinde kullanılır?

A) 4000
B) 4071
C) 5300
D) 6123
E) 7100

28. İthalat gümrükleme işlemlerinde gümrük beyannamesinin kaç numaralı nüshaları kullanılır?

A) 1, 2 ve 3
B) 1, 4 ve 5
C) 4, 5 ve 6
D) 5, 6 ve 7
E) 6, 7 ve 8

29. İthalat gümrükleme işlemlerinde eşyanın gümrük kıymeti eşyanın hangi bedeli üzerinden hesaplanır?

A) CIF
B) CPT
C) EXW
D) FAS
E) FOB

30. İthalat gümrük beyannamesi, tescil onayı için kontrol amaçlı gönderildikten sonra aşağıdaki bölümlerden hangileri doldurulur?

A) Tarife bilgileri ve ek belgeler
B) Kalem bilgileri ve vergiler
C) Teslim şekli ve ödeme şekli bilgileri
D) Çıkış ülkesi ve gideceği ülke bilgileri
E) İhracatçı ve ithalatçı bilgileri

31. Mahrece iade işlemleri aşağıdaki hâllerden hangisinde <u>yapılamaz</u>?

A) Eşyanın serbest dolaşımda olduğu ve geçici depolama yerinden ya da antrepodan çekildiği
B) Antrepo rejimi kapsamında düzenlenen antrepo beyannamesinin tescil olduğu
C) Eşya için bir serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği ancak eşyanın henüz serbest dolaşıma girmemiş olduğu
D) Eşyanın serbest dolaşımda olduğu fakat henüz geçici depolama yerinden ya da antrepodan çekilmediği
E) Eşyanın gümrüğe sunulduğu fakat henüz gümrük rejimi beyanında bulunulmamış olduğu

32. Aşağıdakilerden hangisi dâhilde işleme rejimi kapsamında ikincil işlem görmüş ürünlere yapılan işlemlerden <u>değildir</u>?

A) Serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutma
B) Çıkış hükmünde gümrük idaresine teslim etme
C) Gümrük idaresi gözetiminde imha etme
D) Gümrüğe beyan etmeksizin yurt içinde satışa çıkarma
E) Gümrüğe terk etme

33. Aşağıdaki gümrük muayene hatlarından hangisinde eşyanın hem fiziki hem de belge kontrolü yapılır?

A) Kırmızı
B) Mavi
C) Sarı
D) Siyah
E) Yeşil

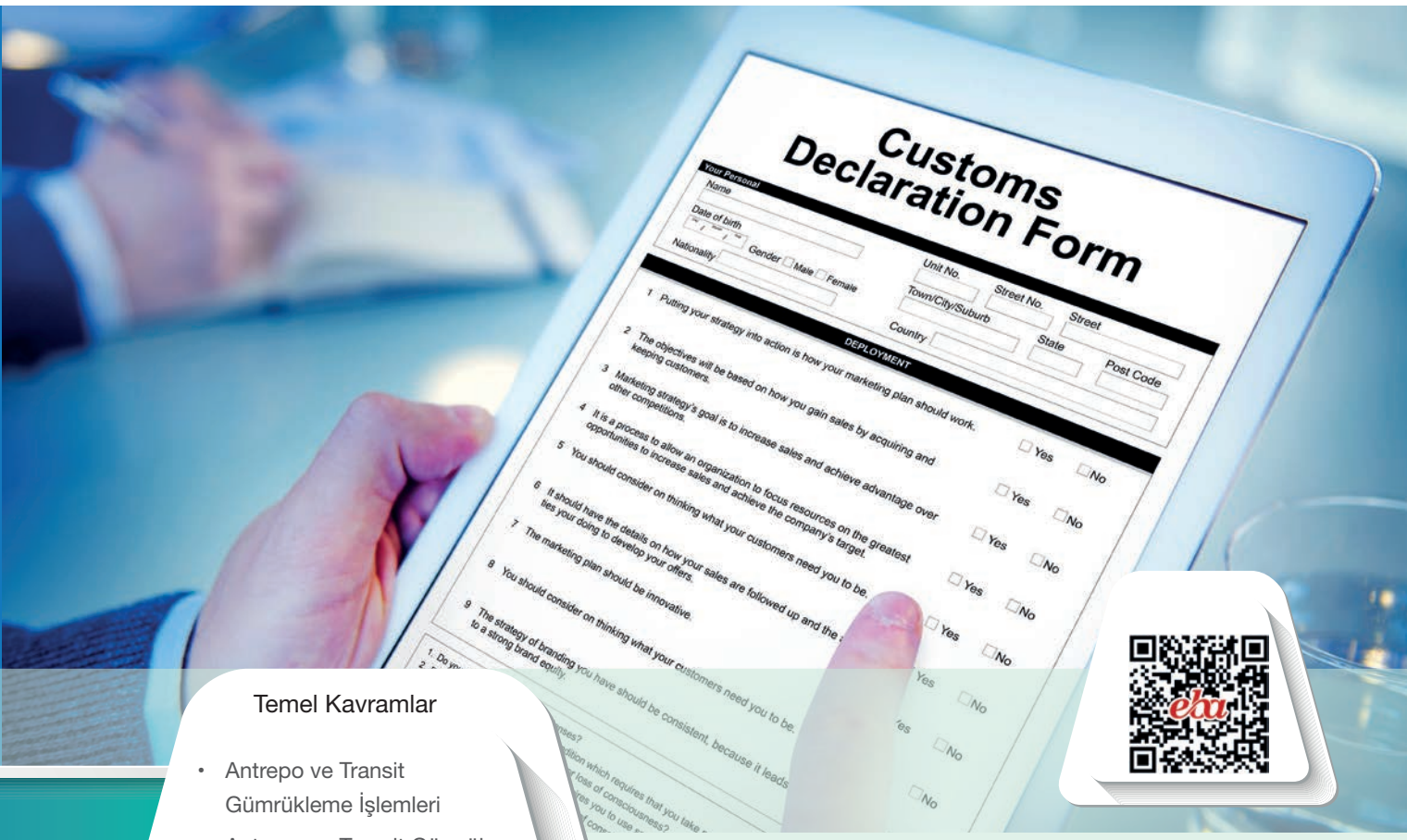
4.

ÖĞRENME BİRİMİ

GÜMRÜK ANTREPO VE TRANSİT İŞLEMLERİ

1 Antrepo Beyannamesi ve Transit Beyan İşlemleri

2 Antrepo ve Transit Gümrükleme İşlemleri Süreci

Temel Kavramlar

- Antrepo ve Transit Gümrükleme İşlemleri
- Antrepo ve Transit Gümrük Belgeleri
- Antrepo Beyannamesi ve Transit Refakat Belgesi
- Gümrük Programı
- NCTS İşlemleri
- Ortak ve Ulusal Rejim İşlemleri

Bu öğrenme biriminde;

- Gümrük programı üzerinde antrepo beyannamesi ve transit refakat belgesi oluşturma işlemlerini,
- Antrepo ve transit gümrükleme işlemlerini öğreneceksiniz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Antrepolar daha çok ithalat işlemlerinde mi yoksa ihracat işlemlerinde mi kullanılmaktadır, araştırarak sınıfta tartışınız.
2. 1 Aralık 2012 tarihinde Türkiye'nin Ortak Transit Sözleşmesi'ne taraf olmasıyla birlikte, yeni bir transit rejimi olan ortak transit rejimi ve bu rejimin bilgisayar alt yapısı olan NCTS [New Computerized Transit System (Nyu Kımpyutırayzd Tranzıt Sîstım)] uygulaması, transit işlemlere hangi katkıları sağlamaktadır sınıfta tartışınız.
3. Ülkeler arası transit geçiş düzenlemeleri olmasaydı hangi sorunlar ortaya çıkabilirdi?

ANTREPO VE TRANSİT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ

Antrepo; gümrük hükümlerine tabi olan eşyanın, gümrük gözetiminde korunduğu depolardır. Antrepolar gümrük idarelerine bağlı olarak faaliyet gösterir. Eşyanın, gümrük mevzuatına uygun bir şekilde antrepo rejimine tabi tutularak antrepoya konması durumunda eşyanın geçici depolama süresi ortadan kalkar ve eşya antrepoda kaldığı sürece gümrük vergilerinin ödenmesine gerek yoktur.

Antrepo rejimi; Henüz serbest dolaşıma girmemiş ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmamış eşyanın ya da serbest dolaşımda bulunan ve gümrük antreposuna alınması hâlinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanacak olan eşyanın gümrük antreposuna konulması durumunda uygulanan hükümleri içeren rejimdir.

Ekonomik etkili bir gümrük rejimi olan antrepo rejimi genellikle şu durumlarda kullanılır:

- İthal edilen eşyanın gümrük vergilerini eşya serbest dolaşıma girinceye kadar ödememek ve ticaret politikası önlemlerine tabi olmamak,
- Serbest dolaşımda olmayan ve başka bir ülkeye sevk edilecek olan eşyayı sevk edilinceye kadar (ithalat vergilerinden ve ticaret politikası önlemlerinden muaf tutarak) depolamak,
- İthal edilen fakat serbest dolaşıma girmeyen eşyayı üretim veya pazarlama aşamasına kadar depolamak veya gerekli elleçleme işlemlerine tabi tutmak,
- İhraç edilen fakat henüz Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi'ni terk etmemiş eşyayı ihraç edilmiş (Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi'ni terk etmesi kaydıyla antrepoya alınması) saymak.

Görsel 4.1: Gümrük Antreposu

Antrepolar; genel (herkesin eşyasını koyabildiği A, B, ve F tipi antrepolar) ve özel (sadece antrepo işleticisinin eşyasını koyabildiği C, D, E tipi antrepolar) antrepo olarak ikiye ayrılır. Geçici depolama yerleri ise bakanlık onayıyla A, B, C ve D tipi antrepo olarak veya ilgili gümrük idaresi tarafından F tipi antrepo olarak işletilebilir (Görsel 4.1).

Genellikle birbiriyle karıştırılan gümrük antreposu ile geçici depolama yeri kavramları işleyiş ve fonksiyon olarak birbirinden farklı olup temel farkları şunlardır:

- Eşyanın gümrük antreposuna alınması antrepo rejimi hükümlerine göre yapılırken, Gümrük Kanunu'nun 47. maddesine göre; eşya gümrükçe onaylanmış bir işleme veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar herhangi bir rejime tabi tutulmadan geçici depolama yerine alınabilir.
- Deniz yolu ile gelen eşya, Gümrük Kanunu'nun 46. maddesine göre özet beyanın verildiği tarihten itibaren en fazla 45 gün; diğer yollarla (hava, kara, demir yolu) gelen eşya ise en fazla 20 gün, geçici depolama yerinde kalabilir. Ancak gümrük antreposunda sınırsız süreyle kalabilir.
- Gümrük antreposunda bulunan eşya elleçleme işlemine tabi tutulabilirken geçici depolama yerinde bulunan eşya için istisnai durumlarda elleçleme işlemi yapılabilir.

Geçici depolama yerine indirilmeden gümrük antrepo rejimine tabi tutulacak eşyanın antrepo beyannamesinin eşyayı getiren taşıtın antrepoya gelişinden itibaren iki iş günü içerisinde tescil edilmesi gerekir. Yazılı ve gerekçeli taleplerde bu süre bir gün uzatılabilir. Bu süre içerisinde eşyanın antrepo beyannamesi tescil edilmezse eşya geçici depolama yerine gönderilir. Antrepoda bulunan eşyanın gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulması yönünde beyanname tescil ettirilmesi hâlinde (ithal edilen ve antrepoya konan eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında 4071 rejim koduyla ithalat beyannamesi düzenlenerek antrepodan çekilmesi gibi) otuz gün içinde işlemlerin tamamlanıp eşyanın antrepodan çekilmesi gerekir. Bu süre içinde işlemler tamamlanmaz ise eşya tasfiye edilir. Ayrıca antrepo rejimine tabi tutulan eşya için gümrük mevzuatı hükümlerine göre teminat yatırılması gerekmektedir.

Transit rejimi, Gümrük Kanunu'nun 84. maddesine göre; ithalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan, serbest dolaşıma girmemiş ya da ihracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmış eşyanın gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir noktadan diğerine taşınmasında uygulanan rejimdir.

Transit rejimine tabi tutulan eşya Türkiye Gümrük Bölgesi içinde aşağıdaki şekillerde taşınmaktadır:

- Yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye yapılan taşımalarda (Polonya'dan yola çıkan eşyanın Türkiye üzerinden transit geçerek Gürcistan'a girmesi gibi),
- Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye yapılan taşımalarda (Sırbistan'dan yola çıkan eşyanın Bulgaristan'ı transit geçerek Türkiye'ye girmesi gibi),
- Türkiye'den yabancı bir ülkeye yapılan taşımalarda (Türkiye'den yola çıkan eşyanın Bulgaristan ve Sırbistan'ı transit geçerek Hırvatistan'a girmesi gibi) ve
- Türkiye Gümrük Bölgesi içinde bir gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine yapılan taşımalarda (Muratbey Gümrük Müdürlüğünde bulunan eşyanın Erenköy Gümrük Müdürlüğüne aktarılması gibi).

Transit rejimi, rejime tabi tutulan eşyanın ve transit belgelerinin varış gümrük idaresine ulaşmasıyla son bulur.

Türkiye'de transit işlemler 1 Aralık 2012 tarihi itibarıyla taraf olunan Ortak Transit Sözleşmesi hükümlerine göre yürütülmektedir. Sözleşme 1987 yılında AB ve EFTA [European Free Trade Area / Association (Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi / Birliği)] üyesi ülkeler arasında imzalanmış ve transit taşımalarda eşyanın gümrük vergilerinin askıya alınarak taşınmasını amaçlamıştır.

Ortak transit rejiminde sözleşmeye taraf bir ülkede açılan transit beyannamesi, verilen teminat ve tanınan basitleştirmeler başka bir taraf ülkede de geçerli olup bu ülkeye girişte ayrıca bir transit beyanında bulunulmamaktadır. Böylelikle transit işlemleri, daha kolay ve hızlı bir şekilde yapılabilir.

Ortak transit rejiminde transit işlemlerini hızlandırmak ve basitleştirmek için işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesini sağlayan ve 2005 yılında tüm taraf ülkelerde uygulamaya konulan NCTS (Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemi) kullanılmaktadır. **NCTS**; transit beyanın sunulmasından rejimin tamamlanmasına kadar olan her aşamanın tamamen elektronik ortamda gerçekleştirildiği, gerek gümrük idareleri arasındaki gerekse gümrük idareleri ile sorumlu arasındaki iletişimin sağlandığı basitleştirilmiş ve güvenilir bir programdır.

Ortak transit rejimi;

- İşlemlerin basitleştirilmesi ve daha hızlı yapılmasını,
- İşlemlerin kâğıtsız ortamda yürütülmesini,
- Teminatların anlık takip edilebilmesini,
- Taraf ülkeler arasında geçiş kolaylığını,
- Kapsamlı teminat kullanılması hâlinde, teminatların hızlı bir şekilde düşümünü sağlar.

Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde başlayıp biten transit rejimi **ulusal transit rejimi** olarak ifade edilir. Ulusal transit rejimi için **TR** rejim kodu kullanılır. Ortak transit rejim ise sözleşmeye taraf ülkeler arasında yapılan taşımalarda kullanılmakta ve bu transit için eşyanın topluluk statüsüne göre **T1, T2, T2F** gibi rejim kodları kullanılmaktadır. Türkiye Gümrük Bölgesi içinde iki gümrük idaresi arasında yapılan transit işlemlerde ortak transit rejim kullanılamaz.

Transit rejimi beyanında bulunan veya hesabına transit rejimi beyanında bulunulan ve transit rejimi kapsamında gümrük idaresine karşı mali olarak sorumlu olan **rejim hak sahibi**, eşyayı sağlam ve eksiksiz şekilde varış gümrük idaresine sunmak ve transit rejimi hükümlerine uymakla yükümlüdür.

SIRA SİZDE

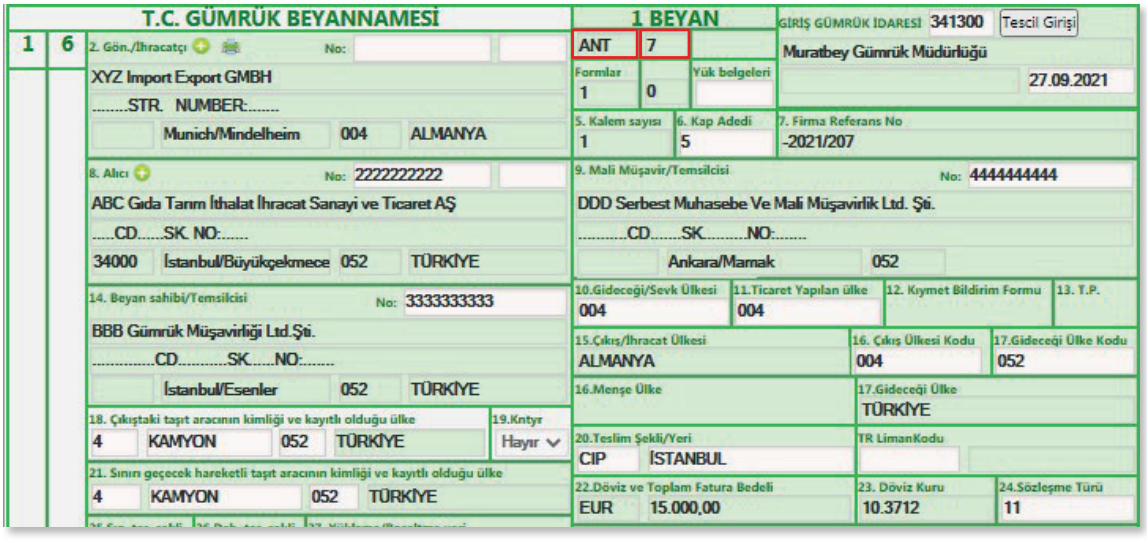
Transit işlemlerde kullanılan **izinli gönderici** ve **izinli alıcı** kavramlarını araştırarak sınıfta paylaşınız.

Transit rejiminde izinli gönderici statüsüne sahip kullanıcıların eşyayı hareket gümrük idaresine, izinli alıcı statüsüne sahip kullanıcıların da eşyayı varış gümrük idaresine sunmasına gerek yoktur. Fakat diğer durumlarda standart usulde yapılan her ortak transit işleminde eşyanın ilgili gümrük idaresine sunulması gerekmektedir.

4.1. ANTREPO BEYANNAMESİ VE TRANSİT BEYAN İŞLEMLERİ

Antrepoya konacak eşyanın antreponun bağlı bulunduğu gümrük idaresine bildirilmesi gerekir. Antrepo rejimine tabi tutulacak eşya ile ilgili yazılı olarak yapılması gereken bildirim “gümrük beyannamesi formu” ile yapılmaktadır.

Beyannamede genel olarak gönderici-alıcı bilgileri, eşya (ticari tanım, miktar, kıymet, tarife, menşe vb.) bilgileri, taşıma bilgileri, eşyanın depolanacağı antrepo bilgileri ve beyanname ekinde bulunması gereken diğer belgelerin bilgileri bulunmaktadır (Görsel 4.2).

T.C. GÜMRÜK BEYANNAMESİ

1 BEYAN

GİRİŞ GÜMRÜK İDARESİ 341300 Tescil Girişi

Muratbey Gümrük Müdürlüğü

27.09.2021

1 6

2. Gön./İhracatçı No:

XYZ Import Export GMBH

.....STR. NUMBER:.....

Munich/Mindelheim 004 ALMANYA

ANT 7

Formlar 1 0

Yük belgeleri

5. Kalem sayısı 1

6. Kap Adedi 5

7. Firma Referans No -2021/207

8. Alıcı No: 2222222222

ABC Gıda Tarım İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret AŞ

.....CD.....SK. NO:.....

34000 İstanbul/Büyükçekmece 052 TÜRKİYE

9. Mali Müşavir/Temsilcisi No: 4444444444

DDD Serbest Muhasebe Ve Mali Müşavirlik Ltd. Şti.

.....CD.....SK.....NO:.....

Ankara/Mamak 052

14. Beyan sahibi/Temsilcisi No: 3333333333

BBB Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti.

.....CD.....SK.....NO:.....

İstanbul/Esenler 052 TÜRKİYE

10.Gideceği/Sevk Ülkesi 004

11.Ticaret Yapılan ülke 004

12. Kıymet Bildirim Formu

13. T.P.

15.Çıkış/İhracat Ülkesi ALMANYA

16. Çıkış Ülkesi Kodu 004

17.Gideceği Ülke Kodu 052

16.Menşe Ülke

17.Gideceği Ülke TÜRKİYE

18. Çıkıştaki taşıt aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke 4 KAMYON 052 TÜRKİYE

19.Kntyr Hayır

20.Teslim Şekli/Yeri CIP İSTANBUL

TR LimanKodu

21. Sınırı geçecek hareketli taşıt aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke 4 KAMYON 052 TÜRKİYE

22.Döviz ve Toplam Fatura Bedeli EUR 15.000,00

23. Döviz Kuru 10.3712

24.Sözleşme Türü 11

Görsel 4.2: Antrepo Gümrük Beyannamesi

Antrepo beyannamesi işlemleri, Ticaret Bakanlığının BİLGE yazılımı ile bağlantılı olarak çeşitli gümrük programları üzerinden, gümrük müdürlüklerinde bulunan veri giriş salonlarındaki terminaller üzerinden ya da uzaktan erişim (internet) üzerinden veri işleme tekniği yoluyla elektronik ortamda yürütülmektedir. Gümrük programı üzerinde antrepo gümrük beyannamesi oluşturulduktan ve kaydedildikten sonra beyanname tescili yapılır. BİLGE sistemine kaydedilen gümrük beyannamesine otomatik olarak bir beyanname tescil numarası atanır. Beyanname, antrepo beyannamesi olduğu için tescil numarasına AN kodu verilir (21341300AN012345). Beyanname tescil edildikten sonra gümrük operasyon sürecine başlanabilir.

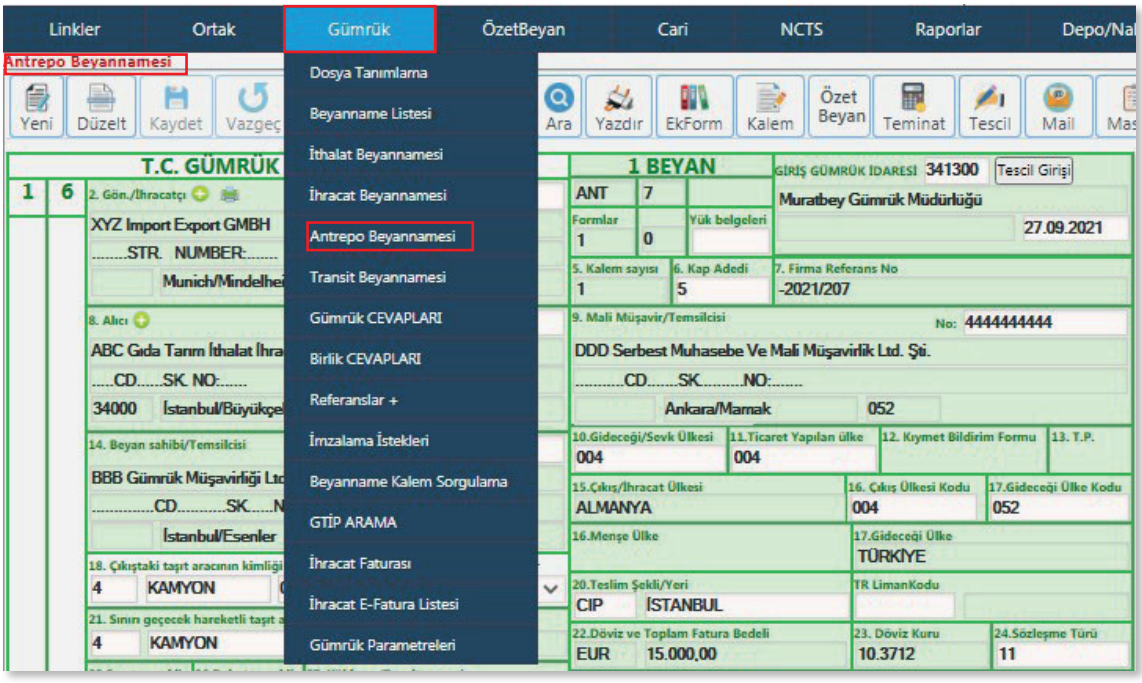
4.1.1. Antrepo Gümrük Beyannamesinin Düzenlenmesi

Eşyanın antrepoya alınabilmesi için gümrük beyanında bulunulması gerekir. Detaylı beyan kapsamında eşyanın antrepoya alınmak istenmesi durumunda, NCTS uygulaması kapsamında taşınan transit eşyanın antrepo rejimine tabi tutulmak üzere bir antrepoya boşaltılması hâlinde ve TIR Karnesi kapsamında taşınan eşyanın antrepo rejimine tabi tutulmak üzere bir antrepoya boşaltılması hâlinde antrepo beyannamesi düzenlenir. Antrepo işlemlerinde, ithalat işlemlerinde olduğu gibi; tek tip gümrük beyannamesinin 6, 7 ve 8 numaralı nüshaları kullanılır.

4.1.1.1. Gümrük Programı Üzerinde Antrepo Gümrük Beyannamesinin Oluşturulması

Antrepo beyannamesi düzenlenirken kullanılan gümrük programının *Gümrük* ana menüsünde yer alan *Antrepo Beyannamesi* seçilir. Ekrana daha önceden düzenlenmiş olan beyanname bilgileri gelir. Antrepo beyannamesinin kopyalanması ya da boş bir sayfa açılması suretiyle iki yöntemle beyanname oluşturulabilir. Beyanname, sistemde var olan beyanname kopyalanarak oluşturulacaksa *Yeni* butonu üzerinde sağ fare tuşu kullanılarak *Kopyala* seçeneği ile yapılır. Boş

bir beyanname sayfası kullanılarak beyanname oluşturulacaksa *Yeni* butonu kullanılarak işlem gerçekleştirilir (Görsel 4.3).

Görsel 4.3: Antrepo gümrük beyannamesinin gümrük programında oluşturulması

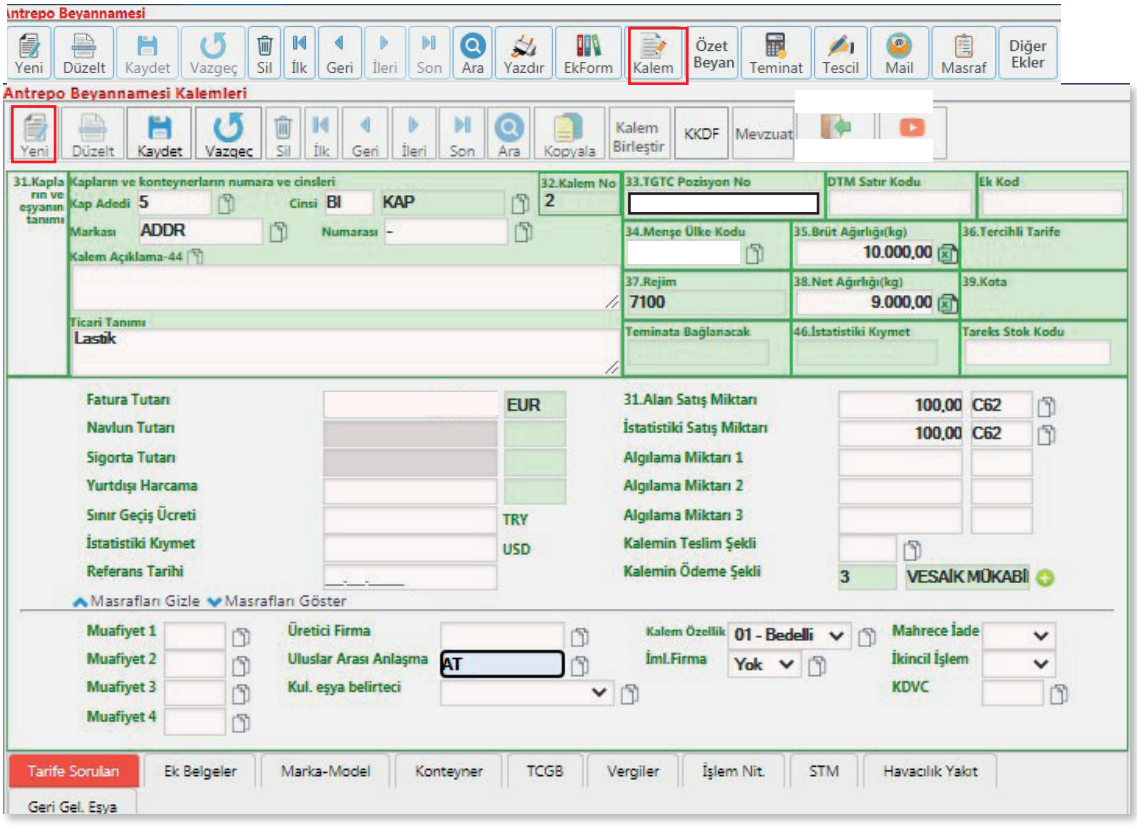
4.1.1.2. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Bilgi Girişlerinin Yapılması

Gümrük programı üzerinde yeni beyanname oluşturulduktan sonra veri girişleri yapılmaya başlanır. Veri girişleri yapılırken beyannamenin bölümleri arasında *Enter* tuşu ile geçiş yapılabilir. Beyanname üzerinde doldurulması gereken bölümler beyaz olarak görünür. Ayrıca beyanname bölümlerine veri girişleri yapılırken ilgili bölümlerin pencereleri *F9* tuşu ile açılabilir. Antrepo rejimi genellikle ithal eşyanın antrepoya alınması durumunda uygulanır. Bu nedenle, antrepo beyannamesi ithalat beyannamesi ile benzerlik gösterir. Antrepo beyannamesinde rejim kodu olarak 7 ile başlayan kodlar kullanılmaktadır (71 ile başlayan kodlar eşyanın gümrük antrepo rejimine tabi tutulması durumunda, 72 ile başlayan kodlar serbest dolaşımda bulunan Türk menşeli eşyanın antrepoya konulması durumunda kullanılır.). Eşyanın konduğu antrepo kodunun girildiği 49 numaralı bölüm de mutlaka doldurulmalıdır.

4.1.1.3. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Kalemlerine Bilgi Girişlerinin Yapılması

Gümrük beyannamesinde antrepoya konan eşya bilgilerinin girildiği bölümdür. Bu bölümde, cinsi farklı olan her eşya, farklı bir kalem olarak beyan edilmelidir. Yani Türk Gümrük Tarife Cetveline göre yapılan eşya tanımlarında; Gümrük Tarife İstatistiki Pozisyonu (G.T.İ.P.) farklı olan her eşyanın bilgileri, yeni bir beyanname kalemi açılarak beyan edilmelidir. Eşya bilgileri, antrepo beyannamesinde bulunan *Kalem* menüsü üzerinden *Yeni* penceresi açılarak girilmektedir. Kalem

menüsünde zemin rengi beyaz olan bölümler doldurulur ve bölümler arası geçişler *Enter* tuşu ile yapılabilir (Görsel 4.4).

Görsel 4.4: Antrepo beyannamesi kalem bilgileri

4.1.1.4. Gümrük Programı Üzerinde Beyanname Kontrol İşlemleri

Kalem bilgileri girildikten sonra beyanname, kontrol amaçlı tescile gönderilir. Beyannamedeki eksiklikler, kontrol aşamasında sistem tarafından tespit edilir ve uyarı olarak gösterilir. Kontrol işleminde güncel *Döviz Alış ve Satış Kuru* ekranının görülmesi, beyannamede sistem tarafından herhangi bir eksiklik tespit edilmediği anlamına gelir ve *Ana Dosyayı Güncelle* işlemi yapılır. Beyanname kontrol işlemi, beyanname ekranında bulunan *Tescil* menüsü üzerinde sağ fare tuşundan *Kontrol* sekmesinin seçilmesiyle yapılır.

4.1.1.5. Gümrük Programı Üzerinde Beyannamenin Diğer Bilgilerinin Girilmesi

Beyanname kontrol işlemi yapıldıktan sonra beyannamenin *Kalem* menüsünde yer alan ve beyannameye eklenmesi gereken belge bilgileri (ek belgeler) girilir ve tarife soruları cevaplanır. Ayrıca beyan duruma göre; *Marka-Model, TCGB, Konteyner, Vergiler, İşlem Niteliği, STM* (Sınır Ticaret Merkezi Gümrükleri), *Havacılık Yakıt, Geri Gelen Eşya* bilgileri de sisteme girilir ve beyanname tescil işlemine hazır hâle gelir.

4.1.1.6. Gümrük Programı Üzerinde Beyannamenin Tescil Edilmesi

Veri girişleri ve kontrol işlemleri tamamlanan antrepo beyannamesinin tescil onayı için işlemin yapılacağı gümrük idaresine (BİLGE sistemi üzerinden) elektronik ortamda sunulması işlemidir. Antrepo beyannamesi kapsamındaki eşyanın gümrük vergileri teminata bağlandığı ve sadece damga vergisi ödendiği için bu bilgiler ve teminat tutarı son kez kontrol edilir. Konrtoller

tamamlandıktan sonra, Tescil (italik) menüsü üzerinden Tescil (italik) işlemi seçilerek beyanname tescile gönderilir. BİLGE sistemi tarafından beyannamenin *Tescil Tarihi* ve *Tescil Numarası* atanır ve tescil işlemi tamamlanmış olur.

Antrepo beyannamesi tescil edildikten sonra ilgili gümrük idaresinde işlem görmeye hazır hâle gelir. Ayrıca antrepo beyannamesi penceresinde bulunan diğer ana menülerden beyanname yazdırma, beyanname ek formlarına (devam formu, ekli liste vb.) erişim, özet beyan tanımlama, teminat hesaplama, beyannameyi mail olarak gönderme ve beyanname masraflarını girme işlemleri yapılabilir.

4.1.2. Transit Beyan İşlemleri

Eşyanın iki nokta arasında gümrük vergilerine tabi tutulmaksızın taşınmasına **transit işlem** denir.

Tablo 4.1: Transit İşlemlerde Eşyanın Gümrük Statüsü ve Eşyaya Uygulanacak Rejim

T1 Rejim	Tamamen Topluluk (Avrupa Birliği) Gümrük Bölgesi'nde elde edilmeyen eşya ya da Topluluk Gümrük Bölgesi'nin parçası olmayan bir ülke veya topraktan ithal edilen ve serbest dolaşıma sokulmamış olan eşya; "birlik dışı eşya" statüsünde olup T1 rejimi kapsamında taşınır (Türkiye'de ya da EFTA ülkelerinde üretilen eşyanın Topluluk içinde transit taşınması gibi).
T2 Rejim	Tamamen Topluluk Gümrük Bölgesi'nde elde edilen eşya, Topluluk Gümrük Bölgesi'nin parçası olmayan bir ülkeden veya topraktan ithal edilen ve Toplulukta serbest dolaşıma sokulan eşya "birlik eşyası" statüsünde olup, T2 rejimi kapsamında taşınır (AB ülkelerinde üretilen eşyanın yine AB ülkeleri içinde transit taşınması gibi).
TR Rejim	Ulusal transit rejiminde taşınan eşya TR rejimi kapsamında taşınır (Türkiye Gümrük Bölgesi içerisindeki bir hareketin gümrük idaresinden başlayıp yine Gümrük Bölgesi içerisindeki bir varış gümrük idaresinde sonlandırılmasındaki transit işlemi gibi).
T- Rejim	Topluluk eşyası ve topluluk dışı eşyanın birlikte taşınması hâlinde kullanılan rejim kodudur (Hem T1 hem de T2 rejimi kapsamında olan eşyaların aynı sevkiyatta bulunması gibi).
T2F Rejim	Topluluk eşyasının Topluluğun özel toprakları ile Topluluk arasında yapılan transit işlemlerinde kullanılan rejim kodudur (Topluluk özel toprakları; Channels Adaları, Kanarya Adaları, Guadeloupe, Martinique, Fransız Guyanası, Mount Athos ve Aland Adaları'dır.).
T2SM Rejim	İtalya'da bulunan bazı gümrük idareleri (Trieste, Bologna, Genova vb.) tarafından San Marino adına gümrükleme işlemleri yapılıp serbest dolaşıma sokulan eşyanın San Marino'ya taşınmasında kullanılan transit rejim kodudur.

Transit beyan işlemleri, 1 Ağustos 2017 tarih ve 30141 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi) Seri No: 4 hükümlerine göre yürütülmektedir. Transit beyanı elektronik ortamda Türkçe olarak yapılmakta ve ilgili hareket gümrük idaresine sistem

üzerinden gönderilmektedir. Hareket gümrük idaresi tarafından görülen transit beyana, sistem tarafından yerel bir referans numarası [LRN-Local Reference Number (Lokal Refrıns Nambır)] tahsis edildikten sonra beyan yapılmış kabul edilmektedir. Transit beyanı, beyan sahibi tarafından elektronik imza ya da ıslak imza ile imzalanır. Transit beyanının elektronik imza ile imzalanması hâlinde ıslak imzaya gerek kalmaz.

Transit beyanda 1 numaralı bölümün üçüncü alt bölümüne ortak transit rejimi için kullanılan **T1** veya **T2** kodu girilir. Sevkiyatın T1 ve T2 rejimlerinin her ikisini de içermesi durumunda, **T-** kodu girilir ve her eşya kalemi için T1 ve T2 kodları ayrı ayrı belirtilir. Ulusal transit rejiminde ise transit beyanın 1 numaralı bölümünün üçüncü alt bölümüne (eşya serbest dolaşımda olsun veya olmasın) **TR** kodu girilir (Tablo 4.1).

Taşınan eşyanın birlikte sevk edilmesi koşuluyla tek bir taşıma aracı olarak kabul edilen taşıtlar şunlardır:

- Römork(lar) veya yarı römork(lar) ile birlikte bir kara yolu taşıtı,
- Demir yolu yolcu veya yük vagonları dizisi,
- Tek bir zincir oluşturan gemiler,
- Tek bir taşıma aracına yüklenmiş konteynerler.

Her bir transit beyanı, hareket gümrük idaresinden varış gümrük idaresine yapılacak taşıma için tek bir taşıma aracına yüklenen eşyayı kapsar. Taşıta birden fazla hareket gümrük idaresinde eşya yüklenmesi durumunda, her bir hareket gümrük idaresinde bu idarede yüklenen eşyayı kapsayacak şekilde transit beyanında bulunulur. Bir taşıtta farklı varış gümrük idarelerine gönderilecek eşya bulunması hâlinde de her bir varış gümrük idaresi için ayrı transit beyanı sunulur.

Bir sevkiyatın iki veya daha fazla taşıtla yapılması hâlinde eşyanın tamamı aynı hareket ve varış gümrük idareleri arasında taşınsa bile her taşıt için ayrı bir transit beyanı sunulur.

Türkiye Gümrük Bölgesi'ndeki bir gümrük idaresinden başlayacak taşımaya ilişkin transit beyanında, 33 numaralı bölümde eşyanın en az 6'lı gümrük tarife alt pozisyonunun belirtilmesi zorunludur. Ulusal transit rejimi kapsamında düzenlenecek transit beyanında taşıyıcı bilgilerini içeren bölümün doldurulması da zorunludur.

Transit beyanına eklenmesi gereken belgeler şunlardır:

- LRN bilgisini içeren Transit Refakat Belgesi çıktısı
- Fatura (Sevkinde teminat aranmayan eşya için faturanın beyanı zorunlu değildir.)
- Taşıma belgesi
- İstenmesi hâlinde mevzuatın gerektirdiği diğer belgeler

BİLGİ KUTUSU

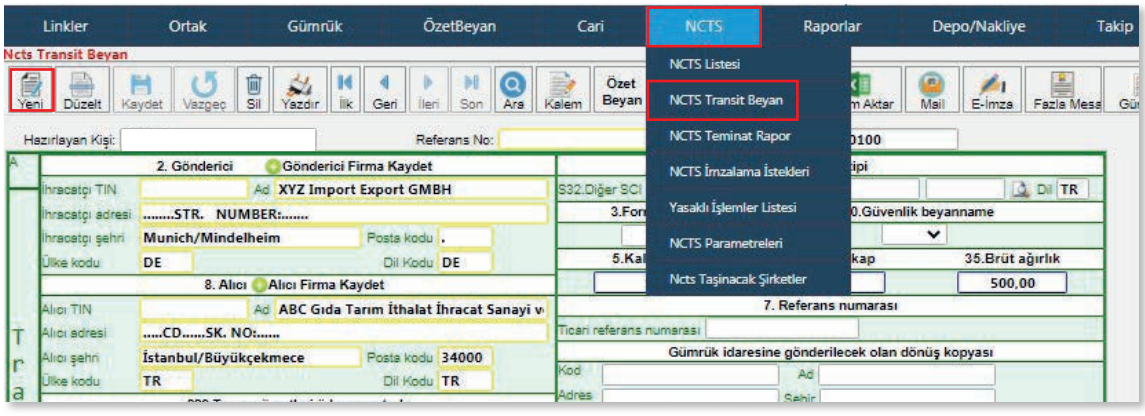
Transit Refakat Belgesi: Transit beyanı bilgilerini içeren ve eşyaya refakat etmek üzere sistem üzerinden dökümü alınan belgedir. Hareket gümrük idaresinde eşyanın transit gümrükleme işlemleri tamamlandıktan sonra ve eşya sevk edilmeden önce gümrük memuru tarafından beyaz bir A4 kâğıdına yazdırılır. Belgenin sağ üst bölümünde barkod ve MRN [Movement

Reference Number (Movmınt Refrıns Nambır)] adı verilen tescil numarası bulunur.

Ulusal ve ortak transit rejimlerinde teminat, tek bir transit işlemini kapsayan “bireysel teminat” ya da birden fazla transit işlemi kapsayan “kapsamlı teminat” olarak uygulanabilir. Ayrıca bireysel ve kapsamlı teminatlar birlikte de kullanılabilir. Teminat aranmayan hâller dışında, transit beyanında teminata ilişkin bir bilgi bulunmadığı veya gerekli teminatın hareket gümrük idaresine bildirilmediği durumlarda transit beyanı kabul edilmez. Teminat miktarının yetersiz olduğu durumda hareket gümrük idaresi teminatın tamamı sunuluncaya kadar eşyayı serbest bırakmaz. Transit rejimi kapsamında taşınan eşyanın teminat tutarı, aynı eşyanın serbest dolaşıma girmiş olması durumunda uygulanan ithalat vergileri dâhil, en yüksek oranlar dikkate alınarak hesaplanan “gümrük vergilerinin tam tutarı” olarak kabul edilir. Teminatlarda aranan kefil kuruluş, Türkiye’de yerleşik olan ve teminat mektubu vermeye yetkili banka ve finans kurumları olabilmektedir. Kefil kuruluş ile rejim hak sahibi aynı kişi olamaz. Kefilin yükümlülüğü, taahhüdünün kabul edilmesine dayanır ve hareket gümrük idaresinin eşyayı bu teminat kapsamında serbest bıraktığı tarihte başlar. Kefilin yükümlülüğü, teminat mektubunda belirtilen en yüksek tutarla sınırlıdır ve para cezalarını kapsamaz.

4.1.2.1. Gümrük Programında NCTS Transit Beyanın Düzenlenmesi

NCTS transit beyan oluştururken gümrük programının *NCTS* ana menüsü altında yer alan *NCTS Transit Beyan* penceresi seçilir ve gelen ekranda en son oluşturulan transit beyan bilgileri görülür. Bu beyanın kopyalanması ya da boş bir sayfa açılması suretiyle iki yöntemle beyanname oluşturulabilir. Beyan, sistemde var olan beyan kopyalanarak oluşturulacaksa *Yeni* butonu üzerinde sağ fare tuşu kullanılarak *Kopyala* seçeneği ile yapılır. Boş bir beyan sayfası kullanılarak beyan oluşturulacaksa *Yeni* butonu kullanılarak işlem gerçekleştirilir (Görsel 4.5).

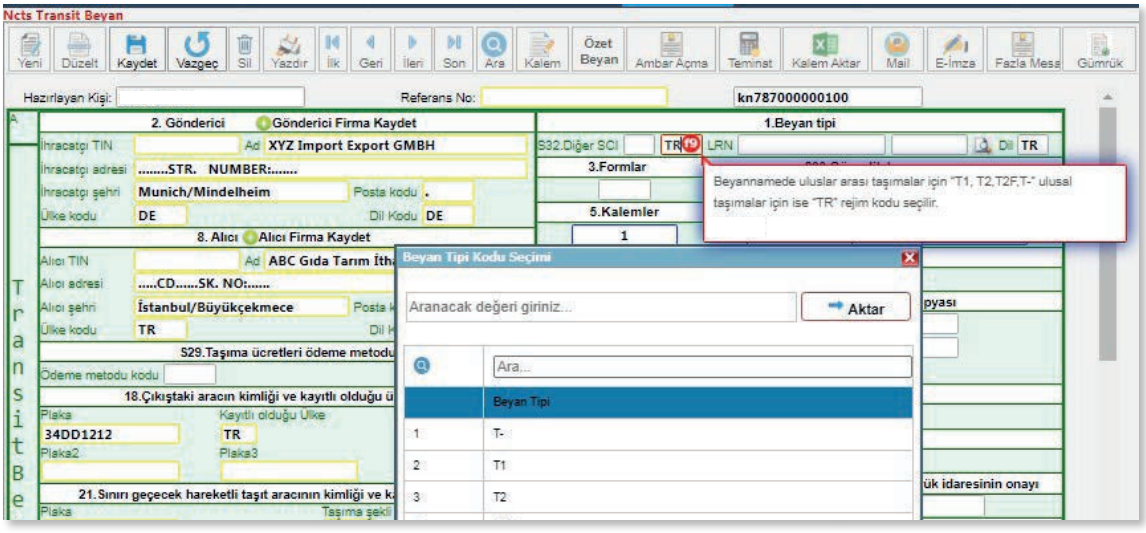

Görsel 4.5: Transit beyanın oluşturulması

Gümrük programı üzerinde yeni beyan oluşturulduktan sonra veri girişleri yapılmaya başlanır. Veri girişleri yapılırken transit beyanın bölümleri arasında *Enter* tuşu ile geçiş yapılabilir. Beyanda sarı çerçeveli bölümler doldurulması zorunlu alanlardır. Ayrıca beyan bölümlerine veri girişleri yapılırken ilgili bölümlerin pencereleri *F9* tuşu ile açılabilir.

Beyan Tipi: Beyan oluşturulduktan sonra ilk girilmesi gereken bilgidir. SOrtak ya da ulusal transit sistemine göre beyan tipine uygun rejim kodu, sistemden seçilir. TR rejim kodu, ulusal transit

sistemi kapsamında kullanılırken diğer rejim kodları, ortak transit sistemi kapsamında kullanılır (Görsel 4.6).

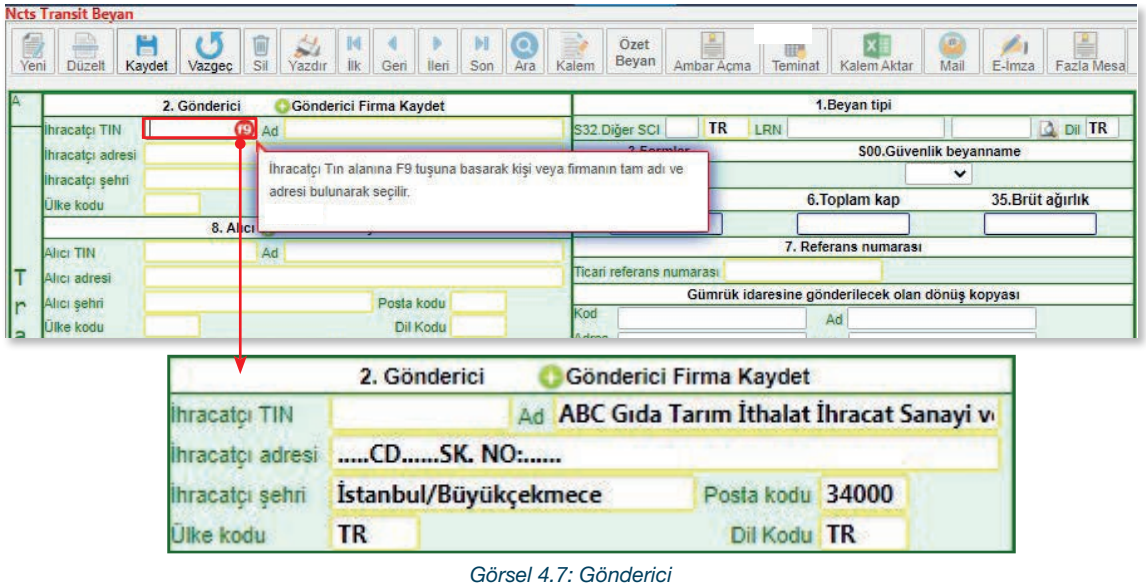

Görsel 4.6: Beyan tipi

BİLGİ KUTUSU

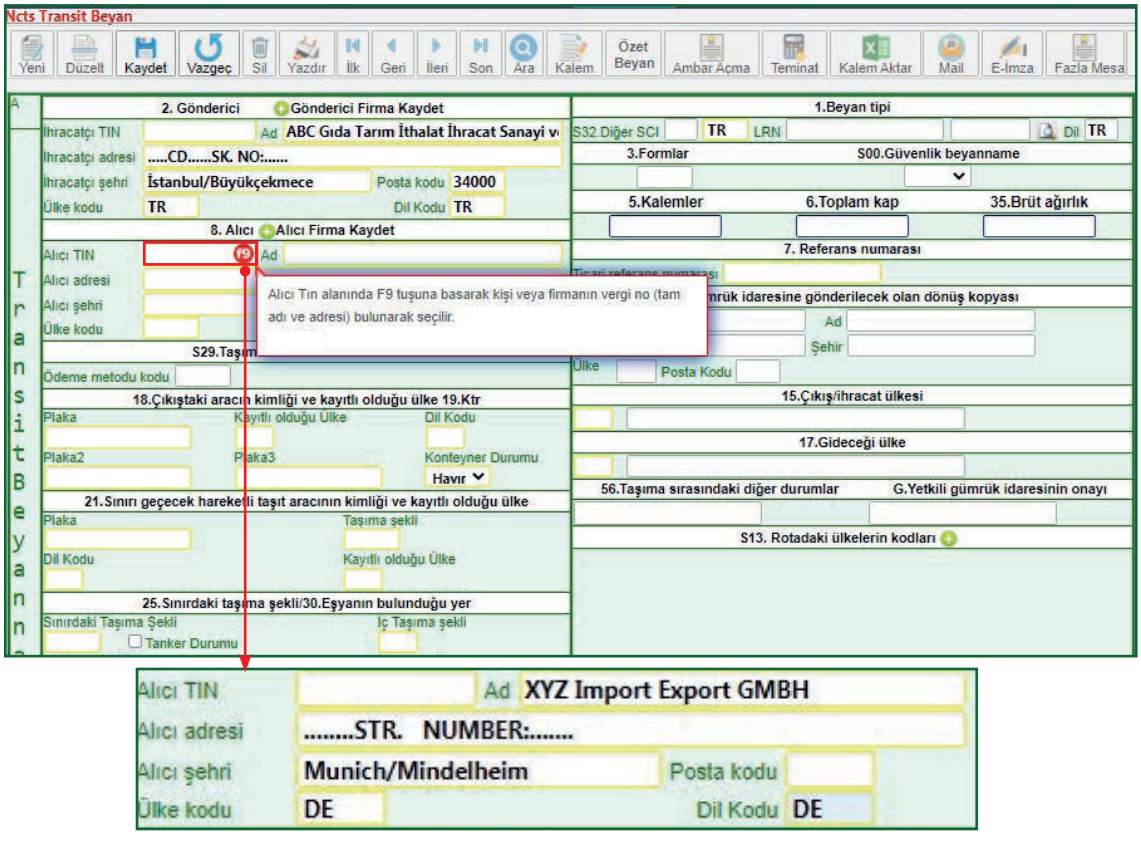
Referans No.: Beyan dosyasını takip etmek amacıyla kullanılan bir bölümdür. Doldurulması zorunlu bir alan değildir. Doldurulmak istenirse eşya faturasının numarası gibi beyanı tanımlayıcı bir bilgi girilebilir.

Gönderici: İhracatçı bilgilerinin yer aldığı bölümdür. *İhracatçı TIN* kısmından daha önce programa tanımlanmış olan firma seçimi yapılarak ya da *Ortaklar* menüsünden yeni firma kaydı yapılarak firma bilgileri girilir. Firma bilgileri sistem tarafından atandığı zaman posta kodu ve dil kodu bilgileri ekrana gelmeyebilir. Bu bölümlerin de doldurulması gerekmektedir. Posta kodu bilinmiyorsa sıfır yazılabilir ya da nokta işareti konabilir (Görsel 4.7).

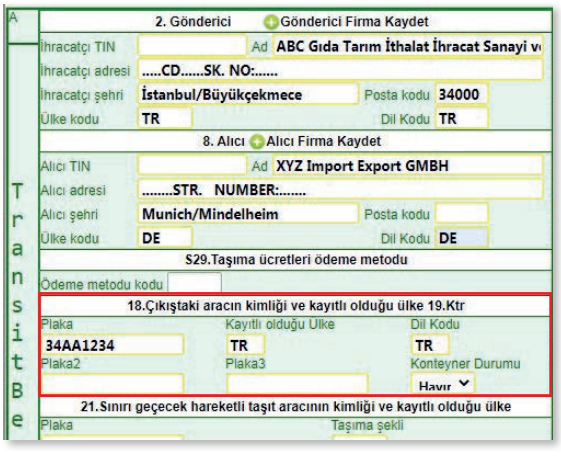

Görsel 4.7: Gönderici

8. Alıcı: Alıcı bilgilerinin yer aldığı bölümdür. *Alıcı TIN* kısmından daha önce programa tanımlanmış olan firma seçimi yapılarak ya da *Ortaklar* menüsünden yeni firma kaydı yapılarak firma bilgileri girilir. Firma bilgileri sistem tarafından atandığı zaman posta kodu ve dil kodu bilgileri ekrana gelmeyebilir. Bu bölümlerin de doldurulması gerekmektedir. Posta kodu bilinmiyorsa sıfır yazılabilir ya da nokta işareti konabilir (Görsel 4.8).

Görsel 4.8: Alıcı

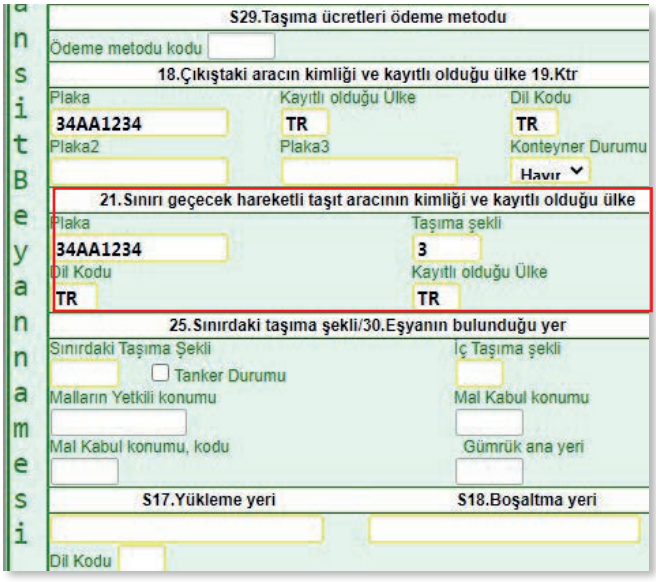

Görsel 4.9: Çıkıştaki aracın kimliği ve kayıtlı olduğu ülke, konteyner durumu

Çıkıştaki Aracın Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke: Eşyanın sevk / ihraç edildiği ülkeden yola çıkan taşıt bilgilerinin yazıldığı bölümdür. Bu bölümde taşıtın plakası, kayıtlı olduğu ülke ve bu ülkenin dil kodu bilgileri yer alır. Ayrıca taşıtın ikinci ya da üçüncü plakası varsa bu bilgiler de bu bölümde belirtilir.

Konteyner Durumu: Bu bölümde eşya, ihraç edildiği ülkenin sınırını geçerken konteyner ile taşınmışsa "Evet"; konteynerle taşınmamışa "Hayır" ibaresi seçilir (Görsel 4.9).

21. Sınırı Geçecek Hareketli Aracın Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke: Varış ülkesine girişte eşyayı taşıyan ve sınırı geçecek olan araç bilgilerinin yazıldığı bölümdür. Bu bölümdeki bilgiler, genellikle 18. bölümdeki bilgilerle benzerlik gösterir. Bu bölümde taşıtın plakası, taşıma şekli, kayıtlı olduğu ülke ve bu ülkenin dil kodu bilgileri yer alır (Görsel 4.10).

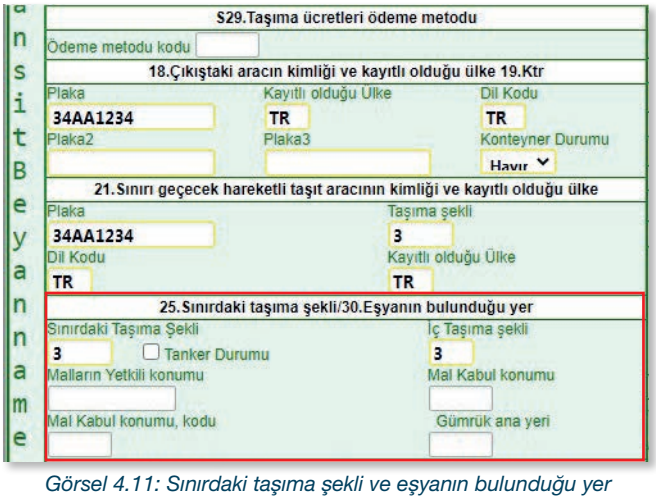
Görsel 4.10: Çıkıştaki aracın kimliği ve kayıtlı olduğu ülke, konteyner durumu

25. Sınırdaki Taşıma Şekli: Bu bölümde, eşyanın varış ülkesi sınırları geçilirken kullanılan hareketli taşıta uygun taşıma şeklinin kodu belirtilir. Ayrıca, varış ülkesinde iç taşımaya gerek duyulan durumlarda; yapılan iç taşıma şeklinin kodu da bu bölümde belirtilir (Görsel 4.11).

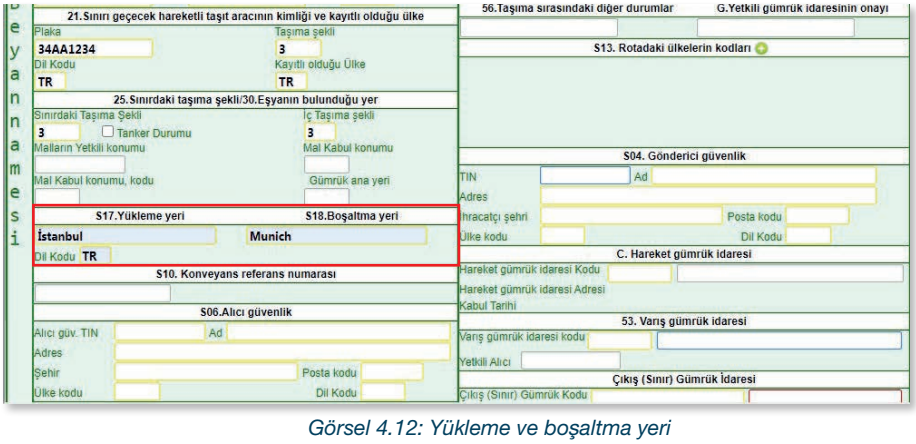
30. Eşyanın Bulunduğu Yer: Doldurulması zorunlu olmayan bir bölüm olup boş bırakılır (Görsel 4.11).

S17. Yükleme Yeri: Bu bölümde, ortak transit rejim uygulanan eşya için eşyanın yüklendiği ülke ya da şehir bilgisi; ulusal transit rejim uygulanan eşya içinse eşyanın yükleneceği gümrük idaresi bilgisi belirtilir (Görsel 4.12)

S18. Boşaltma Yeri: Bu bölümde, ortak transit rejim uygulanan eşya için eşyanın boşaltılacağı ülke ya da şehir bilgisi; ulusal transit rejim uygulanan eşya içinse eşyanın boşaltılacağı gümrük idaresine bağlı antrepoya da geçici depolama yeri bilgisi belirtilir (Görsel 4.12).

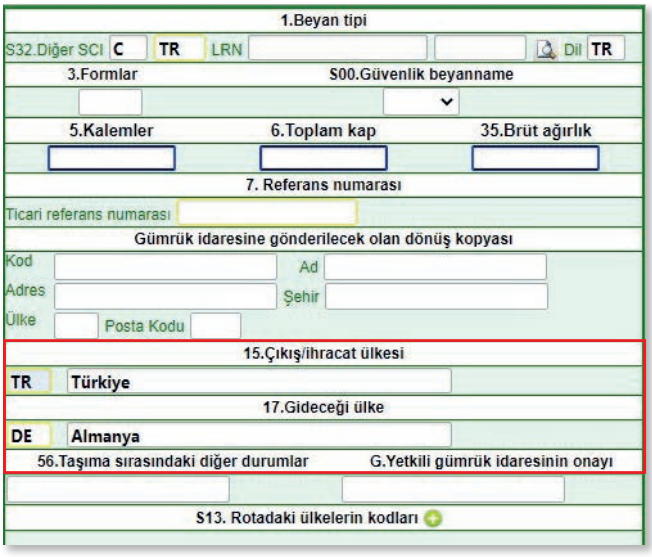
Görsel 4.11: Sınırdaki taşıma şekli ve eşyanın bulunduğu yer

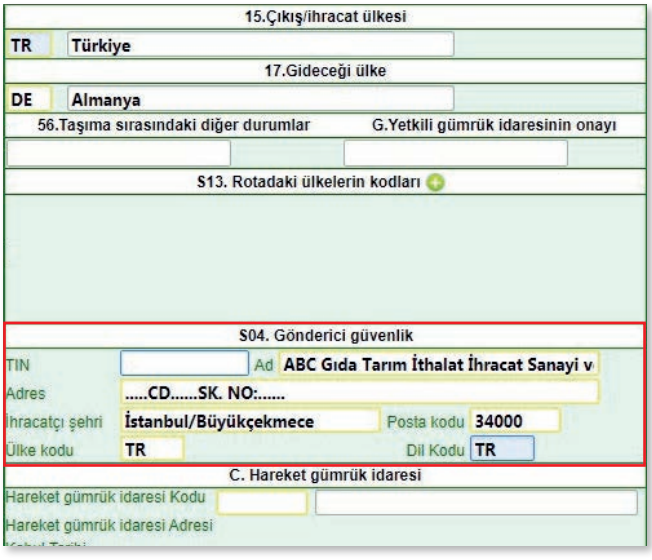
Görsel 4.12: Yükleme ve boşaltma yeri

BİLGİ KUTUSU

Ticari Referans Numarası: Söz konusu transit işlem için beyan sahibinin referans numarasının yazıldığı doldurulması zorunlu olmayan ve genellikle boş bırakılan bir bölümdür.

Görsel 4.13: Çıkış / ihracat ülkesi ve gideceği ülke

Görsel 4.14: Gönderici güvenlik

15. Çıkış / İhracat ülkesi: Bu bölümde, eşyanın çıkış yapacağı ülkenin konu seçilir (Görsel 4.13).

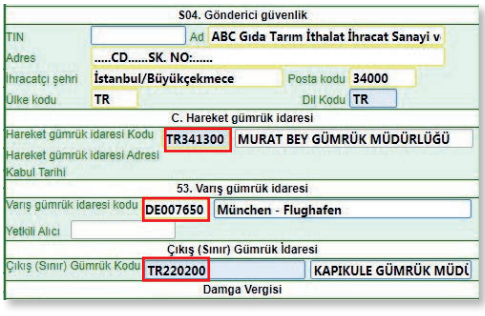
17. Gideceği Ülke: Bu bölümde, eşyanın gideceği ülkenin konu seçilir (Görsel 4.13).

S04. Gönderici Güvenlik: Daha önceden 2. bölümde girilmiş olan gönderici bilgileri, sistem tarafından bu bölüme otomatik olarak atanır (Görsel 4.14).

C. Hareket Gümrük İdaresi: Eşyanın transit işlemlerinin başlatılacağı gümrük idaresi kodunun seçildiği bölümdür (Görsel 4.15).

53. Varış Gümrük İdaresi: Eşyanın transit işlemlerinin sonlandırılacağı gümrük idaresi kodunun seçildiği bölümdür (Görsel 4.15).

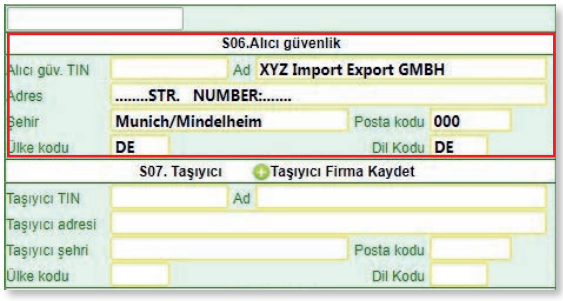
Çıkış (Sınır) Gümrük İdaresi: Eşyanın hareket ülkesinin gümrük bölgesinden çıkış yapacağı gümrük idaresi kodunun seçildiği bölümdür (Görsel 4.15).

Görsel 4.15: Hareket, varış ve çıkış (sınır) gümrük idareleri

S06. Alıcı Güvenlik: Daha önceden 8. bölümde girilmiş olan alıcı bilgileri, sistem tarafından bu bölüme otomatik olarak atanır (Görsel 4.16).

S07. Taşıyıcı: Eşyayı taşıyacak olan taşıyıcı firma bilgilerinin yer aldığı bölümdür. *Taşıyıcı TIN* kısmından daha önce programa tanımlanmış olan firma seçimi yapılarak ya da *Ortaklar* menüsünden yeni firma kaydı yapılarak firma bilgileri girilir. Firma bilgileri sistem tarafından atandığı zaman posta kodu ve dil kodu bilgileri ekrana gelmeyebilir. Bu bölümlerin de doldurulması gerekmektedir. Posta kodu bilinmiyorsa sıfır yazılabilir ya da nokta işareti konabilir (Görsel 4.17).

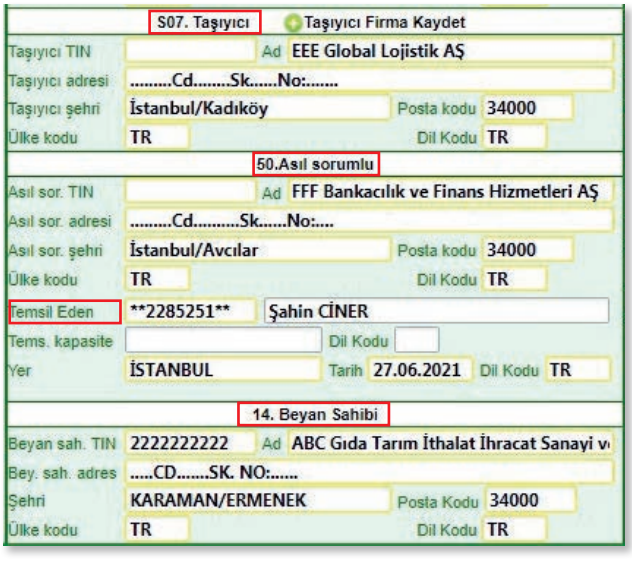

Görsel 4.16: Alıcı güvenlik

Asıl Sorumlu: Teminat sahibi firma (teminat belgesini ya da teminat mektubunu gümrük idaresine sunan) bilgilerinin yer aldığı bölümdür. Transit rejimi beyanında bulunan veya adına transit rejimi beyanında bulunulan kişiyi ifade eder. Asıl sorumlu TIN kısmından daha önce programa tanımlanmış olan firma seçimi yapılarak ya da *Ortaklar* menüsünden yeni firma kaydı yapılarak firma bilgileri girilir. Firma bilgileri sistem tarafından atandığı zaman posta kodu ve dil kodu bilgileri ekrana gelmeyebilir. Bu bölümlerin de doldurulması gerekmektedir. Posta kodu bilinmiyorsa sıfır yazılabilir ya da nokta işareti konabilir (Görsel 4.17).

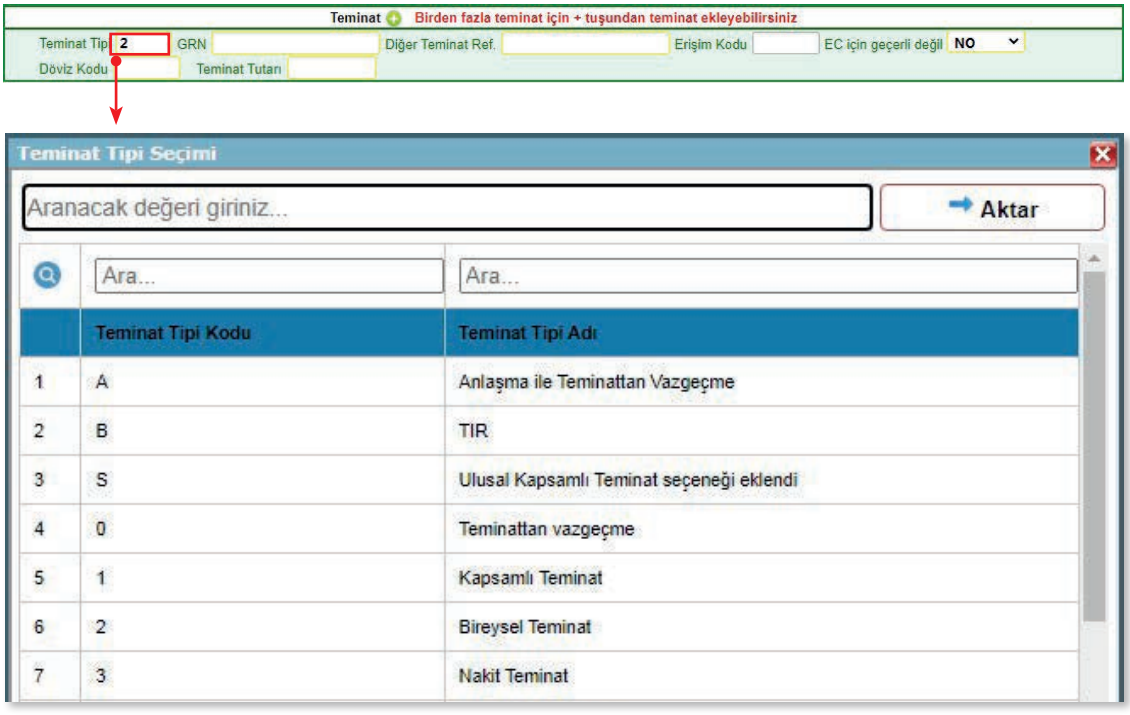
Temsil Eden: Transit rejimi beyanında bulunan veya hesabına transit rejimi beyanında bulunulan ve transit rejimi kapsamında gümrük idaresine karşı mali olarak sorumlu olan rejim hak sahibini temsil eden yetkili kişinin kimlik bilgilerinin yer aldığı bölümdür (Görsel 4.17).

14. Beyan Sahibi: Rejim hak sahibi sıfatıyla kendi adına veya doğrudan ya da dolaylı temsil yoluyla rejim hak sahibi hesabına bir transit beyanında bulunan kişi bilgilerinin yer aldığı bölümdür. Beyan sahibi, göndericinin kendisi olabileceği gibi onun temsilcisi de olabilir. Beyan sahibi TIN kısmından daha önce programa tanımlanmış olan firma seçimi yapılarak ya da *Ortaklar* menüsünden yeni firma kaydı yapılarak firma bilgileri girilir. Firma bilgileri sistem tarafından atandığı zaman posta kodu ve dil kodu bilgileri ekrana gelmeyebilir. Bu bölümlerin de doldurulması gerekmektedir. Posta kodu bilinmiyorsa sıfır yazılabilir ya da nokta işareti konabilir (Görsel 4.17).

Görsel 4.17: Taşıyıcı, asıl sorumlu, temsil eden ve beyan sahibi

Teminat Tipi: Teminat tipi kodunun seçildiği bölümdür. Örneğin; ortak transit sisteminde T1 rejimi kapsamında, uluslararası kapsamlı teminat kodu "1"; ulusal transit sisteminde yani TR rejimi kapsamında, ulusal kapsamlı teminat kodu "S" olarak seçilir. TR rejiminde teminat tipi olarak BİLGE sisteminde tanımlı olan bütün teminat tipleri kullanılabilir (Görsel 4.18).

Görsel 4.18: Teminat tipi

Ulusal ve ortak transit rejimlerinde, teminatın tek bir transit işlemi kapsamasına **bireysel teminat;** birden fazla işlemi kapsamasına da **kapsamlı teminat** denir. Her iki teminat türü birlikte de kullanılabilir. Teminat, transit taşıma kapsamında doğabilecek herhangi bir gümrük borcunun ödenmesini güvence altına almak için kullanılır. Teminat tutarı, eşyanın hareket ülkesinde serbest dolaşıma tabi tutulacağı varsayılarak, uygulanabilecek vergilerin en yüksek oranı esas alınarak belirlenir.

Bireysel teminat; "nakit, kefil tarafından ve fişli" olmak üzere üç şekilde verilebilir. Kapsamlı teminat ise transit işlemlerin basitleştirilmesi kapsamında izne bağlı kullanılabilir. Teminatlar, teminat gümrük idaresine sunulur. Kapsamlı teminatlarda teminat tutarı kapsamlı teminat kullanım izin başvurusu sırasında belirlenen referans tutar üzerinden hesaplanır. Kapsamlı teminat işlem izin süresi, iki yıldır. Bu süre, başvurulması hâlinde iki yıl daha uzatılabilir.

BİLGİ KUTUSU

Teminat Gümrük İdaresi: Kapsamlı teminat için Ticaret Bakanlığı veya yetkilendirildiği durumlarda başvuru sahibinin şirket merkezinin ticaret siciline kayıtlı bulunduğu yerden sorumlu Gümrük Bölge Müdürlüğü; bireysel teminat içinse hareket gümrük idaresidir. Teminat gümrük idaresi, sunulan teminatı kabule, izlemeye ve iptale yetkilidir. Teminat gümrük idaresine sunulan teminat mektupları, uygunluğunun tespit edilmesi durumunda kabul edilir.

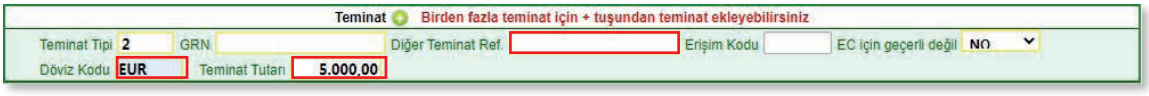
Hava yolu, deniz yolu, demir yolu (bazı eşyalar hariç) ve boru hattı ile yapılan taşımalarda teminat aranmaz. Ayrıca TIR ve ATA karnesi, teminat hükmünde olduğundan teminat aranmaz. Yine bazı resmî eşyalarda ve izinli işlemlerde teminat aranmaz.

Teminat Referans Numarası [GRN / Guarantee Reference Number (Gerınti Refrıns Nambır)]: Teminat gümrük idaresince kabul edilen kapsamlı teminat mektubu için sistem tarafından verilen teminat referans numarasının belirtildiği bölümdür.

Diğer Teminat Referansı: Kapsamlı teminattan başka teminat tiplerinin kullanılması durumunda makbuz numarasının belirtildiği bölümdür. Örneğin "3-Nakit Teminat" ya da "7- Hareket ve Varış Gümrük İdareleri Arasında Teminat Gerekmiyor" teminat tipi kodlarında bu bölüme, teminatın ödendiğini belirten makbuz numarası girilir (Görsel 4.19).

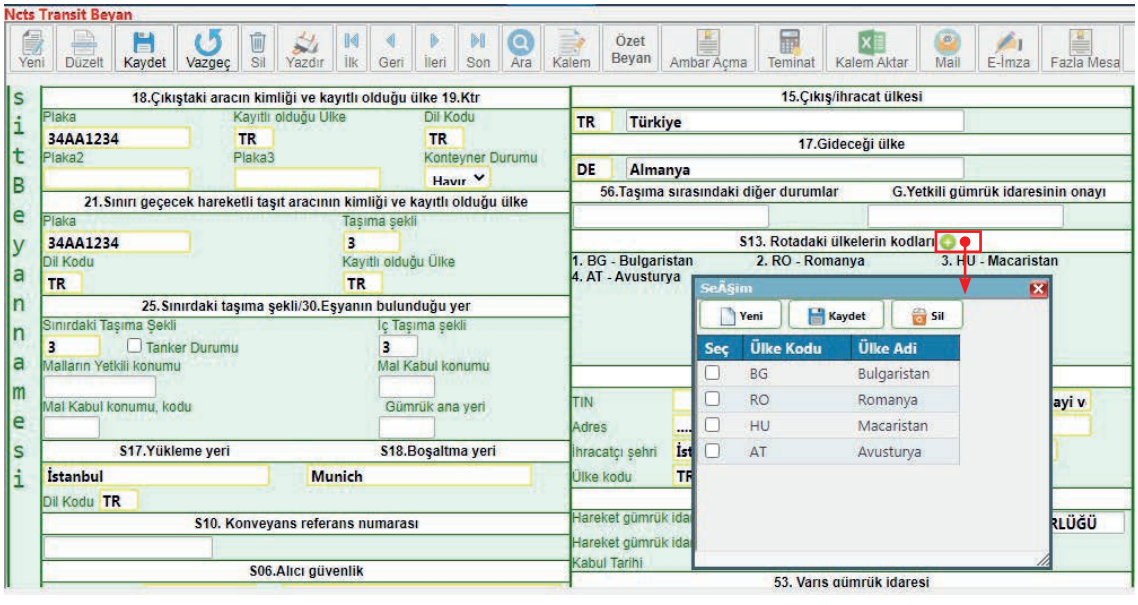
Döviz Kodu: Yatırılan teminatın para birimi cinsinin belirtildiği bölümdür (Görsel 4.19).

Teminat Tutarı: Teminat tutarının belirtildiği bölümdür (Görsel 4.19).

Görsel 4.19: Diğer teminat referansı, döviz kodu ve teminat tutarı

S.13. Rotadaki Ülkelerin Kodları: Ortak transit sistemi kapsamında yapılan transit işlemlerde doldurulması gereken bir bölümdür. Transit eşyanın varış ülkesine ulaşıncaya kadar transit olarak geçilen ülkeler, bu bölümde seçilir (Görsel 4.20).

Görsel 4.20: Rotadaki ülkelerin kodları

Transit Gümrükleri: Ortak transit sistemi kapsamında yapılan transit işlemlerde doldurulması gereken bir bölümdür. Ortak transit rejimi kapsamında yapılacak olan taşımalarda, ortak transit rejimi beyanında transit idaresi olarak sözleşmeye taraf ülkelerden birinin giriş gümrük idaresi (Türkiye'den AB'ye yapılacak transit işlemlerde İpsala Gümrük Müdürlüğünün karşısında bulunan Yunanistan'ın Kipi Gümrük Müdürlüğü ya da Kapıkule Gümrük Müdürlüğünün karşısında bulunan Bulgaristan'ın Kapitan Andreevo Gümrük Müdürlüğü gibi) belirtilmelidir. Sözleşmeye taraf ülkelerden üçüncü bir ülkeye çıkış yapılması durumunda, çıkışın yapıldığı gümrük idaresi transit gümrük idaresi olur. Transit gümrük idaresi belirlenirken AB üyesi ülkelerin toprakları tek bir ülke olarak dikkate alınır. Ulusal transit rejiminde ise transit gümrük idaresi belirlenmez (Görsel 4.21).

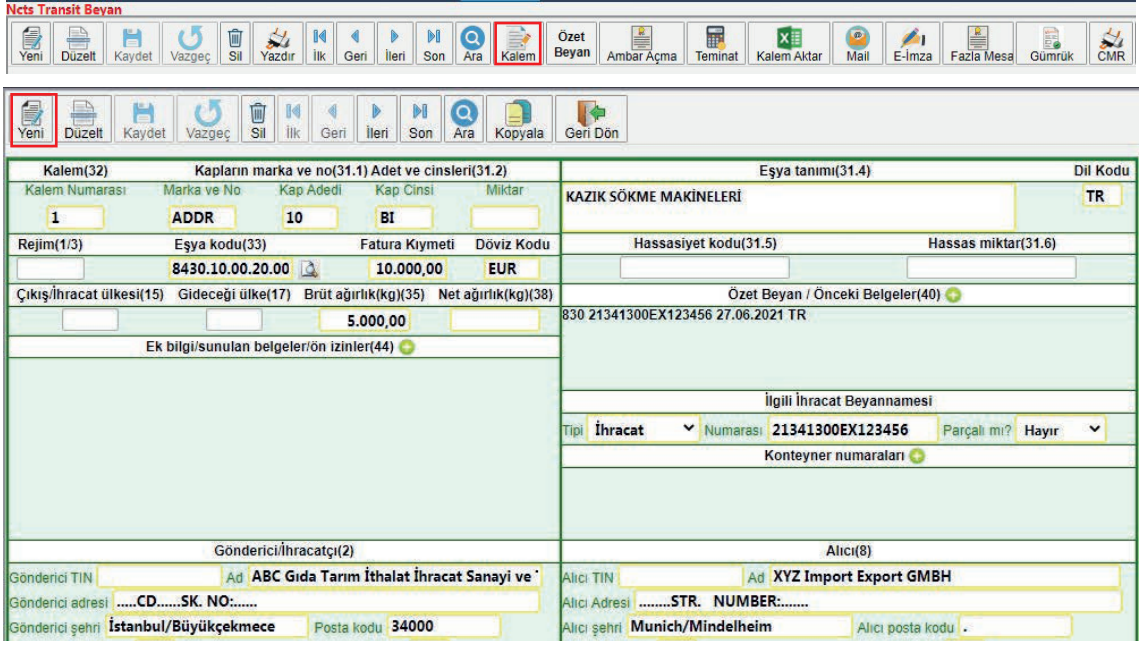

Görsel 4.21: Transit gümrükleri

4.1.2.2. Gümrük Programında NCTS Transit Beyanın Kalem Bilgilerinin Girilmesi

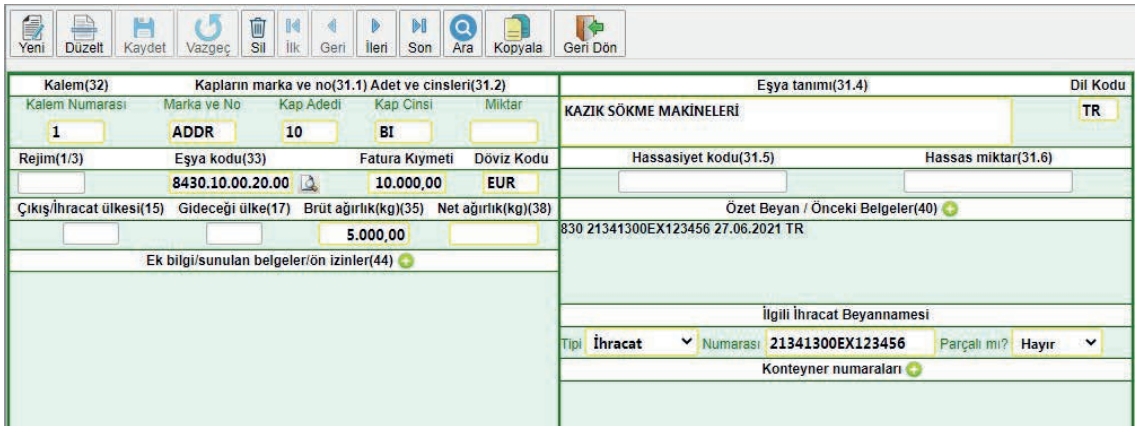
Transit işleme konu eşya bilgilerinin girildiği bölümdür. Bu bölümde, transit işleme konu cinsi farklı olan her eşya, farklı bir kalem olarak beyan edilmelidir. Yani Türk Gümrük Tarife Cetveline göre yapılan eşya tanımlarında Gümrük Tarife İstatistiki Pozisyonu (G.T.İ.P.) farklı olan her eşyanın bilgileri yeni bir beyanname kalemi açılarak beyan edilmelidir.

Eşya bilgileri NCTS transit beyanda bulunan *Kalem* menüsü üzerinden *Yeni* penceresi açılarak girilmektedir. *Kalem* menüsünde sarı çerçeveli bölümler doldurulur ve bölümler arası geçişler Enter tuşu ile yapılabilir (Görsel 4.22).

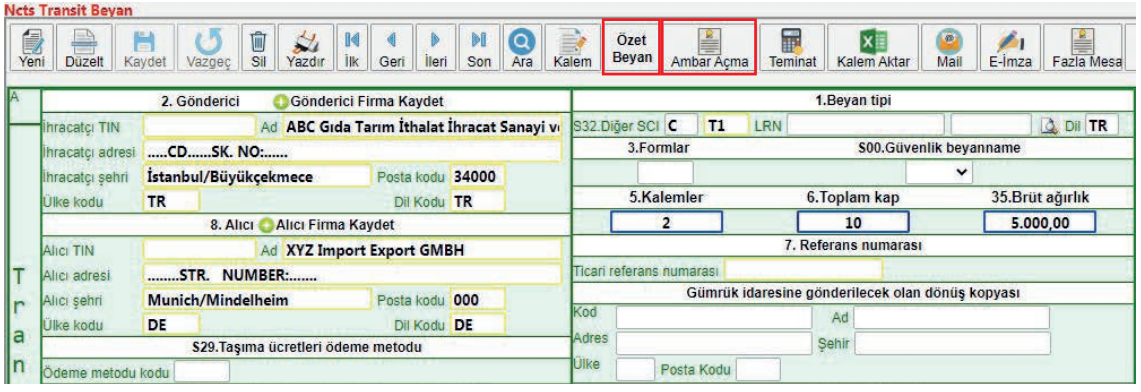
Görsel 4.22: NCTS transit beyan kalem bilgileri

Eşya Bilgileri: Kalem bilgileri ekranında ilk olarak biliniyorsa eşyanın marka ve numarası yazılır, bilinmiyorsa "ADDR" ibaresi yazılır. Daha sonra eşyanın kap adedi, kap cinsi, eşyanın ticari tanımı, dil kodu, eşya kodu (G.T.İ.P.), fatura kıymeti, döviz kodu, brüt ağırlık, eşya ile ilgili daha önce yapılan gümrükleme işlemlerine ilişkin belge bilgileri, parçalı ya da tam transit işlem bilgisi ve eşya konteynerle taşınacaksa konteyner bilgileri belirtilir. Eşyanın miktar ve net ağırlık bilgilerinin yazılması zorunlu olmadığından bu bölümler genellikle boş bırakılır (Görsel 4.23).

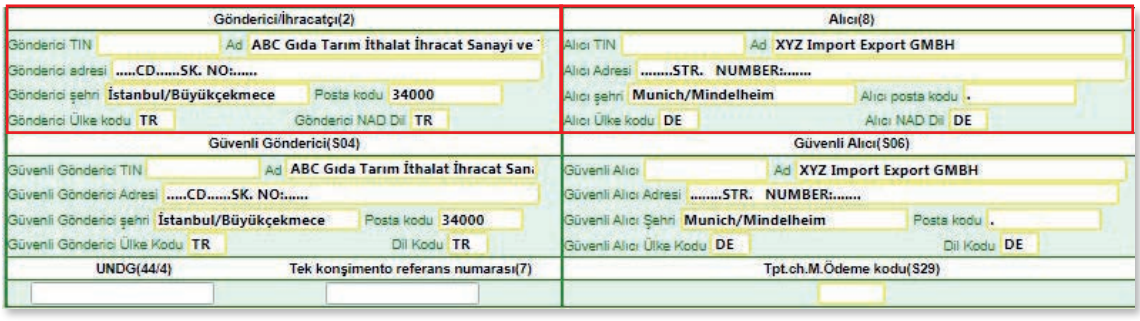
Görsel 4.23: Eşya bilgileri

NCTS transit beyan işlemlerinde; "özet beyan açma, ihracat açma ve antrepo açma"olmak üzere üç tür açma işlemi bulunmaktadır. Yani transit işleme konu olan eşya; daha önce ihracat beyannamesi düzenlenerek ihraç edilecek bir eşya, antrepo beyannamesi düzenlenerek antrepoya alınan bir eşya ya da özet beyan belgesiyle Türkiye Gümrük Bölgesi'ne girmiş, serbest dolaşımda bulunmayan bir eşya olabilir. Açma işleminin türüne göre belge bilgileri (özet beyan, antrepo beyannamesi veya ihracat beyannamesi tescil numarası) girilmelidir. İhracat açma işlemi, NCTS transit beyanı düzenlenirken yapılır. Özet beyan açma işleminde NCTS transit beyanın kaydedilmesi ve LRN (geçici) tescil numarasının alınmış olması gerekir. Antrepo açma işleminde ise NCTS transit beyanın kaydedilerek LRN (geçici) tescil numarasının alınmış olması, ayrıca antrepo beyannamesinin de "kapatılabilir" durumda olması gerekir. Özet beyan ve antrepo açma işlemleri, *NCTS Transit Beyan* penceresinde bulunan *Özet Beyan* ve *Ambar Açma* bölümleri üzerinden yapılır (Görsel 4.24).

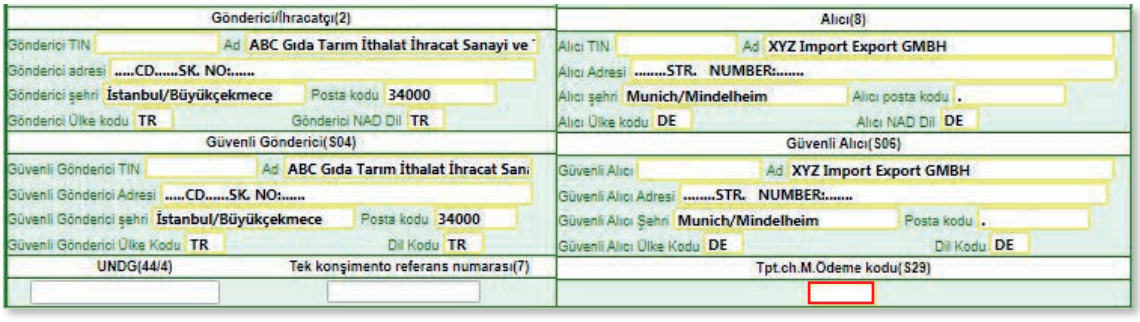
Görsel 4.24: Özet beyan ve antrepo açmaları

Gönderici ve Alıcı Bilgileri: İlgili kalemde, beyan edilen transit eşyanın gönderici ve alıcı bilgileri belirtilir. Güvenli gönderici ve alıcı bilgileri, sistem tarafından otomatik olarak atanır (Görsel 4.25).

Görsel 4.25: Gönderici ve alıcı bilgileri

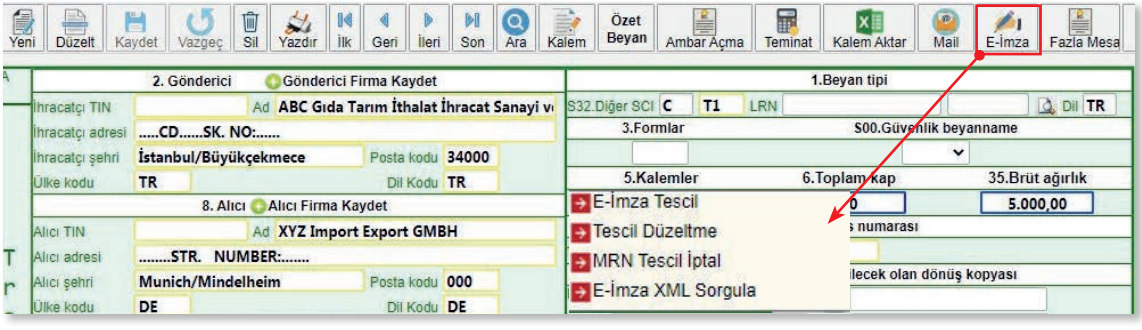
Taşıma Ücretleri Ödeme Şekli Kodu (S29): Nakliye ücretinin ödeme şeklinin girildiği bölüm olup doldurulması zorunlu olmadığı için genellikle boş bırakılır (Görsel 4.26).

Görsel 4.26: Taşıma ücretleri ödeme şekli

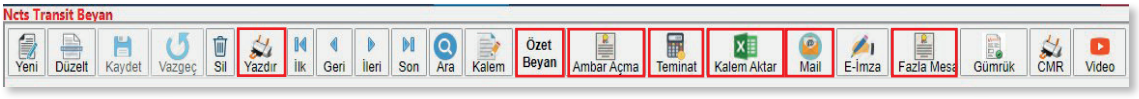
4.1.2.3. Gümrük Programında NCTS Transit Beyanın Tescil Edilmesi

Veri girişleri ve kontrol işlemleri tamamlanan NCTS transit beyanının tescil onayı için, işlemin yapılacağı gümrük idaresine (BİLGE sistemi üzerinden) elektronik ortamda sunulması işlemidir. *E-İmza* menüsü üzerinde sağ fare tuşu ile alt bölümler açılır ve *E-İmza Tescil* işlemi seçilerek transit beyanı tescile gönderilir. BİLGE sistemi tarafından beyanın Tescil Tarihi ve geçici Tescil Numarası (LRN) atanır (Görsel 4.27).

Görsel 4.27: NCTS transit beyanı tescil işlemi

NCTS transit beyanı tescil edildikten sonra, elektronik ortamda hareket gümrük idaresine sunulmuş olur. Beyanla ilgili işlemler, 20 gün içinde hareket gümrük idaresine başvurularak başlatılmalıdır. Ayrıca *NCTS Transit Beyan* penceresinde bulunan *Yazdır* ana menüsünden beyan çıktısı, kalemlerin çıktısı, ambar açma ve özet beyan açma çıktıları alınabilir. *Özet Beyan* menüsünden özet beyan açma işlemleri, *Ambar Açma* menüsünden antrepo açma işlemleri gerçekleştirilir. *Teminat* menüsünden kalemde beyan edilen transit eşyanın teminat tutarı hesaplanabilir ve ayrıntılı kalem vergileri görülebilir. Çok kalemli beyan işlemlerinde, kalemleri tek tek yazmak yerine Excel formatında hazırlanan kalem bilgisi dosyası, *Kalem Aktar* menüsünden beyana tek seferde aktarılabilir. **Mail** menüsünden beyan ve ekleri, dosya şeklinde mail olarak gönderilebilir. Transit beyan gümrük işlemlerinin mesai saatleri dışında yapılacak olması durumunda; ilgili gümrük idaresine ödenmesi gereken fazla mesai ücreti ödeme işlemleri, *Fazla Mesai* menüsünden yapılabilir (Görsel 4.28).

Görsel 4.28: NCTS transit beyan ana menüleri

ETKİNLİK 4.1

Etkinliğin Amacı: Antrepo gümrük beyannamesini, gümrük mevzuatına uygun şekilde gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 35 dakika

Bilgiler: Çin'den ithal edilen ve deniz yoluyla Kocaeli Derince Limanı Gümrük Müdürlüğüne bağlı geçici depolama yerine indirilen eşya (gümrük vergilerinin eşya serbest dolaşıma girinceye kadar elleçleme işlemleri için), antrepo rejimi kapsamında antrepoya alınacaktır. Aşağıdaki tabloda yer alan bilgilere göre antrepo gümrük beyannamesini düzenleyiniz.

BEYANNAME BÖLÜMLERİ	ANTREPO İŞLEM BİLGİLERİ		
İthalatçı / Alıcı	… Gıda Tarım İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret AŞ (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
İhracatçı / Gönderici	… Grail Production Trade Co. Ltd. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Beyan Sahibi / Temsilcisi	… Gümrük Müşavirliği AŞ (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Mali Müşavir / Temsilcisi	… Serbest Muhasebe ve Mali Müşavirlik Ltd. Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Rejim Kodu	7100	**Kap Adedi**	105 Palet
Giriş Gümrük İdaresi	Derince Gümrük Müdürlüğü		

Yük Belgeleri	Beyanname tek kalem olduğu için kullanılmamıştır.		
Sevk Ülkesi	Çin	**Ticaret Yapılan Ülke**	Çin
Çıkış Ülkesi ve Kodu	720- Çin	**Gideceği Ülke ve Kodu**	052-Türkiye
Çıkıştaki Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	3-Gemi / 052-Türkiye		
Sınırı Geçecek Hareketli Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	3-Gemi / 052-Türkiye		
Sınırdaki Taşıma Şekli	10-Deniz Yolu Ulaşımı	**Dahili Taşıma Şekli**	10-Deniz Yolu Ulaşımı
Boşaltma Yeri	Derince Gümrük Müdürlüğü		
Giriş Gümrük İdaresi	Derince Gümrük Müdürlüğü		
Eşyanın Bulunduğu Yer	Derince Gümrük Müdürlüğüne bağlı A41000192 kodlu antrepo		
Teslim Şekli / Yeri	CIF (Mal Bedeli, Navlun, Sigorta ödenmiş olarak teslim) - Kocaeli		
Sözleşme Türü	11-Eşyanın mülkiyetinin parasal veya başka bir karşılıkla devredildiği işlemler- Doğrudan satın alma veya satma		
Banka Bilgisi	T.C. Ziraat Bankası AŞ Derince / Kocaeli Şubesi		
Ödeme Şekli Kodu / Adı	1-Mal mukabili	**Toplam Fatura Tutarı**	50.000 USD
Toplam Navlun ve Sigorta Tutarı	Teslim şekli CIF olduğu için girilmeyecek.		
Toplam Yurt İçi ve Yurt Dışı Harcama Tutarı	Herhangi bir harcama yok.		
Ödeme Şekli / Aracı Kodu	P-Peşin / D-Gümrük idaresinin banka hesabına yapılacak ödeme		
Basit Usul Kodu	Basitleştirilmiş usul ile yapılan bir işlem değil.		
Alıcı / Satıcı Kodu	6-Alıcı ile satıcı arasında ilişki yok.		
Toplam Brüt / Net Kilo	50.000 / 48.000 KGM	**Menşe Ülke Kodu**	720- Çin
TGTC Pozisyon No	1006.10.79.00.00	**Ticari Tanım**	Pirinç
DTM Satır Kodu / Ek Kod / Tareks Stok Kodu	Boş bırakılacak		
Satış ve İstatistiki Satış Miktarı	48.000 kilogram (KGM)		
Algılama Miktarı / Muafiyet / Üretici Firma / Uluslararası Anlaşma	Boş bırakılacak.		
Kullanılmış Eşya Belirteci	Kullanılmamış	**Kalem Özellik**	01-Bedelli
İmalatçı Firma	Yok	**Mahrece İade / İkincil İşlem / KDVC**	Boş bırakılacak.
Ek Belgeler	Belge bilgileri farazi olarak belirtilecektir.		
Tarife Soruları	Cevaplar “Hayır” olarak seçilecektir.		

ETKİNLİK 4.2

Etkinliğin Amacı: Antrepo gümrük beyannamesini, gümrük mevzuatına uygun şekilde gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 30 dakika

Bilgiler: Birleşik Krallık'tan ithal edilen ve kara yoluyla Muratbey Gümrük Müdürlüğüne bağlı geçici depolama yerine gelen tekstil ürünlerini, pazarlama aşamasına kadar depolamak isteyen firma; eşyayı antrepo rejimine tabii tutarak belli bir süreliğine antrepoya koymayı ve daha sonra 4071 rejim koduyla eşyayı antrepodan çekmeyi planlamaktadır. Aşağıdaki tabloda yer alan bilgilere göre; önce antrepo beyannamesini, daha sonra bu beyannamenin bağlandığı ithalat gümrük beyannamesini düzenleyiniz.

BEYANNAME BÖLÜMLERİ	ANTREPO İŞLEM BİLGİLERİ			
İthalatçı / Alıcı	… Giyim ve Tekstil İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret AŞ (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
İhracatçı / Gönderici	… Textile Knitted Fabric Manufacturing Import Export Co. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Beyan Sahibi / Temsilcisi	… Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Mali Müşavir / Temsilcisi	… Serbest Muhasebe ve Mali Müşavirlik Ltd. Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Rejim Kodu	önce 7100 sonra 4071	**Kap Adedi**	25 Europalet	
Giriş Gümrük İdaresi	Muratbey Gümrük Müdürlüğü			
Yük Belgeleri	1			
Sevk Ülkesi	Birleşik Krallık	**Ticaret Yapılan Ülke**	Birleşik Krallık	
Çıkış Ülkesi ve Kodu	006-Birleşik Krallık	**Gideceği Ülke ve Kodu**	052-Türkiye	
Çıkıştaki Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	4-Kamyon / 052-Türkiye			
Sınırı Geçecek Hareketli Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	4-Kamyon / 052-Türkiye			
Sınırdaki Taşıma Şekli	30-Kara yolu ulaşımı	**Dahili Taşıma Şekli**	30-Kara yolu ulaşımı	
Boşaltma Yeri	Muratbey Gümrük Müdürlüğü			
Giriş Gümrük İdaresi	Kapıkule Gümrük Müdürlüğü			
Eşyanın Bulunduğu Yer	Muratbey Gümrük Müdürlüğüne bağlı A34000304 kodlu antrepo			

Teslim Şekli / Yeri	DPU (Belirtilen Yerde Eşya Boşaltılmış Teslim) / İstanbul			
Sözleşme Türü	11-Eşyanın mülkiyetinin parasal veya başka bir karşılıkla devredildiği işlemler-Doğrudan satın alma veya satma			
Banka Bilgisi	T.C. Vakıfbank AŞ Çatalca / İstanbul Şubesi			
Ödeme Şekli Kodu / Adı	1-Mal mukabili	**Toplam Fatura Tutarı**	20.000 GBP	
Navlun Tutarı	2.500 USD	**Sigorta Tutarı**	500 GBP	
Yurt İçi Harcamalar	5.000 TL Depolama masrafı (Kalemlere otomatik dağıtılacak.)			
Yurt Dışı Harcamalar	500 GBP Komisyon ücreti (Kalemlere otomatik dağıtılacak.)			
Ödeme Şekli / Aracı Kodu	P-Peşin / D-Gümrük idaresinin banka hesabına yapılacak ödeme			
Basit Usul Kodu	Basitleştirilmiş usul ile yapılan bir işlem değil.			
Alıcı / Satıcı Kodu	6-Alıcı ile satıcı arasında ilişki yok.			
Toplam Brüt / Net Kilo	8.000 / 7.500 KGM	**Menşe Ülke Kodu**	006-Birleşik Krallık	
Kalem Bilgileri	4203.10.00.00.24-Pantolon-5.000 GBP-3.000 / 2.750 KGM (Brüt / Net)			
	4203.10.00.00.23-Ceket-15.000 GBP-5.000 / 4.750 KGM (Brüt / Net)			
DTM Satır Kodu / Ek Kod / Tareks Stok Kodu	-			
Satış ve İstatistiki Satış Miktarı	10.000 adet (C62) pantolon / 5.000 adet (C62) ceket			
Algılama Miktarı / Muafiyet / Üretici Firma	-	**Uluslararası Anlaşma**	AT	
Kullanılmış Eşya Belirteci	Kullanılmamış	**Kalem Özellik**	01-Bedelli	
İmalatçı Firma	-	**Mahrece İade / İkincil İşlem / KDVC**	-	
Ek Belgeler	Belge bilgileri farazi olarak belirtilecektir.			
Tarife Soruları	Cevaplar “Hayır” olarak seçilecektir.			

ETKİNLİK 4.3

Etkinliğin Amacı: Antrepo gümrük beyannamesini, gümrük mevzuatına uygun şekilde gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 30 dakika

Bilgiler: İstanbul Atatürk Havalimanı’nda faaliyet gösteren gümrüksüz satış mağazasına içme suyu satılacaktır. Bu işlem, gümrük mevzuatı gereğince; 7200 (Serbest dolaşımda bulunan eşyanın antrepoya konulması) rejim koduyla yapılmalıdır. Aşağıdaki tabloda yer alan bilgilere göre antrepo gümrük beyannamesini düzenleyiniz.

BEYANNAME BÖLÜMLERİ	ANTREPO İŞLEM BİLGİLERİ			
Alıcı	… Ekspres Gümrüksüz Satış Mağazaları Ticaret A.Ş. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Satıcı	… Gıda Yiyecek İçecek Hizmetleri Ticaret Ltd. Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Beyan Sahibi / Temsilcisi	… Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız)			
Mali Müşavir / Temsilcisi	… Yeminli Mali Müşavirlik Ltd. Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)			
Rejim Kodu	7200	**Kap Adedi**	5.000 Kap	
Giriş Gümrük İdaresi	A.H.L. Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü			
Yük Belgeleri	Beyanname tek kalem olduğu için kullanılmamıştır.			
Sevk Ülkesi	Türkiye	**Ticaret Yapılan Ülke**	Türkiye	
Çıkış Ülkesi ve Kodu	052-Türkiye	**Gideceği Ülke ve Kodu**	052-Türkiye	
Çıkıştaki Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	4- Kamyon / 052-Türkiye			
Sınırı Geçecek Hareketli Taşıt Aracının Kimliği ve Kayıtlı Olduğu Ülke	4- Kamyon / 052-Türkiye			
Sınırdaki Taşıma Şekli	30-Kara yolu ulaşımı	**Dahili Taşıma Şekli**	30-Kara yolu ulaşımı	
Boşaltma Yeri	A.H.L. Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü			
Giriş Gümrük İdaresi	A.H.L. Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü			
Eşyanın Bulunduğu Yer	C34000377 kodlu Gümrüksüz Satış Mağazaları Antreposu			
Teslim Şekli / Yeri	XXX (Diğer) / İstanbul			
Sözleşme Türü	11- Eşyanın Mülkiyetinin Parasal veya Başka Bir Karşılıkla Devredildiği İşlemler-Doğrudan Satın Alma veya Satma			
Banka Bilgisi	T.C. Halkbank AŞ Yeşilköy / İstanbul Şubesi			
Ödeme Şekli Kodu / Adı	2- Peşin	**Toplam Fatura Tutarı**	5.000 TRY	
Navlun Tutarı	-	**Sigorta Tutarı**	-	

Yurt İçi Harcamalar	-			
Yurt Dışı Harcamalar	-			
Ödeme Şekli / Aracı Kodu	P-Peşin / D-Gümrük idaresinin banka hesabına yapılacak ödeme			
Basit Usul Kodu	Basitleştirilmiş usul ile yapılan bir işlem değil.			
Alıcı / Satıcı Kodu	6-Alıcı ile satıcı arasında ilişki yok.			
Toplam Brüt / Net Kilo	5.200 / 5.000 KGM		**Menşe Ülke Kodu**	052- Türkiye
TGTC Pozisyon No	2201.90.00.00.11		**Ticari Tanım**	İçme Suyu
DTM Satır Kodu / Ek Kod / Tareks Stok Kodu			-	
Satış ve İstatistiki Satış Miktarı	5.000 litre (LTR)			
Muafiyet	-	**Algılama Miktarı / Üretici Firma / Uluslararası Anlaşma**		-
Kullanılmış Eşya Belirteci	-		**Kalem Özellik**	01-Bedelli
İmalatçı Firma	-	**Mahrece İade / İkincil İşlem / KDVC**		-
İşlemin Niteliği	-			
Ek Belgeler	Belge bilgileri farazi olarak belirtilecektir.			
Tarife Soruları	Cevaplar “Hayır” olarak seçilecektir.			

ETKİNLİK 4.4

Etkinliğin Amacı: NCTS transit beyanını, gümrük mevzuatına uygun şekilde gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 35 dakika

Bilgiler: İstanbul Muratbey Gümrük Müdürlüğünden hareketle Almanya'nın Berlin şehrine ihracat işlemi gerçekleştirilecektir. Transit gümrük beyannamesi olarak NCTS sistemi üzerinden düzenlenen Transit Refakat Belgesi kullanılacaktır. Aşağıdaki bilgilere göre, gümrük programı üzerinden NCTS Transit Beyanı düzenleyiniz.

TRANSİT BEYAN BÖLÜMLERİ	TRANSİT İŞLEM BİLGİLERİ		
Alıcı	…. Import Export GMBH (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Gönderici	… Makine İmalat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret AŞ (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Taşıyıcı	… Global Lojistik AŞ (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Asıl sorumlu	… Bankacılık ve Finans Hizmetleri AŞ (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Beyan tipi	T1		
Çıkıştaki aracın kimliği ve kayıtlı olduğu ülke	34CC1234-TR		
Sınırı geçecek hareketli taşıt aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke	34CC1234-TR		
Sınırdaki taşıma şekli	Kara yolu ulaşımı	**İç taşıma şekli**	Kara yolu ulaşımı
Hareket gümrük idaresi	TR341300-Muratbey Gümrük Müdürlüğü		
Varış gümrük idaresi	DE002102-Berlin-Flughafen Schönefeld		
Çıkış (sınır) gümrük idaresi	TR221300-Hamzabeyli Gümrük Müdürlüğü		
Teminat Tipi	Bireysel teminat		
Teminat Tutarı	5.000 EUR (Ödeme makbuzu numarası: 1234567)		
Toplam Brüt / Net Kilo	7.200 / 7.000 KGM	**Menşe Ülke Kodu**	052- Türkiye
TGTC Pozisyon No	8430.20.00.00.11	**Ticari Tanım**	Kar küreyici makinesi
Fatura tutarı	20.000 EUR	**Kap adedi**	1 Adet
Belge tipi	ZZZ-Diğer		
Belge Numarası	21341300EX123456		
Parçalı durumu	Parçalı değil.		
Açma tipi	İhracat açması		
Rotadaki ülkelerin kodları	1. BG – Bulgaristan 2. RO – Romanya 3. HU - Macaristan 4. AT - Avusturya		
Transit Gümrükleri	BG001011-MP Lesovo Gümrük İdaresi		

ETKİNLİK 4.5

Etkinliğin Amacı: NCTS transit beyanını, gümrük mevzuatına uygun şekilde gümrük programı üzerinde düzenlemek.

Etkinliğin Süresi: 30 dakika

Bilgiler: Hindistan'ın Mumbai şehrinden ithal edilen eşya, 20.08.2021 tarihinde 21410500AN123456 tescil numaralı antrepo beyannamesi ile antrepo rejimine tabi tutularak Dilovası Gümrük Müdürlüğü'ne bağlı A41000150 kodlu A tipi kapalı antrepoya alınmıştır. Belirli bir süre sonra Ankara'da bulunan alıcı, serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında eşyanın gümrükleme işlemlerini tamamlamak için eşyayı Ankara Gümrük Müdürlüğüne bağlı bir geçici depolama yerine aktarmak istemektedir. Ulusal transit sistemi kapsamında yapılacak olan bu transit işlemini NCTS Transit Beyanını aşağıdaki bilgilere göre düzenleyiniz.

TRANSİT BEYAN BÖLÜMLERİ	TRANSİT İŞLEM BİLGİLERİ		
Alıcı	… Giyim ve Tekstil İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret AŞ (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Gönderici	… Textile Knitted Fabric Manufacturing Import Export Co. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Taşıyıcı	… Yurt İçi ve Uluslararası Taşımacılık Ltd. Şti. (Firma bilgilerini kendi adınıza tanımlayınız.)		
Asıl sorumlu	Alıcı firmanın kendisi		
Beyan tipi	TR		
Çıkıştaki aracın kimliği ve kayıtlı olduğu ülke	34DD1212-TR		
İç taşıma şekli	Kara yolu ulaşımı		
Hareket gümrük idaresi	Dilovası Gümrük Müdürlüğü		
Varış gümrük idaresi	Ankara Gümrük Müdürlüğü		
Teminat Tipi	Bireysel teminat		
Teminat Tutarı	10.000 TRY (Ödeme makbuzu numarası: 1234567)		
Toplam Brüt / Net Kilo	500 / 400 KGM		
TGTC Pozisyon No	5006.00.10.00.11	**Ticari Tanım**	Saf ipek ipliği
Fatura tutarı	5.000 USD	**Kap adedi**	20 Koli
Belge Numarası	21410500AN123456		
Parçalı durumu	Parçalı değil.		
Açma tipi	Antrepo açması		

4.2. ANTREPO VE TRANSİT GÜMRÜKLEME İŞLEMLERİ SÜRECİ

Antrepo ve transit gümrükleme işlemleri süreci antrepo beyannamesi ve transit beyanla ilgili işlemleri kapsar.

4.2.1. Antrepo Beyannamesi Gümrük İşlem Süreci

Antrepo beyannamesi, hazırlandıktan ve tescil edildikten sonra ilgili gümrük idaresine sunulur. Gümrük idaresi, beyanın doğruluğunu ve eşyayı kontrol eder. Yapılan kontrol ve muayene işlemlerine göre eşyanın beyana uygun olduğu tespit edilince eşya depolanacağı antrepoya alınır. Gümrük işlemleri sırasında gümrük idaresi, tarafından beyanın doğruluğunu destekleyici bilgi ve belgeler talep edilebilir. Beyan edilen eşya için ödenmesi gereken gümrük vergileri, anretpo beyannamesi ile teminata bağlanır ve sadece eşyanın damga vergisi ödenir. Eşya antrepoya alındıktan sonra eşyanın antrepodan çıkartılması, ancak antrepo rejimini sona erdiren yeni bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanım ile sağlanabilir. Örneğin; 7100 rejim koduyla antrepoya alınan eşyaya, bir süre sonra serbest dolaşımda bulunan eşya statüsü kazandırılmak istenirse serbest dolaşıma giriş rejimi hükümleri uygulanır. 4071 rejim koduyla bir ithalat beyannamesi açılarak eşya, tamamen ya da parçalı şekilde antrepodan çekilebilir.

4.2.2. Transit Beyan Gümrük İşlem Süreci

Transit beyanla ilgili gümrükleme işlemleri, hareket gümrük idaresinde başlar ve varış gümrük idaresine eşyanın ulaşmasıyla sona erer.

4.2.2.1. Transit Beyanın Hareket Gümrük İdaresine Sunulması

Uygun şekilde doldurulan transit beyanı, sistem üzerinden ilgili hareket gümrük idaresine sunulur. Hareket gümrük idaresi tarafından yerel referans numarası (LRN- Local Reference Number) almış transit beyanlarının kabul işlemleri için 20 gün süre verilir. Bu süre içinde hareket gümrük idaresine başvurulmaması durumunda yapılan beyanlar, ilgili gümrük idaresi tarafından reddedilir.

4.2.2.2. Transit Beyanın Kabul Edilmesi

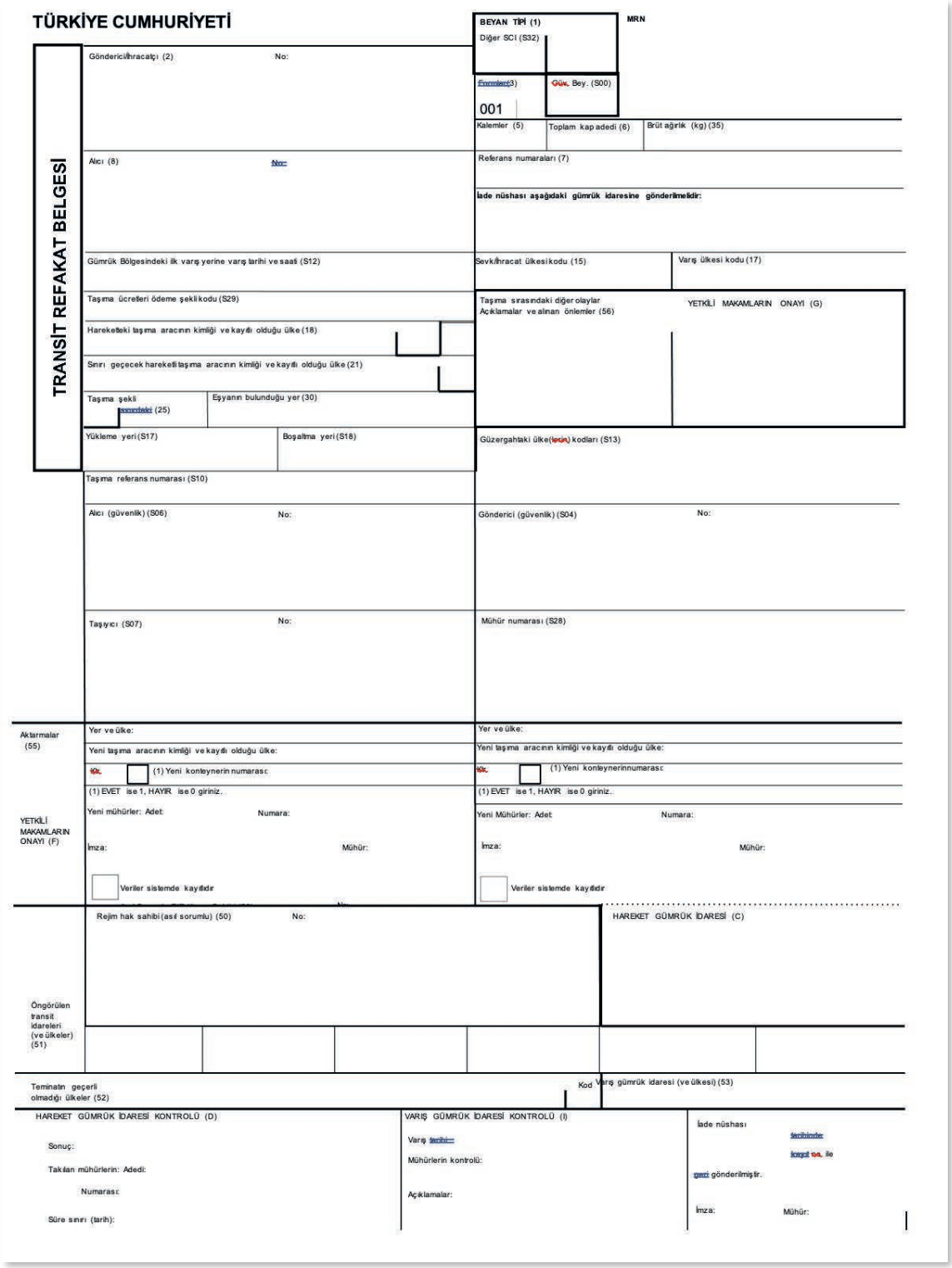
Hareket gümrük idaresi; transit beyanını gerekli tüm bilgileri içermesi, gerekli tüm belgelerin beyana eklenmesi ve beyana konu eşyanın gümrük idaresine sunulmasıyla kabul eder. Gerekli şartları taşımadığı anlaşılan beyanlar, hareket gümrük idaresi tarafından reddedilir. Transit beyanı kabul edildiği zaman, sistem tarafından bir ana referans numarası (MRN)) atanır ve beyanın kabulü, rejim hak sahibine yine sistem üzerinden bildirilir.

4.2.2.3. Beyanın Kontrolü

Eşya, Transit Beyanının Kontrolü ve Eşyanın Muayenesi Yönetmeliği'ne göre belirlenmiş yer ve saatte muayene edilir. Ayrıca, hareket gümrük idaresi, rejim hak sahibinin talep etmesi ve masrafları karşılaması hâlinde eşyanın muayenesini başka yer veya zamanda gerçekleştirebilir. Damga vergisine tabi transit beyanlarında, hareket gümrük idaresi tarafından damga vergisi ödemesi kontrol edilir ve ödeme bilgileri sisteme girilir.

Eşyanın muayene edildikten sonra serbest bırakılması durumunda beklenen varış kaydında kontrol sonucu kodu, "A1-Uygun" olarak; eşyanın yalnızca belge kontrolü yapılarak serbest bırakılması durumunda ise bu kod, "A2-Uygun kabul edildi" olarak girilir.

Transit işlemlerde eşyanın ayniyet durumu, eşya mühürlenerek sağlanır. Mühür bilgileri, hareket gümrük idaresi tarafından sisteme girilir.

Görsel 4.29: Transit refakat belgesi

Hareket gümrük idaresi, Hareket gümrük idaresi; eşya tanımının eşyayı tanımaya yeterli olması ve miktar,cins, seri numarası gibi bilgileri vermesi koşuluyla eşyayı mühürlemeyebilir. Aynı araçta birden fazla hareket veya varış gümrük idaresine konu transit beyanlarının olması durumunda; eşyanın yüklendiği veya boşaltıldığı her gümrük idaresi tarafından, uygulanan yeni mühür bilgileri araca ait diğer transit beyanlarına kaydedilir. Hareket gümrük idaresince, transit beyanına girilmiş olan araca ilişkin kimlik bilgilerinin doğruluğu kontrol edilir; edilir. Söz konusu bilgiler, daha önce girilmemiş ise sisteme kaydedilir.

Hareket gümrük idaresine sunulmak üzere eşyanın doğrudan yüklendiği taşıma aracının (kamyon, gemi, demir yolu vagonu, hava taşıtı) kayıt numarası (plaka, sefer No. vb.), gibi kimlik bilgileri; bu amaçla belirlenmiş kodlar kullanılarak sisteme girilir. Farklı plakalı çekici ve römork kullanıldığında her ikisinin de plaka bilgileri sisteme girilir.

4.2.2.4. Eşyanın Serbest Bırakılması

Hareket gümrük idaresi, kontrol veya muayeneye ilişkin işlemler tamamlandığında kontrol sonuçlarını sistem üzerinde kayıt altına alır, teminatı onaylar, beyan edilen varış gümrük idaresine "Beklenen Varış Kaydı" mesajını ve varsa transit idaresine "Beklenen Transit Kaydı" mesajını gönderir. Kalem listesi ile birlikte Transit Refakat Belgesinin (TRB) çıktısını alır ve ilgilisine teslim eder (Görsel 4.29).

Ortak transit rejimi kapsamında yapılacak olan taşımalarda, ortak transit rejimi beyanında transit idaresi olarak sözleşmeye taraf ülkelerden birinin giriş gümrük idaresi (Türkiye'den AB'ye yapılacak transit işlemlerde İpsala Gümrük Müdürlüğünün karşısında bulunan Yunanistan'ın Kipi Gümrük Müdürlüğü ya da Kapıkule Gümrük Müdürlüğünün karşısında bulunan Bulgaristan'ın Kapitan Andreevo Gümrük Müdürlüğü gibi) belirtilmelidir. Sözleşmeye taraf ülkelerden üçüncü bir ülkeye çıkış yapılması durumunda, çıkışın yapıldığı gümrük idaresi transit gümrük idaresi olur. Transit gümrük idaresi belirlenirken AB üyesi ülkelerin toprakları tek bir ülke olarak dikkate alınır. Ulusal transit rejiminde ise transit gümrük idaresi belirlenmez.

4.2.2.5. Çıkış Gümrük İdaresi İşlemleri

Ortak transit işlemlerinde, transit gümrük idaresi olmayan çıkış gümrük idarelerinde, transit rejimi kapsamında herhangi bir işlem yapılmaz (Örneğin Türkiye'den AB'ye yapılan taşımalarda Kapıkule ya da İpsala Gümrük Müdürlükleri ya da diğer Türkiye Gümrük Bölgesi'nden AB'ye yapılan çıkışlarda kullanılan gümrük idareleri çıkış gümrük idaresidir.). Bu durumda mühür ve belge kontrolü yapılarak eşyanın ve taşıma aracının yurt dışına çıkması sağlanır. Ulusal transit işlemlerinde transit işlem, Türkiye Gümrük Bölgesi içinde gerçekleştiği için çıkış gümrük müdürlüğü yoktur.

4.2.2.6. Varış Gümrük İdaresi İşlemleri

Varış gümrük idaresinde eşya, TRB ile birlikte gümrük idaresine sunulur ve transit işlemi tamamlanmış olur. Varış gümrük idaresi tarafından "Varış Bilgisi" mesajı, aynı gün hareket gümrük idaresine gönderilir. Eşyanın hareket gümrük idaresince belirlenen süre içinde varış gümrük idaresine bağlı bir antrepoya ulaşması durumunda; "Varış Bilgisi" mesajı, antrepo memuru tarafından onaylanır.

Varış gümrük idaresinde işlem gören taşıtta, aynı gümrük idaresinde birden fazla boşaltma yerine boşaltılacak eşya ya da birden fazla varış gümrük idaresinde işlem görecek eşya varsa aracın

bir sonraki boşaltma yerine ya da gümrük idaresine sevk edilmesi için taşıt ya da kaplara tatbik edilen mühür numarası ve adedi, ilgili Transit Refakat Belgelerine kaydedilir.

Eşyanın varış gümrük idaresine sunulması işleminin hareket gümrük idaresi tarafından belirlenen süre içinde gerçekleştirilmesi gerekir. Hareket gümrük idaresi, eşyanın varış gümrük idaresine sunulması için gereken süre sınırını; ilgili mevzuatı, hareket ve varış gümrük idareleri arasındaki uzaklığı, hava koşullarını, resmî tatil günlerini, kullanılan taşıtı, belirlenen güzergâhı, taşıtın birden fazla yerde yükleme ve boşaltma yapması durumunu ve rejim hak sahibi tarafından sağlanan diğer bilgilere göre belirler.

Ortak transit rejimi kapsamında süre sınırı, ilgili ülkedeki varış gümrük idaresinin uzaklığı da dikkate alınarak mücbir sebepler haricinde beş günden az olmamak kaydıyla Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi) Seri No:4'te yer alan Ek-13'teki tabloya göre belirlenir (Tablo 4.2).

Tablo 4.2: Ortak Transit Rejimi Transit Süre Sınırı Tablosu

Süre (Gün)	GRUP ve ÜLKELER
5-7	**1. Grup** (Bulgaristan, Makedonya, Yunanistan, Sırbistan, Romanya)
6-8	**2. Grup** (Hırvatistan, Macaristan, Slovenya, Slovakya)
8-12	**3. Grup** (Avusturya, Polonya, Çek Cumhuriyeti)
9-14	**4. Grup** (İtalya, İsviçre, Almanya, Litvanya, Letonya, Estonya)
10-15	**5. Grup** (Fransa, Belçika, Lüksemburg, Hollanda, Danimarka, İspanya, Portekiz, Finlandiya, İsveç)
15	**6. Grup** (İngiltere, İrlanda, Norveç, İzlanda)

Ulusal transit rejimi kapsamında, hareket gümrük idaresi tarafından işlemleri tamamlanarak varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilecek taşıta, mevsim ve yol şartlarına göre en uzun mesafe için sürenin bitim saati normal mesai saatleri içinde olacak şekilde transit süresi belirlenir (Tablo 4.3).

Tablo 4.3: Ulusal Transit Rejiminde Transit Süreler

En Uzun Mesafe İçin Süre	Transit Zamanı (Ay bazında)
120 Saat	Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında
168 Saat	Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında

Transit süresi, hareket gümrük idaresinde taşıtın sevk edildiği saat itibarıyla başlar ve ulusal transit işlemlerinde sürenin bitim tarihi ve saati Transit Refakat Belgesinin D bölümünde ve sistem üzerinde saat, gün, ay ve yıl olarak belirtilir. Ortak transit rejiminde ise sürenin bitiş tarihi gün, ay ve yıl olarak belirtilir, saat belirtilmez. Hareket gümrük idaresince belirlenen süre sınırı, taşıtın sevk edilmesinden sonra değiştirilemez.

BİLGİ KUTUSU

Taşıma sırasında kaza veya arıza gibi nedenlerle eşyanın başka bir taşıta aktarılacağı ya da mühürün kırılması veya kopması gibi durumlarda; taşıyıcının derhâl en yakın gümrük idaresini yaşanan aksaklıkla ilgili bilgilendirmesi gerekir. Transit sürenin güvenlik, arıza, kaza, yol yapımı, yol kapanması, hastalık veya başka bir nedenle aşılması durumunda, olayın belgelendirilmesi şartıyla; ayrıca, doğal afetler (deprem, sel vb.) nedeniyle yaşanan gecikmelerde para cezası uygulanmaz. Sınır kapılarının yoğun olması durumunda gümrük görevlileri tarafından sıra bekleyen araçlar tutanakla tespit edilir ve transit işlemlerinde yaşanabilecek gecikmelerde bu tutanaklar dikkate alınır.

Kaçakçılıkla ilgili bir ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe uyandıran durumların olması veya taşınan eşya ya da taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması ile taşıt izleme cihazının takılması gibi durumlarda kullanılacak güzergâh, hareket gümrük idaresi tarafından belirlenir. Gümrük idaresi tarafından güzergâh belirlenmesi durumunda taşıyıcı, belirlenen zorunlu güzergâhın takip edilmesinden ve taşıta izleme cihazı takılması durumunda ilgili yükümlülüklerin yerine getirilmesinden sorumludur.

Hareket gümrük idaresi, varış gümrük idaresinden gelen bilgileri kendi bilgileriyle karşılaştırarak transit işlemini kapatır. Herhangi bir uygunsuz durumda ya da kaçakçılık şüphesinde gerekli incelemeler tamamlanıncaya kadar transit işlem sonlandırılmaz. Eşyanın hareket gümrük idaresince belirlenen süre içinde varış gümrük idaresine bağlı bir antrepoya ulaşması durumunda; "Varış Bilgisi" mesajı, antrepo memuru tarafından onaylanır. Kapsamlı teminat kullanılmışsa teminat tutarı, varış gümrük idaresinden varış bilgisi mesajı alındığı zaman serbest bırakılır.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D"; yanlış ise "Y" yazınız.

1. (.....) Antrepolar gümrük idarelerine bağlı olarak faaliyet gösterir.

2. (.....) Geçici depolama yerine indirilmeden gümrük antrepo rejimine tabi tutulacak eşyanın antrepo beyannamesinin, eşyayı getiren taşıtın antrepoya gelişinden itibaren yedi iş günü içerisinde tescil edilmesi gerekir.

3. (.....) Eşya, gümrük antreposunda sınırsız süreyle kalabilirken geçici depolama yerinde kalma süresi sınırlıdır.

4. (.....) Ulusal ve ortak transit rejimlerinde teminat, bireysel teminat veya kapsamlı teminat olarak uygulanabilir.

5. (.....) Ulusal transit işlemlerinde transit eşya, çıkış gümrük idaresi tarafından sevk edilir.

6. (.....) Ulusal transit rejiminde verilen transit sürenin bitiş tarihi gün, ay ve yıl olarak belirtilir, saat belirtilmez.

7. (.....) Hareket gümrük idaresi, varış gümrük idaresinden gelen bilgileri kendi bilgileriyle karşılaştırır, uyumsuzluk olmaması durumunda transit işlemini ibra eder ve teminatı serbest bırakır.

8. (.....) Eşya antrepoya alındıktan sonra eşyanın antrepodan çıkarılması, ancak antrepo rejimini sona erdiren yeni bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanım ile sağlanabilir.

9. (.....) Transit gümrük idaresi belirlenirken AB üyesi ülkelerin toprakları tek bir ülke olarak dikkate alınır.

10. (.....) Özet beyan açmalarında NCTS transit beyanı sisteme kaydedilmesi gerekirken beyanın LRN (geçici) tescil numarasının alınmış olmasına gerek yoktur.

B) Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara uygun kelimeleri yazınız.

11. _____, henüz serbest dolaşıma girmemiş ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmamış eşyanın gümrük antreposuna konması durumunda uygulanan hükümleri içeren rejimdir.

12. _____, transit beyan bilgilerini içeren ve eşyaya refakat etmek üzere sistem üzerinden dökümü alınan belgedir.

13. _____, eşyanın transit işlemlerinin başlatılacağı gümrük idaresidir.

14. _____, kapsamlı teminat için Ticaret Bakanlığı veya yetkilendirildiği durumlarda başvuru sahibinin şirket merkezinin ticaret siciline kayıtlı bulunduğu yerden sorumlu Gümrük Bölge Müdürlüğü; bireysel teminat içinse hareket gümrük idaresidir.

15. _____, teminatın tek bir transit işlemini kapsamasına denir.

16. _____, teminat belgesini ya da teminat mektubunu gümrük idaresine sunan kişidir.

17. _____, teminat gümrük idaresince kabul edilen kapsamlı teminat mektubu için sistem tarafından verilen teminat referans numarasıdır.

18. _____, çok kalemli transit beyan işlemlerinde kalemleri tek tek yazmak yerine excel formatında hazırlanan kalem bilgileri dosyasının beyana tek seferde aktarılabildiği menüdür.

19. _____, NCTS transit beyanı düzenlenirken antrepo açma işlemlerinin gerçekleştirildiği ana menüdür.

C) Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyup doğru seçeneği işaretleyiniz.

20. Aşağıdakilerden hangisi transit rejiminin kullanıldığı durumlardan değildir?

A) Yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye yapılan taşımalarda
B) Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye yapılan taşımalarda
C) Türkiye'den yabancı bir ülkeye yapılan taşımalarda
D) Antrepo içindeki bölümler arasında yapılan taşımalarda
E) Türkiye Gümrük Bölgesi içinde bir gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine yapılan taşımalarda

21. Aşağıdakilerden hangisi ortak transit rejimin yararları arasında gösterilemez?

A) Teminatların anlık takip edilebilmesi
B) Taraf ülkeler arasında geçiş kolaylığı sağlaması
C) İşlemlerin basitleştirilmesi ve daha hızlı yapılması
D) İşlemlerin kâğıtsız ortamda yürütülmesi
E) Bütün transit işlemlerinin bireysel teminatla yapılması

22. İthal edilen ve antrepoya konan eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda ithalat gümrük beyannamesi hangi rejim koduyla oluşturulur?

A) 4000
B) 4071
C) 5300
D) 7100
E) 7300

23. Aşağıdakilerden hangisi gümrük antrepo rejiminin kullanıldığı durumlardan değildir?

A) İthal edilen eşyanın gümrük vergilerini, eşya serbest dolaşıma girinceye kadar ödememek.
B) Serbest dolaşımda olmayan ve başka bir ülkeye sevk edilecek olan eşyayı sevk edilene kadar depolamak.
C) İthal edilen eşyayı serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutmak.
D) İthal edilen fakat serbest dolaşıma girmeyen eşyayı, üretim veya pazarlama aşamasına kadar depolamak.
E) İhraç edilen fakat henüz Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi'ni terk etmemiş eşyayı ihraç edilmiş gibi saymak.

24. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir hareket gümrük idaresinden bir varış gümrük idaresine aktarılan eşya için kullanılan transit rejim kodudur?

A) T1
B) T2
C) TR
D) T-
E) T2F

25. Antrepo gümrük beyannamesi düzenlenirken "49 numaralı" bölüme aşağıdaki bilgilerden hangisi girilmelidir?

A) Ticaret yapılan ülke
B) Transit ülke
C) Eşyanın antrepo kodu
D) Eşyanın çıkış ülkesi
E) Eşyanın üretildiği ülke

26. Aşağıdakilerden hangisi gümrük antrepo rejimi kodlarındandır?

A) 1000
B) 4071
C) 5300
D) 6123
E) 7100

27. Gümrük antrepo işlemlerinde gümrük beyannamesinin hangi numaralı nüshaları kullanılır?

A) 1, 2 ve 3
B) 1, 4 ve 5
C) 4, 5 ve 6
D) 5, 6 ve 7
E) 6, 7 ve 8

28. Transit işlemlerde bireysel teminat tutarı hesaplanırken "eşyanın gümrük vergilerinin" hangi değeri dikkate alınır?

A) Tam tutarı
B) %10'u
C) %25'i
D) %50'si
E) %75'i

29. Aşağıdakilerden hangisi bir antrepo beyannamesinin tescil numarasında yer alan koddur?

A) AN
B) EX
C) IM
D) EU
E) TR

30. Ortak transit işlemleri kapsamında eşyanın yanında bulunması gereken belgeler hangileridir?

A) Kalem listesi ve transit bildirim formu
B) TIR karnesi ve ATA karnesi
C) Antrepo çıkış fişi ve çeki listesi
D) İthalat gümrük beyannamesi ve fatura
E) Transfer bildirim formu ve A.TR belgesi

31. Ortak transit rejimi kapsamında belirlenen transit süreleriyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

A) Türkiye'den Sırbistan'a yapılan taşımalarda azami ve asgari süre 2-4 gündür.
B) Türkiye'den Romanya'ya yapılan taşımalarda azami ve asgari süre 5-7 gündür.
C) Türkiye'den Norveç'e yapılan taşımalarda azami ve asgari süre 8-12 gündür.
D) Türkiye'den Polonya'ya yapılan taşımalarda azami ve asgari süre 9-14 gündür.
E) Türkiye'den Almanya'ya yapılan taşımalarda azami ve asgari süre 15 gündür.

32. Ulusal transit rejimi kapsamında en uzun mesafe için verilen süreler sırasıyla yaz ve kış aylarında kaç saattir?

A) 120-144
B) 120-168
C) 144-192
D) 168- 216
E) 192- 216

33. NCTS transit beyan düzenlenirken hangi açma işlemleri kullanılır?

A) İhracat, ithalat, transit
B) İhracat, serbest bölge, antrepo
C) Dâhilde işleme, antrepo, özet beyan
D) İhracat, özet beyan, antrepo
E) Hariçte işleme, antrepo, özet beyan

34. NCTS transit beyanı düzenlenirken eşyanın hangi bilgisinin yazılmasına gerek yoktur?

A) Fatura tutarı
B) Tarife kodu
C) Brüt ağırlığı
D) Net ağırlığı
E) Ticari tanımı

CEVAP ANAHTARI

1. ÖĞRENME BİRİMİ: VERİ GİRİŞİ

A 1) D, 2) Y, 3) D, 4) Y

B 5) Ortak 6) Gümrük programı 7) Yeşil, Mavi 8) EORI numarası 9) Firma unvanı 10) Temsilci firma 11) Vekâlet Belgesi 12) YFKS

C 13) A 14) B 15) C 16) D 17) B 18) E 19) A

2. ÖĞRENME BİRİMİ: GÜMRÜK İHRACAT İŞLEMLERİ

A 1) Y, 2) Y, 3) D, 4) Y, 5) Y, 6) D, 7) D, 8) Y, 9) D, 10) D

B 11) İhracat 12) Açığı 13) Bilgisayarlı gümrük etkinlikleri 14) USD 15) Ticaret yapılan ülke

C 16) B 17) C 18) E 19) A 20) A 21) E 22) B 23) A 24) B 25) A

3. ÖĞRENME BİRİMİ: GÜMRÜK İTHALAT İŞLEMLERİ

A 1) D, 2) D, 3) Y, 4) D, 5) Y, 6) D, 7) D, 8) Y, 9) D, 10) D

B 11) İthalat 12) Gümrük beyannamesi 13) Sınırdaki taşıma şekli 14) Beyanname tescili 15) TGTC Pozisyon No 16) Tercihli tarife 17) Algılama miktarı 18) Muafiyet 19) Sınır ticaret merkezi (STM) 20) 7 numaralı nüsha

C 21) D 22) C 23) B 24) B 25) B 26) E 27) C 28) E 29) A 30) A 31) A 32) D 33) A

4. ÖĞRENME BİRİMİ: GÜMRÜK ANTREPO VE TRANSİT İŞLEMLERİ

A 1) D, 2) Y, 3) D, 4) D, 5) Y, 6) Y, 7) D, 8) D, 9) D, 10) Y

B 11) Gümrük antrepo rejimi 12) Transit refakat belgesi 13) Hareket gümrük idaresi 14) Teminat gümrük idaresi 15) Bireysel teminat 16) Asıl sorumlu 17) GRN 18) Kalem aktar menüsü 19) Ambar açma menüsü

C 20) D 21) E 22) C 23) B 24) C 25) C 26) E 27) E 28) A 29) A 30) A 31) B 32) B 33) D 34) D

KAYNAKÇA

- Bu kaynakçanın hazırlanmasında MEB (2020) "Mesleki ve Teknik Orta Kurumları" 11. Sınıf Gümrük Programıı Dersi Çerçeve Öğretim Programı esas alınmıştır.
- 20/05/1987 tarih Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmenin Eklerinde Değişiklik Yapılmasına Dair 4/12/2019 tarih ve 1/2019 sayılı AB-Ortak Transit Ülkeleri Ortak Komitesi Kararının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3014)
- 4458 sayılı Gümrük Kanunu
- 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 1111)
- 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 1361)
- 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3081)

- 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3517)
- 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanun
- 7190 sayılı Gümrük Kanunu Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- Antrepolar Hakkında Genelge (2013/3)
- Antrepoya Eşya Alınması Ve Aynı Gümrük İdaresi Denetiminde Eşya Sevki Hakkında Genelge (2013/5)
- Bazı İthalat Rejimi Kararına Ek Kararlar Kapsamındaki Tekstil, Konfeksiyon, Deri, Ayakkabı Ve Benzeri Ürünlerde Uygulanan İlave Gümrük Vergileri Hakkındaki 20/4 /2020 Tarih ve 2429 sayılı Cumhurbaşkanı Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 2705)
- Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi) (Seri No: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun'larda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
- Hatalı Antrepo ve İhracat Beyannamesi Açma Kayıtlarının İptal ve Düzeltme İşlemleri Hakkında Genelge (2017/9)
- İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar ile İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 2584)
- İthalat İşlemlerinde Elektronik Başvuru Sistemi Tebliği (İthalat: 2021/21)
- İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 3351)
- İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3867)
- Kara Sınır Kapılarında Ncts-Detaylı Beyan Modülü-Tır Transit Takip Programı ve Bilge Sistemi İşlemlerinin Yapılması Hakkında Genelge (2013/1)
- Proaktif Dijital Yönetim ve Eğitim Sistemleri, 2021. Erişim Adresi: https: / / proaktif.org / , Erişim Tarihi: 16.05.2021 ile 30.09.2021 tarihleri arası.
- T.C. Ticaret Bakanlığı, 2021. Erişim Adresi: https: / / gümrükrehberi.gov.tr / , Erişim Tarihi: 16.05.2021 ile 30.09.2021 tarihleri arası.
- Transit Rejimi İle İlgili İşlemler Hakkında Genelge (2021/4)
- Transit Rejimi İşlemlerinin Bilge Sisteminde Yapılması Hakkında Genelge (2011/36)
- Türkiye İle AB Arasında Gümrük Birliğini Tesis Eden Ortaklık Konseyi Kararı (1/95)
- Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3946)
- Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (2018/11687)

Görsel Kaynakça

Ders materyalinde kullanılan genel ağ kaynakçası ve görsel kaynakça için bu linke tıklayınız.

http://kitap.eba.gov.tr/karekod/Kaynak.php?KOD=2011